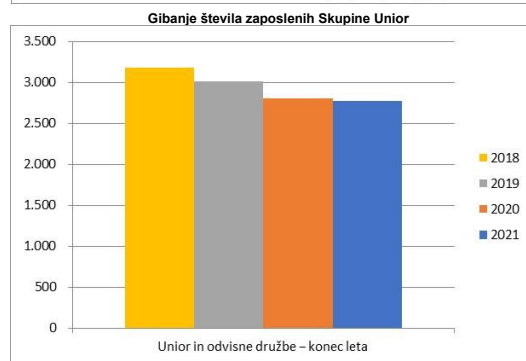
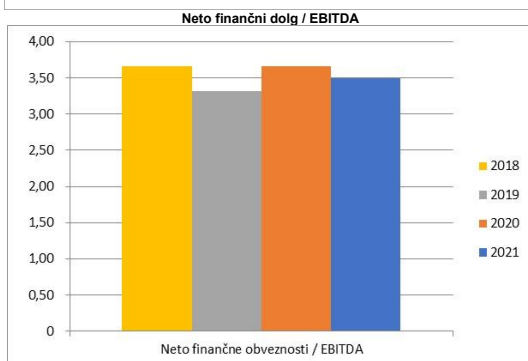
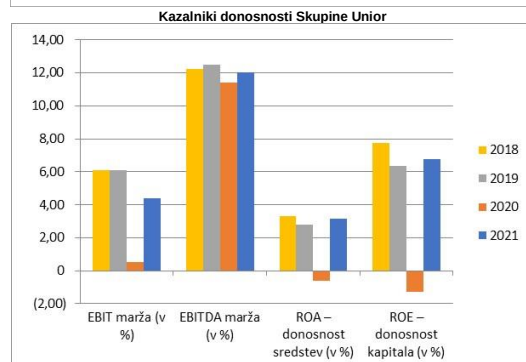
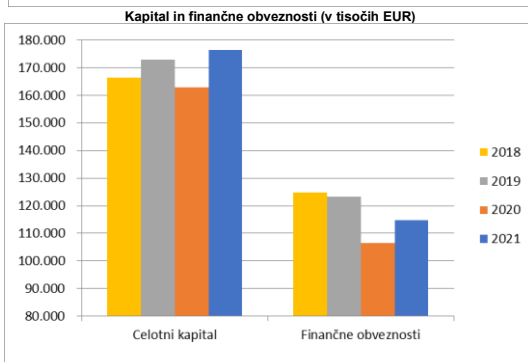
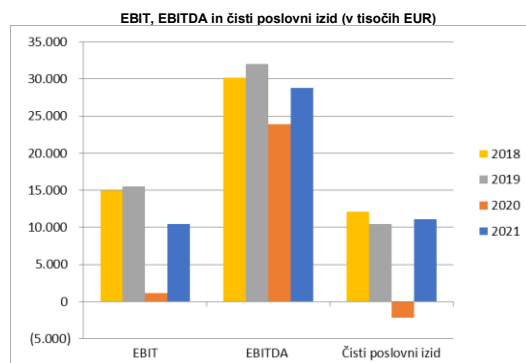
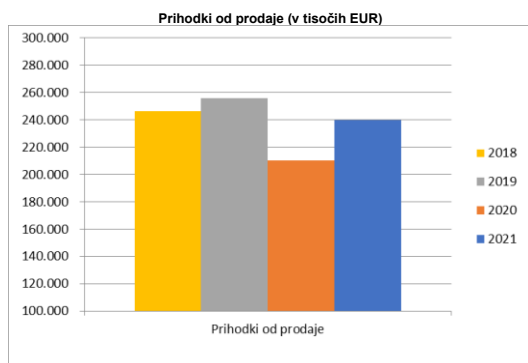

LETNO POROČILO 2021

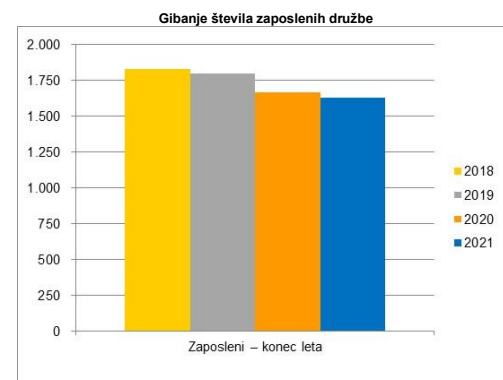
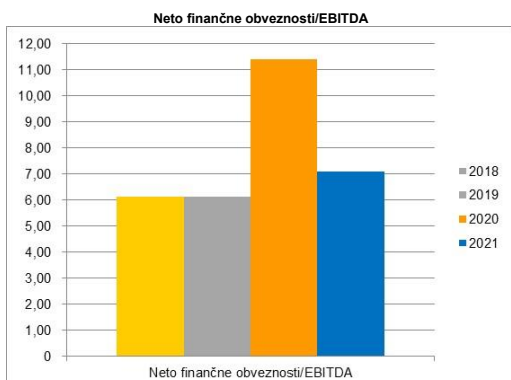
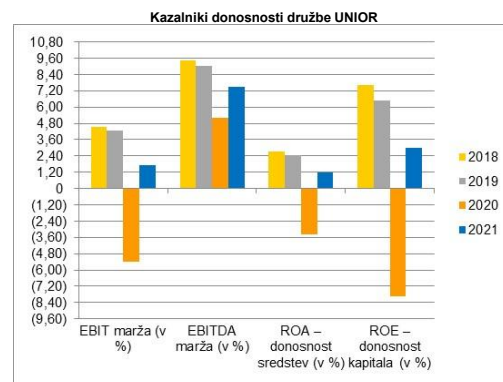
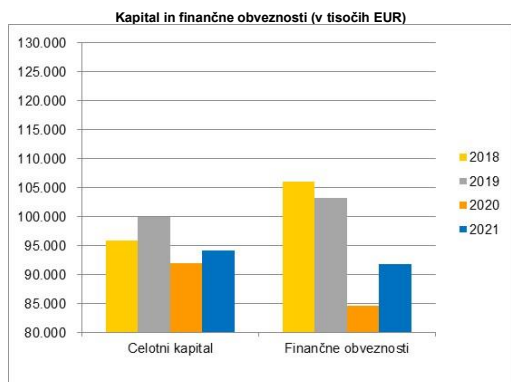
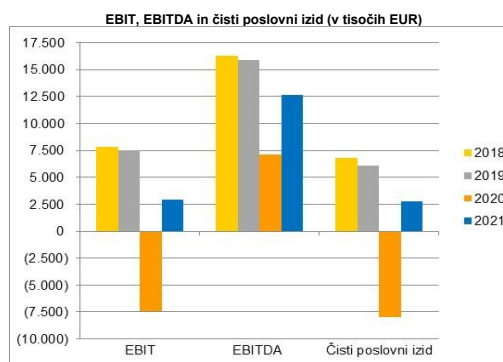
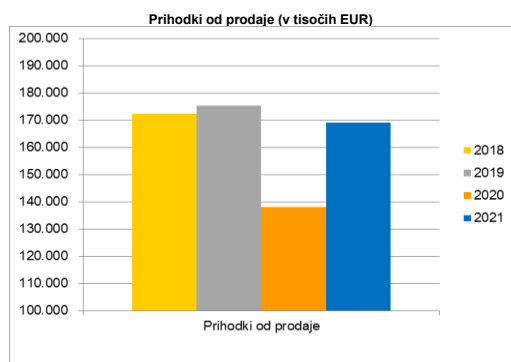
Ključni podatki o poslovanju Skupine UNIOR

(v tisočih EUR)	2021	2020	2019	2018
Poslovni izid				
Prihodki od prodaje	239.699	210.240	255.994	246.453
EBIT	10.486	1.128	15.557	14.991
EBITDA	28.792	23.931	31.974	30.188
Čisti poslovni izid	11.091	(2.196)	10.433	12.155
Finančni položaj				
Celotna sredstva	365.577	341.402	374.839	370.394
Celotni kapital	176.323	162.852	172.897	166.446
Finančne obveznosti	114.817	106.428	123.346	124.762
Poslovne obveznosti	63.550	61.301	66.413	67.346
Kazalniki donosnosti				
EBIT marža (v %)	4,37	0,54	6,08	6,08
EBITDA marža (v %)	12,01	11,38	12,49	12,25
ROA – donosnost sredstev (v %)	3,14	(0,61)	2,80	3,31
ROE – donosnost kapitala (v %)	6,76	(1,30)	6,34	7,77
Kazalniki finančnega zdravja				
Kapital / Celotna sredstva (v %)	48,23	47,70	46,13	44,94
Neto finančne obveznosti / EBITDA	3,49	3,66	3,32	3,67
Kazalnik produktivnosti				
Bruto dodana vrednost na zaposlenega (v EUR)	36.178	32.197	34.621	32.384
Zaposleni				
Unior in odvisne družbe – konec leta	2.772	2.808	3.018	3.187

Ključni podatki o poslovanju družbe UNIOR d.d.

(v tisočih EUR)	2021	2020	2019	2018
Poslovni izid				
Prihodki od prodaje	168.975	138.055	175.336	172.365
EBIT	2.943	(7.403)	7.526	7.795
EBITDA	12.663	7.148	15.859	16.274
Čisti poslovni izid	2.746	(7.959)	6.124	6.795
Finančni položaj				
Celotna sredstva	236.189	221.730	251.492	252.105
Celotni kapital	94.185	91.939	99.923	95.864
Finančne obveznosti	91.839	84.522	103.201	105.977
Poslovne obveznosti	44.941	40.047	43.208	45.371
Kazalniki donosnosti				
EBIT marža (v %)	1,74	(5,36)	4,29	4,52
EBITDA marža (v %)	7,49	5,18	9,04	9,44
ROA – donosnost sredstev (v %)	1,20	(3,36)	2,43	2,73
ROE – donosnost kapitala (v %)	2,99	(7,97)	6,46	7,63
Kazalniki finančnega zdravja				
Kapital/Celotna sredstva (v %)	39,88	41,46	39,73	38,03
Neto finančne obveznosti/EBITDA	7,10	11,41	6,14	6,14
Kazalnik produktivnosti				
Bruto dodana vrednost na zaposlenega (v EUR)	37.720	32.195	37.337	36.374
Zaposleni				
Zaposleni – konec leta	1.624	1.666	1.797	1.825

VSEBINA

1	PISMO PREDSEDNIKA UPRAVE	10
2	POROČILO NADZORNEGA SVETA	15
3	PREDSTAVITEV SKUPINE UNIOR IN DRUŽBE UNIOR d.d.	21
3.1	SESTAVA SKUPINE UNIOR	22
3.2	PREDSTAVITEV DRUŽB, VKLJUČENIH V KONSOLIDIRANE RAČUNOVODSKE IZKAZE	25
3.2.1	ODVISNA PODJETJA	25
3.2.2	PRIDRUŽENA PODJETJA	28
3.3	PREDSTAVITEV DRUŽBE UNIOR d.d.	29
3.4	PROGRAMI DRUŽBE UNIOR d.d.	30
3.4.1	PROGRAM ODKOVKI	30
3.4.2	PROGRAM ROČNO ORODJE	32
3.4.3	PROGRAM STROJEGRADNJA	34
3.5	NAJPOMEMBNEJŠI TRGI IN KUPCI SKUPINE UNIOR IN DRUŽBE UNIOR d.d.	37
3.5.1	PROGRAM ODKOVKI	37
3.5.2	PROGRAM ROČNO ORODJE	38
3.5.3	PROGRAM STROJEGRADNJA	39
4	POMEMBNEJŠI DOGODKI LETA 2021 V SKUPINI UNIOR IN DRUŽBI UNIOR d.d.	41
5	DELNICE OBVLADUJOČE DRUŽBE	45
6	TRAJNOSTNI RAZVOJ	50
6.1	KLJUČNE TRAJNOSTNE USMERITVE DRUŽBE UNIOR d.d.	50
6.1.1	DELEŽNIŠKA MATRIKA	52
6.1.2	POROČANJE O TRAJNOSTNEM RAZVOJU	53
6.2	SKRB IN ODGOVORNOST ZA ZAPOSLENE	53
6.2.1	VLAGAMO V KOMPETENCE ZAPOSLENIH	56
6.2.2	SKRB ZA ORGANIZACIJSKO KULTURO	57
6.2.3	DVIGUJEMO IZOBRAZBENO STRUKTURO	58
6.2.4	SKRBIMO ZA ZDRAVJE ZAPOSLENIH	58
6.2.5	DIALOG V ČASU KORONA KRIZE	60
6.3	PARTNERSKI ODNOS S KUPCI IN DOBAVITELJI	60
6.3.1	OZNAČEVANJE IZDELKOV IN VARNOST KUPCEV	61
6.3.2	REKLAMACIJE	62
6.3.3	UPRAVLJANJE DOBAVITELJSKE VERIGE	62
6.4	UPRAVLJAMO VPLIVE NA OKOLJE	63
6.4.1	SISTEMI VODENJA	63

6.4.2	RAVNANJE Z OKOLJEM	64
6.4.3	OKOLJSKI VIDIKI	64
6.4.4	CELOSTNO UPRAVLJANJE Z ENERGIJO ZA NIZKOOGLJIČNO DRUŽBO	69
6.4.5	VPLIV PODNEBNIH SPREMEMB.....	73
6.5	SPODBUJAMO INOVATIVNE, RAZVOJNE IN TRAJNOSTNE REŠITVE	74
6.6	DRUŽBENI TRAJNOSTNI VIDIKI.....	74
6.6.1	PODPORNIK ŠPORTNIH, KULTURNIH IN HUMANITARNIH PROJEKTOV	75
6.6.2	NADALJUJEMO S TRADICIJO ŠTIPENDIRANJA	75
6.6.3	OHRANJAMO CERTIFIKAT DRUŽINI PRIJAZNO PODJETJE.....	75
6.6.4	VZGAJAMO IN IZOBRAŽUJEMO BODOČE KADRE V SODELOVANJU S ŠOLSKIM CENTROM SLOVENSKE KONJICE-ZREČE	76
7	KORPORATIVNO UPRAVLJANJE	77
7.1	UPRAVA OBVLADUJOČE DRUŽBE	77
7.2	KOLEGIJ OBVLADUJOČE DRUŽBE.....	79
7.3	NADZORNI SVET OBVLADUJOČE DRUŽBE	79
7.4	SKUPŠČINA OBVLADUJOČE DRUŽBE	81
7.5	POLITIKA PREJEMKOV ČLANOV ORGANOV VODENJA IN NADZORA V SKUPINI UNIOR	82
7.6	IZJAVA O UPRAVLJANJU SKUPINE UNIOR IN DRUŽBE UNIOR d.d.	84
7.7	IZJAVA O NEFINANČNEM POSLOVANJU SKUPINE UNIOR IN DRUŽBE UNIOR d.d.	90
7.8	UPRAVLJANJE S TVEGANJI.....	92
7.8.1	UPRAVLJANJE S TVEGANJI V SKUPINI UNIOR	92
7.8.2	UPRAVLJANJE S TVEGANJI V DRUŽBI UNIOR d.d.....	93
8	POSLOVNO POROČILO	100
8.1	RAZMERE V GOSPODARSTVU IN AVTOMOBILSKI INDUSTRIJI.....	100
8.2	PRODAJA.....	103
8.2.1	PRODAJA SKUPINE UNIOR	103
8.2.2	PRODAJA DRUŽBE UNIOR d.d.	105
8.3	PROIZVODNJA IN STORITVE	107
8.3.1	PROIZVODNJA IN STORITVE SKUPINE UNIOR.....	107
8.3.2	PROIZVODNJA IN STORITVE DRUŽBE UNIOR d.d.....	109
8.4	NABAVA.....	110
8.4.1	NABAVA SKUPINE UNIOR.....	110
8.4.2	NABAVA DRUŽBE UNIOR d.d.....	110
8.5	USPEŠNOST POSLOVANJA.....	112
8.5.1	USPEŠNOST POSLOVANJA SKUPINE UNIOR.....	112

8.5.2	USPEŠNOST POSLOVANJA DRUŽBE UNIOR d.d.	114
8.6	KAZALNIKI POSLOVANJA V SKUPINI UNIOR IN DRUŽBI UNIOR d.d.	117
8.7	FINANČNI POLOŽAJ	118
8.7.1	FINANČNI POLOŽAJ SKUPINE UNIOR	118
8.7.2	FINANČNI POLOŽAJ DRUŽBE UNIOR d.d.	119
8.8	INVESTICIJE	121
8.8.1	INVESTICIJE SKUPINE UNIOR	121
8.8.2	INVESTICIJE DRUŽBE UNIOR d.d.	122
8.9	NOTRANJA REVIZIJA V OBVLADUJOČI DRUŽBI	123
8.10	PODRUŽNICE OBVLADUJOČE DRUŽBE V TUJINI	123
8.11	DOGODKI PO POROČEVALSKEM OBDOBJU V SKUPINI UNIOR IN DRUŽBI UNIOR d.d.	124
8.11.1	POSLOVNI DOGODKI PO POROČEVALSKEM OBDOBJU	124
8.11.2	OSTALI DOGODKI PO POROČEVALSKEM OBDOBJU	124
8.12	IZVAJANJE JAVNE GOSPODARSKE SLUŽBE	125
8.13	CILJI ZA LETO 2022	127
8.13.1	CILJI SKUPINE UNIOR ZA LETO 2022	127
8.13.2	CILJI DRUŽBE UNIOR d.d. ZA LETO 2022	128
9	REVIDIRANI KONSOLIDIRANI RAČUNOVODSKI IZKAZI SKUPINE UNIOR	130
9.1	REVIDIRANI KONSOLIDIRANI RAČUNOVODSKI IZKAZ FINANČNEGA POLOŽAJA SKUPINE UNIOR NA DAN 31. 12. 2021	130
9.2	REVIDIRANI KONSOLIDIRANI IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA SKUPINE UNIOR ZA OBDOBJE OD 1. 1. 2021 DO 31. 12. 2021	132
9.3	REVIDIRANI KONSOLIDIRANI IZKAZ DRUGEGA VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA SKUPINE UNIOR ZA OBDOBJE OD 1. 1. 2021 DO 31. 12. 2021	133
9.4	REVIDIRANI KONSOLIDIRANI IZKAZ DENARNIH TOKOV SKUPINE UNIOR ZA OBDOBJE OD 1. 1. 2021 DO 31. 12. 2021	134
9.5	REVIDIRANI KONSOLIDIRANI IZKAZ GIBANJA KAPITALA SKUPINE UNIOR	135
9.6	POJASNILA K REVIDIRANIM KONSOLIDIRANIM RAČUNOVODSKIM IZKAZOM SKUPINE UNIOR	136
9.6.1	IZJAVA O SKLADNOSTI	136
9.6.2	PODLAGE ZA SESTAVITEV RAČUNOVODSKIH IZKAZOV	137
9.6.2.1	HIERARHIJA POŠTENIH VREDNOSTI	137
9.6.2.2	UPORABLJENE RAČUNOVODSKE USMERITVE	138
9.6.2.3	FUNKCIONALNA IN PREDSTAVITVENA VALUTA	139
9.6.2.4	DOBIČEK/IZGUBA IZ POSLOVANJA	139
9.6.2.5	POMEMBNE OCENE IN PRESOJE	139

9.6.2.6	POVZETEK POMEMBNIH RAČUNOVODSKIH USMERITEV IN RAZKRITJA.....	141
9.6.2.7	PORAVNAVA TOŽB.....	153
9.6.2.8	NOVI STANDARDI IN POJASNILA, KI ŠE NISO ZAČELI VELJATI.....	153
9.7	RAZKRITJA K REVIDIRANEMU KONSOLIDIRANEMU IZKAZU FINANČNEGA POLOŽAJA SKUPINE UNIOR.....	155
9.7.1	IZKAZ FINANČNEGA POLOŽAJA PO ODSEKIH	155
9.7.2	NEOPREDMETENA SREDSTVA.....	157
9.7.3	OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA.....	158
9.7.4	NALOŽBENE NEPREMIČNINE	160
9.7.5	DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE.....	161
9.7.6	SREDSTVA (SKUPINE ZA ODTUJITEV) ZA PRODAJO	162
9.7.7	ZALOGE	163
9.7.8	POSLOVNE TERJATVE	164
9.7.9	KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE.....	165
9.7.10	DENARNA SREDSTVA	166
9.7.11	KAPITAL	166
9.7.12	DOLGOROČNE REZERVACIJE IN ODLOŽENI PRIHODKI	168
9.7.13	DOLGOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI	169
9.7.14	DOLGOROČNE POSLOVNE OBVEZNOSTI.....	170
9.7.15	ODLOŽENE TERJATVE IN OBVEZNOSTI ZA DAVEK.....	171
9.7.16	KRATKOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI.....	172
9.7.17	KRATKOROČNE POSLOVNE OBVEZNOSTI	173
9.7.18	POGOJNE OBVEZNOSTI.....	173
9.8	RAZKRITJA K REVIDIRANEMU KONSOLIDIRANEMU IZKAZU POSLOVNEGA IZIDA SKUPINE UNIOR.....	174
9.8.1	KONSOLIDIRANI IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA PO ODSEKIH.....	175
9.8.2	ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE PO OBMOČNIH IN PODROČNIH ODSEKIH	176
9.8.3	USREDSTVENI LASTNI PROIZVODI IN STORITVE.....	176
9.8.4	DRUGI POSLOVNI PRIHODKI	177
9.8.5	STROŠKI IN ODHODKI	178
9.8.6	FINANČNI PRIHODKI IN FINANČNI ODHODKI	180
9.9	OBRAČUN DAVKA OD DOHODKA PRAVNIH OSEB IN ODLOŽENI DAVKI	181
9.10	POSLOVNE SKUPINE UNIOR S POVEZANIMI OSEBAMI	182
9.10.1	PRODAJA POVEZANIM OSEBAM	182
9.10.2	NABAVA PRI POVEZANIH OSEBAH	182
9.10.3	POSLOVNE TERJATVE DO POVEZANIH OSEB.....	183
9.10.4	POSLOVNE OBVEZNOSTI DO POVEZANIH OSEB	183

9.10.5	TERJATVE IN OBVEZNOSTI IZ POSOJIL IN OBRESTI DO POVEZANIH OSEB	183
9.11	UPRAVLJANJE S TVEGANJI V SKUPINI UNIOR	184
9.12	PREJEMKI UPRAVE IN NADZORNEGA SVETA	186
9.13	OCENA PODNEBNIH TVEGANJ IN VPLIV NA RAČUNOVODSKE IZKAZE	186
9.14	DOGODKI PO POROČEVALSKEM OBDOBJU V SKUPINI UNIOR	187
9.15	IZJAVA O ODGOVORNOSTI ČLANOV UPRAVE	189
9.16	POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA	190
10	REVIDIRANI POSAMIČNI RAČUNOVODSKI IZKAZI DRUŽBE UNIOR d.d.	196
10.1	REVIDIRANI POSAMIČNI RAČUNOVODSKI IZKAZ FINANČNEGA POLOŽAJA DRUŽBE UNIOR d.d. NA DAN 31. 12. 2021	196
10.2	REVIDIRANI POSAMIČNI IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA DRUŽBE UNIOR d.d. ZA OBDOBJE OD 1. 1. 2021 DO 31. 12. 2021	198
10.3	REVIDIRANI POSAMIČNI IZKAZ DRUGEGA VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA DRUŽBE UNIOR d.d. ZA OBDOBJE OD 1. 1. 2021 DO 31. 12. 2021	199
10.4	REVIDIRANI POSAMIČNI IZKAZ DENARNIH TOKOV DRUŽBE UNIOR d.d. ZA OBDOBJE OD 1. 1. 2021 DO 31. 12. 2021	200
10.5	REVIDIRANI POSAMIČNI IZKAZ GIBANJA KAPITALA DRUŽBE UNIOR d.d.	201
10.6	POJASNILA K REVIDIRANIM POSAMIČNIM RAČUNOVODSKIM IZKAZOM DRUŽBE UNIOR d.d.	202
10.6.1	IZJAVA O SKLADNOSTI	202
10.6.2	PODLAGE ZA SESTAVITEV RAČUNOVODSKIH IZKAZOV	203
10.6.2.1	HIERARHIJA POŠTENIH VREDNOSTI	203
10.6.2.2	UPORABLJENE RAČUNOVODSKE USMERITVE	204
10.6.2.3	FUNKCIONALNA IN PREDSTAVITVENA VALUTA	205
10.6.2.4	DOBIČEK/IZGUBA IZ POSLOVANJA	205
10.6.2.5	POMEMBNE OCENE IN PRESOJE	205
10.6.2.6	POVZETEK POMEMBNIH RAČUNOVODSKIH USMERITEV IN RAZKRITJA	207
10.6.2.7	PORAVNAVA TOŽB	219
10.6.2.8	NOVI STANDARDI IN POJASNILA, KI ŠE NISO ZAČELI VELJATI	219
10.7	RAZKRITJA K REVIDIRANEMU POSAMIČNEMU IZKAZU FINANČNEGA POLOŽAJA DRUŽBE UNIOR d.d.	221
10.7.1	NEOPREDMETENA SREDSTVA	221
10.7.2	OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	222
10.7.3	NALOŽBENE NEPREMIČNINE	223
10.7.4	DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE	225
10.7.5	ZALOGE	228

10.7.6	POSLOVNE TERJATVE	229
10.7.7	KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE	230
10.7.8	DENARNA SREDSTVA	231
10.7.9	KAPITAL	231
10.7.10	DOLGOROČNE REZERVACIJE IN ODLOŽENI PRIHODKI	233
10.7.11	DOLGOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI	234
10.7.12	DOLGOROČNE POSLOVNE OBVEZNOSTI	235
10.7.13	ODLOŽENE TERJATVE IN OBVEZNOSTI ZA DAVEK	236
10.7.14	KRATKOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI	237
10.7.16	KRATKOROČNE POSLOVNE OBVEZNOSTI	238
10.7.18	POGOJNE OBVEZNOSTI	239
10.8	RAZKRITJA K REVIDIRANEMU POSAMIČNEMU IZKAZU POSLOVNEGA IZIDA DRUŽBE UNIOR d.d.	239
10.8.1	ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE PO OBMOČNIH IN PODROČNIH ODSEKIH	239
10.8.2	USREDSTVENI LASTNI PROIZVODI IN STORITVE	240
10.8.3	DRUGI POSLOVNI PRIHODKI	241
10.8.4	STROŠKI IN ODHODKI	242
10.8.5	FINANČNI PRIHODKI IN FINANČNI ODHODKI	244
10.9	OBRAČUN DAVKA OD DOHODKA PRAVNIH OSEB IN ODLOŽENI DAVKI	245
10.10	POSLOVNI DRUŽBE UNIOR d.d. S POVEZANIMI OSEBAMI	246
10.10.1	PRODAJA POVEZANIM OSEBAM	246
10.10.2	NABAVA PRI POVEZANIH OSEBAH	247
10.10.3	POSLOVNE TERJATVE DO POVEZANIH OSEB	248
10.10.4	POSLOVNE OBVEZNOSTI DO POVEZANIH OSEB	249
10.10.5	TERJATVE IN OBVEZNOSTI IZ POSOJIL IN OBRESTI DO POVEZANIH OSEB	250
10.11	UPRAVLJANJE S TVEGANJI V DRUŽBI UNIOR d.d.	251
10.12	RAZKRITJE PREJEMKOV V SKLADU Z ZAKONOM O GOSPODARSKIH DRUŽBAH	253
10.13	PREDLOG ZA RAZPOREDITEV BILANČNEGA DOBIČKA TEKOČEGA LETA	253
10.14	OCENA PODNEBNIH TVEGANJ IN VPLIV NA RAČUNOVODSKE IZKAZE	253
10.15	DOGODKI PO POROČEVALSKEM OBDOBJU V DRUŽBI UNIOR d.d.	255
10.16	IZJAVA O ODGOVORNOSTI ČLANOV UPRAVE	258
10.17	POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA	259

1 PISMO PREDSEDNIKA UPRAVE

Spoštovani delničarji, poslovni partnerji in sodelavci,

svetovna gospodarska aktivnost je bila v letu 2021 visoka v primerjavi z letom 2020, ki ga je zaznamoval izbruh pandemije koronavirusne bolezni COVID-19, vendar so okrevanje in še hitrejšo gospodarsko rast zavirale številne težave v dobavnih verigah in širjenje novih različic koronavirusa.

Zaradi naraščajočega povpraševanja in močnega odboja v svetovni gospodarski aktivnosti na eni strani, ter ponovnih uvedb strožjih ukrepov za zajezitev širjenja koronavirusa na drugi strani, je prišlo do primanjkljaja proizvodnih in transportnih zmogljivosti, ki so posledično privedle do obsežnega pomanjkanja surovin in vmesnih proizvodov. To se je najbolj izrazito pokazalo v avtomobilski industriji, kjer so se proizvajalci soočali s hudim pomanjkanjem elektronskih vgradnih komponent, tako imenovanih polprevodnikov oziroma »čipov«, zaradi katerega je bila proizvodnja vozil v drugem polletju ponekod skoraj zaustavljena. Zaradi tega si avtomobilska industrija, ki je bila že v letu 2020 zaradi pandemije COVID-19 ena od najbolj prizadetih gospodarskih panog, v letu 2021 še ni opomogla. Tokrat ni bila težava nizko povpraševanje kupcev, ampak zamude pri dobavah vozil, saj avtomobilski proizvajalci zaradi pomanjkanja sestavnih delov niso mogli dokončati že naročenih avtomobilov, na katere se je čakalo od šest mesecev pa vse do enega leta.

Poslovanje v letu 2021 je zaznamovalo tudi skokovito nepričakovano naraščanje nabavnih cen materialov in energentov, saj zaradi povečane industrijske proizvodnje in motenj v dobavnih verigah ponudba surovin na trgu ni uspela zadovoljiti tako velikega povpraševanja. V razmerah skokovitega naraščanja stroškov, padajoče brezposelnosti in primanjkljaja usposobljenih kadrov ter velikih neskladij med ponudbo in povpraševanjem na globalnih trgih, se je povišala tudi inflacija in pritiski na dvig plač zaposlenih.

Rekordno visoke cene odpadnega jekla in legirnih dodatkov so v letu 2021 povzročile višanje nabavnih cen jekla in pločevine, najpomembnejših surovin za družbo, ki smo jih na kupce v skladu s prodajnimi pogodbami prenašali s časovnim zamikom. Ocenjujemo, da smo zaradi tega v družbi UNIOR d.d. ustvarili za 2,3 milijona evrov, v celotni Skupini UNIOR pa za skoraj tri milijone evrov nižji poslovni izid, kot bi ga pri doseženem obsegu prodaje sicer lahko dosegli pri stalnih cenah. V Skupini UNIOR smo imeli v turistični dejavnosti dodaten negativni vpliv na poslovni izid v višini 2,2 milijona evrov že v začetku leta zaradi skoraj popolnega izpada zimske sezone, ki je bil posledica omejitev poslovanja naših turističnih centrov zaradi ukrepov za preprečevanje širjenja bolezni COVID-19 v zimskih mesecih. Ob koncu leta so zaradi pomanjkanja na strani ponudbe silovito porastle tudi cene energentov, predvsem električne energije in zemeljskega plina, vendar smo stroške za leto 2021 v primerjavi z večino podjetij zahvaljujoč vnaprej zakupljenim količinam ohranili na še vzdržnih ravneh.

Poslovanje programa Odkovki je v prvem polletju 2021 zaznamovala nepričakovana konjunktura, ki ni bila skladna z napovedmi in trendi prodaje osebnih vozil na trgu. V tem obdobju je bil izziv zagotavljati potrebno število zaposlenih in zagotoviti potrebne vhodne surovine, predvsem jeklo. Jeseni, še posebej izrazito oktobra in novembra, pa je zaradi pomanjkanja čipov in ostalih vgradnih komponent v avtomobilski industriji

pri sestavi avtomobilov prišlo do sunkovitega zmanjšanja naročil in zmanjšane obsega poslovanja. Tako je nastala prva kriza v avtomobilski industriji, ki ni bila posledica povpraševanja, ampak zmanjšane ponudbe novih in rabljenih vozil na trgu. Pozitivno za nas je, da dobavljamo ojnice za avtomobilsko industrijo skoraj izključno za bencinske motorje, ki jih vgrajujejo tudi v hibridna vozila, katerih prodaja nenehno raste. Trenda rasti prodaje električnih vozil v smislu znižanja naročil v asortimanu ojníc do tega trenutka nismo direktno zaznali.

Poslovanje programa Ročno orodje v letu 2021 je bilo zaznamovano z izjemno in nepričakovano rastjo prihodkov in dobrim poslovnim rezultatom. Del izrednih naročil je bil posledica prvih polnjenj novo odprtih servisov za kolesa, ki so enkratnega značaja in se zgodijo zgolj na začetku delovanja servisne delavnice. Drugi del je povečana prodaja preko rednih prodajnih kanalov, ki so v letu 2020 vsled zaprtja trgov zaradi pandemije zmanjšali obseg poslovanja in stanje zalog. V letu 2021 smo delovali na maksimalnih proizvodnih zmogljivostih in imeli povprečno zelo visoka naročilna stanja. Večji obseg prodaje smo beležili tudi v segmentu industrije za urejenost delovnih mest s kovinsko embalažo.

Leto 2021 je bilo eno najtežjih v zgodovini programa Strojegradnja, saj so se izrazito negativno pokazale posledice zaustavitve proizvodnje v avtomobilski industriji ob izbruhu pandemije koronavirusa v letu 2020, ko so avtomobilski proizvajalci postali previdnejši pri naročanju nove investicijske opreme. To se je odrazilo v obliki pomanjkanja naročil za Strojegradnjo za leto 2021, kar je pomenilo prenizek obseg poslovanja in posledično slab poslovni rezultat. Sredi leta 2021 so se ponovno pojavile potrebe po nabavi nove opreme in naši kupci so postopoma začeli izvajati predvidene investicije. Poleg večjega obsega pridobljenih naročil je pomembno prav tako, da smo v povprečju obdržali oziroma povečali prodajne cene. V zadnjih dveh letih pandemije je bil močan pritisk na nižanje cen za tiste redke projekte, ki so bili na trgu, kar je povzročilo velike pritiske na prodajne cene.

Poslovanje družbe UNIOR d.d. v letu 2021 je po doseženih ključnih kazalnikih bistveno boljše od doseženih v neprimerljivem letu 2020, še vedno pa vrednosti kazalnikov ne dosegajo doseženih v letih pred epidemijo COVID-19. Naj spomnimo, da je večina analiz gospodarskih gibanj v drugi polovici leta 2020, še preden so se pojavili problemi v nabavnih verigah panoge, napovedala, da bo okrevanje v panogi trajalo najmanj dve leti.

V družbi UNIOR d.d. smo v letu 2021 dosegli 169 milijonov evrov čistih prihodkov od prodaje, kar je 31 milijonov evrov oziroma 22,4 odstotka več kot v letu 2020 in predstavlja 3-odstotno preseganje plana za leto 2021. Poslovno leto 2021 smo končali z 2,7 milijona evrov dobička, kar je 10,7 milijona evrov boljši rezultat kot v letu 2020, ko smo poleg negativnih vplivov pandemije koronavirusa imeli tudi 4,3 milijona evrov negativnega učinka prevrednotenja pri prodaji naložbene nepremičnine v Mariboru, na drugi strani pa smo za omilitev posledic pandemije v skladu z interventno zakonodajo v letu 2020 prejeli 5,6 milijona evrov državnih podpor, medtem ko so te podpore v letu 2021 za družbo UNIOR d.d. znašale 241 tisoč evrov. Na čisti poslovni izid v letu 2021 so v višini 0,8 milijona evrov pozitivno vplivali tudi odloženi davki, ki so v 2020 na čisti poslovni izid pozitivno vplivali v višini 2,3 milijona evrov. Čisti poslovni izid v letu 2021 zaostaja za planiranim za 0,3 milijona evrov.

Poslovanje Skupine UNIOR je bilo že v začetku leta 2021 prizadeto zaradi negativnega vpliva pandemije bolezni COVID-19, saj so omejevalni ukrepi za preprečevanje širjenja okužb s koronavirusom poslovanje turistične dejavnosti v Skupini UNIOR praktično zaustavili. V prvih štirih mesecih so se prihodki od prodaje v družbi Unitur d.o.o., ki deluje v tej panogi, realizirali le v okviru redkih dovoljenih dejavnosti. Šele v sredini junija smo lahko pričeli z izvajanjem vseh naših dejavnosti. V drugi polovici leta 2021 se je stanje izboljšalo na poslovanje so ugodno vplivali tudi turistični boni, ki jih je država namenila vsem državljanom Slovenije za koriščenje turističnih storitev v Sloveniji. Za razliko od decembra leta 2020, ko so bili naši turistični centri zaradi omejevalnih ukrepov proti koronavirusu ponovno zaprti, smo v decembru 2021 imeli ugodne vremenske razmere, zato smo lahko s smučarsko sezono na Rogli začeli že 3. 12. 2021 in tako delno nadomestili izpad poslovanja v začetku leta.

Težave s pomanjkanjem polprevodnikov oziroma »čipov« za avtomobilsko industrijo so v drugi polovici leta 2021 poleg programa Odkovki v UNIOR d.d. prizadele tudi podjetji Unior Vinkovci na Hrvaškem in Ningbo Unior Forging na Kitajskem, ki prav tako delujeta v dejavnosti kovanja odkovkov za avtomobilsko industrijo.

Skupina UNIOR je v letu 2021 dosegla 239,7 milijona evrov čistih prihodkov od prodaje, kar je 29,5 milijona evrov oziroma 14 odstotkov več kot v letu 2020, s čimer je bil plan leta 2021 presežen za 1,1 odstotka. Poslovno leto 2021 smo končali z 11,1 milijona evrov dobička, kar je 13,3 milijona evrov več kot v letu 2020, kjer smo tako kot pri družbi UNIOR d.d. poleg negativnih vplivov pandemije koronavirusa imeli tudi 4,3 milijona evrov negativnega prevrednotenja naložbenih nepremičnin. Za omilitev posledic pandemije je Skupina UNIOR v letu 2020 prejela 7,8 milijona evrov državnih podpor, v letu 2021 pa 3,5 milijona evrov, od tega 3,1 milijona evrov v turistični dejavnosti skupine.

Finančne obveznosti Skupine UNIOR so se v letu 2021 povečale za 8,4 milijona evrov predvsem na račun financiranja povečanih obratnih sredstev zaradi povečanega obsega poslovanja, pri čemer smo bankam redno in brez odstopanj izpolnjevali zaveze, opredeljene v Sindicirani kreditni pogodbi iz decembra 2016 in v skladu z odobrenim odlogom plačila obveznosti redno poravnali glavnice kreditov od junija 2021 dalje. Kljub povečanju finančnih obveznosti smo zaradi povečanega EBITDA razmerje neto finančni dolg/EBITDA glede na leto 2020 uspeli nekoliko znižati, in sicer na vrednost 3,49.

Poslovni načrt za leto 2022 je izdelan na podatkovnih temeljih, zbranih v decembru 2021. Napovedi so podvržene visokim tveganjem na raznih področjih, od primanjkljaja nabavnih materialov in komponent, pretrganih ustaljenih dobaviteljskih verig, visoki ravni cen vhodnih surovin, električne energije in naftnih derivatov, ozkih grl oziroma rasti cen medcelinskega transporta, podaljšanih dobavnih rokov za stroje in njihove komponente ter nenazadnje vsesplošnega deficita kadrov, ne glede na izobrazbo ali izkušnje. Še vedno je prisoten tudi vpliv pandemije COVID-19 na poslovanje v obliki raznih motenj, kot je povišana bolniška odsotnost, slabša komunikacija s kupci in dobavitelji kot posledica oteženih oziroma omejenih poslovnih potovanj ter nestabilnost in generalno večja mera nezadovoljstva in negotovosti na avtomobilskem trgu. Vse naštetu vliva precejšnjo mero previdnosti ob načrtovanju naših poslovnih rezultatov in razvojno investicijskih aktivnosti v letu 2022.

V letu 2022 načrtujemo v družbi UNIOR d.d. čiste prihodke od prodaje v višini 193,5 milijona evrov, kar je 24,5 milijona evrov več oziroma 14,5-odstotno povečanje v primerjavi z letom 2021. Planirana vrednost

prihodkov od prodaje je najvišja v zgodovini UNIOR d.d. in presega tudi prihodke, ki jih je družba dosegala, ko je bila turistična dejavnost Uniturja še eden od programov znotraj družbe. Pričakujemo, da se bodo sedanje dinamične in negotove razmere v nabavno-prodajnih verigah do polletja umirile in stabilizirale. Vsi trije proizvodni programi imajo v času izdaje tega dokumenta dobro naročilno stanje in zato pričakujemo izboljšanje poslovanja celotne družbe.

V letu 2022, v negotovih razmerah, načrtujemo dobiček družbe UNIOR d.d. v višini 4,8 milijona evrov. Kljub rekordnemu obsegu prihodkov od prodaje je načrtovan dobiček za 1,4 milijona evrov nižji kot v predkoronskem letu 2019 zaradi izrazitega povišanja vhodnih cen jekla in energentov, predvsem električne energije, ter stroškov dela zaradi povečanja povprečnih plač, ki je posledica višanja minimalne plače v zadnjih dveh letih ter napredovanj zaposlenih, ki smo jih izvedli, da smo pridobili in obdržali ustrezno usposobljene kadre.

V svetu, posebej pa v Evropski uniji, narašča število električnih avtomobilov, saj so številne države za omilitev negativnih posledic pandemije koronavirusa, ki jih je ta imela na avtomobilsko industrijo, svojim državljanom ponudile subvencije za nakup novega osebnega avtomobila, ki pa so bile v glavnem namenjene le za nakup avtomobilov na električni pogon. V letu 2021 se je v Evropski uniji povečal delež prodanih novih baterijskih električnih vozil iz lanskih 5,4 odstotka na 9,1 odstotka. Povečal se je tudi delež prodanih priključnih hibridov iz 5,1 odstotka na 8,9 odstotka ter delež klasičnih hibridnih vozil iz 11,9 odstotka na 19,6 odstotka, vendar ti dve skupini avtomobilov poleg tistih z motorji na notranje izgorevanje spadata v skupino avtomobilov, ki v pogonskem sklopu vsebujejo ojnice, ki jih proizvajamo v Skupini UNIOR. Skupni delež prodanih novih avtomobilov z motorji, ki vsebujejo ojnice, se je v letu 2021 zmanjšal iz 94,6 odstotka na 90,9 odstotka.

Trendom povečevanja prodaje električnih vozil sledimo tudi v družbi UNIOR d.d., saj smo v letu 2021 od vseh prihodkov, ki smo jih realizirali na dveh programih, ki dobavljata v avtomobilsko industrijo, dosegli deset-odstotni delež prihodkov za električna vozila in priključne hibride, za leto 2022 pa napovedujemo, da bomo dosegli petnajst-odstotni delež. Iz programa Odkovki dobavljamo za klasične hibride skladno z njihovim tržnim deležem v prodaji, saj imajo motorje in ostale kovane dele enake kot vozila z motorjem na notranje izgorevanje, vse več pa je tudi projektov za popolnoma električne avtomobile. Ocenjujemo, da bo delež prodaje odkovkov za električna in hibridna vozila v programu Odkovki v letu 2022 dosegel 10 do 12 odstotkov. S pričetkom serijskega kovanja odkovkov iz aluminija pa bomo v prihodnje še povečali delež proizvodov za električna vozila v tem programu. Program Strojegradnja je pomemben dobavitelj strojev za obdelavo ohišja baterije. Za elektromobilnost gradimo tudi stroje, ki obdelujejo zadnje preme, nosilce ležajev prednjih koles in ohišja baterij iz aluminija ali jekla. V letu 2021 je bil delež izdelanih strojev v Strojegradnji za ta segment 22 odstotkov, v letu 2022 pa načrtujemo celo 44-odstotni delež vseh projektov tega programa za električne avtomobile.

V Skupini UNIOR v letu 2022 načrtujemo 272 milijonov evrov čistih prihodkov od prodaje, kar je 13,5-odstotna rast glede na preteklo leto in 29,4 odstotka več, kot je bilo doseženo v letu 2020. Za leto 2022 načrtujemo dobiček Skupine UNIOR v višini 11,5 milijona evrov, EBITDA Skupine UNIOR pa bo dosegel 31,1 milijona evrov.

V letu 2022 bomo znižali finančne obveznosti Skupine UNIOR za 11,9 milijona evrov in razmerje neto finančni dolg/EBITDA do konca leta 2022 zmanjšali na 2,85, s čimer nadaljujemo trend zniževanja zadolženosti Skupine UNIOR.

V začetku leta 2022 smo v družbi UNIOR d.d. pristopili k izdelavi Srednjeročnega poslovnega načrta za prihodnje petletno obdobje do leta 2026. Vanj bomo vključili strategijo razvoja družbe in skupine, predvideno širitev poslovanja na nove trge, osvajanja novih izdelkov in tehnologij. Prav tako bomo za petletno obdobje skrbno načrtovali predvideno rast poslovanja za družbo in skupino ter ocenili predvidene rezultate poslovanja tako družbe kot skupine. To bo predstavljalo osnovo za vključitev Dividendne politike družbe UNIOR d.d. za čas trajanja Srednjeročnega poslovnega načrta, ki bo usklajena s predvidenimi cilji in rezultati poslovanja tako družbe UNIOR d.d. kot Skupine UNIOR.

Z vidika poslovanja družbe UNIOR d.d. in Skupine UNIOR so posebej pomembni projekti, ki bodo odločilni za poslovanje v naslednjih letih. V prvem polletju leta 2022 bomo začeli s serijsko proizvodnjo odkovkov iz aluminija, kar nam bo omogočilo dodatne možnosti rasti, tudi na področju proizvodnje izdelkov za električna vozila. V prvem četrtletju leta 2022 bomo na osnovi izdelane študije nadaljnjih možnosti razvoja programa Strojegradnja izbrali nadaljnjo strategijo razvoja dejavnosti programa. Prav tako bomo nadaljevali v letu 2020 uspešno začeto avtomatizacijo proizvodnje odkovkov v Vinkovcih. Prodajni postopek družbe Unitur d.o.o. je v fazi pridobivanja nezavezujočih ponudb prekinila pandemija COVID-19, ki je zelo prizadela dejavnost turizma. Smiselnost nadaljevanja prodajnega postopka bomo presodili v prvem četrtletju 2022 glede na interes potencialnih kupcev in posledice, ki jih v turistični panogi pušča pandemija koronavirusa, ter se odločili, ali se s prodajnim postopkom nadaljuje ali se ga zaključi. Začeli bomo s projektom uvajanja trajnostnega poslovanja in prehoda na nizkoogljično poslovanje s ciljem biti pravočasno pripravljeni na zeleni prehod in ogljično nevtralnost v skladu s smernicami Evropske unije za skladno poslovanje v naslednjih desetletjih. Uspešnost poslovanja in doseganje naših ciljev bo pogojevano tudi z našo uspešnostjo pridobivanja, zaposlovanja in zadržanja ustrezno usposobljenih kadrov v okoliščinah vsesplošnega pomanjkanja delovne sile na trgu dela.

Darko Hrastnik

Predsednik uprave

2 POROČILO NADZORNEGA SVETA

DELOVANJE NADZORNEGA SVETA

Nadzorni svet je v poslovnem letu 2021 v okviru pooblastil, določenih z zakoni, statutom družbe ter poslovníkom nadzornega sveta nadziral poslovanje Skupine UNIOR ter družbe UNIOR d.d. Pri svojem delu je skrbel za transparenten odnos med nadzornim svetom in drugimi deležniki ter zagotavljal takojšnje javne objave poročil o izvedenih sejah nadzornega sveta. V letu 2021 se je nadzorni svet sestel na petih rednih, eni izredni in eni korespondenčni seji. O vseh pomembnejših dogodkih in aktivnostih v družbi ter o odločitvah uprave družbe so bile nadzornemu svetu sproti posredovane informacije, še posebej v času negotovosti in sprememb pogojev poslovanja, ki jih je povzročala epidemija COVID-19.

Uprava je nadzornemu svetu poročala s poročili o poslovanju družbe UNIOR d.d., kakor tudi s poročili o poslovanju Skupine UNIOR. Tovrstno poročanje uprave je nadzornemu svetu omogočalo ustrezno izvrševanje nadzorne vloge. Poročila uprave so bila običajno pripravljena po posameznih področjih in ločeno za vse programe družbe, s strnjnim pregledom vseh poslovnih učinkov. Uprava je v svojih poročilih prikazovala vse najpomembnejše kategorije, ki vplivajo na poslovanje delniške družbe. Kategorije v računovodskih izkazih ter kazalniki poročanega obdobja so bili primerjani z vrednostmi preteklega obdobja ter načrtovanimi vrednostmi za tekoče obdobje. O pomembnejših dogodkih je uprava vse člane nadzornega sveta poleg rednih poročil seznanjala tudi z elektronskimi poročili in sporočili.

Nadzorni svet se je tako na vseh svojih rednih sejah, pa tudi med sejami, seznanjal s tekočim poslovanjem ter oceno poslovanja za naslednja kratkoročna obdobja. Veliko pozornosti je zaradi epidemije COVID-19 in kriznega obdobja trgiranja nabavnih verig v avtomobilski industriji, do katere je prišlo predvsem zaradi pomanjkanja čipov, namenjal stanju naročil, ukrepom za zmanjševanje tveganj, ukrepom za obvladovanje stroškov in obvladovanju tekoče likvidnosti.

Nadzorni svet se je na vseh rednih sejah seznanjal s poročilom revizijske komisije.

V mesecu januarju 2021 je nadzorni svet obravnaval in podal soglasje k poslovnemu načrtu za leto 2021 ter se seznanil s stanjem projekta kovanja aluminija. Nadzorni svet je na tej seji imenoval komisijo za imenovanja.

V mesecu februarju je nadzorni svet na korespondenčni seji pričel s postopkom imenovanja članov NS družbe UNIOR d.d. in na spletni strani Ljubljanske borze d.d., spletni strani Združenja nadzornikov Slovenije in spletni strani družbe UNIOR d.d. objavil »Poziv kandidatom za člane nadzornega sveta družbe UNIOR d.d.«.

V mesecu marcu je nadzorni svet na izredni seji obravnaval postopek in aktivnosti podjetja glede prejetih odredb Agencije za trg vrednostnih papirjev in odločbo Agencije za trg vrednostnih papirjev.

V mesecu aprilu leta 2021 se je nadzorni svet na drugi redni seji seznanil z letnim poročilom notranje revizije o notranjem revidiranju za leto 2020. Seznanil se je s poročilom revizijske komisije o pregledu revidiranega Letnega poročila za družbo UNIOR d.d. in Skupino UNIOR za poslovno leto 2020. Sprejel je pisno poročilo o rezultatih preveritve revidiranega Letnega poročila družbe UNIOR d.d. in Skupine UNIOR za leto 2020

ter sprejel Izjavo o upravljanju družbe, kakor tudi Izjavo o skladnosti s kodeksom ter Izjavo o nefinančnem poslovanju. Seznanil se je s sklepom uprave družbe o bilančnem dobičku poslovnega leta 2020. Obravnaval je predlog uprave družbe, da bilančni dobiček ostane nerazporejen. Nadzorni svet se je seznanil s poročilom kadrovske komisije, kriteriji o spremenljivem prejemku uprave za leto 2020 ter sprejel odločitev, da se spremenljivi prejemek uprave družbe za poslovno leto 2020 ne izplača. Nadzorni svet se je seznanil s poročilom komisije za imenovanje nadzornega sveta, obravnaval candidature članov za štiriletno mandatno obdobje nadzornega sveta in pripravil predlog skupščini za imenovanje. Obravnaval in potrdil je dnevni red 25. seje skupščine UNIOR d.d., kakor tudi predloge sklepov k posameznim točkam dnevnega reda. Nadzorni svet se je seznanil s Politiko raznolikosti uprave in nadzornega sveta družbe UNIOR d.d. s Politiko upravljanja družbe UNIOR d.d. ter vsebino dokumentov v predlagani obliki sprejel in potrdil. Nadzorni svet je opravil vrednotenje učinkovitosti dela nadzornega sveta družbe UNIOR d.d. Nadzorni svet se je seznanil z izvedbo prodajnega postopka družbe UNIOR FRANCE.

V mesecu maju je nadzorni svet obravnaval in potrdil Nerevidirano medletno poročilo za obdobje januar–marec 2021 za Skupino UNIOR in družbo UNIOR d.d. Obravnaval je pobudo za spremembo zakona o trgu finančnih instrumentov (ZTFI-1).

Na četrti redni seji meseca avgusta je nadzorni svet obravnaval in potrdil Nerevidirano polletno poročilo za leto 2021 za Skupino UNIOR in družbo UNIOR d.d. Nadzorni svet se je na tej seji seznanil tudi s stanjem sodnih postopkov med družbama UNIOR d.d. in Rhydcon d.o.o. in z gibanjem ter stanjem lastnih delnic družbe UNIOR d.d.

Peto redno sejo je nadzorni svet opravil meseca novembra in obravnaval ter potrdil Nerevidirano medletno poročilo za obdobje januar–september 2021 za Skupino UNIOR in družbo UNIOR d.d. Seznanil se je z letnim načrtom dela notranje revizije za leto 2022 ter podal soglasje za njegovo izvedbo. Nadzorni svet se je na tej seji seznanil s smernicami Poslovnega načrta UNIOR d.d. za leto 2022 in potrdil Finančni koledar objav družbe UNIOR d.d. za leto 2022. Obravnaval in potrdil je tudi spremembe Poslovnikov o delu nadzornega sveta, o delu revizijske komisije nadzornega sveta in o delu kadrovske komisije nadzornega sveta družbe UNIOR d.d.

Prvo redno sejo v VII. mandatu je nadzorni svet opravil v mesecu decembru. Nadzorni svet je za predsednika nadzornega sveta za mandatno obdobje od 13. 12. 2021 do 12. 12. 2025 imenoval g. Franca Doverja. Za namestnico predsednika nadzornega sveta pa go. Simono Razvornik Škofič. Nadzorni svet je na tej seji oblikoval revizijsko komisijo nadzornega sveta in kadrovsko komisijo nadzornega sveta. Seznanil se je tudi s smernicami Poslovnega načrta UNIOR d.d. za leto 2022.

Nadzorni svet ocenjuje, da je v letu 2021 deloval v razmerju do uprave neodvisno in da pri delu članov nadzornega sveta ni prihajalo do nasprotja interesov.

Na sejah so sodelovali vsi člani nadzornega sveta. Na vse seje nadzornega sveta sta bila vabljeni tudi predsednik in član uprave. Gradiva za seje so zagotavljala članom nadzornega sveta kakovostne informacije.

DELOVANJE KOMISIJ NADZORNEGA SVETA

Revizijska komisija

Revizijska komisija se je v letu 2021 sestala na sedmih sejah.

Prve tri seje v letu 2021 so bile namenjene pregledu Letnega poročila družbe UNIOR d.d. in Skupine UNIOR (nerevidirano in revidirano) za leto 2020, pogovorom o poteku revizije z zunanjimi revizorji ter njihovim poročilom. Ker je bilo letno poročilo prvič oddano v elektronskem formatu ESEF, je bilo več časa namenjeno tudi temu delu. Revizijska komisija je skrbno spremljala potek opravljene revizije s strani zunanjega revizorja, pregledala Letno poročilo 2020, in tako prispevala k celovitosti računovodskega poročanja. Izvedene so bile vse aktivnosti, ki so bile potrebne, da je lahko revizijska komisija nadzornemu svetu podala predlog, da revidirano Letno poročilo družbe UNIOR d.d. in Skupine UNIOR za leto 2020 potrdi.

Revizijska komisija in aktivnosti v zvezi z zunanjo revizijo

Revizijska komisija je na podlagi Usmeritev za spremljanje kakovosti zunanje revizije ocenila delo zunanjega revizorja Deloitte revizija d.o.o. za poslovno leto 2020. V letu 2021 je bila izvedena redna in sprotna komunikacija v zvezi z načrtovanjem revizije, izvedenimi predrevizijskimi postopki ter ugotovitvami zunanjih revizorjev.

Revizijska komisija in aktivnosti v zvezi z notranjo revizijo

Revizijska komisija je tekom leta obravnavala in se seznanjala z obdobjimi poročili notranje revizije, na začetku leta se je seznanila z letnim poročilom Službe notranje revizije za leto 2020, konec leta pa z načrtom dela notranje revizije za leto 2022. V letu 2021 je bila izvedena zunanja presoja kakovosti notranje revizije družbe UNIOR d.d. Revizijska komisija se je na zadnji seji v letu 2021 seznanila s poročilom neodvisnega zunanjega presojevalca kakovosti Notranje revizije UNIOR d.d., akcijskim načrtom izvedbe priporočil zunanje presoje kakovosti službe za notranjo revizijo UNIOR d.d. ter ukrepi in roki za izvedbo priporočil. Na podlagi celoletnega spremljanja dela notranje revizije in poročila o zunanji presoji je bilo delo notranje revizije ocenjeno kot odlično.

Poleg navedenega se je revizijska komisija:

- redno seznanjala in obravnavala poročila o medletnem poslovanju Skupine UNIOR in družbe UNIOR d.d.;
- seznanjala s poročili o upravljanju s tveganji ter registrom tveganj;
- seznanila z aktivnostmi za ugotavljanje in preprečevanje notranjih prevar v letu 2020;
- seznanila s seznamom dobaviteljev iz Slovenije, ki se nahajajo med 100 največjimi dobavitelji družbe UNIOR d.d. in od katerih družba kupuje več kot 50 odstotkov njihovega letnega prometa (materiala oziroma storitev);
- seznanila s seznamom najpomembnejših prodajnih izdelkov pri največjih kupcih programa Odkovki in oceno tveganja izgube kupcev.

Revizijska komisija je tekom celotnega leta 2021 večjo pozornost namenila vplivom koronavirusne bolezni COVID-19 na poslovanje in realizaciji ter pregledu aktivnosti in ukrepov za zagotavljanje likvidnosti. Dodatno je spremljala vplive motenj v oskrbovalnih verigah na avtomobilsko industrijo in posledično družbo UNIOR d.d. in Skupino UNIOR.

Ob koncu leta je izvedla oceno dela revizijske komisije ter oceno neodvisnosti članov revizijske komisije ter sprejela letni načrt dela revizijske komisije za leto 2022.

KADROVSKA KOMISIJA

Kadrovska komisija nadzornega sveta se je v letu 2021 sestala na treh sejah.

Zaradi izteka mandata obstoječim članom nadzornega sveta UNIOR d.d. je pričela s pobudo za začetek postopka za imenovanje članov nadzornega sveta UNIOR d.d. za mandatno obdobje od 13. 12. 2021 do 12. 12. 2025. Nadzornemu svetu UNIOR d.d. je predlagala, da imenuje komisijo za imenovanja.

Kadrovska komisija nadzornega sveta se je na osnovi kriterijev za izplačilo spremenljivega prejemka uprave za poslovno leto 2020 seznanila z izračunom variabilnega prejemka uprave za leto 2020. Na osnovi veljavnih kriterijev je izračun potrdila in predlagala nadzornemu svetu sklep, da se spremenljivi prejemek uprave za leto 2020 ne izplača.

Kadrovska komisija je obravnavala spremembe poslovnika kadrovske komisije ter nadzornemu svetu predlagala v obravnavo in potrditev prenovljen poslovnik kadrovske komisije nadzornega sveta družbe UNIOR d.d.

PREGLED LETNEGA POROČILA 2021

OPREDELITEV DO IZJAVE O UPRAVLJANJU

Nadzorni svet je pregledal in se seznanil z Izjavo o upravljanju Skupine UNIOR in družbe UNIOR d.d. ter Izjavo o nefinančnem poslovanju Skupine UNIOR in družbe UNIOR d.d., ki so objavljene v poglavju 7.7 in 7.8 Letnega poročila 2021. Z zapisanimi izjavami se strinja in jih potrjuje.

LETNO POROČILO

Revizijska komisija je v letu 2021 spremljala postopek računovodskega poročanja in podajala svoje predloge za zagotovitev njegove celovitosti, spremljala neodvisnost revizorja konsolidiranih in posamičnih računovodskih izkazov (odslej revizor), sodelovala z revizorjem pri določitvi pomembnejših področij revidiranja in z medsebojnim obveščanjem o glavnih zadevah v zvezi z revizijo. Pregledala je nerevidirano in revidirano Letno poročilo Skupine UNIOR in družbe UNIOR d.d. za leto 2021 ter poročili revizijske družbe Deloitte revizija d.o.o. iz Ljubljane. Nadzornemu svetu je poročala o svoji vlogi pri ocenitvi sestave letnega poročila in spremljanju obvezne revizije ter pojasnila, da je obvezna revizija pomembno prispevala k celovitosti računovodskega poročanja.

Nadzorni svet je preveril sestavljeno letno poročilo in predlog za uporabo bilančnega dobička, ki ju je predložila uprava.

Na podlagi pregleda konsolidiranega letnega poročila in letnega poročila družbe, poročil revizorja in poročila revizijske komisije ugotavlja, da letni računovodski izkazi Skupine UNIOR in družbe UNIOR d.d. podajajo resničen in pošten prikaz finančnega stanja na dan 31. 12. 2021 ter njunega poslovnega izida, drugega vseobsegajočega donosa in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU. Člani nadzornega sveta skupno s članoma uprave zagotavljajo, da je Letno poročilo Skupine UNIOR in družbe UNIOR d.d. za leto 2021 z vsemi sestavnimi deli, vključno z izjavo o upravljanju in izjavo o nefinančnem poslovanju, sestavljeno in objavljeno v skladu z zakonom o gospodarskih družbah in mednarodnimi standardi računovodskega poročanja. Nadzorni svet na Letno poročilo Skupine UNIOR in družbe UNIOR d.d. za leto 2021 nima pripomb in ga potrjuje.

UGOTOVITEV DOBIČKA OBVLADUJOČE DRUŽBE

Nadzorni svet se je seznanil s sklepom uprave družbe, da znaša čisti poslovni izid obvladujoče družbe na podlagi revidiranega izkaza poslovnega izida 2.745.836 evrov. Čisti poslovni izid se v celoti všteva v bilančni dobiček, ki se zmanjša za dolgoročno odložene stroške razvijanja v višini 2.979.005 evrov.

Ugotovljen bilančni dobiček obvladujoče družbe poslovnega leta 2021 na podlagi revidiranih letnih računovodskih izkazov za leto 2021 znaša 8.780.058 evrov. Uprava predlaga, da ostane nerazporejen.

Nadzorni svet predlaga skupščini delničarjev, da upravi in nadzornemu svetu podeli razrešnico za poslovanje v letu 2021.

Pri oblikovanju predloga sklepa o razporeditvi dobička obvladujoče družbe za tekoče leto 2021 sta uprava in nadzorni svet upoštevala veljavna določila Zakona o gospodarskih družbah in Statut družbe UNIOR d.d. Nadzorni svet soglaša s predlogom uprave, da ostane bilančni dobiček obvladujoče družbe poslovnega leta 2021 nerazporejen.

Predsednik nadzornega sveta:

mag. Franc Dover

3 PREDSTAVITEV SKUPINE UNIOR IN DRUŽBE UNIOR d.d.

ZGODOVINA

Na obronkih Pohorja so že v 18. stoletju zrastle prve železarne (fužine), ki so delovale predvsem kot kovačnice za izdelavo poljedelskega in obrtniškega orodja. Leta 1919 je bila v Zrečah ustanovljena Štajerska železoindustrijska družba z omejeno zavezo, v kateri so izdelovali kovano ročno orodje za kmetijstvo, gozdarstvo in različne obrti. Kovaški obrat s skrajšanim nazivom Štajerska Zreče je pred drugo svetovno vojno zaposloval že 250 delavcev. Leta 1944 je bila tovarna, ki je tudi med vojno proizvajala in imela 450 zaposlenih, v celoti požgana.

Po vojni je deloma že obnovljena tovarna dobila novo ime Tovarna kovanega orodja Zreče – TKO in leta 1950 prešla v družbeno last. Temeljna rekonstrukcija tovarne, usmerjene v izdelavo ročnega orodja, je bila povezana z novo tehnologijo ameriškega načina utopnega kovanja. Nove zmogljivosti (orodjarna in obrat za mehansko obdelavo ročnega orodja) so bile osnova za razvoj dveh proizvodnih programov: ročnega orodja in utopno kovanih odkovkov, ki so se vse bolj uveljavili v avtomobilski industriji.

V sedemdesetih letih prejšnjega stoletja je tovarna z novimi vizijami razvoja dobila tudi novo ime: UNIOR Kovaška industrija Zreče. Novo ime je skovanka iz besedne zveze UNiverzalno ORodje, po katerem je bila tovarna tedaj že dobro znana. UNIOR se je začel vse bolj uveljavljati kot pomemben partner avtomobilske industrije. Tako, da je danes eden večjih evropskih proizvajalcev lažjih odkovkov in eden največjih evropskih proizvajalcev ojnica za motorje z notranjim izgorevanjem.

Sredi sedemdesetih let je UNIOR pričel graditi klimatsko zdravilišče in smučarsko središče na Rogli na bližnjem Pohorju ter zdravilišče Terme Zreče v samih Zrečah - tako se je razvil program Turizem. Iz rastočih potreb podjetja po mehanskih obdelavah je leta 1978 nastal program Strojna oprema, ki je začel z razvojem in gradnjo namenskih strojev za obdelavo kovin.

Po osamosvojitvi Slovenije se je tudi UNIOR spopadel z velikimi težavami, a je izgubo nekdanjega jugoslovanskega trga uspešno nadomestil z novimi izvoznimi trgi. UNIOR je pričel s širitvijo izvoza ročnega orodja z ustanavljanjem razvejane distribucijske mreže po vsem svetu, v kateri so bila še zlasti pomembna Uniorjeva distribucijska podjetja za trženje in prodajo.

Leta 1997 je bilo podjetje preoblikovano v delniško družbo UNIOR z imenom UNIOR Kovaška industrija Zreče d.d., krajše UNIOR d.d.

Z ustanovitvijo podjetja Ningbo Unior Forging Co. Ltd. leta 2005 v Yuyau na Kitajskem s 50-odstotnim lastniškim deležem družbe UNIOR d.d. in dejavnostjo kovanja je UNIOR postal v avtomobilski industriji globalni dobavitelj.

V letu 2017 je bil izčlenjen program Turizem, tako da je bila v sodni register vpisana nova družba Unitur d.o.o., ki je v 100-odstotni lasti družbe UNIOR d.d., program Strojna oprema pa se je preimenoval v program Strojegradnja.

Delniška družba UNIOR je danes eno največjih in izvozno najpomembnejših slovenskih podjetij, ki se ponaša s tradicijo strokovnosti in inovativnosti. Družba je zavezana k poslovni odličnosti, ki jo uresničujejo predani zaposleni. Skupina UNIOR z mednarodno mrežo povezanih podjetij gradi na prepoznavnosti in utrjevanju blagovne znamke UNIOR ter ponaša ime Slovenije v svet.

3.1 SESTAVA SKUPINE UNIOR

Skupino UNIOR sestavlja 15-odvisnih družb, sicer pa ima tudi štiri pridružena podjetja. Odvisne in pridružene družbe poslujejo v petnajstih državah po svetu.

Obvladujoča družba Skupine UNIOR je družba UNIOR Kovaška industrija d.d., s sedežem na naslovu: Kovaška cesta 10, Zreče, Slovenija.

ODVISNE DRUŽBE

Ime družbe in dejavnost	Sedež	Delež v %
 UNITUR d.o.o. Turistične in druge poslovne dejavnosti	Zreče, Slovenija	100,00
 ROGLA INVESTICIJE d.o.o. Trgovanje z nepremičninami	Zreče, Slovenija	100,00
 SPITT d.o.o. Energetika – oskrba s paro in vročo vodo	Zreče, Slovenija	100,00
 UNIOR PRODUKTIONS UND HANDELS GmbH Prodaja ročnega orodja	Ferlach, Avstrija	99,55
 UNIOR DEUTSCHLAND GmbH Prodaja in servisiranje strojev	Leonberg, Nemčija	100,00
 UNIOR ITALIA S. R. L. Prodaja ročnega orodja	Limbiate, Italija	95,00
 UNIOR ESPANA S. L. Prodaja ročnega orodja	Uharte - Arakil, Španija	95,00
 UNIOR MAKEDONIJA d.o.o. Prodaja ročnega orodja	Skopje, S. Makedonija	97,36
 UNIOR PROFESSIONAL TOOLS Ltd. Prodaja ročnega orodja	Saint Petersburg, Rusija	55,00

	UNIOR BULGARIA Ltd. Prodaja ročnega orodja	Sofia, Bolgarija	77,31
	UNIOR COMPONENTS d.o.o. Proizvodnja orodij za stroje	Kragujevac, Srbija	100,00
	NINGBO UNIOR FORGING Co. Ltd. Podjetje za proizvodnjo odkovkov	Xindongwu, Yuyao, Kitajska	50,00
	UNIOR VINKOVCI d.o.o. Podjetje za proizvodnjo odkovkov	Vinkovci, Hrvaška	100,00
	UNIOR HUNGARIA Kft. Prodaja ročnega orodja	Nagyrecse, Madžarska	100,00
	UNIOR – NORTH AMERICA Inc. Prodajne, nabavne in servisne storitve	Novi (Michigan), ZDA	100,00

PRIDRUŽENE DRUŽBE

	Ime družbe in dejavnost	Sedež	Delež v %
	ŠTORE STEEL d.o.o. Podjetje za proizvodnjo jekla	Štore, Slovenija	29,25
	UNIOR TEPID S. R. L. Prodaja ročnega orodja	Brasov, Romunija	49,00
	UNIOR TEHNA, d.o.o. Prodaja ročnega orodja	Sarajevo, BiH	25,00
	UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Prodaja ročnega orodja	Beograd, Srbija	20,00

V konsolidiranih računovodskih izkazih Skupine UNIOR so vključene vse družbe, v katerih ima obvladujoča družba UNIOR d.d. lastniški delež 50 odstotkov ali več, saj ima v teh družbah obvladujoč vpliv.

V konsolidiranih računovodskih izkazih so vključena tudi pridružena podjetja, obračunana po kapitalski metodi. Te družbe so: Štore Steel d.o.o. v Sloveniji ter Unior Tepid S.R.L., Unior Tehna d.o.o. in Unior Teos Alati d.o.o. v tujini, v njih pa ima obvladujoča družba UNIOR d.d. vsaj 20-odstotni in manj kot 50-odstotni lastniški delež.

Podjetje Unior France iz Francije je bilo prodano dne 30. 6. 2021 in od tega dne dalje ni več del Skupine UNIOR. Poslovanje tega podjetja je sicer še upoštevano v konsolidiranem izkazu poslovnega izida Skupine UNIOR do dneva prodaje, medtem ko so sredstva in obveznosti tega podjetja izločena iz izkaza finančnega položaja Skupine UNIOR.

3.2 PREDSTAVITEV DRUŽB, VKLJUČENIH V KONSOLIDIRANE RAČUNOVODSKE IZKAZE

3.2.1 ODVISNA PODJETJA

UNITUR d.o.o.

Naslov družbe: Cesta na Roglo 15, 3214 ZREČE	Internet: http://www.unitur.eu
Država: Slovenija	E-pošta: turizem@unitur.eu
Telefon: +386 3 757 61 00	Dejavnost družbe: Turistične in druge poslovne dejavnosti
Faks: +386 3 576 24 46	Število zaposlenih: 325

ROGLA INVESTICIJE d.o.o.

Naslov družbe: Kovaška cesta 10, 3214 ZREČE	Faks: +386 3 576 21 03
Država: Slovenija	E-pošta: roglainvesticije@unior.com
Telefon: +386 3 757 81 00	Dejavnost družbe: Trgovanje z nepremičninami
	Število zaposlenih: 0

SPITT d.o.o.

Naslov družbe: Kovaška cesta 10, 3214 ZREČE	E-pošta: spitt@unior.com
Država: Slovenija	Dejavnost družbe: Energetika – oskrba s paro in vročo vodo
Telefon: +386 3 757 81 00	Število zaposlenih: 0
Faks: +386 3 576 21 03	

UNIOR PRODUKTIONS- und HANDELS- GmbH

Naslov družbe: Auengasse 9, 9170 FERLACH	Faks: +43 4227 35 15 18
Država: Avstrija	Internet: http://www.unior.at
Telefon: +43 4227 35 14	E-pošta: office@unior.at
Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja	Število zaposlenih: 8

UNIOR DEUTSCHLAND GmbH

Naslov družbe: Hertichstrasse 81, 71229 LEONBERG	Internet: http://www.unior-deutschland.com
Država: Nemčija	E-pošta: unior@unior-deutschland.com
Telefon: +49 7152 381 1975	Dejavnost družbe: Prodaja in servisiranje strojev
Faks: +49 7152 381 1975	Število zaposlenih: 4

UNIOR ITALIA S.R.L.

Naslov družbe: Via Caserta 8, 20812 LIMBIATE
(MB)

Država: Italija

Telefon: +39 02 99 04 3403

Faks: +39 02 99 04 3414

E-pošta: unioritalia@unioritalia.it

Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja

Število zaposlenih: 2

UNIOR ESPAÑA S.L.

Naslov družbe: Poligon Sargaitz 2, Nave A5,
31840 UHARTE - ARAKIL (Navarra)

Država: Španija

Telefon: +34 948 56 71 13

Faks: +34 948 46 42 48

Internet: <http://www.unior.es>

E-pošta: unior@unior.es

Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja

Število zaposlenih: 3

UNIOR MAKEDONIJA d.o.o.

Naslov družbe: Naroden front, br.5,
1000 SKOPJE

Država: Makedonija

Telefon: +389 2 243 20 57

Faks: +389 2 243 20 89

Internet: <http://www.uniormakedonija.mk>

E-pošta: info@uniormakedonija.mk

Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja

Število zaposlenih: 6

UNIOR PROFESSIONAL TOOLS Ltd.

Naslov družbe: Blagodatnaya str. 63, bld. 1, D,
196105 SAINT PETERSBURG

Država: Rusija

Telefon: +7 812 449 83 50

Faks: +7 812 449 83 51

Internet: <http://www.unior.ru>

E-pošta: sales@unior.ru

Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja

Število zaposlenih: 55

UNIOR BULGARIA Ltd.

Naslov družbe: Ulitsa "Ivan Susanin" 49,
1404 SOFIA

Država: Bolgarija

Telefon: +359 2 9559 233

Faks: +359 2 9559 380

Internet: <http://www.unior.bg>

E-pošta: office@unior.bg

Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja

Število zaposlenih: 6

UNIOR COMPONENTS d.o.o.

Naslov družbe: Kosovska 4,
34000 KRAGUJEVAC
Država: Srbija
Telefon: + 381 34 306 300
Faks: + 381 34 306 336

Internet: <http://www.unior-components.com>
E-pošta: contact@unior-components.com
Dejavnost družbe: Proizvodnja orodij za stroje
Število zaposlenih: 159

NINGBO UNIOR FORGING Company Ltd.

Naslov družbe: Xindongwu, Moushan, YUYAO,
ZHEJIANG 315456
Država: Kitajska
Telefon: + 86 574 6249 6150
Faks: + 86 574 6249 6152

Internet: <http://www.unior.cn>
E-pošta: info@unior.cn
Dejavnost družbe: Proizvodnja jeklenih
odkovkov za avtomobilsko industrijo
Število zaposlenih: 425

UNIOR VINKOVCI d.o.o.

Naslov družbe: Ulica Kneza Mislava 42,
32100 VINKOVCI
Država: Hrvaška
Telefon: +385 32 323 999
Faks: +385 32 323 206

E-pošta: kovacnica@unior.com
Dejavnost družbe: Podjetje za proizvodnjo
odkovkov
Število zaposlenih: 153

UNIOR HUNGARIA Kft.

Naslov družbe: Napfeny utca 1,
8756 NAGYRECSE
Država: Madžarska
Telefon: +36 93 571 070
Faks: +36 93 571 073

Internet: <http://www.unior.hu>
E-pošta: info@unior.hu
Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja
Število zaposlenih: 1

UNIOR – NORTH AMERICA Inc.

Naslov družbe: 28213 Carlton Way Drive,
48377 NOVI (Michigan)
Država: ZDA
Telefon: +1 248 730 0060
Faks: +1 908 634 3044

Internet: <http://www.unior.com>
E-pošta: bleskovar@unior.com
Dejavnost družbe: Prodajne, nabavne in
servisne storitve na tržišču Severne Amerike
Število zaposlenih: 1

3.2.2 PRIDRUŽENA PODJETJA

ŠTORE STEEL d.o.o.

Naslov družbe: Železarska 3, 3220 ŠTORE

Država: Slovenija

Telefon: +386 3 780 51 00

Faks: +386 3 780 53 83

E-pošta: info@store-steel.si

Dejavnost družbe: Podjetje za proizvodnjo jekla

Število zaposlenih: 487

Internet: <http://www.store-steel.si>

UNIOR TEPID S.R.L.

Naslov družbe: str. Bruxelles, nr. 10,

507165 PREJMER, jud. BRASOV

Država: Romunija

Telefon: +40 268 322 483

Faks: +40 268 317 786

Internet: <http://www.sculeserioase.ro>

E-pošta: tepid@tepid.ro

Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja

Število zaposlenih: 61

UNIOR TEOS ALATI d.o.o.

Naslov družbe: Subotička 23, 11000 BEOGRAD

Država: Srbija

Telefon: +381 11 744 03 30

Faks: +381 11 744 08 05

Internet: <http://www.uniorteos.com>

E-pošta: office@uniorteos.com

Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja

Število zaposlenih: 22

UNIOR TEHNA d.o.o.

Naslov družbe: Bačići 58, 71000 SARAJEVO

Država: Bosna in Hercegovina

Telefon: +387 33 776 376

Faks: +387 33 776 371

Internet: www.uniortehna.ba

E-pošta: info@uniortehna.ba

Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja

Število zaposlenih: 32

3.3 PREDSTAVITEV DRUŽBE UNIOR d.d.

Obvladujoča družba UNIOR d.d. je organizirana v treh programih:

- Odkovki,
- Ročno orodje in
- Strojegradnja.

POSŁANSTVO OBVLADUJOČE DRUŽBE UNIOR d.d.

Smo globalni razvojni partner pri proizvodnji kovanih izdelkov, ročnega orodja in tehnoloških rešitev za obdelavo kovin.

To poslanstvo uresničujemo na temeljih naših vrednot in osrednjih sposobnosti oziroma konkurenčnih prednosti.

Naše vrednote so:

- odgovornost,
- odličnost,
- inovativnost in
- podjetnost.

Naše osrednje sposobnosti in konkurenčne prednosti so:

- široko tehnično in tehnološko znanje,
- prilagodljivost,
- prepoznavanje poslovnih priložnosti v naših ključnih poslovnih segmentih,
- proizvodnja zahtevnih visokotehnoloških izdelkov,
- primerno razmerje med ceno in kakovostjo,
- programi in podjetja v Skupini UNIOR so v svojih dejavnostih med ključnimi globalnimi ponudniki ter
- globalna prisotnost.

VIZIJA OBVLADUJOČE DRUŽBE UNIOR d.d.

Prepoznavni smo kot napredno mednarodna družba v kovinsko predelovalni dejavnosti. Na nekaterih področjih delovanja smo v svetovnem merilu po tržnem deležu ali tehničnih rešitvah med vodilnimi podjetji. Z lastnimi inovativnimi procesi v sodelovanju s poslovnimi partnerji in raziskovalnimi organizacijami razvijamo, proizvajamo in tržimo proizvode ter tehnične rešitve z vse višjo dodano vrednostjo.

OSNOVNI PODATKI OBVLADUJOČE DRUŽBE UNIOR d.d.

Naslov družbe: Kovaška cesta 10, 3214 Zreče

Telefon: +386 3 757 81 00

Internet: www.unior.si

E-pošta: unior@unior.com

Matična številka: 5042437000

Davčna številka: 72461721

3.4 PROGRAMI DRUŽBE UNIOR d.d.**3.4.1 PROGRAM ODKOVKI****POSŁANSTVO PROGRAMA ODKOVKI**

Razvijamo, kujemo in obdelujemo odkovke ter sklope za avtomobilsko industrijo in druge odjemalce.

VIZIJA PROGRAMA ODKOVKI

Smo globalen, sodoben in uspešen razvojno usmerjen program, ki svoje mesto uveljavlja v skupini najuspešnejših avtomobilskih proizvajalcev oziroma njihovih sistemskih dobaviteljev. S proizvodnjo odkovkov za volanske mehanizme osebnih vozil in kovanimi ojniciami se bomo uvrščali na prvo oziroma drugo mesto med kovačnicami naše panoge v evropskem prostoru. V prodaji bomo večali delež mehansko obdelanih odkovkov. Pričeli bomo s serijsko proizvodnjo odkovkov iz aluminija, s čimer bomo ustanovili dodaten program, ki bo poleg večanja obsega poslovanja v naslednjih letih manjšal tveganja zaradi v zadnjem času povečanega deleža električnih vozil. Bruto dodana vrednost na zaposlenega bo znašala 45 tisoč evrov.

KLJUČNE STRATEŠKE USMERITVE ZA DOSEGANJE CILJEV PROGRAMA**ODKOVKI:**

- serijska proizvodnja odkovkov iz aluminija;
- avtomatizacija kovanja in končne kontrole ter zagotavljanje kadra so pogoj za izvedbo plana prodaje ter prehod na Industrijo 4.0;
- izvedba investicij, predvsem v avtomatizacijo procesov;
- večje serije in specializacija v obratu Obdelave odkovkov;
- digitalizacija proizvodnih in poslovnih procesov;
- potencial dodatne širitve proizvodnje na Kitajskem;
- v primeru neuspešne prodaje obrata Sinter postopno zmanjševanje obsega proizvodnje in ob primernem trenutku likvidacija obrata.

Program Odkovki je najstarejši program, iz katerega se je razvil današnji UNIOR. V letu 2021 je ob hudi recesiji v zadnjem kvartalu leta, ki je bila posledica pomanjkanja čipov v avtomobilski branži, še vedno prispeval več kot 63 odstotkov vseh prihodkov od prodaje družbe. V evropski dobaviteljski verigi družba UNIOR d.d. še vedno predstavlja enega večjih domačih proizvajalcev odkovkov, ki s svojo kakovostjo in fleksibilnostjo že vrsto let kljubuje agresivni konkurenci iz Azije.

Glavne proizvodne skupine tvorijo deli krmilnih mehanizmov in odkovki za pogonske sklope osebnih avtomobilov ter kovane motorne ojnice.

Kupcem s področja avtomobilske industrije (več kot 95 odstotkov prodanih izdelkov gre v to panogo) ekskluzivno dobavljamo zahtevne odkovke visokih varnostnih zahtev. Glede na akumulirano znanje, strojni park in potrebe tržišča smo specializirani za proizvodnjo serijskih količin odkovkov, katerih skupna lastnost je, da so tolerančno zahtevni in niso osno simetrični. Manjši del proizvodnje predstavljajo odkovki, ki jih dobavljamo v okviru družbe za program Ročno orodje in potrebe kupca OrbisWill v Nemčiji.

Na trgu delujemo kot razvojni dobavitelj, skupaj s kupci pa razvijamo in optimiramo odkovke za lažjo obdelavo in z najboljšimi karakteristikami uporabe. Smo dobavitelj OEM – neposredno na montažni trak ter dobavitelj Tier 1 in Tier 2. Kot dobavitelj avtomobilske industrije smo zavezani k aktualnim standardom kakovosti. V ta namen imamo ISO standard IATF 16949, kupci pa poleg tega redno spremljajo in preverjajo kakovost naših izdelkov, točnost dobav in ostale konkurenčne sposobnosti.

Zelo pomembni sta tudi naši hčerinski proizvodni podjetji Unior Vinkovci d.o.o. na Hrvaškem in Ningbo Unior Forging Co. Ltd. na Kitajskem. Na račun teh se uvrščamo med globalne proizvajalce odkovkov in kot takšni ostajamo znotraj branže v trendu svetovnih projektov, ki nam bodo vse bolj krojili prihodnost.

Strategija razvoja temelji na ključnih predpostavkah prednosti stroškovne in tehnološke konkurenčnosti proizvodnje ob neprekinjeni rasti povpraševanj po toplo kovanih odkovkih.

Na evropskem trgu nameravamo ubraniti tržne deleže in ohraniti primarno pozicijo na področju delov krmilnih mehanizmov osebnih vozil, na področju motornih ojníc pa spremljati razvojne trende, prilagajati kapacitete in ob tem prehiteti še preostalo evropsko konkurenco v tem segmentu. V letu 2022 bomo pričeli s proizvodnjo krmilnih delov volanskih mehanizmov – odkovkov iz aluminija, kar nam bo pomagalo ubraniti položaj vodilnega ponudnika v tem segmentu proizvodov. Na ta način smo prav tudi v toku z vsesplošnim trendom razvoja avtomobilskih proizvajalcev v želji po zmanjšanju teže vozila in posledično zniževanju izpustov CO₂.

Plan prodaje bomo dosegali tudi z večjim deležem mehansko obdelanih odkovkov, kjer se vse bolj prebijamo med ponudnike tovrstnih storitev. V preteklih letih smo vlagali velike napore v pridobivanje tovrstnih projektov, a smo le težka dokazovali cenovno konkurenčnost. Z višjimi vlaganji, boljšim nadzorom nad stroški in istočasnim razvojem tehnologije smo tudi z mehansko obdelavo postali zanimivi, kar dokazuje prodajni cilj na tem segmentu za leto 2022.

Zadnje desetletje smo skrbno usmerjali investicije v razvoj tehnologij orodjarstva ter modernizacijo proizvodnje, obenem pa nadgrajevali ponudbo z razvojem oddelka mehanske obdelave odkovkov. Celovito obvladujemo razvoj in tehnologije izdelave vseh proizvodnih orodij, raznovrsten strojni park v kovačnici pa nudi možnosti konkurenčne izdelave proizvodov tako v malih kot v velikih serijah. Kupcem lahko ob kovanju s kladivi ali prešami nudimo še toplotne in končne obdelave, testiranje, kakor tudi mehanske obdelave odkovkov.

Z vidika sodobnih tehnik in nam razpoložljivih tehnologij obvladujemo potrebne vire za stabilnost procesov in kakovost naših proizvodov tudi za najzahtevnejše kupce iz vrst avtomobilske industrije. Poleg tega pa nam strateška povezava z bližnjo jeklarno in strojogradnjo dajejo potencial in konkurenčno prednost, ki je druge sorodne kovačnice običajno nimajo. Lokacijska razpršenost, ki je podlaga za specializacijo, nam gre v prid z vidika stroškovne učinkovitosti, z globalnostjo prek kovačnice na Kitajskem pa smo si ustvarili potreben pogoj za pridobivanje velikih – globalnih projektov.

Globalna prepoznavnost nam odpira priložnosti in možnosti rasti ter razvoja blagovne znamke tudi na tržiščih, kot so Mehika, ZDA in Latinska Amerika. Pričakovanja in vabila za aktivnejši vstop na njih prihajajo iz vrst velikih avtomobilskih koncernov.

3.4.2 PROGRAM ROČNO ORODJE

POSŁANSTVO PROGRAMA ROČNO ORODJE

Razvijamo, proizvajamo in tržimo visokokakovostna ročna orodja in hladno kovane izdelke za specifične tržne niše in splošna področja uporabe. Smo zanesljiv partner iskalcev uporabnega, učinkovitega in varnega orodja z dolgo življenjsko dobo.

VIZIJA PROGRAMA ROČNO ORODJE

Na področju ročnega orodja bo UNIOR leta 2022 po prihodkih od prodaje vodilni svetovni proizvajalec nekaterih namenskih orodij in med petimi največjimi proizvajalci splošnih orodij na svetu. Na programu Ročno orodje bomo presegli 100 tisoč evrov prihodkov od prodaje na zaposlenega in presegli 40 tisoč evrov bruto dodane vrednosti na zaposlenega. V svetovni porabi profesionalnega ročnega orodja bomo povečali tržni delež iz 1,7 odstotka na 2 odstotka, merjeno po nabavnih cenah grosistov.

KLJUČNE STRATEŠKE USMERITVE ZA DOSEGANJE CILJEV PROGRAMA ROČNO ORODJE:

- pospešen razvoj in rast prodaje specialističnega orodja in klešč;
- optimiranje logističnih procesov v programu;
- digitalizacija proizvodnih in poslovnih procesov;
- rast prodaje hladnega kovanja;
- racionalizacija prodajnih poti, prodajne mreže in logistike;
- optimiranje logističnih procesov v programu;
- racionalizacija asortimenta (zmanjšanje) in avtomatizacija;
- večanje produktivnosti tudi z zmanjšanjem zaposlenosti;
- višja stopnja specializacije po obratih.

UNIOR ročno orodje velja v svetu za sinonim kakovosti. Z več kot 4.300 različnimi proizvedenimi izdelki se program Ročno orodje uvršča med pet najpomembnejših evropskih proizvajalcev ročnega orodja. Strokovni pristop in razvoj na omenjeni segment trga se dokazuje v dejstvu, da pri proizvodnji ročnega orodja upoštevamo najnovejša tehnološka dognanja in se prilagajamo novim potrebam uporabnikov - tudi z uporabo vrhunskih materialov, kot je krom-vanadijevo jeklo, kar zagotavlja izredno dolgo življenjsko dobo naših orodij. Uporabljamo materiale, ki manj obremenjujejo okolje, so lažji in energetsko učinkovitejši. Razvijamo pametna orodja, ki vsebujejo električne, mehatronske in elektronske komponente. Dolgoletna tradicija lastne proizvodnje je tista, na kateri temelji strategija razvoja, v zadnjih nekaj letih pa predvsem na področju trženja dodajamo nove dimenzije poslovanja in usmeritev razvoja dejavnosti programa. Razvoj izdelkov tako še naprej ostaja trajnostno naravnan. Kakovost je gonilna sila vseh naših aktivnosti in tako nameravamo delovati tudi v prihodnje.

Program Ročno orodje je zanesljiv partner iskalcev uporabnega, učinkovitega in varnega orodja z dolgo življenjsko dobo. Da bi sledili trendom, ki jih pred nas postavlja tržišče, in zadovoljili vse bolj zahtevne želje naših potrošnikov, se v zadnjem času osredotočamo predvsem na tržne niše oz. na specialistična orodja različnih panog. Slednja trenutno predstavljajo 40 odstotkov celotnih prihodkov od prodaje ročnega orodja in v letu 2026 naj bi dosegli 50 odstotkov.

Izdelki UNIOR ročno orodje ustrezajo zahtevnim standardom kakovosti in izpolnjujejo zahteve standardov VDE, IEC 6090, skladnost z oznako CE ter mnoge druge. Orodja UNIOR presegajo zahteve norme DIN. Delujemo po modelu poslovne odličnosti EFQM, ki v procese izboljšav kakovosti vključuje vse zaposlene. Za izvedbo specifičnih rešitev so pomembna znanja, izkušnje ter predvsem zmogljivosti lastne kovačnice in lastna proizvodnja hladno kovanih izdelkov, kot so matice, vijaki, rotorji, statorji, gredi, zobniški prenosi, zobniške črpalke, pesta. Naša prednost je, da izdelke z majhnimi tolerancami in brez naknadne obdelave zagotavljamo z visoko stroškovno učinkovitostjo. Našteto je omogočilo širjenje razvoja na področje hidravličnih motorjev ter kmetijske mehanizacije. Razvoj širimo tudi na področje barvnih kovin, kjer osvajamo tehnologijo kovanja asimetričnih votlih izdelkov.

Strategija razvoja tako temelji na dolgoletni tradiciji lastne proizvodnje na osnovi lastnega znanja, izhodiščih dosedanjega dela in področju trženja, tem pa dodajamo nove dimenzije poslovanja in usmeritev. Temeljne strateške usmeritve, ki jim sledimo, so: pospešen razvoj in rast prodaje specialističnega orodja, digitalizacija prodajno-marketingškega procesa, digitalizacija proizvodnih procesov, večanje produktivnosti, skrb za zdravje in varnost naših zaposlenih, skrb za okolje, racionalizacija prodajnih poti, prodajne mreže in optimiziranje logističnih procesov v programu.

3.4.3 PROGRAM STROJEGRADNJA

POSŁANSTVO PROGRAMA STROJEGRADNJA

Razvijamo tehnološke rešitve in izdelujemo namenske stroje za znanega kupca. Naši izdelki so inovativni, tehnološko napredni in kupcem zagotavljajo večjo konkurenčnost.

VIZIJA PROGRAMA STROJEGRADNJA

Uniorjev program Strojegradnja je ena izmed deset najpomembnejših strojegradenj za izdelavo namenskih strojev na področju odrezovanja kovin v EU. Na naših ključnih trgih – EU, Severna Amerika in Kitajska – si želimo zagotoviti dolgoročno prisotnost in izdelovati tehnološko najzahtevnejše stroje za avtomobilsko industrijo. Do leta 2022 bomo dosegli 55 tisoč evrov bruto dodane vrednosti na zaposlenega.

KLJUČNE STRATEŠKE USMERITVE ZA DOSEGANJE CILJEV PROGRAMA**STROJEGRADNJA:**

- stabilen obseg poslovanja brez velikih nihanj;
- sposobnost lastnega financiranja in stabilna donosnost;
- enakomerna globalna porazdelitev prodaje med tremi glavnimi področji prodaje (EU, Amerika, Kitajska, v razmerju 50 : 25 : 25), prodajo razširiti tudi na »Tier 1« kupce;
- selitev manj zahtevnih procesov izven podjetja, zahtevnejše pa ohranjati in krepiti v podjetju;
- razvoj univerzalnih rešitev konceptov strojev in novih komponent;
- povečanje sodelovanja s sektorjem Vzdrževanje in programoma Ročno orodje in Odkovki.

Program Strojegradnja izvaja dejavnost razvoja in gradnje posebnih namenskih CNC obdelovalnih strojev, ki so namenjeni za velikoserijsko obdelavo surovcev iz jekla, aluminija ali drugih litin. Velika večina izdelanih strojev je prototipne izvedbe in zahtevajo integriranje najsodobnejših spoznanj s področja odrezovalne tehnologije. Kljub specifičnim zahtevam kupca gradimo stroje iz standardiziranih modulov. Iz potreb po obdelavah specifičnih obdelovancev smo zasnovali nabor osnovnih modelov strojev, ki jih lahko s predelavo prilagodimo kupčevim zahtevam in njegovim internim predpisom.

Naši izdelki so plod lastnega razvoja in tehnoloških rešitev, ki smo jih razvili skozi dolgo tradicijo. Tržimo jih neposredno pri uporabnikih v avtomobilski industriji, predvsem pri izdelovalcih avtomobilov, v manjši meri pa tudi dobaviteljem Tier 1. V začetku našega delovanja smo bili usmerjeni samo na države EU, s poudarkom na nemških izdelovalcih avtomobilov, v zadnjem desetletju pa smo naše prodajne aktivnosti razširili tudi na globalno tržišče. Predvsem je bila to posledica prenosa evropske tehnologije na druge celine (Severna Amerika, Kitajska). Partnerstvo, ki smo ga zgradili na trgu EU, so kupci od nas pričakovali tudi drugod po svetu, kjer imajo proizvodne obrate, kljub temu da to zaradi naše relativne majhnosti predstavlja dodaten izziv.

Na trgu koristimo tradicijo celotnega UNIOR-ja, njegovo razvejanost ter globalno prisotnost v kovinsko predelovalni industriji. Naš poslovni model vsebuje naslednje karakteristike:

- poslovno/ekonomsko zaupanje kupca v naše rešitve in izdelke;
- visoka strokovna usposobljenost našega kadra;
- tradicija in večletna prisotnost v najzahtevnejšem segmentu investicijske opreme;
- širok asortiment referenčnih izdelkov in
- kakovostni izdelki po konkurenčnih cenah.

KLJUČNE PREDNOSTI NAŠE PONUDBE:

- strokovna pomoč v fazi razvoja izdelka;
- naša odzivnost in stalna prisotnost pri kupcih;
- prilagodljivost kupčevim zahtevam;
- fleksibilnost izdelka/stroja;
- energetska varčen stroj;
- kakovosten prevzem in hiter zagon;
- kakovosten in hiter servis v neposredni bližini;
- ugodna razmerja med ceno, kakovostjo in zmogljivostjo;
- zanesljivo in stabilno delovanje stroja.

Dejavnost strojegradnje je zelo kompleksna, saj se srečujemo z individualnimi povpraševanji, unikatnimi stroji in tehničnimi rešitvami. Danes smo na trgu prepoznani po veliki fleksibilnosti, hitrem odzivu, strokovnosti ter visoki tehnološki usposobljenosti kadra. Osredotočili smo se na nišne segmente, kot so sestavni deli avtomobilskega motorja, obdelava delov karoserije, ohišja baterij ter osvojili področje tehnologije globokega vrtanja kot specifično tehnologijo obdelav.

Trendi gradnje namenskih strojev gredo v smeri povečanja fleksibilnosti, širše uporabnosti, krajših dobavnih rokov ter zagotavljanja kakovostnih servisnih storitev v neposredni bližini kupca.

Na tržišču smo zaradi intenzivnih vlaganj v razvoj in osvajanja novih tehnologij prepoznani kot razvojni dobavitelj. Tesno sodelovanje, zaupanje in dolgoletne izkušnje z obdelavami pomembnih delov motorja, kot so npr. kolenasta, odmična gred in razni elementi perifernih enot, nam zagotavljajo kontinuiteto naročil. Sodobne usmeritve glede novih zahtev strojev, kot je elektromobilnost, pa od nas zahtevajo nove prilagoditve ter spremembo načina razmišljanja za jutri.

Poleg popolnega zadovoljevanja potreb, zahtev in pričakovanj naših kupcev vpeljujemo v naš program ustvarjalnost, saj želimo s tem izoblikovati zadovoljnega, ustvarjalnega, sodobno razmišljajočega in v napredek usmerjenega sodelavca.

Da bi zadostili zahtevam in pričakovanju kakovosti ter da bi bili uspešni v obdobju hitrih tehnoloških inovacij in neizprosne konkurence, smo za uskladitev sistema kakovosti s svetovno prakso izbrali standarde kakovosti ISO 9001 in VDA 6.4. Prav tako želimo biti ekološko usmerjena, okolju prijazna družba, zato smo se zavezali, da bomo ravnali v skladu z zahtevami standarda ISO 14001. S tem si bomo zagotovili osnovo za zadovoljstvo naših kupcev in zadovoljstvo nas vseh.

V naslednjem obdobju bomo glavno pozornost posvečali obstoječim kupcem v EU, predvsem nemškimi avtomobilistom, za katere smo že uveljavljen in dolgoročni dobavitelj. Usmerili se bomo v zagotovitev časovno enakomernega obsega poslovanja, ob ugodnih gospodarskih razmerah pa bomo izkoriščali možnosti za povečanje obsega poslovanja z obstoječimi kapacitetami.

Na tehnološkem področju ohranjamo pozicijo razvojnega partnerja v avtomobilski industriji za določene obdelave obdelovancev v motorju – kolenasta gred in globoko vrtanje. Ta segment je zelo močno investicijsko usmerjen še v industriji tovornih vozil. Dodatno pa se aktivno prilagajamo novim zahtevam po namenskih strojih za elektromobilnost, in sicer na področju ohišij baterij in karoserijskih delov.

V konstrukciji in izvedbi strojev bomo poenostavili kompleksnost tehnoloških rešitev ter bolj poudarili standardizacijo elementov in nabavnih komponent. Integracija dobavne verige je ključnega pomena za obvladovanje spremenljivih pogojev današnjega poslovanja.

3.5 NAJPOMEMBNEJŠI TRGI IN KUPCI SKUPINE UNIOR IN DRUŽBE UNIOR d.d.

Skupina UNIOR je s svojimi odkovki in stroji pomemben dobavitelj avtomobilske industrije, zato je za poslovanje ključnega pomena dogajanje v tej panogi. Naši glavni kupci so praktično vsi veliki proizvajalci vozil: Volkswagen, Audi, Škoda, BMW, Daimler, Renault, Dacia, grupacija JLR (Jaguar Land Rover) in Volvo, poleg teh pa še njihovi sistemski dobavitelji: ZF Friedrichshafen, Robert Bosch, Jtekt, SEAC, GKN. Med drugimi panogami, iz katerih prihajajo naši kupci, kaže omeniti še obrtnike, serviserje in končne uporabnike, ki so pomembni predvsem pri programu Ročno orodje.

Naš najpomembnejši trg je Evropska unija, v katero izvozimo preko 90 odstotkov vseh proizvodov s področja kovinsko predelovalne dejavnosti oziroma ustvarimo skupaj s prodajo v Sloveniji skoraj 90 odstotkov vseh prihodkov. V zadnjih letih raste tudi obseg prometa z južno Ameriko, v 2021 pa smo poleg prodaje strojev pričeli z velikoserijskimi dobavami odkovkov na severnoameriško tržišče.

3.5.1 PROGRAM ODKOVKI

Podobno kot pri drugih programih, je tudi pri odkovkih za kovačnico v Zrečah najpomembnejši trg EU, na katerem ustvarimo nad 95 odstotkov vseh prihodkov od prodaje – od tega v Sloveniji le slabe tri odstotke. Izdelki so v večini (s 95-odstotnim deležem) neposredno namenjeni avtomobilski industriji (kupci so VW, Audi, Renault, Dacia, BMW, Volvo, Škoda, Porsche, JLR) in njihovim dobaviteljem (ZF Friedrichshafen, THK, JTEKT, SEAC, GKN, Robert Bosch, Mahle).

Smo vodilni svetovni proizvajalec na področju krmilnih mehanizmov za osebna vozila. Na naših najpomembnejših trgih delov za krmilne mehanizme je vse bolj prisotna konkurenca iz Azije (predvsem iz Kitajske in Indije). Ravno konkurenca iz Kitajske je naredila v zadnjih dveh letih velik korak v smeri Evrope. Zaradi zapiranja trga Severne Amerike (trgovinska vojna), slabše konjunktura na Kitajskem in svoje konkurenčnosti je bila dobaviteljska baza avtomobilske industrije na Kitajskem še bolj usmerjena v EU. Svoje ključne prednosti v boju z njimi vidimo v sodelovanju s kupci pri razvojnih projektih, visoki produktivnosti, tehnoloških prednostih in fleksibilnosti.

Svojo prodajno pozicijo smo v zadnjem desetletju utrdili in povečali tudi na področju avtomobilskih ojníc. Pridobili smo veliko novih projektov in na tem področju tudi izpodrivali konkurenco. Prisotni smo prav tako pri razvoju motorjev, ki so sestavni del hibridnih vozil. Naši največji tekmeci na tem segmentu so še vedno iz Evrope.

Pri prodaji sintranih izdelkov se srečujemo z bistveno močnejšo konkurenco kot v programu kovačnice in obdelave odkovkov. Večji globalni proizvajalci obvladujejo nabavno verigo ter ogromno vlagajo v razvoj in avtomatizacijo proizvodnje, kar otežuje delovanje nas manjših, fleksibilnih in specializiranih proizvajalcev, ki na ta način izgublamo cenovno vojno in tržne deleže. Kakorkoli, zaenkrat ostajamo na trgu tudi s sintranimi kosi.

3.5.2 PROGRAM ROČNO ORODJE

Blagovna znamka UNIOR je z ročnim orodjem prisotna na 120 trgih. Največji delež prodaje ročnega orodja, kar 70 odstotkov, še vedno ustvarimo v Evropi. S svojimi kupci tesno sodelujemo in verjamemo v dolgoročno partnerstvo z njimi.

Zagotovo bo leto 2021 dobilo pečat zahtevnega leta, ki ga je zaznamovalo velik porast naročil. Prav tako smo bili v tem letu priča nenadnim dvigom cen vhodnih surovin in zunanjih storitev. Deloma nam je to breme uspelo ublažiti s povečanjem prodajnih cen na trgu, deloma z optimizacijo posameznih procesov. Izvedene so bile aktivnosti za digitalizacijo prodajno-marketingških procesov. Platforma B2B omogoča kupcem 24/7 dostopnost do informacij o razpoložljivih zalogah in odpremah. Prav tako smo omogočili prodajo ozkega asortimenta preko spletne strani. Izveden je bil e-portal za izobraževanje prodajne mreže o prednostih našega ročnega orodja ter tehnični portal, ki ponuja odgovore na najpogostejša vprašanja in prijavo reklamacij ali izdelkov na servis.

Namenska (specialistična) ročna orodja predstavljajo 40 odstotkov prihodkov od prodaje ročnega orodja. Gre za specialistična orodja, namenjena avtomobilski in kolesarski industriji, pa tudi razna merilna orodja ter orodja s certifikatom VDE in opremo za delavnico. Danes se prav tako lahko pohvalimo, da beležimo vidne rezultate in dosežke prav na področju rešitev za e-kolesa in e-avtomobile ter za izgradnjo in servis elektrarn iz obnovljivih virov energije (sončne elektrarne, vetrne elektrarne). Eden od ključnih korakov na omenjenih segmentih trga je dodatno utrjevanje položaja na že osvojenih področjih, s ciljem, da postanemo proizvajalec kolesarskih orodij z največjim tržnim deležem na svetu in eden od največjih proizvajalcev orodja s certifikatom VDE ter kovinske embalaže oziroma izdelkov za zagotavljanje urejenega delovnega mesta v Evropi.

Uspešno izvajamo tudi strategijo vstopanja na nova tržišča in industrijske platforme, strategijo usmerjanja neposredno na potrošnike ter segmentacijo trga, s katero povečujemo obseg prodaje namenskih (specialističnih) orodij v posameznih tržnih nišah in pri novih kupcih.

Zavezujemo se za ustvarjanje trajnostne vrednosti za naše kupce in druge zainteresirane javnosti. Informiramo jih o svojih aktivnostih in smernicah delovanja. Pri zadovoljevanju kupcev upoštevamo

njihove zahteve in pričakovanja. Kupcem nudimo orodja z dolgo življenjsko dobo in takšna, ki manj obremenjujejo okolje. Razvijamo nove prodajne poti, s katerimi se približujemo samemu uporabniku ročnega orodja.

Širimo prodajno mrežo in osvajamo nove trge, saj se zavedamo, da je posebej v teh časih treba biti agilen in pripravljen na spremembe. Biti v koraku s časom in trendi, ki jih pred nas postavlja svet, ostaja naš moto za razvoj v prihodnjih letih. Odnos s kupci temelji na partnerskem razvoju, znanju in inovativnosti, s katerimi povečujemo tudi njihovo poslovno uspešnost.

3.5.3 PROGRAM STROJEGRADNJA

Na trgu smo prisotni s široko paleto namenskih strojev, ki so v skladu z zahtevami in pričakovanji kupcev vedno bolj fleksibilni. Zadnje obdobje zaznamujejo spremembe v mobilnosti in prehod na alternativne pogonske sklope. Kupci posledično investirajo le v opremo, ki jim zagotavlja raznovrstno aplikativnost, čeprav takšna oprema ni nujno v vsakem primeru najbolj namensko učinkovita. Za zmanjšanje porabe energije so vedno bolj prisotni novi materiali (lahke zlitine aluminija, magnezij), kar spreminja koncepte strojev, na drugi strani so trendi prehoda na ekološko manj oporečne tehnologije obdelav. Za povečanje dobičkonosnosti in zaradi zmanjševanja tveganj se kupci OEM odločajo za več pogodbenih storitev in vedno bolj prehajajo v fazo nadzora, razvoja novih izdelkov, kompletiranja izdelkov ter trženje.

Pričakovanja naših kupcev so vedno bolj zahtevna; nabaviti čim bolj zanesljivo, fleksibilno investicijsko opremo za čim manj investicijskih sredstev. Veliko kupcev pa še vedno ni pripravljenih sprejeti najnovejših dosežkov ali pa se z vidika nizkih stroškov dela v neevropskih državah odloči za enostavnejšo in hitreje dobavljivo opremo.

V programu Strojegradnja smo se glede na široko ponudbo strojev za obdelavo kovin osredotočili na dva tržna segmenta, ki sta pripravljena investirati v nišna področja. Za nas sta to:

- avtomobilska industrija – kot gonilna sila novih investicij in integriranja tehnologij;
- dobaviteljska – industrija Tier 1, kar je tudi usmeritev avtomobilske industrije, da vzdržuje in nadzira širši krog dobaviteljev zaradi zmanjšanja lastnega tveganja.

Za zagotavljanje večjega obsega poslovanja sprejemamo razvojne usmeritve naših glavnih kupcev. Evropa bo kot do sedaj glavni pobudnik integriranja novih tehnologij podala večji poudarek dobaviteljem komponent Tier 1 dobaviteljem. Z novimi tehnično-tehnološkimi rešitvami smo dopolnili našo podporo tudi kupcem v Severni Ameriki in s prihodnjim letom tudi na Kitajskem, kjer se v prihodnosti pričakuje največja rast.

Strateško vidimo nadgradnjo programa z vstopom na pomembne trge z lastno blagovno znamko ali kombinirano z lokalnim proizvajalcem strojev, saj bi s tem poenostavili postservisne dejavnosti, zmanjšali riziko porekla, jezikovne prepreke ter lokalne značilnosti kupca. Ta razvoj vidimo predvsem izven EU in na bolj oddaljenih trgih.

Na trgu se srečujemo predvsem z renomirano konkurenco nemških in avstrijskih strojegradenj, ki so s tradicijo in maksimalno podporo najboljših razvojnih institutov v tehnološki prednosti, saj jim ta podpora in brežhibnost komunikacije v domačem jeziku zagotavlja strateško prednost.

Dejavnost gradnje namenskih strojev je vezana na ciklična gibanja investicijskega povpraševanja, razvoj novih tehnologij pogonskih sklopov, elektromobilnost, vodikove celice in hibridne pogone. Za ohranjanje stika s trendi se moramo razvojno vključevati v prihodnje tehnologije in načine obdelave sestavnih delov pogonskega sklopa.

S skrbnim spremljanjem potreb naših kupcev se pravočasno usmerjamo v razvoj še bolj prilagodljivih izdelkov, cenejših in dostopnejših izvedb, krajših dobavnih rokov ter skrbi za dobro servisno dejavnost, ki daje kupcu zagotovilo za brežhibno delovanje naših izdelkov – strojev.

4 POMEMBNEJŠI DOGODKI LETA 2021 V SKUPINI UNIOR IN DRUŽBI UNIOR d.d.

PREKINITEV PRODAJNEGA POSTOPKA ZA PRODAJO ODVISNE DRUŽBE UNITUR d.o.o.

1. 2. 2021 je družba objavila, da bo prodajni postopek za prodajo 100-odstotnega lastniškega deleža v odvisni družbi UNITUR d.o.o., ki ga je začela v oktobru 2019, ostal prekinjen zaradi epidemije virusne bolezni COVID-19 in da družba načrtuje, da bo s prodajnim postopkom predvidoma nadaljevala do konca leta 2021 oziroma ko se bodo razmere, vezane na virusno bolezen COVID-19, izboljšale.

POZIV K VLOŽITVI KANDIDATUR ZA ČLANA/ČLANICO NADZORNEGA SVETA UNIOR d.d.

8. 3. 2021 je družba na podlagi sklepa Nadzornega sveta družbe UNIOR d.d. objavila Poziv kandidatom za člana nadzornega sveta družbe UNIOR d.d., s katerim je povabila zainteresirane kandidate k vložitvi kandidatur za člane nadzornega sveta UNIOR d.d. – predstavnike kapitala za mandatno obdobje štirih let s pričetkom mandata dne 13. 12. 2021.

PRODAJA ODVISNE DRUŽBE UNIOR FRANCE S.A.S. V FRANCJI

Dne 8. 3. 2021 je bila med družbama UNIOR Kovaška industrija d.d., Zreče, Slovenija in H.J.P. ROSIER HOLDING B.V., Alphen aan der Rijn, Nizozemska, podpisana pogodba o prodaji 100-odstotnega lastniškega deleža v podjetju UNIOR FRANCE S.A.S., Melun, Francija, za dogovorjeno kupnino 450.000 evrov.

Pogoji za prenos lastništva celotnega deleža na kupca so bili:

- nakazilo celotne kupnine na transakcijski račun družbe UNIOR d.d. v višini 450.000 evrov v roku 30 dni od podpisa pogodbe;
- zavarovanje odprtih in bodočih odprtih terjatev, ki se izvede s tihim odstopom terjatev družb Unior France in H.J.P. Rosier Holding, zavarovanjem z nepremičninami družbe H.J.P. Rosier Holding, zavarovanjem s premičninami (zaloge v podjetjih Unior France in H.J.P. Rosier Holding) in zavarovanjem z lastniškim deležem v podjetju H.J.P. Rosier Holding.

Kupnina v višini 450.000 evrov je prispela na transakcijski račun družbe UNIOR d.d. dne 26. 3. 2021, vsa zavarovanja pa so bila dokončno urejena do 30. 6. 2021, zato je s tem dnem lastništvo 100-odstotnega lastniškega deleža v podjetju Unior France S.A.S. prešlo na kupca, družbo H.J.P. Rosier Holding B.V.

Prodaja podjetja Unior France je imela v konsolidiranem izkazu poslovnega izida Skupine UNIOR v obdobju januar–junij 2021 pozitiven učinek iz naslova finančnih prihodkov iz deležev v višini 755.820 evrov, bilančna vsota Skupine UNIOR pa se je povečala za 412.166 evrov. Finančni učinek odtujitve na Skupino UNIOR je izračunan na dan prenehanja obvladovanja in izključitve iz skupine. V posamičnem izkazu poslovnega izida družbe UNIOR d.d. v obdobju januar–junij 2021 pa je bil ustvarjen pozitiven učinek iz naslova finančnih prihodkov iz deležev v višini 450.000 evrov, v izkazu finančnega položaja družbe UNIOR d.d. pa so se za enak znesek povečala denarna sredstva.

PREJEM ODLOČBE AGENCIJE ZA TRG VREDNOSTNIH PAPIRJEV O PREKRŠKU

10. 3. 2021 je družba UNIOR d.d. javno objavila, da je prejela odločbo Agencije za trg vrednostnih papirjev, s katero je agencija odločila, da sta UNIOR Kovaška industrija d.d. in njena odgovorna oseba odgovorni za storitev prekrška po tretji točki prvega odstavka 528. člena Zakona o trgu finančnih instrumentov s tem ko vmesno poročilo, ki je bilo del Nerevidiranega polletnega poročila o poslovanju za obdobje januar–junij 2019 za družbo UNIOR d.d. in Skupino UNIOR, objavljeno na SEOnet-u dne 30. 8. 2019, ni vsebovalo vseh podatkov iz petega odstavka 137. člena Zakona o trgu finančnih instrumentov, konkretno informacij o bistvenih vrstah tveganj in negotovosti v zvezi s preostalimi šestimi meseci poslovnega leta 2019 ali navedbe, da bistvenih tveganj ni. Družba je kršitev, za katero je prejela navedeno odločbo na podlagi odredbe Agencije za trg vrednostnih papirjev, odpravila v skladu z rokom in načinom, navedenim v odredbi že 31. 8. 2020 s tem, ko je v Nerevidirano polletno poročilo o poslovanju za obdobje januar–junij 2020 družbe UNIOR d.d. in Skupine UNIOR vključila opis bistvenih vrst tveganj in negotovosti v zvezi s preostalimi šestimi meseci tekočega poslovnega leta. Na podlagi odprave kršitve je s strani Agencije za trg vrednostnih papirjev družba UNIOR d.d. prejela tudi odločbo, v kateri je Agencija za trg vrednostnih papirjev ugotovila, da je družba UNIOR d.d. odpravila ugotovljeno kršitev. Družba je na podlagi Odločbe Agencije za trg vrednostnih papirjev v zakonsko določenem roku poravnala globo v znesku 57.500 evrov.

POLITIKA UPRAVLJANJA DRUŽBE UNIOR d.d. ter POLITIKA RAZNOLIKOSTI UPRAVE IN NADZORNEGA SVETA DRUŽBE UNIOR d.d.

26. 4. 2021 je družba objavila spremenjeno Politiko upravljanja družbe UNIOR d.d., ki sta jo sprejela uprava in nadzorni svet na svoji VI.-21 redni seji. Na isti seji je bila sprejeta tudi Politika raznolikosti uprave in nadzornega sveta družbe UNIOR d.d.

OBJAVA SKLICA SKUPŠČINE

7. 5. 2021 je bil na spletni strani Ajpes-a, na SEOnet-u in na spletni strani družbe objavljen sklic 25. seje skupščine delničarjev, ki je potekala 9. 6. 2021.

SKUPŠČINA DRUŽBE

9. 6. 2021 je potekala 25. seja skupščine delničarjev družbe UNIOR d.d., delničarji pa so na njej:

- se seznanili z letnim poročilom za poslovno leto 2020 in s pisnim poročilom nadzornega sveta o potrditvi letnega poročila ter prejeli informacijo o prejemkih članov organov vodenja in nadzora družbe, ki so jih za opravljanje nalog v družbi prejeli v poslovnem letu 2020;
- odločali o uporabi bilančnega dobička za poslovno leto 2020, ki je znašal 5.873.510,77 evrov in je po odločitvi delničarjev ostal nerazporejen;
- odločali o podelitvi razrešnice upravi in nadzornemu svetu;
- izvolili štiri nove člane nadzornega sveta – predstavnike delničarjev, in sicer so bili za mandatno obdobje štirih let, s pričetkom mandata z dnem 13. 12. 2021, imenovani: ga. Simona Razvornik Škofič, ga. Andreja Potočnik, g. Boštjan Napast in g. Franc Dover ter
- dopolnili Statut družbe UNIOR d.d.

PRENOS DEJAVNOSTI SKLADIŠČA GOTOVIH IZDELKOV PROGRAMA ROČNO ORODJE NA ZUNANJEGA IZVAJALCA

Z dnem 1. 7. 2021 je bila na zunanjega izvajalca, specialista za logistične procese, podjetje Saubermacher Outsourcing d.o.o., Slovenija, prenesena dejavnost skladišča gotovih izdelkov na programu Ročno orodje z večino svojih procesov, pri čemer je bilo k novemu delodajalcu pre zaposlenih 30 sodelavcev. Dejavnost ostaja na isti lokaciji kot doslej, v Zrečah, v prostorih UNIOR d.d. Sprememba zagotavlja razvoj, trajnost in odličnost logističnih procesov, ki se za področje dejavnosti ročnega orodja v zadnjih letih bistveno spreminjajo. Posledično se bo program Ročno orodje še bolj osredotočal na razvoj prodaje in novih izdelkov ter optimiranje proizvodnih procesov. S prenosom dejavnosti bodo doseženi naslednji učinki: ustrezen in pravočasen servis trga in kupcev, zmanjšanje potreb po investicijskih sredstvih in preusmerjanje le-teh v osnovne dejavnosti, optimizacija stroškov in predvsem razvoj programa Ročno orodje kot celote.

SODNA PORAVNAVA Z DRUŽBO RHYDCON d.o.o.

24. 9. 2021 je družba UNIOR d.d. z družbo Rhydcon d.o.o. kot tožečo stranko v gospodarskem sporu, ki se vodi pod opr. št. I Pg 602/2019 pred okrožnim sodiščem v Celju, sklenila sodno poravnavo, v kateri se je dogovorila za plačilo zadnjega obroka kupnine za lastne delnice, ki jih je družba UNIOR d.d. pridobila dne 19. 12. 2019 kot izpolnitev svojih obveznosti na podlagi sodb Višjega sodišča v Celju opr. št. Cpg 64/2019 z dne 24. 9. 2019 in Vrhovnega sodišča Republike Slovenije opr. št. III Ips 48/2019 z dne 19. 11. 2019. Na podlagi navedene sodne poravnave je družba UNIOR d.d. tožeči stranki Rhydcon d.o.o. plačala znesek 700.000 evrov, s čimer so bile izpolnjene vse obveznosti družbe UNIOR d.d. iz predmetnega gospodarskega spora. Na podlagi sklenjene sodne poravnave se število lastnih delnic, ki jih ima v lasti družba UNIOR d.d. ni spremenilo.

SID BANKA, d.d. V DRUŽBI UNIOR d.d. FINANCIRA PROJEKT RAZVOJA NOVEGA PROIZVODNEGA PROGRAMA ZA PREOBLIKOVANJE ALUMINIJA

19. 10. 2021 je družba UNIOR d.d. s Slovensko izvozno in razvojno banko d.d. (v nadaljevanju SID banka, d.d.) podpisala pogodbo, s katero je SID banka, d.d. družbi UNIOR d.d. odobrila 12-letno posojilo, s šest-letnim moratorijem na odplačilo glavnice, v vrednosti 5,7 milijona evrov za financiranje razvoja novega proizvodnega programa za preoblikovanje aluminija.

Družba UNIOR d.d. je skladno s poslovnim načrtom in predvideno strategijo pristopila k razvoju novega proizvodnega programa za preoblikovanje aluminija. Uvedba novega programa je na eni strani odziv na v zadnjem času pospešen razvoj električnih in hibridnih vozil, na drugi strani pa odgovor na številne pobude in pridobljena povpraševanja po izdelkih iz aluminija s strani obstoječih kupcev naših proizvodov, ki so najuglednejša podjetja avto industrije.

Celotna investicija za vzpostavitev novega programa na lokaciji obnovljenih obstoječih proizvodnih prostorov v lasti družbe v Vitanju je 13,5 milijona evrov. Financiranje pridobljeno s strani SID banke d.d. je namenjeno financiranju postavitve prve kovaške linije s pripadajočo opremo, katere vrednost znaša 7,6 milijona evrov in bo zaključena v letu 2023. Investicija v drugo kovaško linijo bo izvedena v letih 2025 in 2026. Po projekcijah bo z novim programom družba v letu 2027, ko bosta polno obratovali obe kovaški liniji, dosegla prodajo v višini 17,9 milijona evrov.

NOV NADZORNI SVET DRUŽBE UNIOR d.d.

13. 12. 2021 je funkcijo nastopil nov nadzorni svet družbe UNIOR d.d. in sicer za mandatno obdobje do 12. 12. 2025 v naslednji sestavi: predsednik nadzornega sveta g. Franc Dover, namestnica predsednika nadzornega sveta ga. Simona Razvornik Škofič ter člani g. Boštjan Napast, ga. Andreja Potočnik, ga. Saša Koren in g. Boris Brdnik. Nadzorni svet je oblikoval tudi dve komisiji nadzornega sveta in sicer Revizijsko komisijo in Kadrovsko komisijo.

5 DELNICE OBVLADUJOČE DRUŽBE

Ob ustanovitvi delniške družbe UNIOR je bilo izdanih 2.138.200 delnic po nominalni vrednosti 8,35 evra. Od tedaj je družba izvedla dve dokapitalizaciji. Prvo 1. 12. 1999, ko je bilo izdanih dodatnih 200.214 delnic, drugo pa 1. 2. 2010 z izdajo 500.000 novih delnic. Tako ima UNIOR na dan 31. 12. 2021 skupno 2.838.414 delnic, ki se od leta 2006 vodijo kot kosovne delnice. Te so izdane v nematerializirani obliki in od 21. 1. 2000 vpisane v centralni register vrednostnih papirjev, ki ga vodi KDD – Centralno klirinško depotna družba, d.d., v Ljubljani. Vse izdane delnice družbe UNIOR d.d. so enega razreda: vse pravice in obveznosti, ki gredo imetnikom delnice so zaradi tega enake in za delnice ni omejitev glasovalnih pravic. Pri prenosu delnic ni omejitev, saj so vse delnice prosto prenosljive. Družba nima oblikovane delniške sheme za svoje zaposlene. Družbi niso znani:

- dogovori med delničarji, ki lahko povzročijo omejitev prenosa vrednostnih papirjev ali glasovalnih pravic;
- pomembni dogovori, katerih stranka je družba, ki pričnejo učinkovati, se spremenijo ali prenehajo na podlagi spremembe kontrole v družbi, ki je posledica ponudbe, kot jo določa zakon, ki ureja prevzeme in učinki takšnih dogovorov;
- dogovori med družbo in člani njenega organa vodenja ali nadzora ali delavci, ki predvidevajo nadomestilo, če ti zaradi ponudbe, kot jo določa zakon, ki ureja prevzeme odstopijo, so odpuščeni brez utemeljenega razloga ali njihovo delovno razmerje preneha.

Pomembni podatki o delnicah

	2021	2020	2019	2018
Skupno število delnic	2.838.414	2.838.414	2.838.414	2.838.414
Število lastnih delnic	73.114	73.114	73.114	3.330
Število delničarjev	897	850	873	928
Dividende na delnico (v EUR)	0,00	0,00	0,00	0,00
Vrednost lastnih delnic v bilanci (v tisočih EUR)	2.688	2.016	2.033	120

LASTNE DELNICE

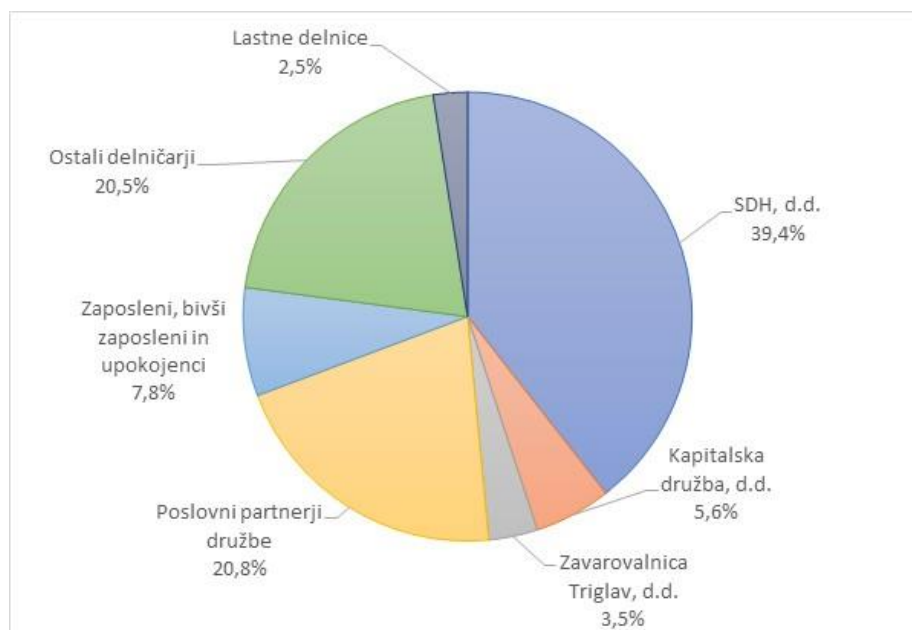
Skupina UNIOR ima skupno 73.114 lastnih delnic, pri čemer je 3.330 lastnih delnic, kar pomeni 0,12 odstotka celotnega lastništva v lasti družbe Unior Deutschland GmbH, Leonberg in družbe SPITT d.o.o., Zreče. Družba UNIOR d.d. ima v svoji lasti 69.784 lastnih delnic, kar predstavlja 2,46 odstotka celotnega lastništva. V letu 2021 ni bilo pridobitev in odtujitev lastnih delnic. Družba ali tretja oseba za račun družbe v poslovnem letu 2021 lastnih delnic ni sprejela v zastavo. Družba UNIOR d.d. je lastne delnice pridobila v letu 2019 na podlagi pravnomočne sodbe.

Deset največjih delničarjev na dan 31. 12. 2021

Delničar	Število delnic	Lastniški delež
SDH, d.d.	1.119.079	39,43 %
ŠTORE STEEL d.o.o.	346.182	12,20 %
KAPITALSKA DRUŽBA, d.d.	157.572	5,55 %
NLB skladi - Slovenija mešani	126.756	4,47 %
ZAVAROVALNICA TRIGLAV, d.d.	100.000	3,52 %
Subotič Tomaž, Praga	88.056	3,10 %
UNIOR d.d.	69.784	2,46 %
RHYDCON d.o.o.	49.544	1,75 %
ŽELEZAR ŠTORE D.P. d.d.	43.627	1,54 %
TRIGLAV vzajemni skladi - delniški Triglav	31.695	1,12 %
Skupaj deset največjih delničarjev	2.132.295	75,12 %
Ostali delničarji	706.119	24,88 %
SKUPAJ	2.838.414	100,00 %

Lastniška struktura na dan 31. 12. 2021

Delničar	Število delnic	Lastniški delež
SDH, d.d.	1.119.079	39,43 %
Kapitalska družba, d.d.	157.572	5,55 %
Zavarovalnica Triglav, d.d.	100.000	3,52 %
Poslovni partnerji družbe	589.731	20,78 %
Zaposleni, bivši zaposleni in upokojenci	221.532	7,80 %
Ostali delničarji	580.716	20,46 %
Lastne delnice	69.784	2,46 %
SKUPAJ	2.838.414	100,00 %

UVRSTITEV DELNIC NA BORZO

14. redna seja skupščine družbe je 21. 7. 2010 sprejela sklep, da se delnice družbe UNIOR d.d. uvrstijo na organizirani trg vrednostnih papirjev Ljubljanske borze. Družba je 13. 7. 2011 pridobila odločbo Agencije za trg vrednostnih papirjev z opr. št. 40200-10/2011-6. Prospekt je bil javno objavljen 16. 8. 2011, delnica pa je bila 18. 8. 2011 uvrščena na trg Ljubljanske borze vrednostnih papirjev. Prvi trgovalni dan je bil 22. 8. 2011. Delnica je uvrščena v Standardno kotacijo trga delnic.

OBVEŠČANJE DELNIČARJEV

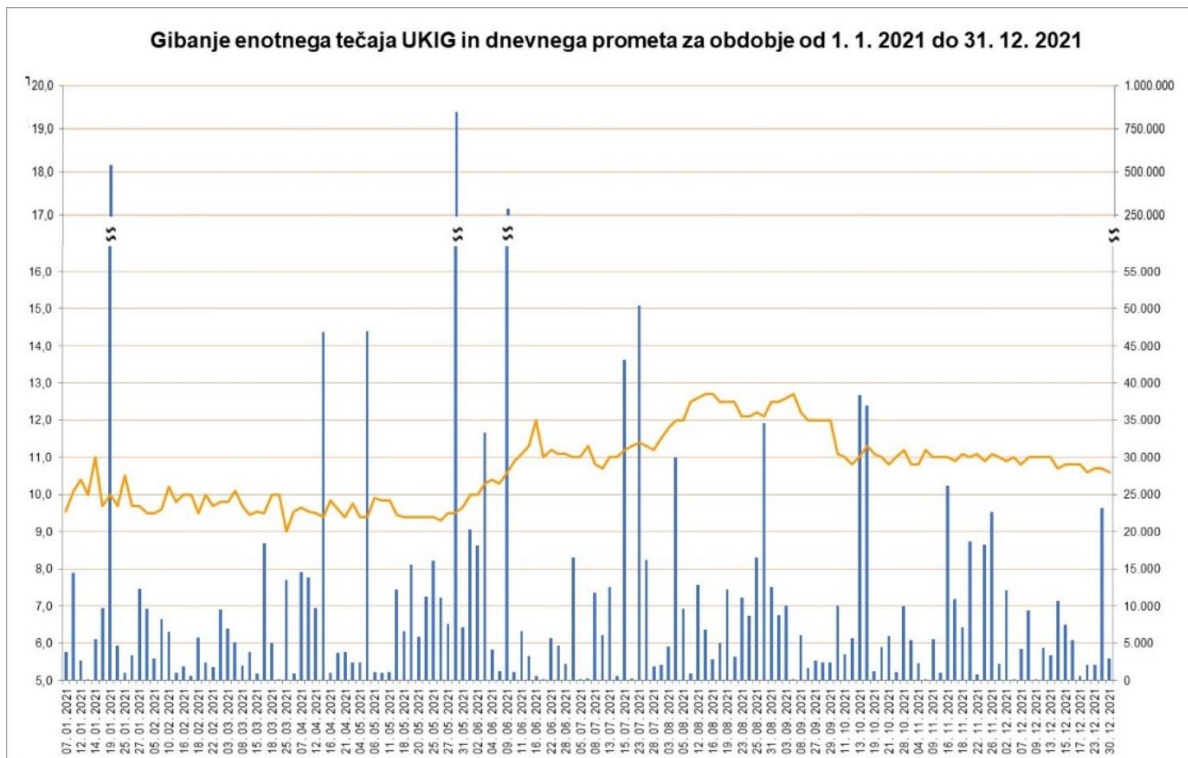
Po uvrstitvi delnic na Ljubljansko borzo družba skladno z zakonom in običajno poslovno prakso vse delničarje in nove zainteresirane vlagatelje obvešča preko sistema elektronskega obveščanja Ljubljanske borze vrednostnih papirjev SEOnet in spletne strani družbe.

Kazalniki poslovanja na delnico

	2021	2020	2019	2018
Dobiček na delnico (v EUR)	0,97	(2,80)	2,16	2,39
Knjigovodska vrednost delnice (v EUR)	33,18	32,39	35,20	33,77
Prodaja na delnico (v EUR)	59,53	48,64	61,77	60,73
Denarni tok na delnico (v EUR)	4,07	0,34	5,43	5,23
Odstotek izplačila dividend	0 %	0 %	0 %	0 %

TRGOVANJE Z DELNICAMI UKIG

Tržna cena delnice UKIG na dan 30. 12. 2021 (zaključni tečaj leta 2021) je znašala 10,60 evra. Celotni ustvarjen promet od 1. 1. 2021 pa do 31. 12. 2021 je znašal 2.869.719,90 evra. Razmerje tržne in knjigovodske vrednosti delnice na dan 30. 12. 2021 je znašalo 0,32.

TRGOVANJE Z DELNICAMI UPRAVE IN NADZORNEGA SVETA

V UNIOR-ju imajo notranji lastniki (zaposleni in uprava) skupaj 4,82-odstotni lastniški delež, pri čemer ima uprava skupaj v lasti 0,06 odstotka, člani nadzornega sveta pa ne razpolagajo z lastništvom delnic družbe. V letu 2021 se število delnic in deleži lastništva delnic v lasti uprave in nadzornega sveta niso spremenili.

Trgovanje z delnicami uprave in nadzornega sveta

	Lastništvo		Neto nakupi v letu
	31. 12. 2021	31. 12. 2020	
Darko Hrastnik	1.505	1.505	0
Branko Bračko	250	250	0
Uprava skupaj	1.755	1.755	0
mag. Franc Dover	0	0	0
Simona Razvornik Škofič	0	0	0
Boštjan Napast	0	0	0
Andreja Potočnik	0	0	0
Saša Koren	0	0	0
Boris Brdnik	0	0	0
mag. Branko Pavlin*	0	0	0
Jože Golobič*	0	0	0
Rajko Stanković*	0	0	0
Nadzorni svet skupaj	0	0	0
Skupno število izdanih delnic	2.838.414	2.838.414	

* člani nadzornega sveta do 12. 12. 2021

Kot javna delniška družba imamo oblikovan seznam oseb, ki so jim dostopne notranje informacije. Te osebe imajo skladno z zakonodajo in pravili Ljubljanske borze vrednostnih papirjev tudi omejitve trgovanja pred javno objavo.

6 TRAJNOSTNI RAZVOJ

Skupina UNIOR s svojimi dejavnostmi in poslovnimi odnosi vpliva na gospodarsko, naravno in družbeno okolje ter posledično na trajnostni razvoj. Trajnostni razvoj se nanaša na „razvoj, ki izpolnjuje potrebe sedanjosti, ne da bi pri tem ogrozil zmožnost prihodnje generacije za zadovoljevanje lastnih potreb“ [Svetovna komisija za okolje in razvoj, *Naša skupna prihodnost*, 1987.]. Cilj poročanja o trajnosti je, da razkrivamo, kako Skupina UNIOR prispeva ali želi prispevati k trajnostnemu razvoju.

V družbi UNIOR d.d. se zavedamo, da smo strateški akter razvoja in blaginje v lokalnem okolju ter hkrati del globalne družbe. S svojo vizijo, poslanstvom in dejanji želimo dolgoročno strateško prispevati k blaginji lokalnega okolja oz. trajnostnemu razvoju Republike Slovenije, opredeljenemu v Strategiji razvoja Slovenije 2030, podnebnim ciljem Evropske unije do leta 2050 in doseganju trajnostnih ciljev Združenih narodov do leta 2030. Zato strateško prepoznavamo priložnosti in tveganja trajnostnega razvoja, podnebnih sprememb ter krožnega gospodarstva, kar pomeni, da vse bolj trajnostno upravljamo s celotno verigo dodane vrednosti naših izdelkov in storitev.

V lokalnem okolju v znatni meri prispevamo k vitalnosti in razvoju ne le gospodarstva in podjetništva, temveč tudi šolstva, kulture, športa in širšega družbenega razvoja. Temelj takšnega delovanja so naše vrednote, prekaljene v častitljivi tradiciji, s katerimi v partnerski dialog vključujemo vse deležnike, in ambiciozna vizija, s katero nenehno premikamo meje in dvigujemo dodano vrednost za vse.

6.1 KLJUČNE TRAJNOSTNE USMERITVE DRUŽBE UNIOR d.d.

Trajnostni razvoj družbe UNIOR d.d. temelji na petih stebrih, s katerimi prispevamo k doseganju trajnostnih ciljev Združenih narodov do leta 2030.

Konkurenčnost, ki ustvarja dodano vrednost za vse

- Zagotavljanje konkurenčnih izdelkov in storitev z naprednimi tehnologijami in materiali,
- doseganje uspešnih poslovnih rezultatov,
- doseganje ugodnih posrednih vplivov na gospodarstvo,
- zagotavljanje varnih in kakovostnih delovnih mest.

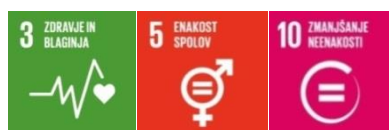
Prispevamo k trajnostnim ciljem Združenih narodov do leta 2030

Vključujoča, zdrava, varna in odgovorna družba

- Zdravo in aktivno življenje zaposlenih in širše skupnosti,
- prispevanje k vključujočemu trgu dela in zagotavljanje enakih možnosti ter kakovostnih delovnih mest,
- zagotavljanje varnosti vseh udeležencev v verigi vrednosti (dobavitelji, zaposleni, kupci),
- poslovanje, skladno z zakonodajo in visokimi etičnimi standardi.

Prispevamo k trajnostnim ciljem Združenih narodov do leta 2030

Učenje za in skozi vse življenje

- Izobraževanje in usposabljanje zaposlenih,
- povezovanje izobraževalnih ustanov z gospodarstvom,
- omogočanje študijske prakse,
- prenašanje razvojno-raziskovalnih dognanj v gospodarsko okolje,
- spodbujanje vseživljenjskega učenja.

Prispevamo k trajnostnemu cilju Združenih narodov do leta 2030

Zdravo naravno okolje, nizkoogljična prihodnost

- Nadomeščanje fosilnih goriv z obnovljivimi viri energije,
- trajnostno upravljanje naravnih virov,
- sodelovanje pri trajnostnem razvoju lokalne skupnosti.

Prispevamo k trajnostnemu cilju Združenih narodov do leta 2030

Visoka stopnja sodelovanja

- Transparentnost in učinkovitost poslovanja,
- večdeležniški dialogi in sodelovanje,
- družbeno odgovorni projekti in partnerstva.

Prispevamo k trajnostnemu cilju Združenih narodov do leta 2030

6.1.1 DELEŽNIŠKA MATRIKA

UNIOR d.d. je kompleksna družba, ki deluje na globalnem trgu, zato je naša deležniška matrika razvejana. Za odgovorno upravljanje smo skrbno proučili vse skupine deležnikov oziroma zainteresiranih strani in njihove interese ter vzpostavili transparentne in odgovorne odnose. Uprava in kolegij družbe zagotavljata, da se redno prepoznavajo, usklajujejo in po najboljših močeh izpolnjujejo trenutne in prihodnje potrebe deležnikov ter njihova pričakovanja. Deležnike in njihove interese prikazujemo v shemi.

DELEŽNIKI IN NJIHOVI INTERESI

6.1.2 POROČANJE O TRAJNOSTNEM RAZVOJU

UNIOR d.d. o svojem trajnostnem razvoju poroča v okviru letnega poročila.

Na podlagi matrike ključnih deležnikov smo v nadaljnjih poglavjih opredelili trajnostna področja. V proces priprave trajnostnega poročila so bila vključena vsa področja in dejavnosti družbe UNIOR d.d., vključno z vodstvom podjetja.

Pri podajanju vsebine smo se trudili za uravnoteženost, primerljivost, točnost, jasnost in zanesljivost podatkov.

6.2 SKRB IN ODGOVORNOST ZA ZAPOSLENE

V družbi UNIOR d.d. je skrb za zaposlene osrednji del vseh naših poslovnih načrtovanj. Kot največji zaposlovalec v regiji in eden večjih v državi se zavedamo, da z vlaganjem v zaposlene ne izkazujemo le odgovornosti do sodelavcev, temveč tudi odgovornost do širšega okolja. V obdobju korona krize smo pozornost namenili predvsem ohranjanju delovnih mest ter zdravju, varnosti in dobremu počutju zaposlenih.

Podatki o zaposlenih	2021	2020	2019	2018
Skupno število zaposlenih	1.624	1.666	1.797	1.825
– Program Odkovki	892	906	974	1.007
– Program Ročno orodje	334	348	378	390
– Program Strojegradnja	157	165	179	177
– Skupne službe	147	151	163	155
– Vzdrževanje	94	96	103	96
Odhodi	196	165	110	161
Novi zaposleni	154	34	82	193
Povprečna doba zaposlitve	18,5	18,4	17,8	17,8
Povprečna starost	43,3	43,4	42,7	41,7
Povprečno število zaposlenih iz ur	1.592	1.675	1.756	1.780
Povprečna odsotnost z dela (v urah)	153,9	136,9	149,9	130,2
Število ur usposabljanja (v urah)	10.315	8.875	26.826	24.068
Stroški za usposabljanje (v EUR)	63.317	53.626	194.624	201.441
Stroški kadrovskega štipendij (v EUR)	88.405	114.117	107.991	78.147
Stroški za izobraževanje ob delu (v EUR)	2.856	6.854	7.559	9.337
Povprečna plača (v EUR)	1.838	1.706	1.705	1.619

Konec leta 2021 je bilo v UNIOR d.d. 1.624 zaposlenih, kar je 42 manj kot predhodno leto. Število zaposlenih se je v primerjavi z letom 2020 znižalo v vseh treh programih, prav tako v Skupnih službah in Vzdrževanju. Zabeležili smo 196 odhodov zaposlenih, od tega je bilo največ prenehanja pogodb o zaposlitvi na željo zaposlenega, odpovedi pogodb o zaposlitvi zaradi razloga nesposobnosti delavca ter iztek pogodbe za določen čas. Novo zaposlenih je bilo skupaj 154, največ v programih Odkovki in Ročno

orodje. Zaradi zaposlovanja novih sodelavcev se je povprečna starost v letu 2021 nekoliko znižala, in sicer na 43,3 leta.

Glede na spol in naravo dela v družbi prevladujejo moški sodelavci, ki predstavljajo približno 70 odstotkov vseh zaposlenih. V družbi UNIOR d.d. imamo visok delež zaposlenih za nedoločen čas. Leta 2021 je imelo več kot 92 odstotkov vseh zaposlenih pogodbo za nedoločen čas.

Povprečna mesečna bruto plača na zaposlenega je v letu 2021 znašala 1.838 evrov, kar je 7,7 odstotka več kot leta 2020. Ob 1,9-odstotni povprečni rasti cen življenjskih potrebščin pomeni to 5,7-odstotno realno povečanje povprečne plače. Neto plača se je v tem času povečala za 6,7 odstotka oziroma realno za 4,7 odstotka.

Ob velikih pretresih na trgu zaradi epidemije COVID-19 smo se kot velik zaposlovalec trudili ohraniti čim več zaposlitev in s tem zadržati neprecenljive izkušnje in znanja naših zaposlenih.

ZAPOSLENOST V SKUPINI UNIOR

Na dan 31. 12. 2021 je bilo v Skupini UNIOR 2.772 zaposlenih, kar je za 1,3 odstotka oziroma za 36 zaposlenih manj kot konec predhodnega leta zaradi racionalizacije in optimizacije števila zaposlenih v določenih procesih, tudi s pomočjo avtomatizacije in robotizacije nekaterih delovnih mest v proizvodnji.

Glede na stanje konec predhodnega leta je število zaposlenih v dejavnosti proizvodnje odkovkov manjše za 33, v dejavnosti proizvodnje ročnega orodja za 26, v dejavnosti strojegradnje za 16 in v dejavnosti proizvodnje orodij za stroje za enega zaposlenega. V dejavnosti turizma je število zaposlenih za 38 večje kot ob koncu leta 2020, ko so bili zaradi omejitvenih ukrepov za preprečevanje okužb s koronavirusom naši turistični centri večinoma zaprti. V Skupnih službah in Vzdrževanju v obvladujoči družbi pa je število zaposlenih skupaj manjše za šest oseb. Razlogi za znižanje števila zaposlenih so bili večinoma redne odpovedi s strani delodajalca, iztek pogodb o zaposlitvi za določen čas, upokojitve in odpovedi s strani zaposlenih. Povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur je v letu 2021 znašalo 2.700, kar je za 132 zaposlenih oziroma za 4,7 odstotka nižje v primerjavi z letom 2020.

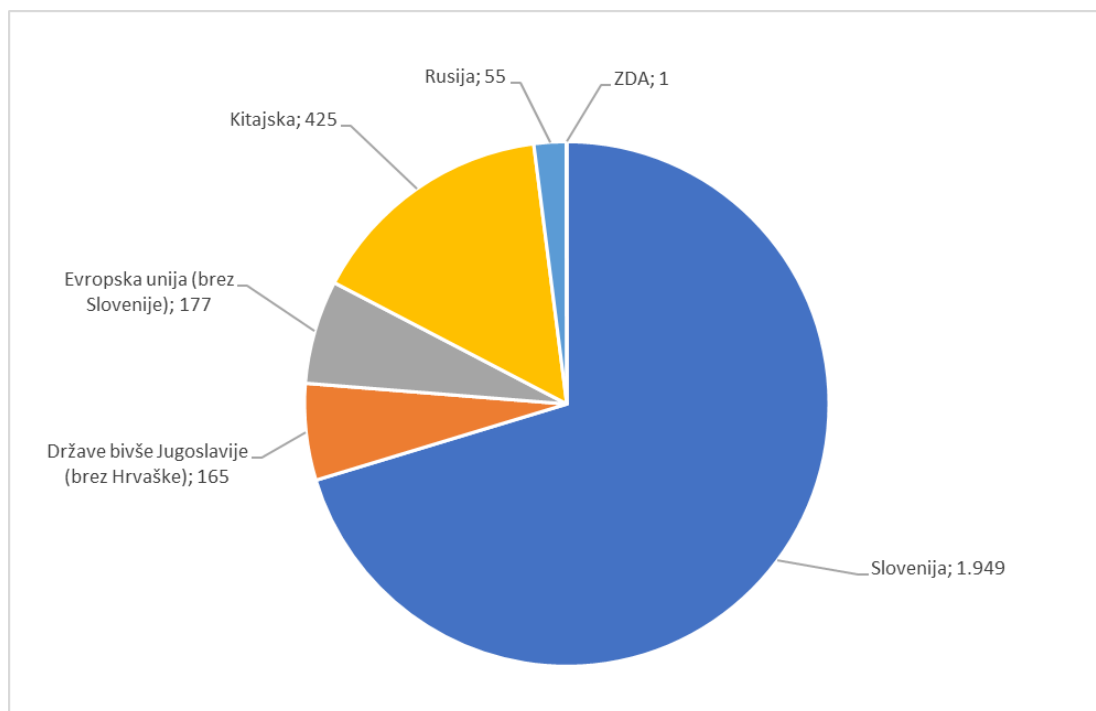
Povprečna mesečna bruto plača na zaposlenega v Skupini UNIOR je v letu 2021 znašala 1.611 evrov, kar je 8,1 odstotka več kot leta 2020.

Zaposleni v Skupini UNIOR po dejavnostih	2021	2020	2019	2018
Skupno število zaposlenih	2.772	2.808	3.018	3.187
– dejavnost proizvodnja odkovkov	1.470	1.503	1.588	1.743
– dejavnost proizvodnja ročnega orodja	415	441	478	490
– dejavnost strojegradnja	162	170	184	183
– dejavnost turizem	325	287	339	362
– dejavnost proizvodnja orodij za stroje	159	160	163	158
– sektorji skupnih služb v obvladujoči družbi	147	151	163	155
– sektor vzdrževanje v obvladujoči družbi	94	96	103	96
Povprečno število zaposlenih iz ur	2.700	2.832	3.001	3.112
Povprečna bruto plača (v EUR)	1.611	1.490	1.482	1.378

V večini regij, kjer imajo podjetja v Skupini UNIOR svoje sedeže, se je število zaposlenih v primerjavi s stanjem konec predhodnega leta znižalo. V Sloveniji se je število zaposlenih znižalo za štiri, na Kitajskem za 17, v Evropski uniji za 11, v državah bivše Jugoslavije brez Hrvaške in v Rusiji pa za dva zaposlena, medtem ko se število zaposlenih v ZDA ni spremenilo.

ZAPOSLENI V SKUPINI PO REGIJAH

Število zaposlenih na dan 31. december	2021	2020	2019	2018
Slovenija	1.949	1.953	2.136	2.187
Države bivše Jugoslavije (brez Hrvaške)	165	167	170	165
Evropska unija (brez Slovenije)	177	188	200	229
Kitajska	425	442	451	546
Rusija	55	57	60	59
ZDA	1	1	1	1
Skupaj Skupina UNIOR	2.772	2.808	3.018	3.187

6.2.1 VLAGAMO V KOMPETENCE ZAPOSLENIH

Razvoj zaposlenih je eden izmed ključnih procesov, s katerim uresničujemo Uniorjevo trajnostno zavezo. Znanje in kompetence zaposlenih povečujemo, zlasti z usposabljanji tako s strokovnih področij kot tudi s področij mehkih veščin. Organiziramo eksterna in interna usposabljanja ter zaposlenim omogočamo sofinanciranje študija ob delu, dijakom in študentom pa nudimo tudi kadrovske štipendije.

Zavedamo se, da usposabljanja s področja trajnostnega razvoja brez dvoma predstavljajo ustrezno podlago in okvir za pridobivanje kompetenc, nujnih za uspešno delo v zelenem gospodarstvu in za soočanje s prepletenimi globalnimi izzivi.

Zaposlenim smo kljub spremenjenim okoliščinam zaradi epidemije COVID-19 omogočili usposabljanja s področja trajnostnega razvoja, inoviranja, pametnih tovarn, krožnega gospodarstva, upravljanja ogljičnih odtisov, tehnoloških postopkov, vitke proizvodnje, kakovosti, reklamacij, projektnega vodenja, gašenja požarov, varnega dela z nevarnimi kemikalijami, varstva okolja, nove uredbe o odpadni embalaži, varnosti in zdravja pri delu, tehničnih predpisov in varnosti strojev. Te teme prispevajo k varovanju zdravja zaposlenih, k njihovem razvoju, razvoju novih idej in proizvodov, varnemu delovnemu okolju, varovanju okolja ter pogledu v prihodnost.

Zaradi preprečevanja širjenja okužb s COVID-19 smo dali poudarek izvedbi e-usposabljanj. Organizirali smo razvojno konferenco. Izvajala so se tudi e-usposabljanja s področja razvoja mehkih veščin, s področja upravljanja sugestij, prevar v družbi, kakovosti, projektnega vodenja ter spoznavanja Oracle modulov. Zaposleni se lahko udeležijo e-usposabljanj, ko jim ustreza, manj je izgub delovnega časa, manj je tiskanja gradiv in ni potnih stroškov.

Ker v družbi UNIOR v ospredje postavljamo pomen zaposlenih, njihovo načrtovanje in vseživljenjski razvoj, posledično sodelavcem tudi omogočamo sofinanciranje izobraževanja ob delu. S pridobljenim dodatnim znanjem in svojim delom lahko na dolgi rok pripomorejo h kakovosti delovnega procesa in k uspešnim poslovnim rezultatom. Prav tako pa si zaposleni zagotovijo strokovni, delovni in osebni razvoj ter možnost napredovanja.

Štipendiranje omogoča dolgoročno načrtovanje bodočih zaposlenih ter je odlična priložnost za osebni ter karierni razvoj posameznika. V Uniorju se s pomočjo štipendiranja s potencialnimi zaposlenimi povezujemo že v obdobju izobraževanja. Gre za dolgoročni proces, s katerim si v podjetju ustvarjamo bazen mladih talentov. Cilj podeljevanja naših štipendij je, da pridobimo in strokovno usposobimo kompetenten kader iz potrebnih področij. Pomembno se nam zdi, da gradimo in ohranjamo vezi z lokalnimi srednjimi šolami, ker se večina naših štipendistov izobražuje na teh šolah.

Leta 2021 smo skupaj izvedli 10.315 ur usposabljanja. Za usposabljanja smo v letu 2021 namenili 63.317 evrov, za študij ob delu 2.856 evrov ter štipendije 88.405 evrov, kar skupaj znaša 154.578 evrov. Sešteti so zneski vseh stroškov, povezanih z internimi in eksternimi usposabljanji in brez stroškov odsotnosti zaposlenih z dela. V zadnjem obdobju je zaznati padec števila ur in sredstev za usposabljanja, sofinanciranja izobraževanja ob delu ter kadrovske štipendije, kar je posledica prilagoditve na epidemijo COVID-19. Zaradi varovanja zdravja naših zaposlenih in obvladovanja stroškov, smo usposabljanja

izvajali v omejeni in prilagojeni obliki. Veliko več kot v preteklih obdobjih smo se posluževali brezplačnih spletnih usposabljanj, kar je prav tako prispevalo k nižji višini porabljenih sredstev.

Usposabljanje in izobraževanje	2021	2020	2019	2018
Število ur usposabljanja (v urah)	10.315	8.875	26.826	24.068
Stroški za usposabljanje (v EUR)	63.317	53.626	194.624	201.441
Stroški kadrovskih štipendij (v EUR)	88.405	114.117	107.991	78.147
Stroški za izobraževanje ob delu (v EUR)	2.856	6.854	7.559	9.337

6.2.2 SKRB ZA ORGANIZACIJSKO KULTURO

V letu 2021 smo nadaljevali z izvajanjem letnih razgovorov, s katerimi zaposlene in vodje spodbujamo k medsebojnemu dialogu o počutju na delovnem mestu, doseženih in opredeljenih ciljih za naprej, potrebah po usposabljanjih, predlogih za izboljšave na delovnih mestih ipd. Odzivi so pozitivni, saj se vodje in zaposleni na ta način bolje spoznajo in tudi lažje sodelujejo v prihodnje. Letne razgovore opravljajo vodje z vsemi zaposlenimi do vključno petega tarifnega razreda, vendar jih nekateri vodje opravijo tudi z zaposlenimi, ki so razporejeni na nižja delovna mesta. V letu 2021 je bilo skupaj izvedenih preko 600 letnih razgovorov.

V letu 2021 smo zaključili s pilotnim izvajanjem uvodnih razvojnih pogovorov, katerih cilj je prepoznavanje in spoznavanje perspektivnih in zavzetih zaposlenih, ki jih bomo vključevali v pogostejše razvojne aktivnosti ter tako gradili njihovo zadovoljstvo in nove skupne priložnosti.

Ob razglasitvi epidemije COVID-19 smo aktivnosti usmerili predvsem v spodbujanje gradnje kulture, ki poudarja varovanje lastnega zdravja in zdravja sodelavcev. Izvedli smo nemalo aktivnosti, s katerimi smo želeli preprečiti prenos okužb. Velik del aktivnosti smo usmerili tudi v izboljšanje inovativne miselnosti.

Pomemben del organizacijske kulture družbe je visoko spoštovanje človekovih pravic, spoštovanje razlik med zaposlenimi, prepoved diskriminacije, mobinga in drugih škodljivih vplivov. Družba ima sprejet etični kodeks in pravilnike, ki podrobneje urejajo odgovornosti družbe do zaposlenih in tudi odgovornost zaposlenih do družbe. Za pritožbe v zvezi s kršitvami etičnega kodeksa se lahko zaposleni osebno obrnejo na vodjo ali drugo nadrejeno osebo oziroma pritožbo izrazijo po elektronski pošti – etika@unior.si.

Od 1. 7. 2016 je v veljavi Pravilnik o preprečevanju in odkrivanju prevar, ki določa naloge in odgovornosti zaposlenih, povezanih s preprečevanjem, odkrivanjem in preiskovanjem prevar. Od takrat sta v veljavi tudi Pravilnik o poslovnih darilih in Politika etičnih standardov. Prijave v zvezi s korupcijo ali konfliktom interesa, podkupovanjem in drugimi spornimi ravnanji lahko zaposleni pošljejo na elektronski naslov za pritožbe prijava.povejmo@unior.com ali na anonimni telefon št. 080 10 90, s katerim upravlja zunanje neodvisno podjetje. Prijavljen sum prevare je dostopen samo pristojni strokovni osebi.

Vsebina Etičnega kodeksa družbe UNIOR d.d. je dostopna tudi zunanjim poslovnim partnerjem za prijavo morebitnih spornih ravnanj prevar ali goljufij pri poslovanju z družbo UNIOR d.d.

Za sprejem prijav domnevnega spolnega in drugega nadlegovanja ter trpinčenja na delovnem mestu so v vsakem obratu družbe s sklepom uprave določeni pooblaščenca za sprejem prijav. Skupaj je imenovanih 15 pooblaščenca. Zanje se vsakih nekaj let pripravi usposabljanje s področja mobinga.

6.2.3 DVIKUJEMO IZOBRAZBENO STRUKTURO

Gospodarski in tehnološki razvoj ter potrebe v delovnih procesih nas spodbujajo, da zaposlujeemo večji delež novih sodelavcev z višjo izobrazbo kot pred leti. V letu 2021 je znašal delež zaposlenih z najmanj višjo izobrazbo 19,7 odstotka vseh zaposlenih, od leta 2018 pa se je njihov delež povečal za 2,2 odstotni točki. Takšni zaposleni bodo dodatno prispevali k iskanju novih in trajnostnih rešitev, ki bodo zagotavljala našo nadaljnjo gospodarsko stabilnost.

Zaposleni po kvalifikacijski stopnji v družbi UNIOR d.d.

Kvalifikacijska stopnja		31. 12. 2021	31. 12. 2020	31. 12. 2019	31. 12. 2018
I	Nekvalificirani	263	275	311	322
II	Polkvalificirani	126	130	132	132
IV	Kvalificirani	524	540	595	603
V	Srednja SI	391	390	430	449
VI	Višja SI, spec.	113	112	113	112
VII/1	Visoka SI-dipl., 1. bol. st.	121	130	126	116
VII/2	Visoka SI-univ., 2. bol. st.	73	76	77	78
VIII/1	Magisterij znanosti	12	12	12	12
VIII/2	Doktorat znanosti	1	1	1	1
SKUPAJ		1.624	1.666	1.797	1.825

6.2.4 SKRBIMO ZA ZDRAVJE ZAPOSLENIH

Zavedamo se, da vlaganje v varnost in zdravje naših zaposlenih ni strošek, temveč investicija. Varnosti na delovnem mestu namenimo posebno pozornost in jo nenehno izboljšujemo z vsakoletnim programom varnosti in promocije zdravja pri delu.

V letu 2021 smo na področju preventive izvajali aktivnosti predvsem na področju COVID-19 ukrepov in aktivnosti iz Programa promocije zdravja pri delu. Cilji aktivnosti so bili preprečitev okužb v podjetju s COVID-19, zmanjšanje števila nezgod pri delu, nadzor uporabe zaščite sluha, izboljšanje delovnih pogojev, zmanjšanje bolniške odsotnosti ter skrb za zdrav življenjski slog z aktivnostmi.

BOLNIŠKA ODSOTNOST

Skupna bolniška odsotnost je bila v letu 2021 7,2-odstotna in je za eno odstotno točko višja kot leta 2020, ko je bila 6,2-odstotna. V letu 2021 je bila bolniška odsotnost do 30 dni 3,5-odstotna, kar je za 0,9

odstotne točke več kot v letu 2020, ko je bila 2,9-odstotna. Bolniška odsotnost nad 30 dni je za 0,4 odstotne točke večja kot v letu 2020 in je znašala 3,7 odstotka, v letu 2020 pa je bila 3,3-odstotna. Bolniška odsotnost je bila v letu 2021 višja zaradi obolenj s COVID-19, sicer pa smo podobno odsotnost kot v letu 2021 dosegali že v letu 2019.

Bolniška odsotnost	2021	2020	2019	2018
Bolniška odsotnost (v odstotkih)	7,2	6,2	7	6,1

POŠKODBE PRI DELU

V letu 2021 smo imeli 52 poškodb pri delu, kar je 40,5 odstotka več kot v letu 2020, izgubljenih pa je bilo 1.172 dni oziroma za 23,5 odstotka več kot v letu 2020: kar v letu 2021 prestavlja 22,5 dni na poškodbo, v letu 2020 pa je bilo 25,6 dni na poškodbo.

Primerjava med letoma 2021 in 2020 ni ustrezna zaradi manjšega obsega dela v letu 2020. V 2020 je bilo za 20,5 odstotka manj opravljenih delovnih ur kot v letu 2019, zaradi zmanjšane obsega poslovanja in povečanih odsotnosti (čakanje na delo) zaradi epidemije COVID-19. Primerjalno pa je leto 2019 napram letu 2021. Primerjalno je v letu 2021 zmanjšanje poškodb za 32,4 odstotka napram letu 2019, kar pomeni 52 poškodb v letu 2021 in 77 poškodb v letu 2019 oz. 1.990 izgubljenih dni, kar znaša na poškodbo 2019. leta 25,8 dni na poškodbo oz. zmanjšanje v letu 2021 glede na 2019 za 14,6 odstotka.

Poškodbe pri delu	2021	2020	2019	2018
Število poškodb	52	37	77	69

Ukrepi na področju varnosti pri delu in varovanja zdravja so bili usmerjeni predvsem v preventivo:

- ukrepi za preprečevanje širjenja epidemije COVID-19,
- usposabljanje delavcev o varnem delu na delovnem mestu in obveznostih do varnega dela,
- revizija Izjave o varnosti z oceno tveganja,
- usposabljanje vodilnih in vodstvenih zaposlenih s področja VZD in VPP,
- pooblastila in odgovornosti na področju varstva in zdravja pri delu,
- objave na internih medijih glede poškodb,
- opravljanje preventivnih zdravniških pregledov zaposlenih,
- sistemski nadzor bolniške odsotnosti,
- pregledi delovne in varnostne opreme ter odprave pomanjkljivosti,
- sistematično obravnavanje nezgod in sprotne odprava pomanjkljivosti,
- nadzor varnega dela (uporaba osebne varovalne opreme, urejenost delovnih mest, urejenost naprav) in požarne varnosti,
- izvedba akcije na področju promocije zdravja,
- izvedena presoja po sistemu ISO 45001.

PORODNIŠKI DOPUST

Podatki o koriščenju porodniškega oziroma očetovskega dopusta odlikavajo starostno strukturo zaposlenih in strukturo po spolu. V letu 2021 smo z naslova porodniškega dopusta beležili 0,8-odstotno odsotnost, v letu 2020 pa 1 odstotek odsotnosti, v letu 2021 z naslova očetovskega dopusta 0,2 odstotka, v letu 2020 pa spet 1 odstotek.

6.2.5 DIALOG V ČASU KORONA KRIZE

UNIOR d.d. se osredotoča na krepitev trajnostnega dialoga v podjetju, ki ga je tudi v letu 2021 zaznamoval COVID-19. Komunikacijsko smo v čim večji meri podpirali tekoče poslovanje podjetja in skrb za zdravje zaposlenih. Kljub izzivom COVID-19 smo krepili medsektorsko sodelovanje, in sicer z različnimi orodji: z internim časopisom, tedenskimi novicami, z rednimi obvestili na oglasnih deskah, na intranetu ipd. Spodbujali smo oddelčne sestanke in tokove medosebne komunikacije po celotni hierarhiji družbe, od vodstva do vseh sodelavcev. Poudarek smo dali strukturirani vsebini iz delovnih sredin na LCD zaslonih, nameščenih v programu Odkovki.

S spodbujanjem trajnostnega dialoga in aktivnostmi smo ozaveščali in krepili vrednoto zdravja sodelavcev. Z dvema akcijama meseca marca in oktobra ter z Razvojno konferenco in izvedbo hekatona smo krepili vrednoto ustvarjalnosti in inovativnosti.

6.3 PARTNERSKI ODNOS S KUPCI IN DOBAVITELJI

S kupci razvijamo in krepimo trajna partnerstva, katerih temelj so vzajemni in enakopravni odnosi. Vsi se zavedamo, da le v razvojnem sodelovanju ustvarjamo trajno vrednost. Naši kupci na več segmentih stremijo k zmanjšanju ogljičnega odtisa lastne dejavnosti in svojih dobaviteljev. Pomemben del naše konkurenčnosti na globalnem trgu so tako naša prizadevanja za nizkoogljično poslovanje, saj tako razvijamo nove modele in rešitve, ki zmanjšujejo vpliv na okolje in omogočajo "zeleno poslovanje". Na ta način kupcem dolgoročno zagotavljamo delovanje v skladu z zahtevami standardov ISO 14001 in 50001 in direktivami, kot je na primer »Direktiva o izrabljenih vozilih« ter uredbami, kot recimo »REACH« (Uredba o registraciji, evalvaciji, avtorizaciji in omejevanju kemikalij). Med tržnimi zahtevami se vse bolj uveljavlja zelena energija.

Trg se deli na manjše tržne segmente, zato vedno bolj narašča pomen tržne naravnosti k vsakemu posameznemu kupcu. Na vseh programih družbe UNIOR d.d. upravljamo kontinuiran dialog preko vseh razpoložljivih kanalov komuniciranja (telefonski klici, elektronska sporočila, spletna stran, sejmi, portali, obiski pri kupcih, družbena omrežja, strokovni mediji). Vsak kupec je individuum, zato je način komuniciranja prilagojen tipu kupca.

Kupce želimo kar najbolje servisirati, zato jim nudimo podporo oziroma pomoč pri nakupovalnem ciklu, vse potrebne informacije in razpoložljivo znanje. Poznavanje potreb in izkušenj kupcev nam omogoča

izboljševanje funkcionalnosti naših izdelkov in kakovosti ponujenih storitev. Kupca vidimo kot so-generatorja idej, zato ga vključujemo v proces razvoja in ustvarjanja dodane vrednosti izdelkov in storitev.

Uvajamo CRM (upravljanje odnosov s strankami) sistem, ki omogoča, da zaposleni v različnih procesih znotraj našega podjetja poznajo dejavnike, ki kupce motivirajo, da ostajajo zvesti blagovni znamki Unior.

6.3.1 OZNAČEVANJE IZDELKOV IN VARNOST KUPCEV

V programu Odkovki izdelke označujemo skladno s standardi in posebnimi zahtevami kupcev, ki jih uskladimo že v fazi razvoja posameznega izdelka. Posledično je za vsak tak odkovek zagotovljena sledljivost skozi proizvodne procese, vse od vhodnega materiala pa do odpreme. Na izdelke odkujemo oznako šarže dobavljenega jekla, v določenih primerih (specifične zahteve kupca) pa na vsak izdelek celo graviramo DMC (koda matrice podatkov).

Tudi označevanje zabojev in pakirnih enot je skladno s posebnimi zahtevami kupcev. Kupci večinoma zahtevajo VDA-nalepko, ki mora ustrezati zahtevam standarda VDA 4902. Prav tako, za lažji prenos podatkov med dobaviteljem in kupcem, dodamo ASN-kodo, ki vsebuje določene podatke o izdelku in paketu.

Pri snovanju ročnih orodij imamo v ospredju varnost uporabnika. Zato so Uniorjevi izdelki konstruirani na način, da zagotavljajo manj fizičnega napora pri opravljanju dela in se popolnoma prilagajajo predmetu dela.

Oznake na orodjih so najzanesljivejši vir prenosa informacij do kupca, zato iz leta v leto dajemo več informacij na izdelke in embalažo. Za varnostna opozorila se uporabljajo mednarodno uveljavljeni piktogrami s tega področja. Orodja, ki lahko za kupce pomenijo tveganje pri uporabi, imajo oznake o pravilni uporabi orodja, uporabi zaščitne opreme pri rokovanju z orodjem in maksimalni sili/moči, ki jo lahko dosežejo.

Pomembna orodja so že označena z letnico in tednom izdelave, kar kupcu sporoča starost orodja, nam pa učinkovitejše analize izvornega vzroka v primeru reklamacije.

Izdelki vsebujejo identifikacijsko številko, ki omogoča sledljivost od vhodne surovine preko celotnega proizvodnega procesa do končnega izdelka. Kupcu nudimo doživljenjsko garancijo za napake v materialu. Orodja za delo pod visoko napetostjo so ustrezno izolirana in preizkušena po predpisih VDE ter varna v skladu z mednarodno priznanim evropskim standardom EN 60900:2004. Standardi so žigosani na samem orodju. Pnevmatika orodja, električno kolesarsko stojalo in druga orodja imajo na orodju oznako CE.

V programu Strojegradnja stremimo k zagotavljanju najboljših rešitev na ključ za optimizacijo zahtev naših kupcev, ki zajema tudi zagotavljanje varnosti upravljavcev pri izvajanju del. Za varnost je dodatno poskrbljeno s predpisi in zahtevami kupca ter standardi in smernicami za gradnjo strojev iz držav, v

katere stroje dobavljamo. Posebna pozornost je posvečena dostopom do gibajočih se delov, za katere je treba izvesti varnostni koncept stroja, katerega kupec odobri. Za vsak stroj izdamo oznako CE, s katero jamčimo, da stroj izpolnjuje vse varnostne zahteve.

Naši izdelki imajo primarno varnostne označbe, ki so narejene po specifikacijah naših kupcev in so namenjene zagotavljanju varnosti upravljalcev strojev.

6.3.2 REKLAMACIJE

Najvišje zadovoljstvo naših kupcev je naša prioriteta, zato na vseh programih skrbno upravljamo reklamacije.

V programu Odkovki reklamacije rešujemo v skladu z visokimi pričakovanji zahtevnih kupcev avtomobilske industrije in zahtevami standarda IATF16949:2016. Kupci na svojih portalih za reševanje reklamacij po večini uporabljajo metodo 8D z dodatnimi razširjenimi analizami k vsaki točki poročila. V obdobju zadnjih štirih let je trend reklamacij v upadu, kar je med drugim posledica vlaganja v tehnološko opremo, avtomatizacijo kovaških linij, boljše pogoje dela končne kontrole in posodobitev orodjarne.

V programu Ročno orodje reklamacije rešujemo sistematično s servisno službo za podporo kupcev. Interni komunikacijski kanal je spletna aplikacija »reklamacije«, ki zagotavlja enovito bazo podatkov in omogoča hitro posredovanje med prodajnimi in kakovostnimi aktivnostmi. Število reklamacij držimo na zelo nizki ravni.

V programu Strojegradnja reklamacije rešujemo v odvisnosti od vzroka napake in glede na garancijsko stanje strojev. Servisna služba ugotovi upravičenost reklamacije in določi, ali bo reklamacijo rešil centralni servis v UNIOR d.d. programu Strojegradnja, Zreče, ali pa bo reklamacijo prevzel lokalni servisni partner v bližini kupca. Za vsak projekt je vnaprej določen servisni odzivni čas in obseg reklamacij. Odziv servisa je maksimalno 24 ur od časa prijave reklamacije.

6.3.3 UPRAVLJANJE DOBAVITELJSKE VERIGE

UNIOR d.d. svoje sisteme upravljanja prenaša tudi na svoje dobavitelje. Gre za standarde IATF, ISO, VDA. Približno 70 odstotkov svojega nabavnega volumna družba UNIOR d.d. kupuje od lokalnih oziroma slovenskih dobaviteljev. Podobno kot naši kupci nas, tudi mi usmerjamo naše dobavitelje k upoštevanju pravil trajnostnega razvoja in krožnega gospodarstva.

6.4 UPRAVLJAMO VPLIVE NA OKOLJE

Naša temeljna načela so odgovornost do varovanja okolja, preprečevanje negativnih vplivov na okolje, skladnost z zahtevami zakonodaje in nenehno izboljševanje na področju varstva okolja. Vzpostavili in integrirali smo sisteme vodenja kakovosti, ravnanja z okoljem in upravljanja energije.

6.4.1 SISTEMI VODENJA

Družba UNIOR d.d. ima uvedene in certificirane sisteme vodenja, skladne z mednarodnimi standardi, in sicer za kakovost (ISO 9001, IATF 16949, VDA 6.4), ravnanje z okoljem (ISO 14001), varnost in zdravje pri delu po zahtevah ISO 45001, konec leta 2020 pa smo pridobili certifikat sistema upravljanja z energijo ISO 50001. Poslovanje v skladu z mednarodnimi standardi sistemov vodenja je ena izmed naših zavez, zato nenehno sledimo novostim, te uvajamo ter jih periodično preverjamo in recertificiramo, po potrebi pa pridobivamo tudi nove certifikate. Poslovanje v skladu z mednarodnimi standardi pomeni temelj za dolgoročno trajnostno poslovanje družbe.

ODGOVORNOSTI IN POOBLASTILA V ZVEZI S SISTEMI VODENJA

Predstavnik vodstva za sisteme vodenja kakovosti, ravnanja z okoljem ter varnosti in zdravja pri delu na ravni družbe UNIOR d.d. je direktor Sektorja za splošne zadeve, za sistem upravljanja z energijo pa direktor sektorja Energetika. Njegova pooblastila in odgovornosti med drugim vključujejo, da:

- vodi, nadzira in koordinira integracijo sistemov vodenja med programi in skupnimi službami ter spodbuja k dvigovanju zavesti o zahtevah sistemov poslovanja;
- komunicira z zainteresiranimi stranmi o zadevah, ki se nanašajo na sisteme vodenja;
- poroča upravi družbe, po potrebi vodstvu programov in skupnih služb, o delovanju sistemov vodenja ter o potrebah za izboljšanje.

Sisteme vodenja izvajamo na šestih Uniorjevih lokacijah v Sloveniji: Zgornja cona Zreče, Spodnja cona Zreče, Obrat Obdelava odkovkov Konjice, Obrat Vitanje, Obrat Lenart in Obrat Stari Trg.

6.4.2 RAVNANJE Z OKOLJEM

Celostni sistem ravnanja z okoljem v družbi UNIOR d.d. vključuje:

- racionalizacijo porabe virov;
- spremljanje emisij v okolje;
- preprečevanje onesnaževanja okolja;
- zamenjavo snovi, ki škodljivo vplivajo na zdravje ljudi in okolje;
- zagotavljanje skladnosti z zakonodajo na vseh ravneh;
- skrb za stalno izboljševanje sistema in vplivov na okolje;
- kontinuirano osveščanje in izobraževanje zaposlenih o pomembnosti varovanja okolja;
- seznanjanje zaposlenih, partnerskih podjetij, dobaviteljev in drugih deležnikov z našo okoljsko politiko ter spodbujanje kupcev k uvajanju podobnih načel.

6.4.3 OKOLJSKI VIDIKI

S skrbno analizo okolja smo prepoznali ključne okoljske vidike naše dejavnosti. Ti so: odpadna voda, odpadki, izpusti v zrak, kemikalije in hrup. Na podlagi prepoznanih okoljskih vidikov, zakonskih in drugih zahtev izvajamo ustrezne monitoringe, proaktivno komuniciramo okoljske informacije z zaposlenimi in zainteresiranimi deležniki, zlasti sosedmi, ter si postavljamo programe in cilje za prihodnja leta.

Na lokaciji Kovaška cesta 10 v Zrečah smo v skladu z Uredbo o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega, zavezani direktivi IED (Direktiva o industrijskih emisijah) in imamo od leta 2009 integralno okoljevarstveno dovoljenje.

RABA VODE

V podjetju spremljamo porabo pitne in tehnološke vode ter ustrezno ukrepamo (odprava puščanj, uvajanje rešitev za zmanjševanje porabe). Za svoje delovanje na vseh šestih lokacijah v Sloveniji rabimo pitno vodo iz javnega vodovodnega omrežju; na lokaciji Unior Zgornja cona in Obratu Vitanje Kovačnica pa imamo tudi lastno zajetje vode.

Raba vode (m³/leto)

	2021	2020	2019	2018
Pitna voda	71.818	54.782	59.734	58.138
Lastno zajetje	477.614	494.832	475.212	327.720

Povišana količina pitne vode v letu 2021 je posledica okvare na vodovodnem omrežju, do katere je prišlo zaradi dotrajanosti vodovodnega omrežja na spodnji in zgornji coni v Zrečah. Okvare smo v letu 2021 odpravili.

ODPADNE VODE

Tehnološke in hladilne odpadne vode nastajajo na lokaciji Zgornja cona Zreče in se odvajajo v vodotok reke Dravinje, komunalne odpadne vode pa prek kanalizacije na Komunalno čistilno napravo Zreče in nato v vodotok. Na osnovi količin in obratovalnega monitoringa odpadnih tehnoloških, hladilnih in komunalnih vod pooblaščen podjetje izračuna enote obremenitve (EO) in izdela napoved za izračun okoljske dajatve za obremenjevanje vode. Na ostalih lokacijah družbe UNIOR d.d. nastajajo predvsem komunalne in meteorne odpadne vode.

Količina odpadne vode (m³/leto)

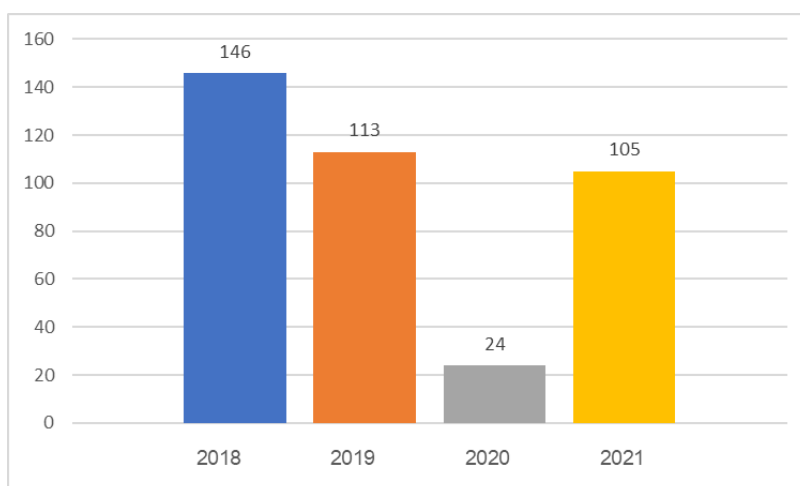
	2021	2020	2019	2018
Odpadne komunalne vode	71.818	54.782	59.734	58.138
Odpadne tehnološke vode	6.501	6.700	6.670	7.000
Odpadne hladilne vode	330.699	348.100	304.030	156.600

Povišana količina odpadne komunalne vode v letu 2021 je posledica okvare na vodovodnem omrežju, ki je osnova za izračun količine odpadne komunalne vode.

OBREMENITEV Z ODPADNIMI VODAMI

V letu 2021 so se skupne enote obremenitve (EO) odpadnih vod znižale za sedem odstotkov glede na leto 2019. V letu 2020 so se skupne enote obremenitve (EO) odpadnih vod občutno znižale zaradi boljšega učinka čiščenja Komunalne čistilne naprave Zreče.

Obremenitev z odpadnimi vodami (EO)

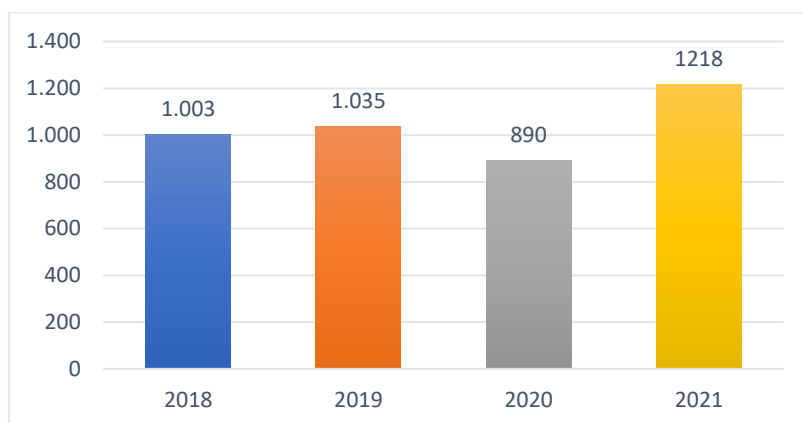

ODPADKI

V skladu z modelom krožnega gospodarstva upravljamo z odpadki, saj jih obravnavamo kot surovine. Postopoma vse bolj uveljavljamo hierarhijo ravnanja z odpadki: zmanjševanje in ločevanje na izvoru, ponovna uporaba, reciklaža, kompostiranje, termična izraba in šele nato odlaganje.

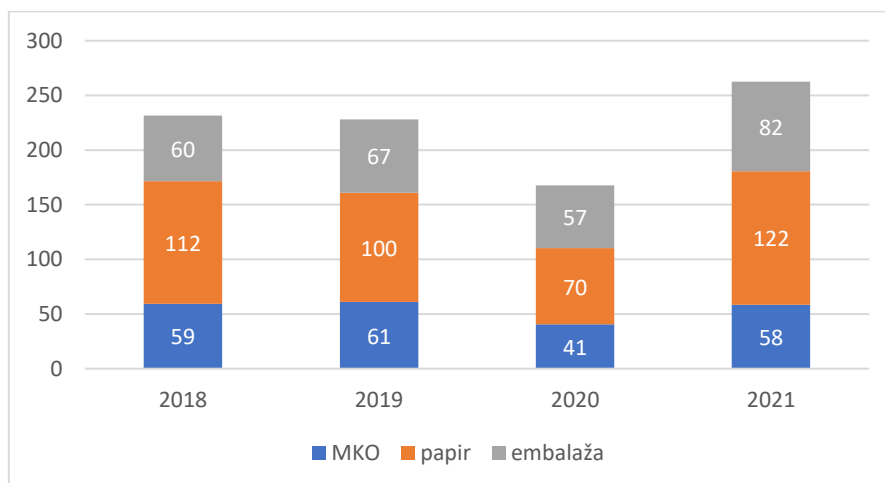
Količina odpadkov se je v letu 2021 v primerjavi z letom 2020 povečala za 37 odstotkov in v primerjavi z letom 2019 povečala za 18 odstotkov. Glede na to, da je bila v letu 2020 zaradi epidemije COVID-19 proizvodnja zelo okrnjena oziroma deloma zaustavljena, količine odpadkov primerjamo z letom 2019.

Količina nastalih odpadkov (v tonah)

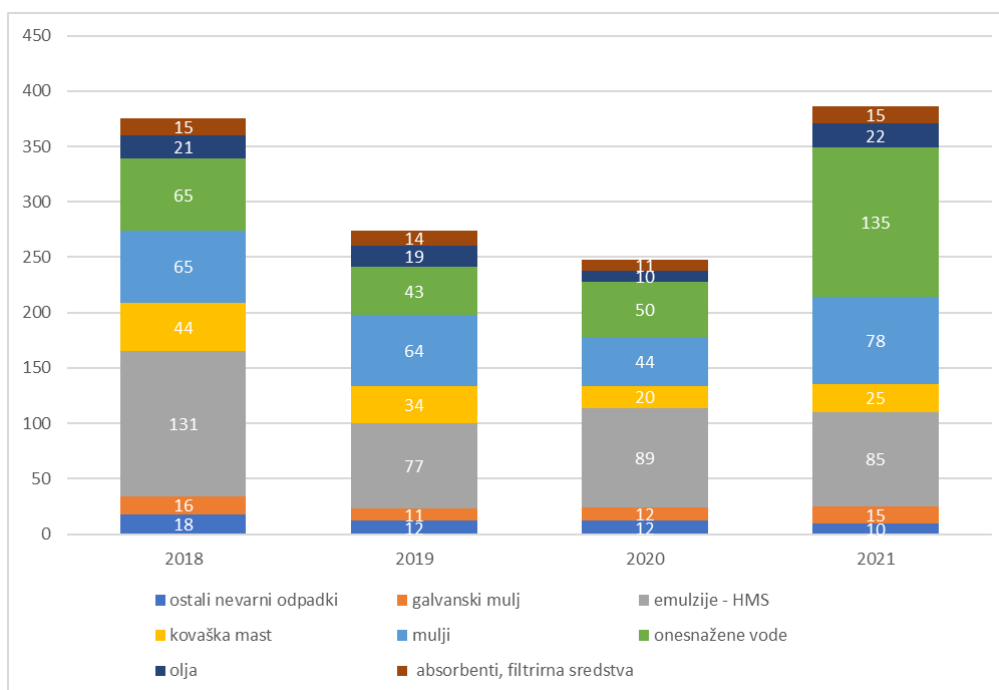
V količini odpadkov niso zajeti sekundarni odpadki (odpadne kovine).

Količine nenevarnih odpadkov po skupinah (v tonah)

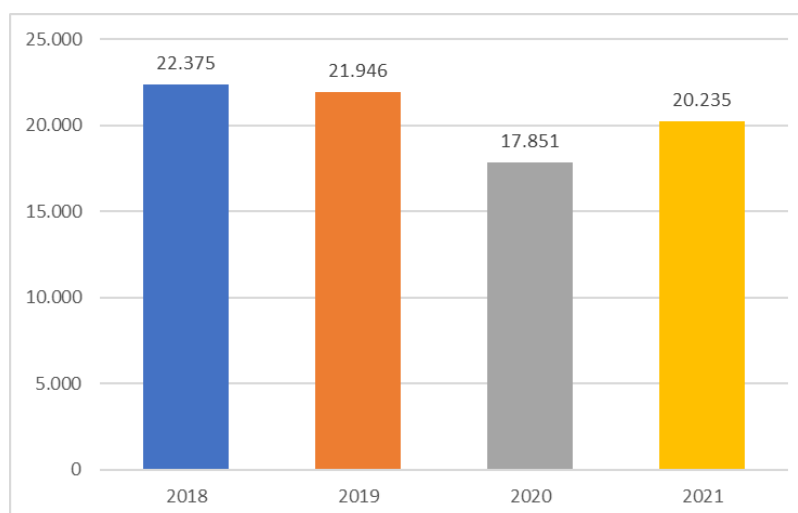
Količina komunalnih odpadkov se je znižala za pet odstotkov glede na leto 2019, kar je odraz učinkovitejšega ločevanja odpadkov, vendar se na ta način poveča količina embalaže, papirja in nekaterih vrst nevarnih odpadkov. Povečanju količin embalaže, papirja in komunalnih odpadkov so pripomogli tudi ukrepi epidemije, saj odpadnih mask, embalaže razkužil, odpadnih HAG testov in embalaže, ki pri tem nastane, ne gre zanemariti.

Količine nevarnih odpadkov po skupinah (v tonah)

Med nevarnimi odpadki je bilo v letu 2021 največ odpadnih onesnaženih vod, muljev, emulzij HMS in kovaške masti, manj olja, absorbentov, filtrirnih sredstev in drugih nevarnih odpadkov. Občutno povečanje količin nevarnih odpadkov (onesnaženih vod) je posledica sanacije temelja v Kovačnici 2, okvare Galvanske linije ter povečanja proizvodnje na Galvanski liniji za 19 odstotkov v primerjavi z letom 2019. Zaradi povečane proizvodnje se je povišala tudi količina odpadnih muljev, medtem ko se je količina odpadne kovaške masti znižala.

Količine sekundarnih odpadkov (v tonah):

Količine sekundarnih odpadkov v letu 2021 kažejo upad glede na leto 2019.

Med sekundarne odpadke uvrščamo odpadne kovinske odpadke, ki jih prodamo zbiralcem ali predelovalcem odpadkov, ki jih predelajo oziroma reciklirajo in se tako ponovno uporabijo. Leta 2021

smo reciklirali več kot 98 odstotkov vseh odpadkov, kar je primerljivo s predhodnimi leti. Največji delež odpadkov, ki se reciklirajo, so kovinski odrezki, ostružki ter ostali kovinski odpadki, ki nastanejo pri postopkih kovanja in obdelave kovin. Količina odloženih odpadkov se je v primerjavi z letom 2019 znižala za pet odstotkov, kar je odraz učinkovitejšega ločevanja odpadkov.

Količine nastalih odpadkov na način ravnanja (v tonah)

	2021	2020	2019	2018
Reciklaža	20.966	18.411	22.784	22.709
Kompostiranje, biološka obdelava	52	41	40	63
Sežig	135	105	130	122
Odlaganje	58	41	61	283
Drugo	242	141	123	199
Skupaj	21.454	18.740	23.138	23.376

IZPUSTI V ZRAK

Leta 2021 smo izvedli 25 zakonsko predpisanih meritev emisij snovi v zrak na lokacijah: Obdelovalnica Zreče, Kovačnica Zreče, Kovačnica Vitanje, Obdelovalnica Vitanje in Sinter. Pri vseh meritvah in na vseh lokacijah je bilo ugotovljeno, da emisijske koncentracije predpisanih parametrov ne presegajo dopustnih vrednosti emisij snovi v zrak.

HRUP

Zavedamo se, da z nekaterimi dejavnostmi, predvsem s kovanjem, spadamo med »hrupne« dejavnosti, zato smo v zadnjih letih aktivneje pristopili k zniževanju hrupa v okolju. Naročili smo izdelavo projektov za zniževanje hrupa v okolju in v zadnjih letih pri vseh investicijah vključimo tudi vidik hrupa.

Na področju hrupa smo v letu 2021 zaključili z izvedbo ukrepov v povezavi s spremembo okoljevarstvenega dovoljenja. Z izvedenimi ukrepi se je hrup znižal v okvirih, kot so bili predvideni v Projekti zniževanja hrupa v okolju.

KEMIKALIJE

Z namenom preprečevanja okoljskih dogodkov izvajamo redna usposabljanja s področja požarne varnosti in varnega dela s kemikalijami. Periodično na vseh lokacijah izvajamo vaje za primer izrednih razmer (požar, razlitje kemikalij).

OKOLJSKE PRITOŽBE

V letu 2021 nismo prejeli pritožb okoliških prebivalcev.

OHRANJANJE BIOTSKE RAZNOVRSTNOSTI

Proizvodne lokacije družbe UNIOR d.d. niso locirane na območju, ki je zaščiteno z Naturo 2000. S svojo dejavnostjo ne ogrožamo živalskih ali rastlinskih vrst.

6.4.4 CELOSTNO UPRAVLJANJE Z ENERGIJO ZA NIZKOOGLJIČNO DRUŽBO

UNIOR d.d. se v luči podnebnih izzivov in energetske učinkovitosti pri upravljanju rabe energije zavzema za:

- uporabo in vzdrževanje tehnoloških naprav, s katerimi zagotavlja tekoče izvajanje storitev in procesov na energetsko čim bolj učinkovit način;
- ozaveščanje zaposlenih, poslovnih partnerjev in strank o pomenu učinkovite rabe energije;
- spremljanje in izpolnjevanje zakonodajnih in drugih zavez na področju energetske učinkovitosti in rabe energije;
- nakup energentov, storitev in opreme ter gradnjo in obnovo infrastrukture ob upoštevanju
- ekonomike in zadnjega stanja tehnike;
- smotrno postavljanje in ciljno preverjanje doseganja okvirnih in izvedbenih energetskih ciljev ter kazalnikov energetske učinkovitosti;
- zagotavljanje informacij in potrebnih virov za doseganje zastavljenih energetskih ciljev;
- izvajanje aktivnosti v smeri vzpostavljanja nizkoogljične družbe.

Novembra 2021 je UNIOR d.d. opravil presojo po **ISO 50001: 2018**, s strani certifikacijske hiše SIQ (Slovenski institut za kakovost in meroslovje). Zopet smo potrdili dobro delo na področju učinkovite rabe energije, predvsem delo širše energetske skupine, ki je sestavljena iz članov vseh programov in večjih oddelkov, za boljši nadzor nad rabo energije. Izvedli smo notranji energetski pregled, notranjo presojo, postavili ciljne vrednosti ter spremljali odstopanja porabe energentov od zastavljenih ciljev. Z delovanjem v skladu z zahtevami standarda ISO 50001:2018 dokazujemo sistematičen pristop za nenehno izboljševanje na področju upravljanja energije.

UNIOR d.d. že vrsto let upravlja napredne projekte, ki prinašajo podjetju in okolju več pozitivnih vrednosti, saj z učinkovito izrabo odpadne toplotne energije skrbimo za manjši ogljični odtis podjetja z njo v prihodnje načrtujemo tudi ogrevanje Term Zreče v poletnih mesecih. Pri upravljanju energije si odločno zastavljamo vedno višje cilje.

Zaposlene osveščamo o varčni rabi energije – zapiranju ventilov za vodo in zrak, ugašanju luči v času odmorov ipd. Spremljamo porabo energije in ukrepamo ob preseganju zadanih ciljnih vrednosti. Na vse večje porabnike energije imamo nameščene števec, ki merijo energente in porabljeno količino. Ob stalnem spremljanju teh podatkov zaznamo, kdaj je stroj slabo izkoriščen ali potreben večjega popravila. Skrbimo za inovativne, tehnološko napredne in zanesljive rešitve na področju energetskih storitev ter s tem izboljšujemo energetsko učinkovitost in okoljski odtis. Izrabljamo odpadno toploto iz kalilnih peči in

kompresorjev, ki jo uporabljamo za ogrevanje prostorov v zimskem času, v poletnem času pa segrevamo galvanske kadi. Obstoječi sistem ciljnega spremljanja rabe energije smo nadgradili z novim energetskega nadzornim informacijskim sistemom za boljši nadzor nad porabo energije.

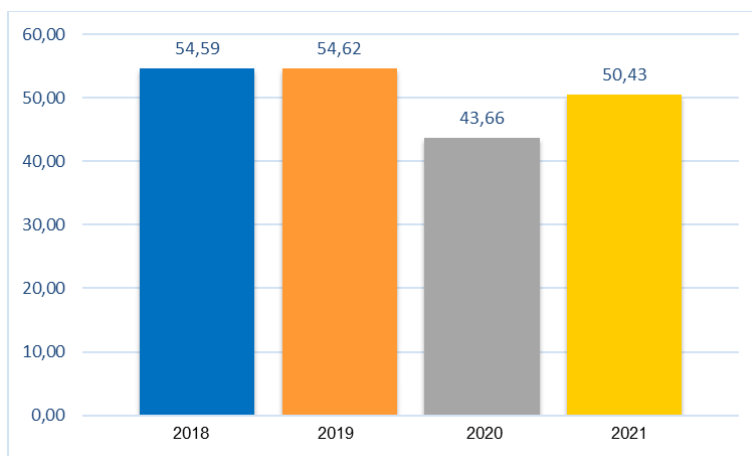
Zamenjali smo staro razsvetljavo z novo LED razsvetljavo in s tem zmanjšali porabo električne energije za razsvetljavo v višini 56 odstotkov in izboljšali osvetljenost prostorov za 50 odstotkov.

V kompresorski postaji smo vgradili novi frekvenčno reguliran kompresor moči 355 kW ter novi nadzorni sistem za krmiljenje proizvodnje komprimiranega zraka in s tem pripomogli k znižanju specifične rabe električne energije za proizvodnjo komprimiranega zraka in zagotovili boljši nadzor nad porabo ter morebitnimi izgubami.

PORABA ENERGIJE

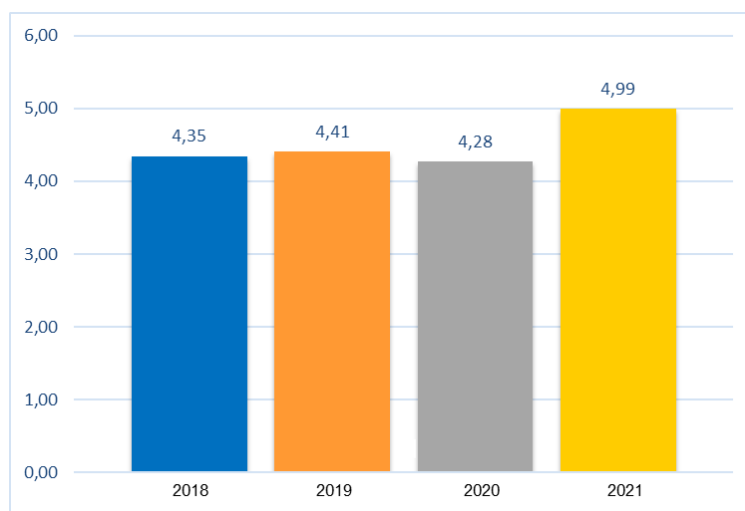
Najpomembnejša energenta za našo družbo sta električna energija in zemeljski plin, s katerima skrbno upravljamo in dolgoročno zmanjšujemo njuno rabo.

Poraba električne energije (v milijonih kWh)

Kljub povečevanju proizvodnje ostaja poraba električne energije na približno enaki ravni, trend specifične porabe električne energije (kWh/kg) je negativen. Graf prikazuje rabo električne energije v zadnjih štirih letih. Razviden je trend upadanja. Izrazito se pozna tudi vpliv epidemije COVID-19 v letu 2020.

Poraba zemeljskega plina (v milijonih Sm³)

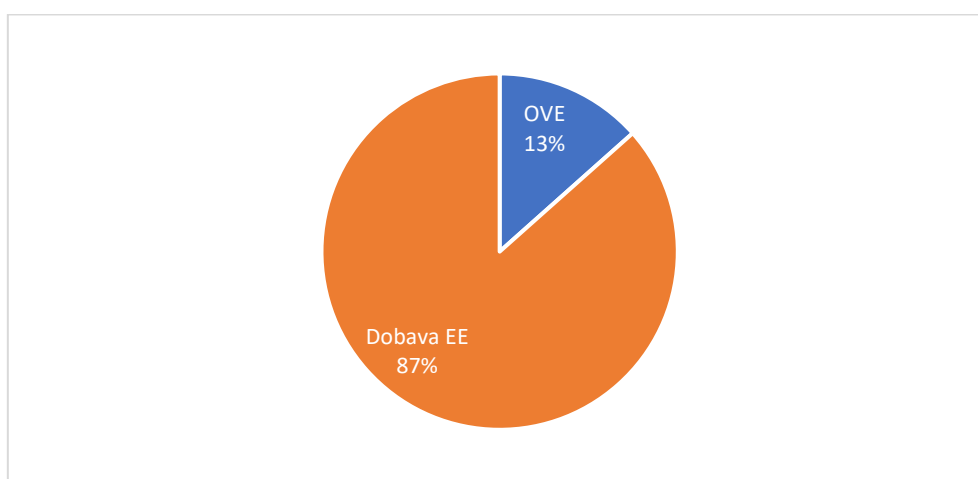

Poraba zemeljskega plina je v letu 2021 nekoliko porasla zaradi daljše zime večjih potreb po ogrevanju ter posledično večjih potreb po termični obdelavi naših izdelkov.

OBSEG LASTNE PROIZVODNJE ZELENE ENERGIJE

V podjetju imamo vgrajena štiri postrojenja SPTE za sočasno proizvodnjo toplotne in električne energije ter dve sončni elektrarni, s katerimi povečujemo energetske neodvisnost in proizvajamo zeleno energijo. Skupna inštalirana električna moč naprav je 2.090 kW_{el}.

Proizvodnja električne energije iz obnovljivih virov energije (OVE) glede na skupno porabo električne energije (v odstotkih)

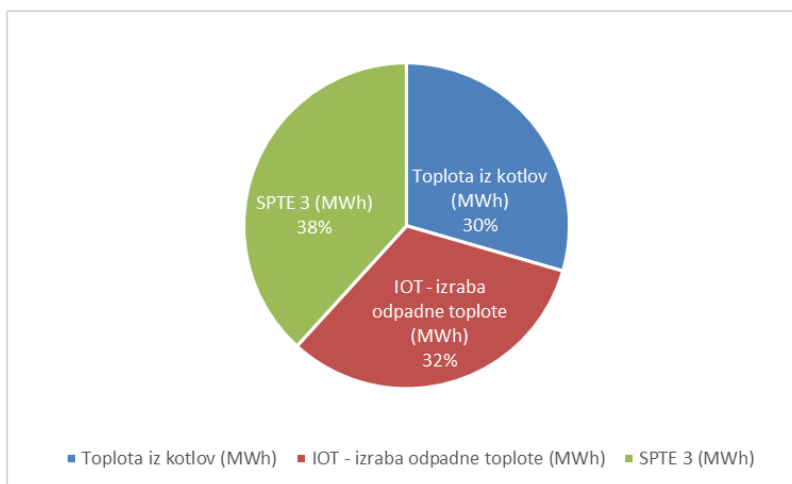

Delež lastne proizvedene električne energije iz obnovljivih virov energije in proizvodnje z izboljšanim izkoristkom glede na skupno rabo električne energije.

PROIZVODNJA TOPLOTNE ENERGIJE

Z izrabo toplotne energije iz kompresorjev in dimnih plinov na kalilnih pečeh uspešno proizvedemo 32 odstotkov vseh potreb po toploti. Preostalo toploto se proizvede z uporabo soproizvodnje enote toplotne (SPTE) in električne energije v višini 38 odstotkov ter preostanek iz kotlov na zemeljski plin.

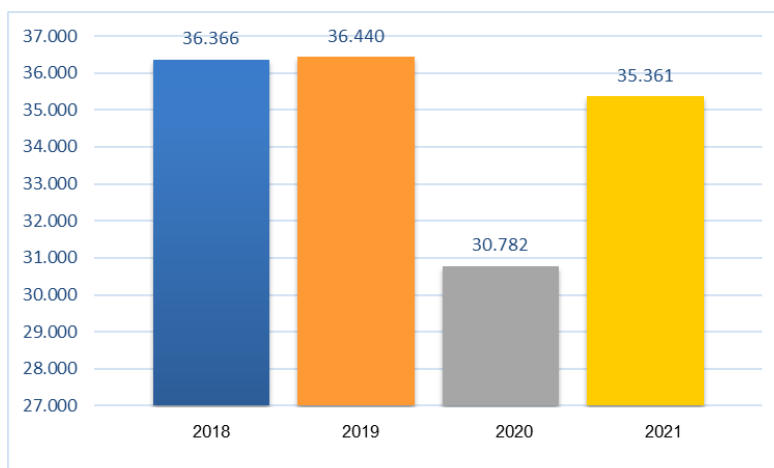
Struktura proizvodnje toplotne energije glede na vir (v odstotkih)

IZPUSTI TOPLOGREDNIH PLINOV

V skladu z našimi prizadevanji za trajnostni razvoj in prehod v ogljično nevtralnost veliko naporov vlagamo v zniževanje izpustov toplogrednih plinov. V letu 2021 smo v sklopu nadgradnje energetskega nadzornega informacijskega sistema uredili spremljanje skupnih emisij ogljičnega odtisa, in sicer v prvi fazi samo emisije, ki jih direktno povzroča naša družba – SCOPE 1 in SCOPE 2. Iz podatkov je razviden rahel trend zniževanja izpustov, izstopa leto 2020 z zelo nizkimi emisijami zaradi manjše porabe energentov, ki so posledica epidemije COVID-19.

Količina izpustov CO₂ (v tonah)

6.4.5 VPLIV PODNEBNIH SPREMENB

V družbi UNIOR d.d. se zavedamo vplivov podnebnih sprememb na poslovanje družbe, kakor tudi vplivov, ki jih ima družba UNIOR d.d. na okolje in podnebne spremembe. Ključni okoljski vidiki so predstavljeni v Letnem poročilu 2021 v poglavju 6.4.3, prav tako je v poglavju 6.4.4. predstavljeno celostno upravljanje z energijo za nizkoogljično družbo.

V obeh poglavjih so predstavljeni rezultati in ukrepi, s katerimi UNIOR d.d. trenutno pristopa k doseganju ciljev blaženja in prilagajanja okoljskim in podnebnim spremembam. Nekatera okoljska in podnebna tveganja obvladujemo v obstoječem sistemu obvladovanja tveganj (več o tem je razkrita v poglavju 7.8.2).

Družba UNIOR d.d. je pripravila začetno prvo oceno vplivov podnebnih sprememb na računovodske izkaze, ki je razkrita v poglavju 9.13 in 10.14 Letnega poročila 2021.

V letu 2021 smo projektno pristopili k vzpostavitvi celostnega sistema upravljanja trajnostnega razvoja. V okviru projekta bomo celostno preučili morebitna dodatna tveganja povezana s podnebnimi spremembami (tveganja prehoda in fizična tveganja). Ustrezno ter skladno z zahtevami zakonodaje bomo dopolnili sistem obvladovanja tveganj in v okviru projekta pripravili ključne dokumente na področju trajnostnega razvoja ter zagotovili dodatne (posebne) okoljske kazalnike, določili cilje in spremljali napredek pri doseganju teh ciljev.

Družba Unior d.d. sicer ni zavezanec za trgovanje z emisijskimi kuponi, zato ta del korelacije s podnebnimi spremembami ni vključen v naše računovodske izkaze. V skladu z zahtevami zakonodaje, Uredbe o taksonomiji, GHG protokolom ter doseganjem okoljskih ciljev bomo nefinančno poročanje povezali s finančnim poročanjem.

Skladno z Uredbo o taksonomiji (Uredba (EU) 2020/852 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2020 o vzpostavitvi okvira za spodbujanje trajnostnih naložb ter spremembi Uredbe (EU) 2019/2088), ki je začela veljati 12. 7. 2020 in vzpostavlja klasifikacijski sistem za okoljsko trajnostne gospodarske dejavnosti, bomo za poslovno leto 2021 poročali kazalnike za gospodarske dejavnosti, ki so sprejemljive za taksonomijo, in sicer v ločenem poročilu, ki ga bomo na naši spletni strani objavili v skladu z določili.

Poročanje bo zajemalo okoljska cilja blažitev podnebnih sprememb in prilagajanje podnebnim spremembam za Unior d.d. Kazalniki bodo izračunani na podlagi definicij v prilogi Uredbe 2020/852 – Ključni kazalniki uspešnosti nefinančnih podjetij.

6.5 SPODBUJAMO INOVATIVNE, RAZVOJNE IN TRAJNOSTNE REŠITVE

Razvojna dejavnost družbe UNIOR d.d. je usmerjena predvsem v projekte, ki vsebujejo nove materiale za izdelke, ter v izdelavo okolju prijaznih izdelkov in tehnologij, podprtih z digitalizacijo.

Sistematična invencijsko-inovacijska dejavnost z mnogimi izboljšavami prinaša prihranke na različnih področjih delovanja. Vse zaposlene v družbi UNIOR d.d. sistematično ozaveščamo in jim nudimo podporo s koristnimi predlogi in tehničnimi izboljšavami. Kljub pandemiji smo dosegli 500 tisoč evrov gospodarske koristi.

Družba UNIOR d.d. tvori trajnostno razvojni dialog tudi med podjetji z razvojno-raziskovalnimi projekti.

POMEMBNEJŠI RAZVOJNO-RAZISKOVALNI PROJEKTI

Med pomembne razvojno-raziskovalne projekte štejemo v letu 2021 projekt ROBKONCEL (Intelligenten sistem za celovito kontrolo kakovosti v proizvodnji z rekonfigurabilno robotsko kontrolno celico ter inteligentnim sistemom za nadzor procesov), ki smo ga v letu 2021 tudi uspešno zaključili.

V programu Odkovki smo se usmerili v ustvarjanje pogojev za kovanje aluminija, ki je dolgoročno trajnostno usmerjen (manjša teža, recikiranje) v zmanjševanje ogljičnega odtisa. Projekt je v fazi poskusnega zagona proizvodnje. V sklopu projekta se razvijajo postopki in procesi za proizvodnjo in kontrolo odkovkov iz aluminija. Pri izdelavi kovaških orodij smo testirali in implementirali različne sintrane orodne materiale in nove materiale za navarjanje orodij, pri čemer smo izboljšali obstojnost kalibrirnih in obrezilnih orodij za delo v vročem do 50 odstotkov. V okviru razvoja postopkov avtomatske vizualne kontrole skupaj s partnerjem razvijamo postopek vizualnega pregleda odkovkov brez človeka.

6.6 DRUŽBENI TRAJNOSTNI VIDIKI

S ponosom lahko trdimo, da smo s svojim znanjem, delavnostjo, ambicioznostjo in ustvarjalnostjo prek naših diverzificiranih programov skozi stoletje ustvarili številna delovna mesta, bistveno prispevali k boljši prepoznavnosti in obiskanosti naših krajev ter k občutnemu razvoju in napredku celotne regije.

Družba UNIOR d.d. omogoča delavcem kakovostno delovno okolje in prispeva k razvoju širšega lokalnega okolja, kar zagotavlja z vlaganjem v znanje zaposlenih in bodočih zaposlenih, z vlaganjem v zdravo in varno življenje ter z vlaganjem v družbeno odgovorne projekte.

6.6.1 PODPORNİK ŠPORTNIH, KULTURNIH IN HUMANITARNIH PROJEKTOV

Družba UNIOR d.d. je s stoletno tradicijo zelo vpeta v svoje okolje, izredno povezana s širšim krogom interesnih deležnikov in ves čas sledi potrebam okolja. Prav zato naše poslovanje temelji na etičnem ravnanju, trajnostnem razvoju in skrbi za zdravo okolje.

Družba UNIOR d.d. z ozaveščanjem, moralno podporo in finančnimi sredstvi pomaga različnim organizacijam in društvom. S sponzorskimi in donatorskimi sredstvi podpiramo aktualne dogodke in raznotere enkratne dogodke. Podpiramo mlade in nudimo pomoč socialno šibkim. Redno podpiramo številne kulturne, športne in humanitarne projekte.

6.6.2 NADALJUJEMO S TRADICIJO ŠTIPENDIRANJA

Veliko pozornosti namenjamo tudi pridobivanju potencialnih novih sodelavcev. Z našim programom štipendiranja že več kot štiri desetletja spodbujamo sodelovanje s perspektivnim kadrom. Štipendiste vključujemo v delovni proces in družbo UNIOR d.d. že v času njihovega izobraževanja. Konec leta 2021 smo imeli 30 aktivnih štipendistov, ki so se izobraževali po programih, ki bodo pomembno prispevali k digitalizaciji in tehnološkemu napredku.

Štipendiramo predvsem s področij strojništva, elektro, mehatronike, metalurgije in računalništva. Verjamemo, da s štipendisti že v času njihovega študija izoblikujemo kakovosten odnos, ki omogoča uspešno sodelovanje v prihodnosti.

6.6.3 OHRANJAMO CERTIFIKAT DRUŽINI PRIJAZNO PODJETJE

V prvi polovici leta 2021 smo uspeli pridobiti polni certifikat Družini prijazno podjetje, kar pomeni da nadaljujemo z aktivnostmi opredeljevanja novih ukrepov za ohranitev polnega certifikata.

V okviru osnovnega certifikata imamo opredeljene ukrepe s področja dodatno prilagojenega delovnega časa in za prilagoditev delovnih pogojev. Eden izmed ukrepov je tudi finančna pomoč otrokom pokojnih staršev, ki so bili zaposleni v UNIOR d.d. Konec leta smo v prilagojeni obliki izvedli obdarovanje otrok. Žal pa zaradi prepovedi zbiranja nismo mogli izvesti kovaškega piknika – Uniorjevega družinskega dneva – ki ga zaposleni koristijo v največji meri in nam veliko pomeni.

6.6.4 VZGAJAMO IN IZOBRAŽUJEMO BODOČE KADRE V SODELOVANJU S ŠOLSKIM CENTROM SLOVENSKE KONJICE-ZREČE

Družba UNIOR d.d. že štiri desetletja s svojimi zaposlenimi inštruktorji sodeluje pri izvajanju praktičnega pouka v prostorih Šolske delavnice, ki deluje v sklopu Srednje poklicne in strokovne šole Zreče, ki je organizacijska enota Šolskega centra Slovenske Konjice-Zreče. Družba UNIOR d.d. poudarja pomen vlaganja v izobraževalne programe. S tem ne izraža le odgovornosti do širšega okolja, temveč vzgaja kadre, ki jih dejansko potrebuje. Družba UNIOR d.d. z investicijami in donacijami zagotavlja nakup najnovejše tehnološke opreme in kakovost prostorov ter pri izvajanju programov izredno konstruktivno sodeluje s šolo s ciljem uresničevanja strategije vzgajanja potrebnih kadrov ter tako sledi izobraževalnemu programu potreb iz družbeno-gospodarskega okolja.

Cilje dosega s kakovostnim izobraževanjem dijakov pri praktičnem pouku in med praktičnim usposabljanjem z delom pri delodajalcu, t. i. PUD/PRI (praktično usposabljanje z delom pri delodajalcu/praktično izobraževanje – višje šolsko izobraževanje), izvaja različna interna usposabljanja s področja strojništva za namene in potrebe po konkretnih delovnih mestih (znanju) na nivoju družbe UNIOR d.d. ter omogoča pripravo in izvedbo nacionalne poklicne kvalifikacije (NPK).

Na šolsko leto tako do 50 dijakov strojništva svoje znanje izkazuje z uspešno opravljeno poklicno maturo in zaključnim izpitom v izobraževalnih programih strojni tehnik, oblikovalec kovin – orodjar in inštalater strojnih inštalacij.

Razvoj izobraževalnih programov je primarno usmerjen v kompetence za razvoj industrije 4.0. Tako so robotizacija, avtomatizacija in digitalizacija področna znanja naših bodočih strokovnjakov.

7 KORPORATIVNO UPRAVLJANJE

UNIOR d.d. ima dvotirni sistem upravljanja. Naloge uprave in nadzornega sveta so skladno z zakonodajo in statutom ločene tako, da uprava vodi posle družbe, nadzorni svet pa je odgovoren za nadzor poslovanja. Poleg tega v družbi deluje še kolegij uprave, ki ga sestavljajo direktorji programov, direktorji sektorjev, vodja notranje revizije ter predsednik in član uprave. Glavna naloga članov kolegija je, da v okviru pooblastil vodijo področja, za katera so odgovorni.

Kot nejavna delniška družba smo si v preteklosti prizadevali za kar najbolj transparentno poslovanje in korektno obveščanje delničarjev ter drugih deležnikov o dogajanju v podjetju. Z uvrstitvijo naših delnic na borzo v letu 2011 smo v družbi začeli uvajati še strožje standarde korporativnega upravljanja in s tem prilagodili naše poslovanje na zakonsko regulativo, borzna pravila in visoke standarde, ki veljajo v okolju. Tako sedaj poslujemo kot javna delniška družba.

Že v postopku priprave uvrstitve delnic na borzo smo imenovali osebo, ki je v podjetju odgovorna za odnose z vlagatelji. Vlagatelje in drugo zainteresirano javnost o vseh pomembnejših dogodkih v podjetju obveščamo preko borznega sistema SEOnet in spletne strani družbe. S tem smo še povečali transparentnost svojega delovanja in vlagateljem omogočili dostop do informacij za kakovostne in preudarne naložbene odločitve.

7.1 UPRAVA OBVLADUJOČE DRUŽBE

Družba ima dvočlansko upravo. Njen predsednik je Darko Hrastrnik, ki je bil imenovan 29. 11. 2018, ko mu je nadzorni svet družbe podelil nov petletni mandat za obdobje od 1. 6. 2019 do 31. 5. 2024. Funkcijo predsednika uprave opravlja tretjič, pred tem je bil dvakrat član uprave. Branko Bračko je bil kot član uprave imenovan 30. 5. 2017, ko ga je nadzorni svet družbe imenoval za člana uprave UNIOR d.d. za mandatno obdobje od 15. 11. 2017 do 14. 11. 2022. Funkcijo člana uprave opravlja drugič.

PODATKI O DELOVNIH IN VODSTVENIH IZKUŠNJAH ČLANOV UPRAVE**Darko Hrastnik, predsednik uprave**

Izobrazba: univerzitetni diplomirani inženir metalurgije in materialov

Delovne in vodstvene izkušnje:

2000–	UNIOR d.d.
2012–	predsednik uprave
2009–2012	član uprave
2007–2012	izvršilni direktor programa Ročno orodje
2004–2007	direktor programa Ročno orodje
2002–2003	član uprave
2000–2002	pomočnik direktorja programa Odkovki
1999–2008	Višja strokovna šola v Celju, izredni predavatelj za predmet ekonomika in menedžment
1996–2000	MPP Livarna, d.o.o., Maribor, generalni direktor
1994–1996	TAM Metalurgija, d.o.o., direktor marketinga
1994–1994	Livarna Ferralit, d.o.o., Žalec, vodja proizvodnje
1989–1993	Livarna, d.o.o., Štore
1992–1993	tehnični direktor
1989–1992	razvojni oddelek

Branko Bračko, član uprave

Izobrazba: univerzitetni diplomirani inženir strojništva

Delovne in vodstvene izkušnje:

2012–	UNIOR d.d., član uprave
2009–2012	Unior Formingtools d.o.o. Kragujevac (Srbija), direktor
2009–2012	UNIOR d.d., namestnik izvršilnega direktorja programa Strojna oprema
2008–2009	Weba Maribor d.o.o., prokurist
2002–2007	UNIOR d.d., pomočnik direktorja programa Strojna oprema
2001–2002	MPP Tehnološka oprema d.o.o. Maribor, pomočnik direktorja
1994–2001	UNIOR d.d., program Strojna oprema, vodja tehnologije, vodja obdelave, vodja montaže, vodja proizvodnje
1992–1994	Carrera Optyl d.o.o. Ormož, pomočnik vodje proizvodnje

7.2 KOLEGIJ OBVLADUJOČE DRUŽBE

Kolegij sestavljajo člani uprave, direktorji programov in sektorjev ter vodja notranje revizije. Glavne naloge članov kolegija so samostojno vodenje posameznega programa oziroma službe. Kolegij tesno sodeluje z upravo in izvršuje njene naloge na strateški in operativni ravni, deluje pa tudi kot posvetovalno telo uprave.

Kolegij družbe sestavljajo:

- Darko Hrastnik, univ. dipl. inž. metal. mater., predsednik uprave,
- Branko Bračko, univ. dipl. inž. str., član uprave,
- Robert Ribič, univ. dipl. inž. str., direktor programa Odkovki,
- Danilo Lorgar, univ. dipl. inž. kem. teh., direktor programa Ročno orodje,
- mag. Boštjan Leskovar, direktor programa Strojegradnja,
- mag. Uroš Stropnik, direktor sektorja za splošne zadeve,
- mag. Bogdan Polanec, finančni direktor,
- mag. Boštjan Slapnik, direktor nabave,
- Zlatko Zobovič, univ. dipl. ekon., direktor kontrolinga,
- mag. Rok Planinšec, direktor sektorja ITS,
- mag. Marjan Adamič, direktor vzdrževanja,
- Dani Kukovič, univ. dipl. inž. elekt., direktor sektorja energetika,
- Patricija Sedmak, univ. dipl. ekon., vodja notranje revizije.

7.3 NADZORNI SVET OBVLADUJOČE DRUŽBE

Nadzorni svet družbe deluje v okviru pooblastil, kot jih daje 281. člen Zakona o gospodarskih družbah. Njegova glavna naloga v dvotirnem sistemu je nadzor poslov uprave in s tem varovanje interesov deležnikov v podjetju.

Na 3. izredni seji skupščine družbe je bil 23. 8. 2017 izvoljen šestčlanski nadzorni svet z mandatnim obdobjem štirih let od 13. 12. 2017 do 12. 12. 2021.

Predstavniki kapitala v nadzornem svetu so bili:

- mag. Branko Pavlin (predsednik),
- Simona Razvornik Škofič, univ. dipl. ekon. (namestnica),
- Jože Golobič, univ. dipl. prav. in
- Rajko Stanković, višji upravni delavec.

Predstavnika zaposlenih sta bila:

- Boris Brdnik, dipl. org. menedž. in
- Saša Koren, dipl. ekon.

Nadzorni svet družbe je imel oblikovani dve komisiji, in sicer revizijsko komisijo in kadrovska komisijo.

Revizijska komisija je delovala v sestavi:

- Simona Razvornik Škofič, univ. dipl. ekon. (predsednica),
- Rajko Stanković, višji upravni delavec (namestnik),
- Saša Koren, dipl. ekon. in
- mag. Blanka Vezjak, zunanja članica revizijske komisije (od 15. 2. 2018 dalje).

Kadrovska komisija je delovala v sestavi:

- Jože Golobič, univ. dipl. prav. (predsednik),
- mag. Branko Pavlin (namestnik) in
- Boris Brdnik, dipl. org. menedž.

Na 25. seji skupščini družbe je bil 9. 6. 2021 izvoljen nov šestčlanski nadzorni svet z mandatnim obdobjem štirih let od 13. 12. 2021 do 12. 12. 2025.

Predstavniki kapitala v nadzornem svetu so:

- mag. Franc Dover (predsednik),
- Simona Razvornik Škofič, univ. dipl. ekon. (namestnica),
- Boštjan Napast univ. dipl. inž. str. in
- Andreja Potočnik. mag. manag.

Predstavnika zaposlenih sta:

- Boris Brdnik, dipl. org. menedž. in
- Saša Koren, dipl. ekon.

Nadzorni svet družbe ima oblikovani dve komisiji, in sicer revizijsko komisijo in kadrovske komisijo.

Revizijska komisija deluje v sestavi:

- Simona Razvornik Škofič, univ. dipl. ekon. (predsednica),
- Andreja Potočnik, mag. manag. (namestnica),
- Saša Koren, dipl. ekon. in
- mag. Blanka Vezjak, zunanja članica revizijske komisije (od 27. 1. 2022 dalje).

Kadrovska komisija deluje v sestavi:

- Andreja Potočnik, mag. manag. (predsednica),
- mag. Franc Dover (namestnik) in
- Boris Brdnik, dipl. org. menedž.

7.4 SKUPŠČINA OBVLADUJOČE DRUŽBE

Skupščina delničarjev je najvišji organ družbe, v katerem se neposredno uveljavlja volja delničarjev in sprejemajo ključne odločitve. Vsaka delnica družbe prinaša en glas, glasovalne pravice pa nimajo lastne delnice. Družba nima izdanih prednostnih delnic ali delnic, ki bi imele omejene glasovalne pravice.

Uprava družbe skliče skupščino delničarjev praviloma enkrat letno, v juniju, z objavo na spletni strani AJ PES, SEOnet-u in spletni strani družbe – vsaj trideset dni pred zasedanjem. Pravico do udeležbe in glasovanja na skupščini imajo vsi delničarji, ki so vpisani v delniško knjigo družbe na presečni dan, ki je objavljen v sklicu, ter njihovi zastopniki in pooblaščenici. Celotno gradivo za skupščino je na vpogled na sedežu družbe od sklica do zasedanja.

Uprava delničarjem na skupščini predstavi vse potrebne informacije za presojo posameznih točk dnevnega reda, pri čemer upošteva zakonske in morebitne druge omejitve glede njihovega razkrivanja.

V letu 2021 je bila objava sklica seje skupščine delničarjev 7. 5. 2021 na spletni strani AJPES, na SEOnet-u in na spletni strani družbe. 9. 6. 2021 je bila 25. seja skupščine delničarjev družbe UNIOR d.d., delničarji pa so na njej:

- bili seznanjeni s predstavitvijo letnega poročila in poročilom nadzornega sveta o rezultatih preveritve letnega poročila ter prejeli informacijo o prejemkih članov organov vodenja in nadzora družbe,
- odločali o bilančnem dobičku za poslovno leto 2020 in podelitvi razrešnice upravi in nadzornemu svetu,
- odločali o izvolitvi štirih članov nadzornega sveta – predstavnikov delničarjev za mandatno obdobje štirih let s pričetkom mandata 13. 12. 2021,
- odločali o dopolnitvi Statuta družbe UNIOR d.d.

Obvestilo o sklepih skupščine je bilo objavljeno 9. 6. 2021 na SEOnet-u in spletni strani družbe.

V letu 2022 bo redna seja skupščine predvidoma 6. 7. 2022. Sklic skupščine delničarjev s predlagano vsebino sklepov, krajem, časom zasedanja ter pogoji za udeležbo in glasovanje bo objavljen na spletni strani AJPES, SEOnet-u in na spletni strani družbe predvidoma 3. 6. 2022.

7.5 POLITIKA PREJEMKOV ČLANOV ORGANOV VODENJA IN NADZORA V SKUPINI UNIOR

Plačila upravi in nadzornemu svetu so podrobno predstavljena v poglavju 9.12 in 10.12 Letnega poročila 2021. Na 24. redni seji skupščine družbe UNIOR d.d. 10. 6. 2020 je bila predstavljena Politika prejemkov članov organa vodenja družbe UNIOR d.d. in politika prejemkov članov organov vodenja za tri največje odvisne družbe v Skupini UNIOR za leto 2019. Predstavljena politika je sestavni del zapisnika 24. redne seje skupščine družbe UNIOR d.d., ki ga je sestavil notar Gregor Kovač iz Celja. Ker se politika prejemkov v letu 2020 in 2021 ni spremenila, je za plačila v poslovnem letu 2021 veljala leta 2020 predstavljena politika.

Z dnem 24. 2. 2021 je stopil v veljavo Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1K). Politika prejemkov in poročilo o prejemkih sta z ZGD-1K urejena na novo. Ena izmed bistvenih novosti omenjenih sprememb je uvedba dveh dokumentov, in sicer politike prejemkov in poročila o prejemkih. Določbi ZGD-1K o oblikovanju politike prejemkov in o poročilu o prejemkih sta se pričela uporabljati 24. 8. 2021.

Družba UNIOR d.d., ki mora politiko prejemkov na podlagi določbe 294a. člena ZGD-1 predložiti v glasovanje skupščini za odobritev, saj takšne politike še ni imela izoblikovane, bo navedeno zagotovila v okviru prve sklicane skupščine delničarjev po datumu 24. 8. 2021, to je predvidoma 6. 7. 2022 na 26. redni letni skupščini. Redna letna skupščina družbe UNIOR d.d. je bila v letu 2021 pred 24. avgustom že

izvedena, zato bo družba o politiki prejemkov posvetovalno glasovala na prvi naslednji skupščini, torej 26. skupščini zapovrstjo.

Do izteka roka za objavo revidiranega poročila za poslovno leto 2021 (april 2022) ter z njim povezanega poročila o prejemkih za poslovno leto 2021 je določba 294b. člena ZGD-1 že stopila v uporabo, družba UNIOR d.d. pa mora Poročilo o prejemkih članov uprave in nadzornega sveta družbe UNIOR d.d. v poslovnem letu 2021 razkriti ter zagotoviti njegovo revizijo. Poročilo se bo redni letni skupščini predložilo v posvetovalno glasovanje.

UPRAVA

Oba člana uprave sta skladno s pogodbo o zaposlitvi, ki sta jo sklenila z nadzornim svetom družbe, v letu 2021 za svoje delo prejemala fiksno plačilo. Člana v poslovnem letu 2021 nista prejela variabilnega plačila. Prav tako nista bila opcijsko nagrajena, kar po pogodbi tudi ni predvideno.

Prejemki uprave so sestavljeni iz osnovne fiksne bruto plače in spremenljivega dela plačila za uspešnost poslovanja. V osnovni plači članov uprave so že zajeti vsi dodatki in prejemki, do katerih so sicer upravičeni zaposleni v družbi na podlagi Zakona o delovnih razmerjih in kolektivnih pogodb, ki veljajo za družbo. Članoma uprave se enkrat letno, v kolikor sta glede doseganja kriterijev do njega upravičena, na podlagi predloga kadrovske komisije in posebnega sklepa nadzornega sveta, ki ga ta sprejme ob sprejemu revidiranega letnega poročila, izplača spremenljivi prejemek za uspešnost poslovanja v preteklem letu, in sicer največ v višini 40 odstotkov letne osnovne bruto plače v tem poslovnem letu. Za določitev spremenljivega prejemka se upoštevajo vnaprej določena in merljiva merila uspešnosti, ki jih sprejme nadzorni svet. Članoma uprave v skladu s pogodbo pripadajo tudi ostale ugodnosti oziroma bonitete.

NADZORNI SVET

Člani nadzornega sveta za svoje delo prejemajo sejnino ter plačilo za opravljanje funkcije, člani komisij nadzornega sveta pa še dodatno sejnino za delo v njih ter doplačilo za opravljanje funkcije. Poleg tega skladno s predpisi prejmejo tudi dnevnice in potne stroške. Sejnine se članom nadzornega sveta in članom komisij izplačujejo, dokler njihova višina ne doseže 50 odstotkov osnovnega plačila za opravljanje funkcije; prav tako se doplačila za opravljanje funkcije izplačujejo, dokler njihova višina ne doseže 50 odstotkov osnovnega plačila za opravljanje funkcije.

Člani nadzornega sveta drugih prejemkov ne prejemajo.

7.6 IZJAVA O UPRAVLJANJU SKUPINE UNIOR IN DRUŽBE UNIOR d.d.

Uprava in nadzorni svet družbe UNIOR Kovaška industrija d.d. izjavljata, da je bilo v obdobju poslovnega leta 2021 upravljanje družbe skladno z Zakonom o gospodarskih družbah, Zakonom o trgu finančnih instrumentov, Pravili Ljubljanske borze ter drugimi veljavnimi predpisi.

Izjava o upravljanju je sestavni del Letnega poročila Skupine UNIOR in družbe UNIOR d.d. za leto 2021 in je dostopna tudi na spletni strani družbe www.unior.si najmanj pet let od njene objave.

Sistem vodenja in upravljanja skupine in družbe zagotavlja usmerjanje in omogoča nadzor nad družbo in njenimi odvisnimi družbami. Določa razdelitev pravic in odgovornosti med organi upravljanja; postavlja pravila in postopke za odločanje glede korporativnih zadev družbe; zagotavlja okvir za postavljanje, doseganje in spremljanje uresničevanja poslovnih ciljev ter uveljavlja vrednote, načela in standarde poštenega ter odgovornega odločanja in ravnanja v vseh vidikih našega poslovanja.

Sistem vodenja in upravljanja je sredstvo za doseganje dolgoročnih strateških ciljev skupine in družbe ter način, s katerim uprava in nadzorni svet družbe UNIOR d.d. izvajata odgovornost do delničarjev in drugih deležnikov družbe ter skupine. Vizija in cilji družbe UNIOR d.d. ter njenih odvisnih družb sta uvajanje sodobnih načel vodenja in upravljanja ter kar najpopolnejša skladnost z naprednimi domačimi in tujimi praksami.

Uprava in nadzorni svet družbe UNIOR Kovaška industrija d.d. izjavljata, da družba spoštuje določbe Kodeksa upravljanja javnih delniških družb z dne 27. 10. 2016, ki se je začel uporabljati s 1. 1. 2017 (v nadaljevanju: Kodeks), z nekaterimi odstopanji, ki so pojasnjena v tej izjavi.

Izjava o skladnosti z določbami Kodeksa je sestavni del Letnega poročila za leto 2021 in je dostopna tudi na spletni strani družbe www.unior.si najmanj pet let od njene objave.

Kodeks je objavljen na spletni strani Ljubljanske borze, d.d., www.ljse.si.

Izjava se nanaša na obdobje poslovnega leta 2021, to je od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021. Od zaključka poslovnega leta do objave izjave ni prišlo do sprememb na področju upravljanja družbe.

Uprava in nadzorni svet družbe v nadaljevanju podajata pojasnila k odstopanjem od posameznih določb Kodeksa.

- Določba 1: družba deluje v skladu z osnovnim ciljem, to je dolgoročnim in vzdržnim maksimiranjem vrednosti družbe in drugimi cilji, kot sta dolgoročno ustvarjanje vrednosti za delničarje in upoštevanje socialnih in okoljskih vidikov z namenom zagotavljanja trajnostnega razvoja družbe, čeprav to ni navedeno v Statutu družbe;
- Določba 8.1: družba v primeru obvestila institucije ali posameznika, ki namerava organizirano zbirati pooblastila za skupščino, o organiziranem zbiranju pooblastil za skupščino zagotavlja javno objavo informacij o tem, in sicer seznam pooblaščenec in njihove kontaktne podatke, roke za zbiranje in obrazec pooblastila, ne objavlja pa stroškov, ki so družbi nastali v povezavi z organiziranim zbiranjem pooblastil;

- Določba 28.3: družba ne zagotavlja javnih objav sporočil v tujem jeziku, ki se običajno uporablja v mednarodnih finančnih krogih, ampak zagotavlja javne objave samo v slovenskem jeziku, ker je uvrščena v Standardno kotacijo Ljubljanske borze;
- Določba 29.9: družba v letu 2021 na svoji spletni strani ni zagotavljala javne objave poslovnika o delu skupščine, je pa bil poslovnik o delu skupščine na razpolago na vsaki seji skupščine.

Družba UNIOR d.d. na osnovi 5. odstavka 70. člena Zakona o gospodarskih družbah, ki določa minimalne vsebine izjave o upravljanju, podaja naslednja pojasnila:

1. opis glavnih značilnosti sistemov notranjih kontrol in upravljanja tveganj v družbi v povezavi s postopkom računovodskega poročanja.

Družba UNIOR d.d. upravlja s tveganji in izvaja postopke notranjih kontrol na vseh ravneh. Namen notranjih kontrol je zagotavljanje točnosti, zanesljivosti, transparentnosti in preglednosti vseh procesov ter obvladovanje tveganj, ki so povezana z računovodskim poročanjem. Obenem sistem notranjih kontrol vzpostavlja mehanizme, ki preprečujejo neracionalno rabo premoženja in stroškovno učinkovitost.

Sistem notranjih kontrol vključuje postopke, ki zagotavljajo, da:

- so poslovni dogodki evidentirani na osnovi verodostojnih knjigovodskih listin, na osnovi katerih so poslovni dogodki evidentirani točno in pošteno ter dajejo jamstvo, da družba pošteno razpolaga s svojim premoženjem;
- so poslovni dogodki evidentirani in računovodski izkazi izdelani v skladu z veljavno zakonodajo;
- se prepreči oziroma pravočasno zazna morebitna nepooblaščen pridobitev, uporaba in razpolaganje s premoženjem družbe, ki bi imela na računovodske izkaze pomemben vpliv.

Notranjo kontrolo v družbi izvajajo vsi zaposleni v družbi, še posebej zaposleni v sektorjih financ in računovodstva ter kontrolinga, ki sta odgovorna za vodenje poslovnih knjig ter izdelavo računovodskih izkazov v skladu z veljavnimi računovodskimi, davčnimi in drugimi predpisi. Ustreznost delovanja notranjih kontrol v okviru informacijskega sistema za interne potrebe revidiranja letno preverjajo pooblaščen zunanji revizorji. V družbi sta kot štabni službi organizirani tudi Služba notranje revizije in Služba za vodenje sistema kontrole notranjih prevar, ki sta prav tako odgovorni za preverjanje delovanja sistema notranjih kontrol. Opisan ustroj notranjih kontrol in upravljanja tveganj se uporablja tudi za odvisne družbe v Skupini UNIOR;

2. pomembno neposredno in posredno lastništvo vrednostnih papirjev družbe v smislu doseganja kvalificiranega deleža, kot ga določa zakon, ki ureja prevzeme.

Podatke o doseganju kvalificiranega deleža, kakršnega določa Zakon o prevzemih, sproti objavljamo v sistemu elektronskega obveščanja Ljubljanske borze in posredujemo Agenciji za trg vrednostnih papirjev. Imetnik kvalificiranega deleža, ki ga določa Zakon o prevzemih družbe UNIOR d.d., je na dan 31. 12. 2021 SDH, d.d., z lastniškim deležem 1.119.079 delnic oziroma 39,4 odstotka;

3. pojasnila o vsakem imetniku vrednostnih papirjev, ki zagotavljajo posebne kontrolne pravice.

Posamični delničarji družbe UNIOR d.d. nimajo posebnih kontrolnih pravic na podlagi lastništva delnic družbe;

4. pojasnila o vseh omejitvah glasovalnih pravic.

Delničarji družbe UNIOR d.d. nimajo omejitev za izvajanje glasovalnih pravic;

5. pravila družbe o imenovanju ter zamenjavi članov organov vodenja ali nadzora in spremembah statuta.

Pravila družbe ne urejajo posebej imenovanja ter zamenjave članov organov vodenja ali nadzora ter spremembe statuta. V celoti uporabljamo veljavno zakonodajo;

6. pooblastila članov posloводства, zlasti pooblastila za izdajo ali nakup lastnih delnic.

Družba UNIOR d.d. v letu 2021 ni imela pooblastila za izdajo ali nakup lastnih delnic;

7. delovanje skupščine družbe in njene ključne pristojnosti.

Skupščina delničarjev se je v letu 2021 sestala enkrat. Pristojnosti skupščine in pravice delničarjev so navedene v zakonu in se uveljavljajo na način, kakršnega določata statut družbe, poslovnik skupščine in predsedujoči skupščine. Potek glasovanja na skupščini delniške družbe UNIOR je podrobneje pojasnjen v Letnem poročilu 2021 v poglavju 7.4;

8. podatki o sestavi in delovanju organov vodenja ali nadzora ter njihovih komisij.

Celovita predstavitev organov vodenja in nadzora ter njihovih komisij je opisana v Letnem poročilu 2021 v poglavjih 7.1, 7.2 in 7.3;

9. opis politike raznolikosti, ki se izvaja v zvezi z zastopanostjo v organih vodenja in nadzora družbe.

Nadzorni svet družbe je 22. 4. 2021 sprejel Politiko raznolikosti uprave in nadzornega sveta družbe UNIOR d.d., in sicer z glavnim namenom spodbujanja raznolikosti ter doseganja ciljne raznolikosti uprave in nadzornega sveta glede na spol, starost, izobrazbo in izkušnje. Primarni cilj sprejete politike je spodbujati raznoliko sestavo organa vodenja in nadzora z namenom doseči njegovo večjo učinkovitost in zagotoviti tak nabor strokovnih znanj in izkušenj, da bo zagotovljeno dolgoročno uspešno poslovanje družbe. Politika raznolikosti uprave in nadzornega sveta družbe UNIOR d.d. je objavljena tudi na spletni strani družbe www.unior.si.

SESTAVA UPRAVE IN NADZORNEGA SVETA TER VIŠINA NJIHOVIH PREJEMKOV

Sestava uprave in organiziranost uprave družbe je predstavljena v poglavju 7.1 Letnega poročila 2021, skladno s Prilogo C Kodeksa pa je prikazana v spodnji tabeli.

Ime in priimek	Funkcija	Področje dela v upravi	Prvo imenovanje na funkcijo	Zaključek funkcije/mandata	Spol	Državljanstvo	Letnica rojstva	Izobrazba	Strokovni profil	Članstvo v organih nadzora z družbo nepovezanih družb
Darko Hrastnik	predsednik uprave	finance, kadri, prodaja, proizvodnja	17. 8. 2012	31. 5. 2024	moški	slovensko	1964	univ. dipl. inž. metal. in mater.	poslovođenje	-
Branko Bračko	član uprave	nabava, prodaja, proizvodnja	15. 11. 2012	14. 11. 2022	moški	slovensko	1967	univ. dipl. inž. str.	poslovođenje	član nadzornega sveta Stanovanjsko podjetje Konjice, d.o.o. član nadzornega sveta ACS Slovenski avtomobilski grozd član nadzornega sveta Zavarovalnica Triglav, d.d.

Nadzorni svet, njegova sestava, člani in komisije so predstavljeni v poglavju 7.3 Letnega poročila 2021, sestava v skladu s Prilogo C Kodeksa pa v naslednji tabeli.

Ime in priimek	Funkcija	Prvo imenovanje na funkcijo	Zaključek funkcije/mandata	Predstavniki kapitala/zaposlenih	Udeležba na sejah NS	Spol	Državljanstvo	Letnica rojstva	Izobrazba	Strokovni profil	Neodvisnost po 23. členu Kodeksa	Obstoja nasprotja interesov	Članstvo v organih nadzora drugih družb	Članstvo v komisijah	Predsednik/član	Udeležba na sejah komisij
Branko Pavlin	predsednik NS	13. 12. 2013	12. 12. 2021	predstavniki kapitala	6/7	moški	slovensko	1950	magister poslovođenja	poslovođenje	DA	NE	predsednik nadzornega odbora ZNS, častni predsednik ZNS	kadrovska komisija	namestnik predsednika	3/3
Simona Razvornik Škofič	namestnica predsednika NS	13. 12. 2017	12. 12. 2025	predstavniki kapitala	8/8	ženski	slovensko	1971	univ. dipl. ekon.	finance	DA	NE	zunanjia članica revizijske komisije NS LL Grosist d.o.	revizijska komisija	predsednica	7/7
Jože Golobič	član NS	13. 12. 2017	12. 12. 2021	predstavniki kapitala	5/7	moški	slovensko	1973	univ. dipl. prav.	pravo	DA	NE	član NS Elektro Maribor, d.d.	kadrovska komisija	predsednik	2/3
Rajko Stanković	član NS	13. 12. 2017	12. 12. 2021	predstavniki kapitala	7/7	moški	slovensko	1968	višji upravni delavec	korporativno upravljanje	DA	NE	član NS in član revizijske komisije Žito, d.o.o.	revizijska komisija	namestnik predsednice	7/7
Boris Brdnik	član NS	13. 12. 2017	12. 12. 2025	predstavniki zaposlenih	8/8	moški	slovensko	1972	dipl. org. menedž.	vođenje	DA	NE	-	kadrovska komisija	član	3/3
Saša Koren	članica NS	13. 12. 2017	12. 12. 2025	predstavniki zaposlenih	8/8	ženski	slovensko	1986	dipl. ekon.	finance	DA	NE	-	revizijska komisija	član	7/7
Franc Dover	predsednik NS	13. 12. 2021	12. 12. 2025	predstavniki kapitala	1/1	moški	slovensko	1965	magister tehniških znanosti	poslovođenje	DA	NE	predsednik NS HSE, d.o.o. član kadrovske komisije HSE, d.o.o.	kadrovska komisija	namestnik predsednice	0/0
Boštjan Napast	član NS	13. 12. 2021	12. 12. 2025	predstavniki kapitala	1/1	moški	slovensko	1971	univ. dipl. inž. strojništva	poslovođenje	DA	NE	član NS Plinovodi, d.o.o.	-	-	-
Andreja Potočnik	članica NS	13. 12. 2021	12. 12. 2025	predstavniki kapitala	1/1	ženski	slovensko	1982	magistra managementa	management	DA	NE	-	kadrovska komisija revizijska komisija	predsednica nam. predsed.	0/0 1/1

Ime in priimek	Komisija	Udeležba na sejah komisij	Spol	Državljanstvo	Izobrazba	Letnica rojstva	Strokovni profil	Članstvo v organih nadzora z družbo nepovezanih družb
Blanka Vezjak	revizijska komisija	7/7	ženski	slovensko	magistra ekonomskih znanosti	-	revizija	zunanjia članica revizijske komisije NS Mariborski vodovod, d.d. zunanjia članica revizijske komisije UO Univerze v Ljubljani zunanjia članica revizijske komisije NS Plinovodi, d.o.o. (do avg. 2021)

Članica revizijske komisije ni podala soglasja za objavo letnice rojstva.

Plačila upravi in članom nadzornega sveta skladno s Prilogo C Kodeksa so prikazana v nadaljevanju, podrobneje pa so predstavljena v poglavju 7.5 Letnega poročila 2021.

Plačila upravi

(v EUR)	Funkcija	Fiksni prejemki	Variabilni prejemki	Odloženi prejemki	Odpravnine	Bonitete zavarovanje	Vračilo vozilo	Vračilo nagrada	Skupaj bruto	Skupaj neto	Povračila stroškov
Darko Hrastnik	predsednik uprave	168.975	0	0	0	5.753	9.776	0	184.504	72.464	66
Branko Bračko	član uprave	157.401	0	0	0	5.657	9.847	0	172.905	70.511	1.053

Plačila nadzornemu svetu

(v EUR)	Funkcija	Plačilo za opravljanje funkcije	Sejnine NS in komisij	Skupaj bruto	Skupaj neto	Potni stroški
Branko Pavlin	predsednik NS	17.279	2.264	19.543	14.060	351
Simona Razvomnik Škofič	namestnica predsednika NS	14.564	3.914	18.478	13.286	935
Jože Golobič	član NS	13.577	2.415	15.992	11.477	351
Rajko Stankovič	član NS	12.342	3.914	16.256	11.670	1.010
Saša Koren	član NS	12.342	3.060	15.402	11.049	0
Boris Brdnik	član NS	12.342	2.999	15.341	11.005	0
Blanka Vezjak	zunanja članica komisije NS	2.468	1.491	3.959	2.880	91

V primeru odstopa člani uprave niso upravičeni do odpravnine, v primeru odpoklica in odpovedi pogodbe o zaposlitvi s strani družbe brez utemeljenega razloga pa so člani uprave do odpravnine upravičeni.

Zreče, 20. 4. 2022

Predsednik uprave

Darko Hrastnik

Član uprave

Branko Bračko

7.7 IZJAVA O NEFINANČNEM POSLOVANJU SKUPINE UNIOR IN DRUŽBE UNIOR d.d.

Družba UNIOR d.d. podaja v skladu z določili 12. odstavka 56. člena in 70.c člena Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) Izjavo o nefinančnem poslovanju družbe UNIOR d.d. in Skupine UNIOR.

Izjava o nefinančnem poslovanju je sestavni del Letnega poročila za leto 2021 in je dostopna tudi na spletni strani družbe www.unior.si najmanj pet let od njene objave.

Družba UNIOR d.d. je obvladujoča družba v dinamični Skupini UNIOR, ki skupaj z odvisnimi in pridruženimi podjetji deluje v 15 državah sveta, svoje proizvode in storitve pa prodaja na vseh kontinentih. Več o poslovnem modelu družbe je zapisno v poglavju 3 Letnega poročila 2021.

Politika upravljanja je zapisana v dokumentu Politika upravljanja družbe UNIOR d.d., ki opredeljuje glavne dejavnike za delovanje družbe in skupine in je javno objavljena na spletni strani družbe (<https://www.unior.si/skupina/o-skupini-unior/korporativno-upravljanje/vodstvo-druzbe>), predstavlja pa zavezo za nadzorni svet, upravo ter vodstveno, vodilno osebje in zaposlene za sedanje in prihodnje delovanje. Družba je sprejela tudi Priročnik upravljanja Skupine UNIOR katerega namen je poenotenje pravil delovanja vseh družb znotraj Skupine UNIOR na čim več področjih delovanja. Skrb za varovanje okolja je prilagojena zahtevam mednarodnega standarda ISO 14001, ki ima pridobljenega večina proizvodnih družb v Skupini UNIOR. Kakovost izdelkov in storitev je vedno tista, ki nagraduje, zato stremimo k vrhunski kakovosti za naše kupce in poslovne partnerje. Naš cilj so nadzorovani vrhunski rezultati, zaradi katerih imamo v sistemu na vseh področjih delovanja – od vodenja, prodaje, razvoja, nabave do proizvodnje, logistike, procesov, učinkovitosti in uspešnosti ter upravljanja z energijo – uvedene in certificirane naslednje sisteme: ISO 9001, IATF 16949, VDA 6.4., ISO 45001 ter ISO 50001. V Skupini UNIOR smo skrb za zaposlene tesno vpleti v vsa naša poslovna načrtovanja. Kot največji zaposlovalec v regiji in eden večjih v državi ter kot gospodarski subjekt, ki bistveno prispeva in oblikuje tukajšnje življenje, se namreč zavedamo, da z vlaganjem v zaposlene ne izkazujemo le odgovornosti do sodelavcev, temveč tudi odgovornost do širšega okolja, kar med drugim dokazujemo z v letu 2021 pridobljenim polnim certifikatom Družini prijazno podjetje. V skupini se zavedamo socialnega dialoga, zato so pri sprejemanju predpisov, ki urejajo pravice, obveznosti in odgovornosti delavcev skladno z veljavno zakonodajo, vključeni tako Svet delavcev kot reprezentativni Sindikati.

Skrbni pregledi na vseh področjih se izvajajo kot sestavni deli vseh sistemov, ki jih obvladujemo v skupini. Vodje procesov pripravijo poročila o delovanjih, ki se predstavijo poslovodstvu na rednih periodičnih sestankih, ki so najmanj kvartalno. Na teh vodstvenih pregledih se preverijo rezultati in uspešnost posameznih področij in iz tega pregleda izhajajo tudi posamezni sklepi, ki obravnavajo spremembe in težijo k nenehnemu izboljševanju celotnega sistema.

Tveganj v poslovanju skupine se zavedamo, zato vsem tveganjem v skupini posvečamo posebno skrb. Oblikovan je Odbor za obvladovanje tveganj, določeni so skrbniki posameznih tveganj v skladu z vzpostavljenim registrom tveganj. Več o tveganjih je navedeno v Letnem poročilu 2021 v poglavjih 7.8, 9.11 in 10.11.

Pri svojem delovanju upoštevamo poslovno etiko ter gradimo organizacijsko kulturo, ki spodbuja zakonito, transparentno in etično ravnanje vseh zaposlenih v skupini. Zaradi tega imamo vzpostavljen sistem kontrole prevar v Skupini UNIOR in s strani uprave družbe imenovano pooblaščenno osebo. Sprejeli smo Etični kodeks družbe UNIOR d.d., ki je bil predstavljen vsem zaposlenim in so ga v pisni obliki vsi zaposleni tudi prejeli, prav tako pa je objavljen na spletni strani družbe (<https://www.unior.si/skupina/o-skupini-unior/korporativno-upravljanje/vodstvo-druzbe>). Sprejeli smo tudi Etični kodeks Skupine UNIOR, ki so ga sprejele vse družbe v skupini. V obeh kodeksih so na enem mestu zapisani osnovni etični standardi ravnanja skupaj z zavezami zaposlenih za zagotavljanje odličnosti, odgovornosti in preglednosti. Spoštujemo kulture družbe na vseh ravneh, upoštevamo človekove pravice in spoštljivo ravnamo z vsakim posameznikom ter kot velik delodajalec zagotavljam pravične, varne in zdrave delovne razmere za vse zaposlene. Za preprečevanje koruptivnih dejanj in podkupovanj imamo sprejeta pravila, ki so zapisana v Pravilniku o poslovnih darilih, Politiki etičnih standardov in Pravilniku o preprečevanju in odkrivanju prevar. Za morebitne primere prepoznanja prevar, kraj, konfliktov interesov in drugih za družbo škodljivih ravnanj imamo na voljo brezplačno anonimno telefonsko številko ter splošni elektronski naslov, ki sta vsem na razpolago neomejeno.

Ključne nefinančne kazalnike uspešnosti spremljamo z raziskavami in merjenji organizacijske klime in zadovoljstva zaposlenih, skrbimo za redno in dobro komunikacijo z vsemi zaposlenimi, usposabljanje in izobraževanje vseh zaposlenih ter imamo pridobljen polni certifikat Družini prijazno podjetje. Odnos do vseh deležnikov družbe in skupine pa je podrobno predstavljen v poglavju 6 Letnega poročila 2021. V poglavjih 9.8.5 in 10.8.4 Letnega poročila 2021 so glavne kategorije stroškov, med drugim tudi prejemi zaposlenih. Dodana vrednost na zaposlenega v družbi in skupini je razkrita v poglavju 8.5 Letnega poročila 2021, v poglavju 8.6 pa so razkriti ključni kazalniki poslovanja.

Zreče, 20. 4. 2022

Predsednik uprave

Darko Hrašnik

Član uprave

Branko Bračko

7.8 UPRAVLJANJE S TVEGANJI

7.8.1 UPRAVLJANJE S TVEGANJI V SKUPINI UNIOR

Pomembna tveganja v obvladujoči družbi UNIOR d.d., ki predstavljajo tveganja tudi za Skupino UNIOR so opisana v poglavju 7.8.2 Letnega poročila 2021, v nadaljevanju pa so posebej prikazana specifična tveganja za Skupino UNIOR.

EPIDEMIJA COVID-19

Kot glavna skrb družb v skupini je izpostavljen nadaljnji potek razmer povezanih z okužbami s COVID-19 in njihov vpliv na poslovanje. Še naprej bomo upoštevali vsa priporočila stroke in oblasti v posameznih državah, kjer deluje Skupina UNIOR.

ENERGENTI

Na globalni ravni je bila zaznana velika rast cen vseh energentov (predvsem električne energije in zemeljskega plina), ki imajo velik vpliv na poslovanje v družbah z energetske intenzivno proizvodnjo. Tveganje je bilo v preteklem letu nižje, saj so bili energenti zakupljeni po predhodnih cenah. Tudi v prihodnje si bomo prizadevali za optimalno nabavo in zakup energentov ter racionalno rabo le-teh pri poslovanju.

SPREMENJENE TRŽNE RAZMERE

Tako kot v obvladujoči družbi UNIOR d.d., je zaznana rast cen vhodnih materialov tudi v družbah v Skupini UNIOR. Tudi tukaj tveganje obvladujemo z večjim naborom možnih dobaviteljev, varnostnimi zalogami, možnimi alternativnimi materiali, glede na dano situacijo na trgu pa tudi z optimalnejšim načrtovanjem glede naročil in plačil.

Vsaka dejavnost skupine se sooča s svojimi (tudi specifičnimi) tveganji povezanimi s spremembo tržnih razmer in jih obvladuje na različne načine:

- proizvodnja odkovkov, ki deluje v segmentu serijske proizvodnje polproizvodov za avtomobilsko industrijo, z nadzorom nad naročili, spremljanjem osvajanj novih projektov, spremljanjem tržne situacije oziroma prodaje vozil – ključni sta tudi globalnost in razpršenost kupcev;
- zaradi razlogov, ki jih je povzročila epidemija COVID-19, je bil zaznan upad naročil in prav tako oteženo pridobivanje novih naročil v letalski industriji;
- tveganja v lastni prodajni mreži se obvladujejo z izvajanjem ukrepov obratnega in človeškega kapitala;

- v lastni trgovski mreži zaznavamo tveganje kadrovske ustreznosti in podhranjenosti. Tveganje zmanjšujemo z iskanjem dodatnega kadra (tudi z uporabo »headhunting-a«) in s prenosom znanja med zaposlenimi;
- prav tako v lastni trgovski mreži zaznavamo tveganja, kjer so plačilni roki daljši kot pri neodvisnih distributerjih. Ta tveganja zmanjšujemo s postopnim skrajševanjem plačilnih rokov;
- nekurantne (slabo obračajoče) zaloge v lastni prodajni mreži zmanjšujemo z različnimi odprodajnimi akcijami;
- vpliv stroškov poslovanja v lastni prodajni mreži obvladujemo s postopnim dvigovanjem prodajnih cen na trgu ter reorganizacijo prodajne mreže;
- dejavnost turizma oteženo poslovanje obvladuje z aktivnim spremljanjem interventnih aktivnosti na državni ravni za zagotavljanje kriznega poslovanja podjetja in ohranjanje delovnih mest ter izvajanje ukrepov, ki lahko zagotavljajo državno pomoč. Tveganje obvladujemo tudi s striktnim upoštevanjem vseh priporočil NIJZ in ostalih pristojnih institucij tako za zaposlene kot tudi za goste in obiskovalce naših turističnih centrov. Izdali smo publikacijo – Uniturjev Plus standard.

FINANČNA TVEGANJA

Finančna tveganja za Skupino UNIOR so razkrita v poglavju 9.11 Letnega poročila 2021.

7.8.2 UPRAVLJANJE S TVEGANJI V DRUŽBI UNIOR d.d.

V družbi UNIOR d.d. imamo razvit in vzpostavljen sistem za prepoznavanje in obvladovanje tveganj, ki lahko vplivajo na poslovanje družbe. Tveganja smo opredelili v več skupin, in sicer strateška, poslovna, finančna ter operativna. Tveganja so razporejena v štiri stopnje (majhno, zmerno, visoko, kritično). Vsako tveganje je ocenjeno na podlagi ocene vpliva in verjetnosti nastanka.

Odbori za obvladovanje tveganj in skrbniki tveganj redno spremljajo izpostavljenost tveganjem, načrtujejo in izvajajo ukrepe za njihovo blaženje ter načrtujejo in spremljajo izvedbo ukrepov za izboljšanje, ki še dodatno prispevajo k njihovemu obvladovanju. V družbi imamo vzpostavljen register tveganj, v katerem so opisi in značilnosti posameznih prepoznanih tveganj. Pristop pri obvladovanju tveganj je drugačen za različna tveganja, namen ukrepov pa je znižati vsakega od njih na najnižjo možno raven v skladu z razpoložljivimi viri.

Uprava družbe UNIOR d.d. redno spremlja različna tveganja in o njih periodično poroča nadzornemu svetu.

Tudi leto 2021 je bilo zaznamovano z epidemijo COVID-19, ki je vplivala na poslovanje družbe. Kljub temu pa je zaznati izboljšanje v primerjavi s predhodnim letom, saj so uvedeni ukrepi pripomogli k zmanjšanju okužb, pospešeno cepljenje v državah s katerimi poslovno sodelujemo pa prav tako prispeva k normalizaciji poslovanja. Naročilno stanje se je v letu 2021 v UNIOR d.d. spremenilo na bolje. Dodatno skrb je povzročilo pomanjkanje čipov v dobavni verigi v avtomobilski industriji ter proti koncu

leta zelo nalezljiva različica virusa Omicron. Izboljšana slika obvladovanja vpliva COVID-19 je vidna tudi v tveganjih, ki jih obvladujemo.

V nadaljevanju povzemamo pomembnejša tveganja v letu 2021.

STRATEŠKA TVEGANJA

TVEGANJE POVIŠANE RAVNI HRUPA V OKOLJU

Družba UNIOR d.d. je v letu 2020 na lokaciji zgornja cona Zreče izvedla vse tehnično, prostorsko in ekonomsko upravičene ukrepe za zniževanje hrupa v okolju, ki so bili v projektih zniževanja hrupa predvideni, med katere sodijo: absorpcijske bariere, dušilci hrupa, zvočno izolativna okna in protihrupne kabine. V letu 2021 smo nadaljevali še z izvedbo pasivnih protihrupnih ukrepov. Pri iskanju rešitev aktivno sodelujemo z okoliščani in lokalno skupnostjo. V primeru pritožb okoličanov te skrbno obravnavamo. Na Agencijo Republike Slovenije za okolje smo oddali vso zahtevano dokumentacijo in 23. 11. 2021 prejeli spremembo okoljevarstvenega dovoljenja. Tako smo znižali tveganje povišane ravni hrupa v okolju in zagotovili skladnost z zakonodajo.

MNOŽIČNA UPORABA ELEKTRIČNIH AVTOMOBILOV

Glede na veliko odvisnost od trga avtomobilov s pogonom na motorje z notranjim izgorevanjem posebno pozornost namenjamo razvoju tega trga in potencialno množični uporabi električnih avtomobilov, ki bi lahko vplivala na povpraševanje po tistih odkovkih, ki jih proizvajamo za vozila z motorji na notranje izgorevanje. Če se bo povpraševanje po popolnoma električnih avtomobilih bistveno povečalo na račun zmanjšanja prodaje avtomobilov z motorji z notranjim izgorevanjem, potem je ogroženo povpraševanje po delu odkovkov, ki jih proizvajamo. Razmere na trgu so glede tega dokaj nejasne, a trend elektrifikacije je izrazit.

Glede na situacijo, povezano s COVID-19, in vplivanje posameznih držav na prodajo električnih avtomobilov (subvencije, nižji davki) pričakujemo porast prodaje električnih avtomobilov in hibridnih vozil. Glede na opaženo rast prodaje električnih avtomobilov je istočasno več povpraševanja po odkovkih za ta ista vozila, ki niso več vezana na motorje z notranjim izgorevanjem. Dolgoročno je pričakovati strukturne spremembe v naši proizvodnji, na kar se bomo imeli čas pripraviti.

Tveganje blažimo s pestrostjo palete proizvodov, z iskanjem priložnosti izven segmenta avtomobilske industrije, z načrtovano serijsko proizvodnjo odkovkov iz aluminija, z večanjem prodaje obdelanih odkovkov in s skupnim razvojem proizvodov s kupci. Zaradi zmanjševanja teže avtomobilov in ekoloških zahtev, zaznavamo potrebo po proizvodih, ki niso iz jekla. V ta namen se usmerjamo v raziskave in razvoj alternativnih materialov za kovanje; tako smo v letu 2021 postavili prvo proizvodno linijo za stiskanje odkovkov iz aluminija, kjer vidimo velik potencial.

POSLOVNA TVEGANJA

UČINKI EPIDEMIJE COVID-19 NA POSLOVANJE UNIOR d.d. IN SKUPINE

Svetovna pandemija COVID-19 zaradi omejitve gibanja, padca prodaj, manjše likvidnosti in posledično slabšega poslovanja podjetij v skupini, kupcev in dobaviteljev, lahko eksistenčno ogrozi poslovanje UNIOR d.d. in večine podjetij v skupini. Nejasna sta obseg in trajanje posledic epidemije COVID-19. Optimizem dviguje pospešeno cepljenje proti COVID-19 in dejstvo, da v skupini uspešno izvajamo ukrepe za preprečitev širjenja okužb.

Ukrepi, ki jih skupina izvaja, so usmerjeni v dnevno spremljanje globalnih dogajanj, dnevno spremljanje nadaljnjih trimesečnih prodajnih napovedi, prilagodljivost glede na zahteve kupcev, analize dogodkov in simuliranje njihovega vpliva na naše poslovanje, redno spremljanje zakonodajnih ukrepov in podpor, redno izvajanje in nadgrajevanje sistema vodenja varnosti in zdravja zaposlenih, tedensko spremljanje in dnevno uravnavanje denarnega toka, primerno komuniciranje z interesnimi udeleženci, pogoste video konference s podjetji v skupini, optimalno izkoriščanje državnih subvencij ter fleksibilnost proizvodnje in prodaje.

UPRAVLJANJE PODJETIJ V SKUPINI

Pomeni priložnost za rast in razvoj skupine, hkrati pa nevarnost za zmanjšanje obsega poslovanja. Epidemija COVID-19 z vsemi posledicami vpliva na oteženo upravljanje podjetij v skupini.

Zaradi nastale situacije družba UNIOR d.d. izvaja ukrepe za izboljšanje finančne stabilnosti in ukrepe za optimiranje lastniške strukture podjetij v skupini, spremlja globalne razmere in spremlja možnosti pridobivanja državne podpore v državah podjetij, po potrebi izvaja notranje revizijske preglede in izvaja nadaljnje optimiranje portfelja naložb. Večji optimizem prinaša cepljenje proti bolezni COVID-19 v državah podjetij v skupini in državah naših dobaviteljev ter dejstvo, da podjetja v skupini obvladujejo ukrepe za preprečitev širjenja okužb.

SPREMEMBA TRŽNIH RAZMER IN OBSEG POSLOVANJA POVEZANEGA Z EPIDEMIJO COVID-19

Tveganje je povezano z geopolitičnimi in drugimi dogajanjmi na posameznih trgih oziroma v državah, ta pa vpliva na gospodarske razmere (npr. hiter upad ali porast naročil) in zahtevajo hitro prilagajanje poslovanja novonastali tržni situaciji z zalogami, zaposlenimi, investicijami ter stroški.

V letu 2021 se je dodatno pojavila kriza oskrbne verige v avtomobilski industriji zaradi oteženih dobav različnih komponent (npr. čipov) v EU s strani dobaviteljev iz drugih delov sveta (npr. Azije). Zaradi tega se je zmanjšala proizvodnja avtomobilov pri naših pomembnih kupcih.

Tako je na trgu nastala situacija z zmanjšanimi/povečanimi povpraševanji in večjim pritiskom na izplen ponujenih projektov – posledično tudi pritisk na cene. Vsaka dejavnost družbe se sooča s svojimi (tudi specifičnimi) tveganji povezanimi s spremembo tržnih razmer in jih obvladuje na različne načine:

- proizvodnja odkovkov, ki deluje v segmentu serijske proizvodnje polproizvodov za avtomobilsko industrijo, z nadzorom nad naročili, spremljanjem osvajanj novih projektov (npr. proizvodnja aluminij), spremljanjem tržne situacije oziroma prodaje vozil – ključni sta tudi globalnost in razpršenost kupcev,
- proizvodnja ročnega orodja, ki ima za prodajo ročnega orodja široko razvejano prodajno-distribucijsko mrežo, nove izzive obvladuje z osvajanjem novih tržišč, ukrepi na obstoječih tržiščih, ukrepi obvladovanja zalog, terjatev in števila zaposlenih,
- dejavnost strojegradnje, ki deluje kot dobavitelj visokozmogljivih proizvodnih sredstev za avtomobilsko industrijo, nenehno spremlja stanje na trgu in tesno sodeluje z zastopniki, da se čim bolj izkoristi pridobitev povpraševanj in odzivnost nanje. Stremi k optimalni zasedenosti kapacitet z naročili in koordinacijo dinamike terminskih planov za čim bolj enakomerno razporeditev projektov v terminskem pogledu in zasedenosti po procesih izvedbe.

Ocenjujemo, da so ključne konkurenčne prednosti Uniorjevih procesov in proizvodov v spremenjenih okoliščinah še vedno ustrezna cena, kakovost, fleksibilnost in inovativnost. Pozornost namenjamo obstoječim kupcem in tržiščem, saj z njimi gradimo dolgoročna razvojna partnerstva.

DEFICITARNOST KADRA

Tveganje predstavlja pomanjkanje ustreznega strokovnega kadra in posledično tudi fluktuacija tega kadra. Rast poslovanja, tržne razmere in stanje na trgu dela v Sloveniji presegajo zmožnost zaposlovanja ustrezne delovne sile izključno iz Slovenije, predvsem za program Odkovki, zato smo v letu 2021 nadaljevali z zaposlovanjem tujcev.

Za omilitev tveganja so uvedene tudi številne aktivnosti promocije deficitarnih poklicev (štipendiranje, razširjeno oglaševanje prostih delovnih mest), aktivnosti na področju razvoja kadrov ter uvajanje izboljšav na področju pogojev dela.

V primeru, da bi se število novih kadrovskih potreb še povečevalo, se bodo zaradi pomanjkanja kadrov na trgu dela povečali stroški dela. Le z dodatnim stimulativnim nagrajevanjem bomo lahko obdržali in si zagotovili nov ustrezen kader.

FINANČNA TVEGANJA

Finančna tveganja za družbo UNIOR d.d. so razkrita v poglavjih 10.11 Letnega poročila 2021.

OPERATIVNA TVEGANJA

OKUŽBE Z NEVARNIMI NALEZLJIVIMI BOLEZNIMI EPIDEMIJE COVID-19

Pomeni nevarnost okužbe, ki bi povzročila omejeno gibanje in zastoj proizvodnje zaradi odsotnosti zaposlenih. Z namenom, da preprečimo vnos ali širjenje nalezljivega koronavirusa v družbi, smo bili primorani zaostriti ukrepe, s katerimi preprečujemo tveganje za vnos ali prenos bolezni med zaposlenimi. Ti ukrepi se delijo na:

- splošne ukrepe (osveščanje zaposlenih o splošnih samozaščitnih ukrepih – preventivnih ukrepih, izogibanje tesnim stikom z ljudmi, ki kažejo znake nalezljive bolezni, nedotikanje oči, nosu in ust, v primeru, da zaposleni zbolijo, ostane doma, upoštevanje pravil higijene kašlja, redno umivanje rok z milom in vodo, razkuževanje rok, merjenje telesne temperature);
- dodatne ukrepe (obvezna uporaba zaščitnih mask, pomembna je pravilna uporaba zaščitne maske, obvezna je minimalna osebna distanca, v prostoru za kajenje se lahko nahaja omejeno število zaposlenih, sprememba urnika malice, različni časovni odhodi oseb v garderobe, prepoved nenujnih poslovnih obiskov, sestankov, omejeno gibanje znotraj družbe za vse zaposlene, dodatni nadzor nad upoštevanjem ukrepov tudi s pomočjo zunanjega podjetja, razkuževanje delovnih mest, računalniških mišk, telefonov in tipkovnic izvaja vsak delavec na svojem delovnem mestu), sodelovanje z medicino dela, prometa in športa, uvedba Koronasemaforja s seznamom glavnih aktualnih ukrepov, od jeseni 2021 dalje je bilo obvezno testiranje na 48 h za zaposlene, ki ne izpolnjujejo pogoja PC, prav tako pa je bila dana možnost testiranja zaposlenim, ki PC pogoj izpolnjujejo,
- ukrepe na področju službenih potovanj (stroga prepoved službenih potovanj v države z rdečimi seznamom na podlagi informacij, ki jih objavljajo uradne državne institucije držav, v katerih delujejo podjetja v skupini,
- uvedbo »hitrih antigenskih testov« (HAG);
- ukrepe na področju varovanja/logistike – dostava in odprema (obvezna izpolnitev Obrazca za informacije o obiskovalcih pred vstopom, zahteva se, da vozniki dostavijo blago z uporabo zaščitnih mask, obvezna kontrola oseb s seznama rdečih držav, prenos toka kontaktov in dokumentacije na zunanje območje družb, obvezno razkuževanje rok za vse vstopajoče v varovana območja družb, omejeno gibanje obiskovalcev v družbah glede na nujnost obiska, prepoved obiskov skupin);
- ukrepe pri posebnostih (vodje so dolžni reorganizirati in prilagoditi delovni proces s ciljem redčenja števila zaposlenih v delovnem prostoru – drseči delovni čas, izmensko delo, namestitve fizičnih ovir in pregrad – kartonska, pleksi ali kovinska);
- organizirano je bilo prostovoljno cepljenje za zaposlene.

Ukrepi, navodila družb ter priporočila državnih institucij (NIJZ) povezanih z javnim zdravjem so z zaposlenimi komunicirani preko utečenih komunikacijskih sredstev in vodij. V začetku leta 2021 so bile v družbi UNIOR prisotne okužbe z novim koronavirusom SARS-Cov-2, proti sredini leta pa so le-te pričele upadati. V družbi UNIOR d.d. v mesecu juniju 2021 skoraj ni bilo zaznanih okužb in niso

povzročale izpadov poslovanja. Situacija se je spremenila v mesecu oktobru, ko se je ponovno povečalo število okužb in nato proti koncu leta, ko se je pojavil nov zelo nalezljiv sev virusa Omikron. Ukrepe, navodila in priporočila nenehno dopolnjujemo in sproti prilagajamo glede na stanje okuženosti in priporočila stroke.

NEPREKINJENO DELOVANJE INFORMACIJSKE TEHNOLOGIJE

Nenaden izpad ali nedelovanje informacijskih storitev povzroči neposredno poslovno škodo. Neprekinjeno delovanje je v kompleksnih okoljih in procesih vedno težje dosegljivo. Učinkovit sistem za zagotavljanje neprekinjenega delovanja in (morebitno) obnovo po katastrofi, ki poslovanje povrne tudi ob nesrečah in drugih nepričakovanih izpadih ali varnostnih incidentih, je zahtevna naloga.

Nabor omilitvenih ukrepov zajema sistemski pristop z uvajanjem sistema upravljanja informatike po priporočilih COBIT in ITIL: vzpostavitev sistema za nadzor nad delovanjem opreme, razpoložljivost virov, RPO (svežina podatkov), RTO (čas obnove podatkov ali storitve), lokacija kopije podatkov, proces izvedbe okrevnega postopka po korakih (zaznava incidenta, poročanje o incidentu, zbiranje informacij, ocena stanja, obveščanje o incidentu, ukrepanje, spoznanja, zaključek izrednega stanja).

Trenutna situacija v svetu zaradi novega koronavirusa SARS-Cov-2 ni bistveno vplivala na neprekinjeno delovanje informatike. Uvedli smo nekatere dodatne ukrepe, pozornost smo namenili tudi vidiku v primeru okuženosti. Ukrepi so usmerjeni v preverjanje usposobljenosti zaposlenih, pregled matrike nadomeščanj, uporabo orodij za delo na daljavo in dosledno spoštovanje veljavnih pravil za delo v trenutni situaciji (razdalja med zaposlenimi, nošenje mask, delo od doma, omejevanje vstopa zunanjih sodelavcev v družbo, omejevanje fizičnih stikov in sestankov).

Opazili pa smo porast groženj pri napadih na informacijsko opremo. Porast napadov beležimo na požarni pregradi in poštnem strežniku, kjer napadalci skušajo pridobiti podatke iz podjetja in ustaviti delovanje poštnega strežnika. Oprema in rešitve, ki jih uporabljamo, so nas ubranili pred temi grožnjami in ustavili napadalce. Zavedamo se, da bo takšnih napadov v prihodnje vedno več in zato iščemo možne rešitve. Sicer je proizvodnja precej neodvisna od delovanja informacijskih storitev, se pa z uvajanjem projektov digitalizacije to spreminja. Tveganje je povezano z informacijsko in kibernetsko varnostjo, sicer obvladovano kot ločeno tveganje.

NEPRIČAKOVANA RAST CEN OSNOVNIH SUROVIN IN PODALJŠANJE DOBAVNIH ROKOV

Zaradi različnih vzrokov lahko ostanemo brez osnovne surovine ali drugega blaga, ki ga vgrajujemo v naše proizvode. Brez teh ne moremo zagotoviti zadostne količine izdelkov ali realizacije projekta, kar ključno vpliva na realizacijo dobav do kupca.

V povezavi z novo boleznijo COVID-19 se je v letu 2021 nadaljeval trend, ki se je pričel pojavljati v zadnjem kvartalu predhodnega leta, in sicer da zaradi povečanja naročil nekateri dobavitelji niso bili v

stanju dobavljati v želenem času. Dobavni roki so se podaljšali. Večje povpraševanje po določenih proizvodih na trgu je delno vplivalo tudi na zvišanje naših nabavnih cen.

Tveganje obvladujemo z večjim naborom možnih dobaviteljev, varnostnimi zalogami, možnimi alternativnimi materiali, glede na dano situacijo na trgu pa tudi z optimalnejšim načrtovanjem glede naročil in plačil. Nabavna služba veliko časa namenja usklajevanju s proizvodnjo in dobavitelji.

TVEGANJE SKLADNOSTI

TVEGANJE SKLADNOSTI ZAKONODAJNIH IN DAVČNIH SPREMEMB

Zakonodajno tveganje nastopi, ko družba ne zagotovi zakonsko predpisanih zahtev. Tveganje skladnosti z zakonskimi določbami, davki, prispevki, je tveganje za nastanek zakonskih ali ureditvenih sankcij, bistvene finančne izgube ali izgube ugleda, ki ga lahko družba utрпи zaradi nespoštovanja zakonov, predpisov, pravil, povezanih organizacijskih standardov in kodeksov ravnanja, ki veljajo za družbo in njegove dejavnosti.

V začetku leta 2021 se je pokazal precejšen vpliv zakonodaje na področju minimalne plače v Sloveniji, ki pa se v prihodnjih letih lahko še intenzivira. Le-to bo neugodno vplivalo na konkurenčnost. Se pa na nekaterih področjih zakonodaja bolj prilagaja potrebam podjetij.

Še naprej vlada velika dinamika sprememb zakonodaje predvsem v povezavi z epidemijo COVID-19 (sprejeti protikoronski zakoni PKP), ki so ugodno vplivali na poslovanje UNIOR d.d. V naslednjem obdobju bo potrebno spremljati predvsem zakonodajo na delovno pravnem področju.

8 POSLOVNO POROČILO

8.1 RAZMERE V GOSPODARSTVU IN AVTOMOBILSKI INDUSTRIJI

Svetovna gospodarska aktivnost je bila v letu 2021 visoka v primerjavi z letom 2020, ki ga je zaznamoval izbruh pandemije koronavirusne bolezni COVID-19. Globalna rast bruto domačega proizvoda (v nadaljevanju BDP) je bila 5,7 odstotka, medtem ko se je v letu 2020 zaradi globalnega vpliva pandemije svetovno gospodarstvo realno skrčilo za 3,4 odstotka.

Po podatkih OECD je gospodarska rast v ZDA v letu 2021 dosegla 5,7 odstotka, medtem ko se je na Kitajskem BDP v letu 2021 povečal za 8,1 odstotka, kažejo podatki tamkajšnjega statističnega urada. Po zadnjih podatkih Eurostata z dne 1. 4. 2022 se je realni BDP v območju evra in tudi v celotni Evropski uniji v celotnem letu 2021 glede na preteklo leto povečal za 5,3 odstotka. V Nemčiji, ki je slovenska najpomembnejša zunanjetrgovinska partnerica pa se je v letu 2021 BDP povečal za 2,9 odstotka. Po zmanjšanju BDP v letu 2020 za 4,2 odstotka je bilo leto 2021 tudi za slovensko gospodarstvo leto okrevanja, saj se je po prvi oceni Statističnega urada BDP realno zvišal za 8,1 odstotka.

Makroekonomski kazalniki za ključne trge UNIOR d.d.

(v %)	Rast BDP na letni ravni		Brezposelnost	
	2020	2021	dec. 2020	dec. 2021
Evropska unija	– 5,9	5,3	7,5	6,4
Evroobmočje	– 6,4	5,3	8,2	7,0
Nemčija	– 4,6	2,9	3,3	3,2
Francija	– 7,9	7,0	7,4	7,5
Slovenija	– 4,2	8,1	4,6	4,4

Vir: EUROSTAT database na dan 01.04.2022

Real GDP growth rate - volume [TEC00115] / Unemployment by sex and age – monthly data

Industrijska proizvodnja v evrskem območju se je v letu 2021 glede na leto 2020 okrepila za 7,8 odstotka, v celotni Evropski uniji pa za 8,2 odstotka. V Sloveniji je bila vrednost industrijske proizvodnje za 10,2 odstotka višja kot v letu 2020, pri čemer se je v predelovalnih dejavnostih zvišala za 11,7 odstotka.

Izrazitejše okrevanje in še hitrejše gospodarsko rast so zavirale številne težave v dobavnih verigah in širjenje novih različic koronavirusa. Zaradi naraščajočega povpraševanja in močnega odboja v svetovni gospodarski aktivnosti na eni strani, ter ponovnih uvedb strožjih ukrepov za zaježitev širjenja koronavirusa na drugi strani, je v številnih dejavnostih prišlo do primanjkljaja proizvodnih in transportnih zmogljivosti, ki so posledično privedle do obsežnega pomanjkanja surovin in vmesnih proizvodov. Rezultat je bilo skokovito naraščanje nabavnih cen materialov, saj zaradi povečane industrijske proizvodnje in motenj v dobavnih verigah ponudba surovin na trgu ni uspela zadovoljiti tako velikega povpraševanja. Ob koncu leta pa so zaradi pomanjkanja na strani ponudbe silovito porastle tudi cene energentov, predvsem električne energije in zemeljskega plina.

Zaradi presežnega povpraševanja in močnih cenovnih pritiskov, ki so nastopili ob hitrem okrevanju gospodarstva po sprostitvi najstrožjih epidemioloških ukrepov ter nadaljevanju težav v dobavnih verigah in geopolitičnih napetostih, je inflacija v evrskem območju ob koncu leta dosegla zgodovinsko visoke ravni in se povečuje že vse od julija 2021, ko je prvič po začetku pandemije presegla dvoodstotni inflacijski cilj.

Letna stopnja inflacije na območju evra je decembra 2021 znašala 5 odstotkov (v letu 2020 je bila 0,3-odstotna deflacija), v Evropski uniji pa 5,3 odstotka (v preteklem letu je bila 0,3-odstotna inflacija). V Sloveniji je inflacija decembra na letnem nivoju dosegla 4,9 odstotka, kar je 6 odstotnih točk več kot decembra 2020, ko smo imeli 1,1-odstotno deflacijo. Povprečna letna inflacija v letu 2021 je bila v Sloveniji 1,9-odstotna, medtem ko smo v letu 2020 imeli v povprečju 0,1-odstotno deflacijo.

AVTOMOBILSKA INDUSTRIJA

Proizvodnja motornih vozil v svetu

v milijonih vozil	2018	2019	2020	2021	Rast 21/20
EVROPA	22,3	21,6	16,9	16,3	-3,6 %
EU27 + Velika Britanija	18,6	18,0	13,8	13,1	-5,0 %
EU14 + V. Britanija	14,3	13,6	10,2	9,6	-5,6 %
Nemčija	5,1	4,9	3,7	3,3	-11,6 %
Španija	2,8	2,8	2,3	2,1	-7,5 %
Francija	2,3	2,2	1,3	1,4	2,7 %
Vel. Britanija	1,6	1,4	1,0	0,9	-5,5 %
Ostala Evropa	3,7	3,6	3,1	3,2	3,0 %
AMERIKA	20,8	20,1	15,7	16,2	2,9 %
ZDA	11,3	10,9	8,8	9,2	3,9 %
Mehika	4,1	4,0	3,2	3,1	-1,0 %
Brazilija	2,9	2,9	2,0	2,2	11,6 %
AZIJA & OCEANIJA	52,7	49,3	44,3	46,7	5,5 %
Kitajska	27,8	25,8	25,2	26,1	3,4 %
Japonska	9,7	9,7	8,1	7,8	-2,7 %
Indija	5,1	4,5	3,4	4,4	30,1 %
Južna Koreja	4,0	4,0	3,5	3,5	-1,3 %
AFRIKA	1,1	1,1	0,8	0,9	16,4 %
SKUPAJ	96,9	92,2	77,7	80,2	3,1 %

Vir: OICA – Mednarodna organizacija proizvajalcev motornih vozil

(Podatki o proizvodnji zajemajo poleg osebnih avtomobilov tudi tovornjake in avtobuse)

Po treh zaporednih letih krčenja avtomobilske industrije, ko se je proizvodnja vozil v svetu zniževala in je bila v letu 2020 zaradi pandemije COVID-19 ena od najbolj prizadetih gospodarskih panog, je v letu 2021 prišlo do rahlega okrevanja, saj je bilo v svetu proizvedeno 80,2 milijona motornih vozil, kar je 3,1 odstotka več kot v letu 2020. Težave z dobavami čipov in ostalih vgradnih komponent so najbolj

prizadele evropsko avtomobilsko industrijo, saj se je proizvodnja vozil v Evropi znižala za 3,6 odstotka na 16,3 milijona vozil, kar predstavlja 20,4-odstotni delež. Od večjih proizvajalk motornih vozil se je proizvodnja najbolj znižala v Nemčiji, in sicer za 11,6 odstotka. Kitajska je s 3,4-odstotno rastjo in 26,1 milijona proizvedenih vozil zadržala položaj največje proizvajalke vozil na svetu z 32,5-odstotnim deležem.

Prodaja osebnih avtomobilov v Evropski uniji

Po podatkih panožnega združenja evropske avtomobilske industrije ACEA je bilo v letu 2021 v Evropski uniji skupno na novo registriranih 9,7 milijona osebnih avtomobilov, kar je 0,2 milijona oziroma za 2,4 odstotka manj kot v letu 2020.

V Evropski uniji je prodaja osebnih avtomobilov v prvi polovici leta 2021 za 25,2 odstotka presegala prodajo iz primerljivega obdobja preteklega leta. Višja prodaja v tem obdobju je bila posledica nizke primerjalne osnove zaradi izbruha pandemije koronavirusa v prvem četrtletju leta 2020. V drugi polovici leta 2021 je bil trend negativen, tako da je bila prodaja v celotnem letu 2021 za 2,4 odstotka nižja glede na leto 2020 in je bila najnižja od leta 1990, odkar obstaja ta statistika. Padec prodaje je bil posledica pomanjkanja čipov in ostalih vgradnih komponent pri sestavi avtomobilov, saj avtomobilski proizvajalci pretežno v drugi polovici leta niso uspeli kupcem izdelati že naročenih vozil. Tako je nastala prva kriza v avtomobilski industriji, ki ni bila posledica povpraševanja, ampak zmanjšane ponudbe novih in rabljenih vozil na trgu.

V svetu, posebej pa v Evropski uniji, narašča število električnih avtomobilov, saj so številne države za omilitev negativnih posledic pandemije koronavirusa, ki jih je ta imela na avtomobilsko industrijo, svojim državljanom ponudile subvencije za nakup novega osebnega avtomobila, ki pa so bile v glavnem namenjene le za nakup avtomobilov na električni pogon. V letu 2021 se je v Evropski uniji povečal delež prodanih novih baterijskih električnih vozil iz lanskega 5,4 odstotka na 9,1 odstotka. Povečal se je tudi delež prodanih priključnih hibridov iz 5,1 odstotka na 8,9 odstotka ter delež klasičnih hibridnih vozil iz 11,9 odstotka na 19,6 odstotka, vendar ti dve skupini avtomobilov poleg tistih z motorji na notranje izgorevanje spadata v skupino avtomobilov, ki v pogonskem sklopu vsebujejo ojnice, ki jih proizvajamo v Skupini UNIOR. Skupni delež prodanih novih avtomobilov z motorji, ki vsebujejo ojnice, se je v letu 2021 zmanjšal iz 94,6 odstotka na 90,9 odstotka.

(Vir: ACEA – Evropsko združenje avtomobilskih proizvajalcev)

8.2 PRODAJA

8.2.1 PRODAJA SKUPINE UNIOR

Prihodki od prodaje Skupine UNIOR so v letu 2021 znašali 239,7 milijona evrov in so v primerjavi s preteklim letom višji za 14 odstotkov oziroma 29,5 milijona evrov.

Dejavnost proizvodnje odkovkov je bila pretežno v drugi polovici leta 2021 v znamenju pomanjkanja čipov in ostalih vgradnih komponent v avtomobilski industriji, zaradi česar proizvajalci avtomobilov niso uspeli izdelati vseh naročenih vozil; slednje pa je povzročilo padec naročil za nekatere odkovke, ki se proizvajajo v Skupini UNIOR. Kljub temu so se prihodki od prodaje odkovkov v skupini leta 2021 povečali za 15,5 odstotka glede na predhodno leto 2020, v katerem je izbruh pandemije COVID-19 od druge polovice marca izrazito negativno vplival na prodajo v Evropi, na Kitajskem pa že od februarja 2020.

V dejavnosti proizvodnje ročnega orodja smo se v letu 2021 srečevali z rekordnim obsegom naročil, ki je bil posledica splošne konjunktуре, še posebej pa rasti segmenta specialističnih ročnih orodij in prodaje novo pridobljenim kupcem v preteklih letih, zato so se prihodki od prodaje povečali za 29,6 odstotka.

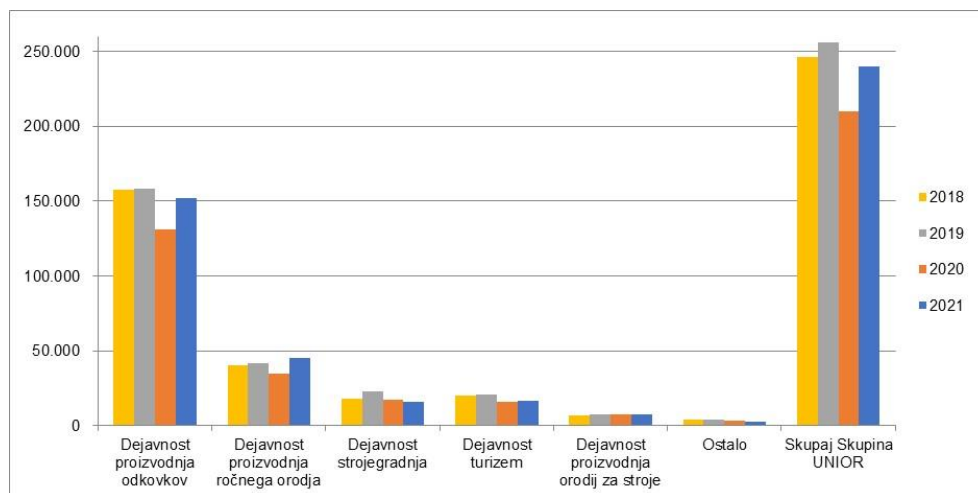
V dejavnosti strojogradnje je bila prodaja v letu 2021 nižja za 5,2 odstotka zaradi z epidemijo povzročenih zamikov pri prevzemih strojev s strani kupcev iz tujine ter manjšega obsega v letu 2020 pridobljenih novih projektov za poslovno leto 2021, ko so avtomobilski proizvajalci ob izbruhu pandemije koronavirusa v letu 2020 postali previdnejši pri naročanju nove investicijske opreme.

Vpliv epidemije COVID-19 se je v začetku leta 2021 izrazil negativno odrazil v poslovanju turistične dejavnosti v skupini, kjer so bile Terme Zreče in smučarski center Rogla zaradi omejevalnih ukrepov Vlade Republike Slovenije za preprečevanje širjenja okužb s koronavirusom praktično štiri mesece zaprte z izjemo redkih dovoljenih dejavnosti. Šele od začetka poletja se je stanje izboljšalo; na poslovanje so pozitivno vplivali tudi turistični boni in ugodne vremenske razmere za hiter začetek smučarske sezone v začetku decembra, zato so prihodki od prodaje v turistični dejavnosti skupine presegli prodajo iz leta 2020 za 0,8 odstotka.

Tudi znižanje prodaje v dejavnosti proizvodnje orodij za stroje za 0,9 odstotka v letu 2021 je posredno povezano z omejitvenimi ukrepi pri potovanjih zaradi epidemije COVID-19, saj so se znižala naročila v letalski industriji, ki je eden od odjemalcev v tej dejavnosti.

Prihodki od prodaje Skupine UNIOR po dejavnostih

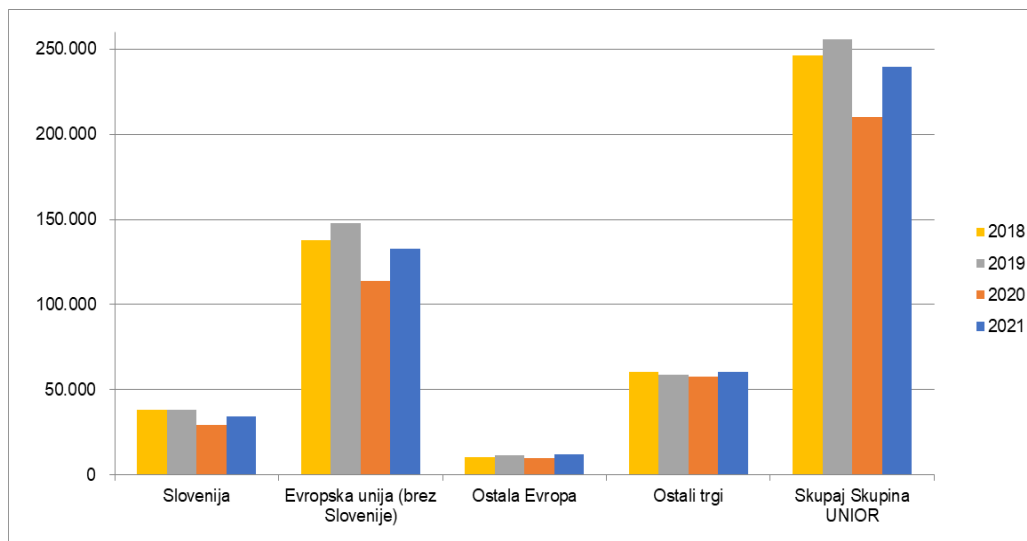
(v tisočih EUR)	2021	2020	2019	2018
Dejavnost proizvodnja odkovkov	151.694	131.310	158.056	157.681
Dejavnost proizvodnja ročnega orodja	45.006	34.734	42.005	40.161
Dejavnost strojegradnja	16.154	17.045	23.205	18.011
Dejavnost turizem	16.346	16.212	21.081	19.756
Dejavnost proizvodnja orodij za stroje	7.773	7.840	7.832	7.039
Ostalo	2.726	3.099	3.815	3.805
Skupaj Skupina UNIOR	239.699	210.240	255.994	246.453

Za poslovanje Skupine UNIOR je najpomembnejši trg Evropske unije, na katerem je bilo doseženo 133 milijonov evrov prihodkov od prodaje in v strukturi prodaje predstavlja 55,5-odstotni delež. V letu 2021 pa se je prodaja na trgu Evropske unije povečala za 16,8 odstotka. V Sloveniji je prodaja dosegla 34,5 milijona evrov in se je povečala za 17,5 odstotka. Skupaj s Slovenijo predstavlja trg Evropske unije 69,9-odstotni delež v prodaji Skupine UNIOR. Na ostalih trgih v Evropi, ki predstavljajo 4,9-odstotni delež, se je prodaja povečala za 24,2 odstotka in dosegla 11,9 milijona evrov. Prodaja na ostalih trgih izven Evrope se je glede na preteklo leto povečala za 5 odstotkov in je dosegla 60,3 milijona evrov, kar predstavlja 25,2-odstotni delež v prodaji Skupine UNIOR.

Prihodki od prodaje Skupine UNIOR po trgih

(v tisočih EUR)	2021	2020	2019	2018
Slovenija	34.546	29.407	37.917	38.123
Evropska unija (brez Slovenije)	133.004	113.878	147.679	137.587
Ostala Evropa	11.859	9.552	11.731	10.124
Ostali trgi	60.290	57.403	58.667	60.619
Skupaj Skupina UNIOR	239.699	210.240	255.994	246.453

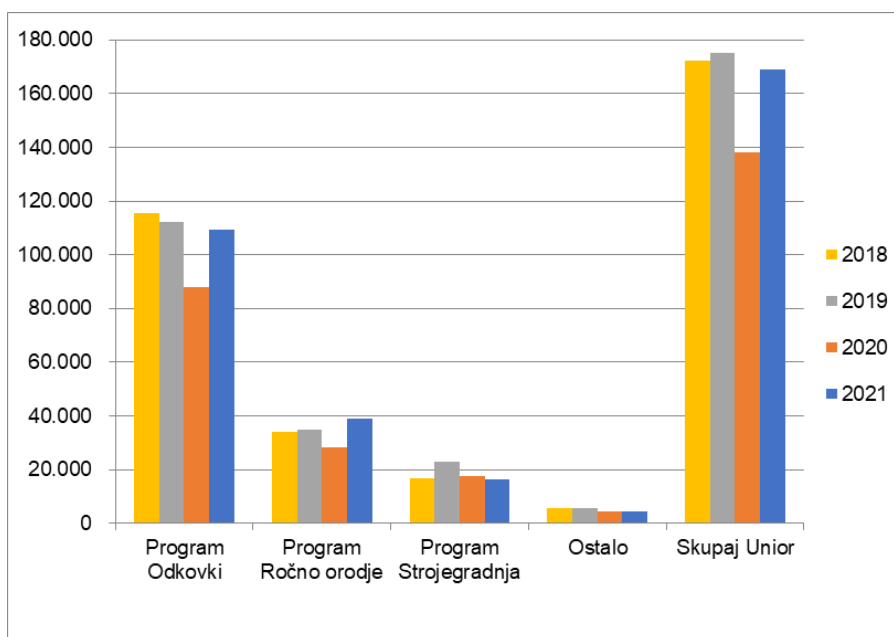

8.2.2 PRODAJA DRUŽBE UNIOR d.d.

Prihodki od prodaje družbe UNIOR d.d. so v letu 2021 znašali 169 milijonov evrov in so v primerjavi s preteklim letom višji za 22,4 odstotka oziroma 30,9 milijona evrov. Programa Odkovki in Ročno orodje sta dosegla višjo prodajo, in sicer program Odkovki za 24,4 odstotka, program Ročno orodje pa za 38,4 odstotka. Program Odkovki je dosegel višjo prodajo kljub temu, da smo se v zadnjem kvartalu srečali z odpovedmi naročil zaradi krize v avtomobilski industriji, ki je bila povzročena s strani dobaviteljske verige komponent, potrebnih za proizvodnjo novih avtomobilov. Program Ročno orodje je beležil izjemno prodajo in povpraševanje najizraziteje na specialističnih programih ročnega orodja, predvsem na kolesarskem programu. Program Strojegradnja ni beležil odpovedi s strani kupcev, prodaja je nižja za 5,8 odstotka zaradi z epidemijo COVID-19 povzročenih zamikov pri prevzemih strojev s strani kupcev iz tujine ter manjšega obsega v letu 2020 pridobljenih novih projektov za poslovno leto 2021.

Prihodki od prodaje po programih

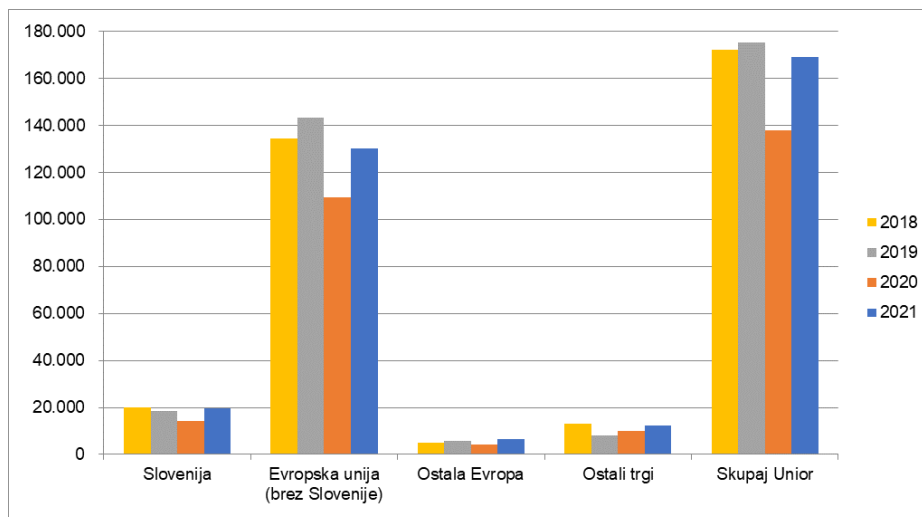
(v tisočih EUR)	2021	2020	2019	2018
Program Odkovki	109.208	87.821	112.128	115.566
Program Ročno orodje	39.102	28.244	34.837	34.233
Program Strojegradnja	16.431	17.441	22.751	16.932
Ostalo	4.234	4.548	5.620	5.634
Skupaj Unior	168.975	138.055	175.336	172.365

Evropski trgi v strukturi predstavljajo 92,6 odstotka celotne prodaje in so za poslovanje družbe UNIOR d.d. tudi najpomembnejši. Rast prodaje na evropskih trgih je bila 22,2-odstotna, in sicer smo v Sloveniji zabeležili 36,7-odstotno rast, na trgih Evropske unije brez Slovenije pa 20,4-odstotno rast prodaje. Ostali trgi predstavljajo 7,4-odstotka ustvarjenih prihodkov, prodaja na teh trgih je porasla za 25,5-odstotka.

Prihodki od prodaje po trgih

(v tisočih EUR)	2021	2020	2019	2018
Slovenija	19.431	14.211	18.355	19.985
Evropska unija (brez Slovenije)	130.366	109.550	143.489	134.287
Ostala Evropa	6.695	4.345	5.601	4.998
Ostali trgi	12.482	9.949	7.892	13.095
Skupaj Unior	168.975	138.055	175.336	172.365

8.3 PROIZVODNJA IN STORITVE

8.3.1 PROIZVODNJA IN STORITVE SKUPINE UNIOR

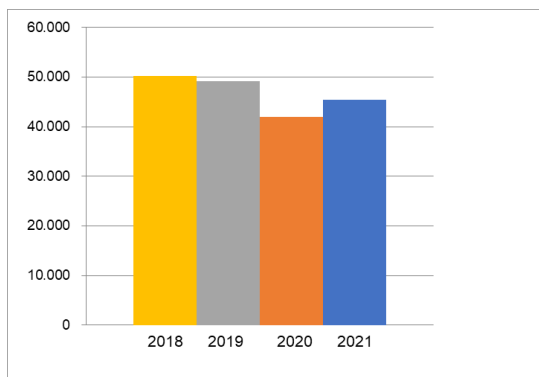
Skupina UNIOR proizvaja odkovke v kovačnicah v Zrečah v Sloveniji, v Vinkovcih na Hrvaškem in v Yuyau na Kitajskem, odkovki pa se obdelujejo v Slovenskih Konjicah. Ročno orodje se proizvaja na štirih lokacijah v Sloveniji, in sicer v Zrečah, Vitanju, Lenartu in Starem trgu ob Kolpi. Proizvodnja strojev oziroma strojogradnja se izvaja v Zrečah v Sloveniji, proizvodnja orodij za stroje pa v Kragujevcu v Srbiji. Turistična dejavnost skupine se izvaja samo v Sloveniji in zajema zdravilišče Terme Zreče v Zrečah in smučarsko središče na Rogli.

Zaradi večjega obsega prodaje v letu 2021 je bil tudi obseg proizvodnje odkovkov in ročnega orodja v Skupini UNIOR večji kot letu 2020. V Skupini UNIOR je bilo proizvedeno 45.358 ton odkovkov, kar je 8-odstotkov oziroma 3.377 ton več kot v predhodnem letu. V dejavnosti proizvodnje ročnega orodja je bilo proizvedeno 5,4 milijona kosov ročnega orodja, kar je 38,2-odstotka več kot v preteklem letu, medtem ko je proizvodnja, merjena s težo izdelkov, znašala 3.460 ton, kar je za 53-odstotkov več kot v letu 2020. V dejavnosti strojogradnje in proizvodnje orodij za stroje, kjer proizvodnjo merimo s številom opravljenih ur, je bilo število opravljenih ur v letu 2021 za 7,5-odstotka nižje kot v preteklem letu. Zaradi zaprtja turističnih zmogljivosti v začetku leta 2021, ko je bila glede nastanitvenih možnosti za prenočitev gostov izgubljena praktično celotna zimska sezona, je bilo v turistični dejavnosti Skupine UNIOR v primerjavi z letom 2020 doseženih 10,2-odstotka manj nočitev gostov.

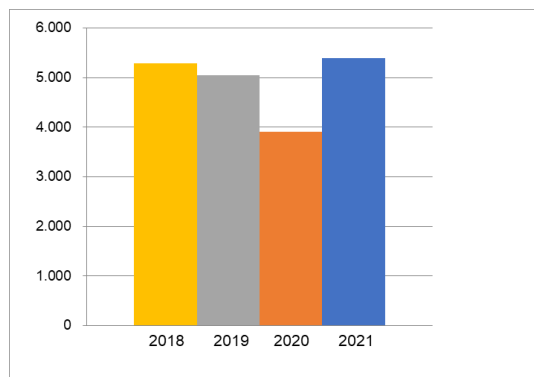
Proizvodnja in storitve v Skupini UNIOR po dejavnostih

	2021	2020	2019	2018
Proizvodnja odkovkov (v tonah)	45.358	41.981	49.190	50.168
Proizvodnja odkovkov (v tisočih kosih)	96.595	88.754	103.907	110.221
Proizvodnja ročnega orodja (v tonah)	3.460	2.262	2.798	2.931
Proizvodnja ročnega orodja (v tisočih kosih)	5.395	3.904	5.048	5.291
Strojegradnja in orodja za stroje (opravljene ure)	370.889	400.893	437.984	396.470
Število nočitev v Turizmu	143.214	159.554	201.722	198.612

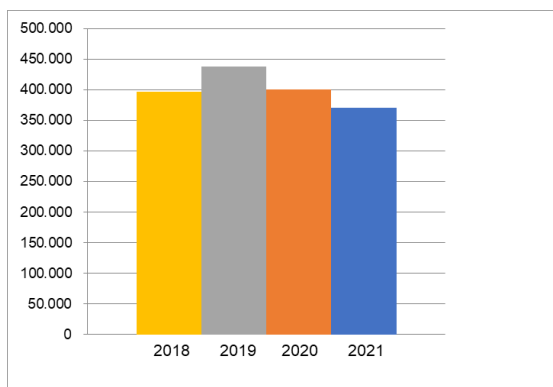
Proizvodnja Odkovkov

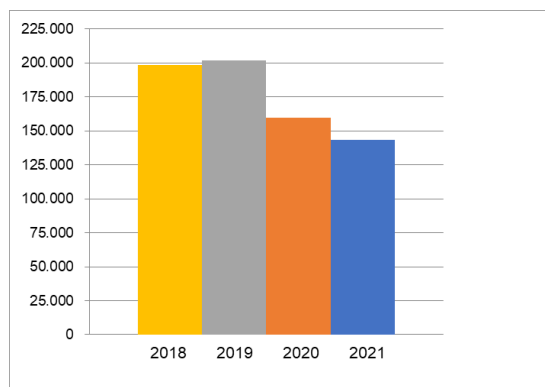
Proizvodnja Ročnega orodja

Strojegradnja in proizvodnja orodij za stroje

Število nočitev v Turizmu

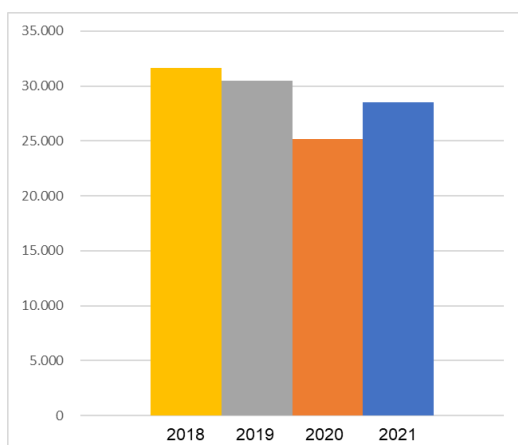
8.3.2 PROIZVODNJA IN STORITVE DRUŽBE UNIOR d.d.

Zaradi večjega obsega prodaje v letu 2021 je bil tudi obseg proizvodnje večji kot letu 2020. Program Odkovki je letu 2021 proizvedel za 13,3-odstotka oziroma 3.350 ton več odkovkov, rast proizvodnje v kosih je nekoliko višja, in sicer za 15,8-odstotka oziroma 9,5 milijona več kosov. Program Ročno orodje je v tonah proizvedel za 50,6 odstotka več kot v preteklem letu, v kosih pa je proizvodnja višja za 38,2 odstotka. Zaradi nižje prodaje na programu Strojegradnja, kjer proizvodnjo merimo s številom opravljenih ur, je tudi število opravljenih ur v letu 2021 za 13,5 odstotka nižje kot v preteklem letu.

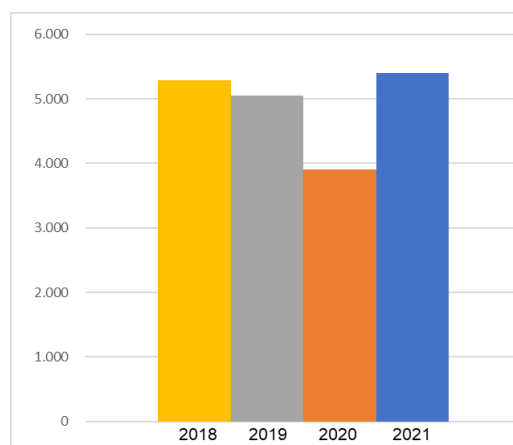
Proizvodnja in storitve po programih

	2021	2020	2019	2018
Odkovki (v tonah)	28.510	25.160	30.486	31.662
Odkovki (v tisočih kosih)	69.703	60.169	73.988	79.516
Ročno orodje (v tonah)	3.460	2.262	2.798	2.931
Ročno orodje (v tisočih kosih)	5.395	3.904	5.048	5.291
Strojegradnja (opravljene ure)	174.190	201.430	216.887	176.290

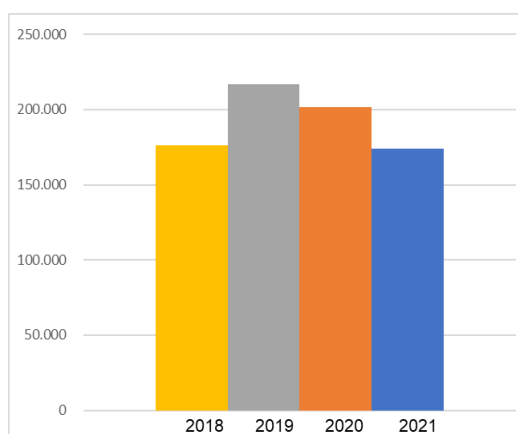
Proizvodnja Odkovki

Proizvodnja Ročno orodje

Proizvodnja Strojegradnja

8.4 NABAVA

8.4.1 NABAVA SKUPINE UNIOR

V letu 2021 je bilo gibanje nabavnih tokov znotraj skupine v okviru pričakovanj. S povečevanjem vpliva konjunktura na svetovno gospodarstvo so se pričele vzpostavljati relativno normalne razmere na nabavnih tržiščih. Z rastjo proizvodnje in porabe se je povečal pritisk na dobavitelje, ki so v danih razmerah odreagirali s podaljševanjem dobavnih rokov in rastjo cen. Takšen trend se je nadaljeval vse do pričetka četrtega kvartala, ko se je na določenih segmentih in trgih pojavilo znižanje porabe določenih surovin, kar je ublažilo pritiske na podaljševanje dobavnih rokov in višanje cen.

Zadnji kvartal leta 2021 je zaznamovala predvsem skokovita rast cen energentov (električne energije in zemeljskega plina). Rezultat tega je bil neposreden odziv določenih dobaviteljev, pri katerih predstavlja energija večji delež v njihovih proizvodih. Ponovno so se pojavile zahteve po dvigih cen in to v času, ko pričenjamo pogajanja s ključnimi dobavitelji jekla in jeklene pločevine glede količin in cen za prihodnje leto.

8.4.2 NABAVA DRUŽBE UNIOR d.d.

JEKLO

Dobave jekla so v letu 2021 potekale brez večjih težav, dogovorjene so bile letne količine in letne osnovne cene. Naročila smo prilagajali situaciji na trgu. Zaradi upada konjunktura v zadnjem kvartalu smo bili prisiljeni naročila delno stornirati oziroma podaljšati dobavne roke. V letu 2021 smo nabavili 51.000 ton jekla za toplo kovanje, kar je za 16 odstotkov več kot v letu 2020. Skupna cena jekla je bila v povprečju za 25 odstotkov višja, kot leto pred tem. Višje cene so posledica nekoliko višjih osnovnih cen in močnega dviga cene dodatka za staro železo ter legirne dodatke.

JEKLENI PRAH

V letu 2021 smo nabavili 606 ton jeklenega prahu, kar je 29 odstotkov več kot v 2020. Cene so se zvišale. Vzrok za višanje cene prahu je rast cen dodatkov (podobno, kot pri jeklu za toplo kovanje). Dobavni roki so se v drugi polovici leta stabilizirali in trenutno znašajo v povprečju dva meseca.

OSTALO (PUŠE, ALUMINIJ, BAKRENA PLOČEVINA, SIVA LITINA, BARVNE KOVINE)

V letu 2021 smo nabavili 19 ton proizvodov narejenih iz različnih barvnih kovin. Glede na leto 2020 smo količinsko naročili 57 odstotkov več tovrstnih proizvodov. Na povečano količino ima vpliv naročilo 8,5 ton aluminija za toplo stiskanje. Realna primerjava vsebinsko med letoma ni mogoča, ker gre za veliko različnih materialov in cen, ki se med leti ne ponavljajo.

PLOČEVINA

Nabavljanje pločevine v letu 2021 je bilo zelo specifično in se je v marsičem razlikovalo od preteklih let. Ključno je bilo dejstvo, da so se v prvih dveh kvartalih cene višale v razmaku 14 dni. Ob tem pa se je v prvem kvartalu tudi pojavilo močno pomanjkanje pločevine. Kasneje so se dobavni roki normalizirali. V letu 2021 smo porabili 1.257 ton razne pločevine, kar je v primerjavi z letom 2020 za 55 odstotkov več. To je odraz večjih naročil, predvsem kupcev kolesarskega orodja. Pomembno je poudariti, da je bila leta 2020 prodaja naših izdelkov iz pločevine izredno slaba, kar še dodatno pripomore k visokemu indeksu rasti v letu 2021. Cena pločevine je bila v letu 2021, v primerjavi z letom 2020, v povprečju višja za 45 odstotkov. Cene so dosegle višek konec drugega kvartala 2021, nato pa začele padati. Kljub konstantnemu blagemu nižanju cen pločevine zaradi razmer na trgu ne pričakujemo, da se bodo cene v celoti vrnile na raven pred obdobjem pomanjkanja pločevine.

BRUSNI MATERIAL

Poraba brusnih materialov je bila v letu 2021, glede na leto 2020, kosovno višja za 24 odstotkov. Cene so se v povprečju dvignile. Pri brusnih materialih smo zabeležili višanje cen predvsem v drugi polovici leta. Velik vpliv na cene so imeli prevozni stroški iz daljnega vzhoda, saj se večina osnovnih surovin za proizvodnjo brusnih izdelkov nabavlja iz Kitajske.

REZILNO ORODJE

Vrednostno in količinsko je bila poraba rezilnega orodja v letu 2021 v primerjavi s preteklim letom 2020 večja za 28 odstotkov, kar sovpada s povečano proizvodnjo. Pri rezilnem orodju imamo z večino dobaviteljev sklenjena konsignacijska razmerja, s čimer si zagotavljamo nemoteno oskrbo s temi materiali.

POTROŠNI MATERIAL

Poraba potrošnega materiala je bila v letu 2021 vrednostno in količinsko višja. To je posledica višjega obsega dela, pomeni pa količinsko kar za 60 odstotkov ter vrednostno za 43 odstotkov več, kot v preteklem letu. Na področju cen smo pri tej nabavni kategoriji za leto 2021 zabeležili dvig povprečno za 1,1 odstotka glede na leto 2020. Največ izzivov smo imeli z zagotavljanjem nemotenih dobav. Vzrok za to so bili nenehno daljši dobavni roki, ki so se pri posameznih dobaviteljih podaljšali tudi do enega leta.

KEMIČNI IZDELKI

Pri kemičnih izdelkih smo se v letu 2021 glede na leto 2020 prav tako soočali z mnogimi izzivi. Najbolj so nas pestile zamude dobav olj in maziv. Vzrok za to je bil v zmanjšanju proizvodnje pogonskih derivatov, pri kateri kot stranski produkt nastanejo bazne surovine za proizvodnjo olj in ostalih maziv. Do še dodatnih motenj dobav je prihajalo tudi zaradi pomanjkanja embalaže (predvsem kovinskih sodov zaradi pomanjkanja pločevine). Oboje je posledično povzročalo, da smo imeli na tej nabavni kategoriji dnevne cene in so bila pogajanja za cene skorajda nemogoča. Trendi so bili tukaj količinsko isti kot v letu 2020, vrednostno pa smo posledično zaradi situacije na trgu zabeležili porast na nivoju 15 odstotkov, vpliv cene v tem je predstavljal 12 odstotkov. Dobavni termini so v tej nabavni kategoriji podaljšali tudi za do desetkrat v primerjavi s povprečjem iz preteklih let.

8.5 USPEŠNOST POSLOVANJA

8.5.1 USPEŠNOST POSLOVANJA SKUPINE UNIOR

V letu 2021 smo v Skupini UNIOR ustvarili 11,1 milijona evrov čistega poslovnega izida, kar je 13,3 milijona evrov boljši poslovni izid kot v letu 2020, kjer smo tako kot pri družbi UNIOR d.d. poleg negativnih vplivov pandemije koronavirusa imeli tudi 4,3 milijona evrov negativnega prevrednotenja naložbenih nepremičnin. Za omilitev posledic pandemije je Skupina UNIOR v letu 2020 prejela 7,8 milijona evrov državnih podpor, v letu 2021 pa 3,5 milijona evrov, od tega 3,1 milijona evrov v turistični dejavnosti skupine.

Izid iz poslovanja (EBIT) Skupine UNIOR je v letu 2021 dosegel 10,5 milijona evrov, kar je 9,4 milijona evrov več kot v preteklem letu. Izid iz poslovanja brez obresti, davkov in odpisov vrednosti (EBITDA) pa je v 2021 dosegel 28,8 milijona evrov, kar je 4,9 milijona evrov oziroma 20,3 odstotka več kot v letu 2020.

Kljub temu, da je zaradi višjih poslovnih stroškov dosežen EBITDA nižji od načrtovanega za 2,4 odstotka, pa je zaradi višjih finančnih prihodkov dosežen čisti poslovni izid za 34,7 odstotka presegel načrtovani poslovni izid.

PRODAJA IN DONOSNOST SKUPINE UNIOR

(v tisočih EUR)	2021	2020	2019	2018
Prihodki od prodaje	239.699	210.240	255.994	246.453
Poslovni stroški	(241.345)	(219.043)	(246.531)	(242.455)
EBIT	10.486	1.128	15.557	14.991
EBITDA	28.792	23.931	31.974	30.188
Poslovni izid pred davki	11.260	(3.077)	12.651	14.776
Čisti poslovni izid	11.091	(2.196)	10.433	12.155

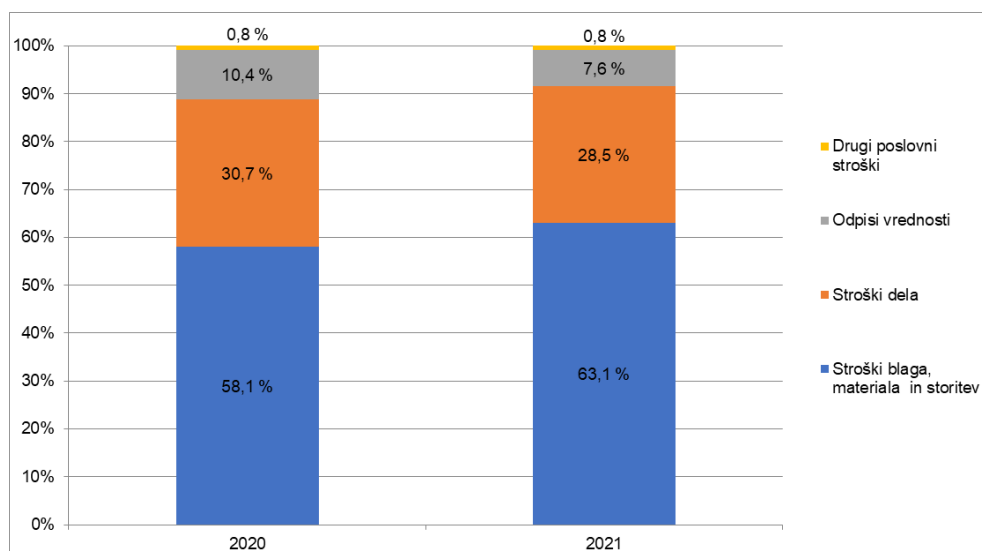
Skupina UNIOR je v letu 2021, ki so ga zaznamovale številne težave v dobavnih verigah, skokovito naraščanje nabavnih cen materialov in energentov, pomanjkanje ustrezno usposobljenih kadrov in širjenje novih različic koronavirusa, izpolnila vse zaveze do bank, opredeljene v Sindicirani kreditni pogodbi iz decembra 2016.

STRUKTURA POSLOVNIH ODHODKOV SKUPINE UNIOR

Poslovni odhodki v Skupini UNIOR so se v letu 2021 povečali za 10,2 odstotka. Stroški blaga, materiala in storitev so se v primerjavi z letom 2020 povečali 19,5 odstotka in so imeli višjo rast kot poslovni prihodki. Poleg večjega obsega proizvodnje odkovkov in ročnega orodja je na tako visoko rast vplivalo povišanje nabavnih cen jekla, pločevine in energentov zaradi izredne konjunktore v začetku leta ter primanjkljaja v ponudbi in težav v dobavnih verigah ob koncu leta. Stroški dela so se v primerjavi z letom 2020 povečali za 2,4 odstotka, kar je delno posledica zakonskih povečanj minimalnih plač v nekaterih državah, kjer delujejo podjetja v Skupini UNIOR, predvsem pa napredovanj zaposlenih, s ciljem pridobiti in obdržati kvalitetne in ustrezno usposobljene kadre. Odpisi vrednosti, ki zajemajo amortizacijo in prevrednotovalne poslovne odhodke, so bili v letu 2021 nižji za 19,7 odstotka, ker je bilo v letu 2020 med prevrednotovalnimi poslovnimi odhodki vključenih 4,3 milijona evrov negativnih učinkov prevrednotenja nepremičnin v Mariboru na pošteno vrednost. Drugi poslovni stroški, ki predstavljajo strukturno najmanjši delež, pa so se povečali za 17,3 odstotka.

Struktura poslovnih odhodkov v Skupini Unior

(v tisočih EUR)	2021	2020
Stroški blaga, materiala in storitev	(152.184)	(127.314)
Stroški dela	(68.888)	(67.251)
Odpisi vrednosti	(18.307)	(22.802)
Drugi poslovni stroški	(1.966)	(1.676)
Skupaj poslovni odhodki	(241.345)	(219.043)

Struktura odhodkov po vrstah se je glede na preteklo leto zaradi zgoraj navedenega spremenila, in sicer so se stroški blaga materiala in storitev v strukturi povečali za 5 odstotnih točk, medtem ko so stroški dela izgubili 2,2 odstotne točke, prav tako pa so za 2,8 odstotne točke nižji odpisi vrednosti.

PRODUKTIVNOST SKUPINE UNIOR

(v EUR)	2021	2020	2019	2018
Kosmati donos na zaposlenega	93.271	77.744	87.334	82.727
Bruto dodana vrednost na zaposlenega	36.178	32.197	34.621	32.384

Produktivnost, ki jo v Skupini UNIOR merimo s kosmatim donosom na zaposlenega, se je v primerjavi z letom 2020 povečala za 20 odstotkov in znaša 93,3 tisoč evrov na zaposlenega. Drugi kazalnik produktivnosti, bruto dodana vrednost na zaposlenega, pa je za 12,4 odstotka višji kot v preteklem letu in znaša 36,2 tisoč evrov na zaposlenega. Višja kazalnika produktivnosti sta odraz 14,4-odstotnega povečanja kosmatega donosa ob 4,7-odstotnem znižanju števila zaposlenih iz ur.

8.5.2 USPEŠNOST POSLOVANJA DRUŽBE UNIOR d.d.

V letu 2021 smo v družbi UNIOR d.d. ustvarili 2,7 milijona evrov čistega poslovnega izida, kar je v primerjavi s preteklim letom 2020, ko smo zabeležili 7,9 milijona evrov negativnega čistega pozitivnega poslovnega izida, za 10,7 milijona evrov boljše. Negativni čisti poslovni izid leta 2020 je poleg izraženih negativnih vplivov pandemije COVID-19 vključeval tudi 4,3 milijona evrov negativnih učinkov prevrednotenja nepremičnin v Mariboru na pošteno vrednost. V letu 2021 so bili v zadnjem kvartalu prisotni izredno negativni vplivi krize v evropski avtomobilski industriji, ki so znižali čisti poslovni izid družbe, ki je bil po treh kvartalih vzpodbuden in je kazalo, da bomo dosegli načrtovane cilje. Kljub vsemu smo z vsemi ukrepi uspeli obdržati pozitivno poslovanje, zaradi česar je tudi zaostanek za načrtovanim poslovnih izidom samo 8,6 odstotka.

Izid iz poslovanja je boljši za 10,3 milijona evrov – v letu 2021 znaša dobiček iz poslovanja 2,9 milijona evrov, medtem ko je bila v letu 2019 ustvarjena izguba v višini 7,4 milijona evrov. Dosežen EBITDA v letu 2021 znaša 12,7 milijona evrov in doseženega v preteklem letu presega za 5,5 milijona evrov.

Prodaja in donosnost družbe UNIOR d.d.

(v tisočih EUR)	2021	2020	2019	2018
Prihodki od prodaje	168.975	138.055	175.336	172.365
Poslovni stroški	(172.135)	(152.768)	(175.099)	(173.255)
EBIT	2.943	(7.403)	7.526	7.795
EBITDA	12.663	7.148	15.859	16.274
Poslovni izid pred davki	2.129	(10.302)	6.774	7.559
Čisti poslovni izid	2.746	(7.959)	6.124	6.795

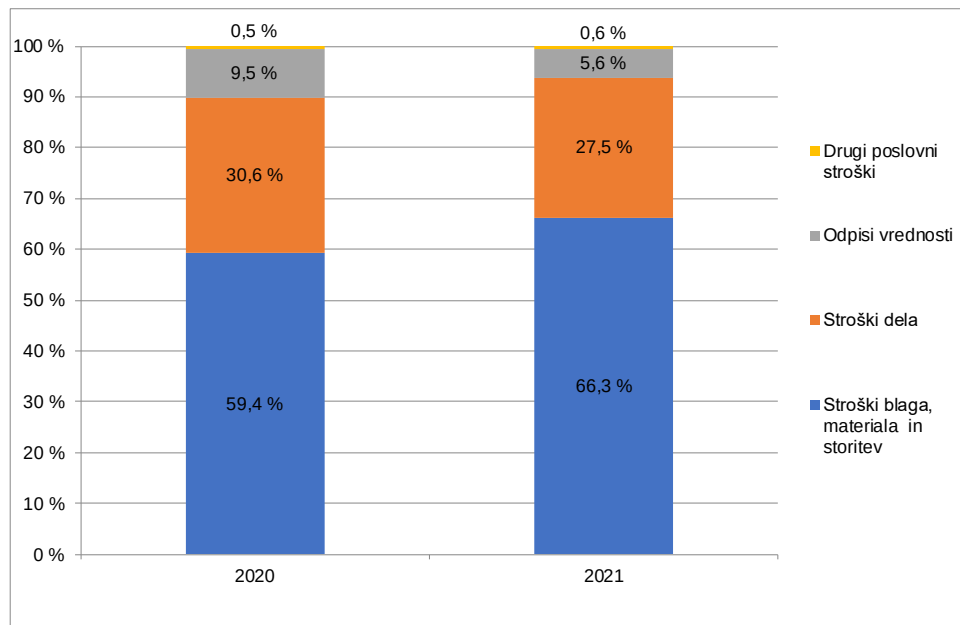
V letu, ki ga je še vedno obeleževala epidemija COVID-19 svetovnih razsežnosti, je ostal najpomembnejši cilj družbe varovanje denarnega toka in zagotavljanje stalne plačilne sposobnosti, s poudarkom na izpolnjevanju obveznosti do zaposlenih, poslovnih partnerjev in bank. Vse zaveze do bank, opredeljene v Sindicirani kreditni pogodbi iz decembra 2016, je družba izpolnila brez odstopanj tudi v letu 2021, ki je bilo glede razmer daleč od normalnega.

STRUKTURA POSLOVNIH ODHODKOV

Povečanje stroškov je posledica izjemnih pritiskov na cene surovin in materialov ter prav tako stroške energentov, ki so bili prisotni tako v začetku leta, ko je bila izredna konjunktura, kot tudi v zadnjih mesecih leta zaradi omejitev in pomanjkanj materialov ter logističnih težav. Stroški dela so v primerjavi z letom 2020 višji za 1,3 odstotka. Glavni vpliv na višje stroške dela je imelo zakonsko povečanje minimalne plače in iz tega izhajajoča napredovanja ostalih zaposlenih s ciljem ohranitve plačnih razmerij, predvsem pa z vidika zadržanja kvalitetnega in strokovnega kadra. Odpisi vrednosti, ki zajemajo amortizacijo in prevrednotovalne poslovne odhodke, so nižji za 33,2 odstotka, ker je bilo v letu 2020 med prevrednotovalnimi poslovnimi odhodki vključenih 4,3 milijona evrov negativnih učinkov prevrednotenja nepremičnin v Mariboru na pošteno vrednost. Drugi poslovni stroški so višji za 31 odstotkov, predstavljajo pa strukturno najmanjši delež.

Struktura poslovnih odhodkov

(v tisočih EUR)	2021	2020
Stroški blaga, materiala in storitev	(114.208)	(90.813)
Stroški dela	(47.387)	(46.778)
Odpisi vrednosti	(9.720)	(14.551)
Drugi poslovni stroški	(820)	(626)
Skupaj poslovni odhodki	(172.135)	(152.768)

Struktura odhodkov po vrstah glede na preteklo leto se je zaradi zgoraj navedenega spremenila, in sicer so se stroški blaga materiala in storitev v strukturi povečali za 6,9 odstotne točke, medtem ko so stroški dela izgubili 3,1 odstotne točke, prav tako so za 3,9 odstotne točke nižji odpisi vrednosti.

PRODUKTIVNOST

(v EUR)	2021	2020	2019	2018
Kosmati donos na zaposlenega	109.974	86.785	104.001	101.714
Bruto dodana vrednost na zaposlenega	37.720	32.195	37.337	36.374

Produktivnost v družbi merimo s kosmatim donosom na zaposlenega, ki se je v primerjavi z letom 2020 povišal za 26,7 odstotka. Drugi kazalnik, bruto dodana vrednost na zaposlenega, pa je prav tako za 17,2 odstotka višji kot v preteklem letu. Kazalnika sta dosegla tudi zgodovinsko gledano najvišje vrednosti.

8.6 KAZALNIKI POSLOVANJA V SKUPINI UNIOR IN DRUŽBI UNIOR d.d.

	Skupina UNIOR		UNIOR d.d.	
	2021	2020	2021	2020
Stopnja lastniškosti financiranja <i>(kapital/obveznosti do virov sredstev)</i>	0,482	0,477	0,399	0,415
Stopnja dolgoročnosti financiranja <i>((kapital + dolgoročni dolgovi + dolgoročne rezervacije)/ (obveznosti do virov sredstev))</i>	0,733	0,770	0,690	0,764
Stopnja osnovnosti investiranja <i>(osnovna sredstva po neodpisani vrednosti/sredstva)</i>	0,504	0,529	0,394	0,415
Stopnja dolgoročnosti investiranja <i>((osnovna sredstva po neodpisani vrednosti + naložbene nepremičnine + dolgoročne finančne naložbe + dolgoročne poslovne terjatve)/sredstva)</i>	0,566	0,589	0,535	0,567
Koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev <i>(kapital/osnovna sredstva po neodpisani vrednosti)</i>	0,956	0,902	1,013	1,000
Koeficient neposredne pokritosti kratkoročnih obveznosti – hitri koeficient <i>(likvidna sredstva/kratkoročne obveznosti)</i>	0,113	0,202	0,026	0,057
Koeficient pospešene pokritosti kratkoročnih obveznosti – pospešeni koeficient <i>((likvidna sredstva + kratkoročne terjatve)/ kratkoročne obveznosti)</i>	0,639	0,722	0,453	0,462
Koeficient kratkoročne pokritosti kratkoročnih obveznosti – kratkoročni koeficient <i>(kratkoročna sredstva/kratkoročne obveznosti)</i>	1,561	1,716	1,415	1,724
Koeficient gospodarnosti poslovanja <i>(poslovni prihodki/poslovni odhodki)</i>	1,043	1,005	1,017	0,952
Koeficient čiste dobičkonosnosti kapitala <i>(čisti dobiček poslovnega leta/povprečni kapital brez čistega poslovnega izida proučevanega leta)</i>	0,068	(0,013)	0,030	(0,080)
Koeficient dividendnosti osnovnega kapitala <i>(vsota dividend za poslovno leto/povprečni osnovni kapital matične družbe)</i>	0,000	0,000	0,000	0,000

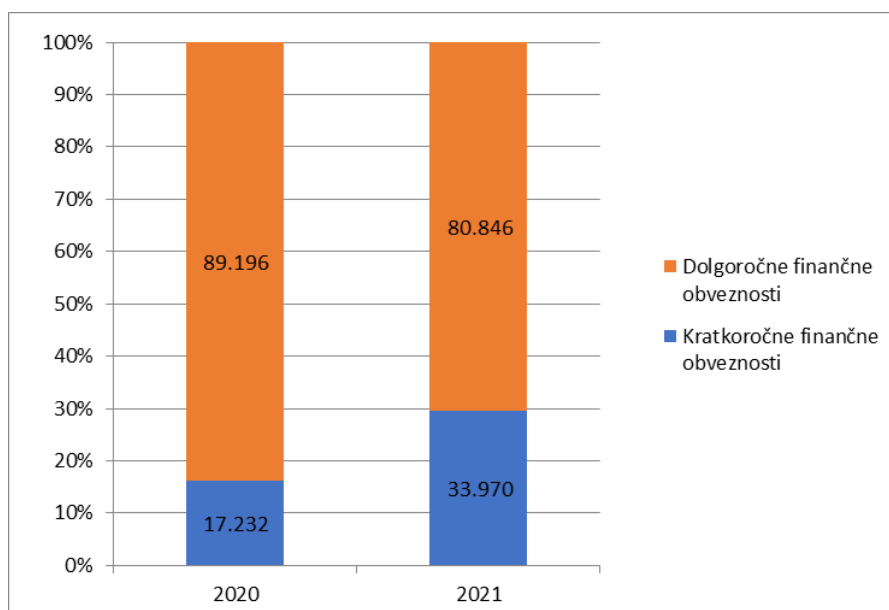
8.7 FINANČNI POLOŽAJ

8.7.1 FINANČNI POLOŽAJ SKUPINE UNIOR

Skupna sredstva Skupine UNIOR so konec leta 2021 znašala 365,6 milijona evrov, v koledarskem letu 2021 pa so se povečala za 24,2 milijona evrov oziroma za 7,1 odstotka. Dolgoročna sredstva so znašala 213,4 milijona evrov, glede na konec preteklega leta pa so se povečala za 6,7 milijona evrov. Opredmetena osnovna sredstva so se povečala za 4,4 milijona evrov zaradi novih investicij, ki so preseгла vrednost amortizacije, neopredmetena sredstva so se zmanjšala za 0,5 milijona evrov zaradi amortizacije usredstvenih stroškov razvoja, naložbene nepremičnine pa so se povečale za 64 tisoč evrov zaradi spremembe poštene vrednosti. Dolgoročne finančne naložbe so se povečale za dva milijona evrov, kar je posledica vrednotenja pridruženih podjetij po kapitalski metodi. Odložene terjatve za davek so se povečale za 0,8 milijona evrov in znašajo 6,5 milijona evrov, dolgoročne poslovne terjatve pa so se zmanjšale za tri tisoč evrov. Kratkoročna sredstva so konec leta 2021 znašala 152,2 milijona evrov in so se v primerjavi s koncem preteklega leta povečala za 17,4 milijona evrov oziroma za 12,9 odstotka. Stanje zalog je za 11,5 milijona evrov večje kot pred letom dni, pri čemer so se povečale vse vrste zalog. Porast zalog je posledica dviga nabavnih cen surovin in materialov ter zmanjšane prodaje odkovkov v zadnjem četrtletju. Kratkoročne finančne naložbe so se povečale za 0,3 milijona evrov zaradi višjih depozitov pri bankah. Kratkoročne poslovne terjatve so višje za 10,4 milijona evrov zaradi višje prodaje v decembru 2021 glede na december 2020 ter visokih terjatev programa Strojegradnja, ki je v zadnjem četrtletju leta 2021 imel večje odpreme in posledično večje terjatve, ki zaradi nedokončanosti montaž pri kupcih še niso zapadle. Stanje denarnih sredstev je za 4,8 milijona evrov nižje kot na začetku leta.

Kapital Skupine UNIOR je na dan 31. 12. 2021 znašal 176,3 milijona evrov, v letu 2021 pa se je povečal za 13,5 milijonov evrov, kar je posledica dobička poslovnega leta 2021 v višini 11,1 milijona evrov, povečanja rezerv zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti v višini 0,9 milijona evrov in povečanja prevedbenega popravka kapitala za 3,5 milijona evrov, ter znižanj zaradi izplačila dividend lastnikom neobvladujočega deleža v višini 0,8 milijona evrov, nakupa lastnih delnic v višini 0,7 milijona EUR in ostalih sprememb kapitala v višini 0,5 milijona evrov. Dolgoročne in kratkoročne finančne obveznosti skupaj znašajo 114,8 milijona evrov. V tekočem letu so se finančne obveznosti povečale za 8,4 milijona evrov zaradi višjega stanja izkoriščenosti revolving kreditov in dokončnega črpanja v času epidemije odobrenih posojil s poroštvom države ter začetka črpanja kredita za investicijo v nov program za preoblikovanje aluminija. V drugi polovici leta so bila izvedena vsa redna odplačila glavnice posojil, ki jih je Skupina UNIOR v dogovoru z vsemi poslovnimi bankami, kjer je to bilo možno v skladu z lokalno interventno zakonodajo, odložila za obdobje od junija 2020 do maja 2021. 70,4 odstotka finančnih obveznosti Skupine UNIOR je dolgoročnih, kratkoročne obveznosti pa predstavljajo črpana revolving posojila ter 17,7 milijona evrov glavnice dolgoročnih finančnih obveznosti, ki zapadejo v letu 2022. Glede na obrestno mero je 94,4 odstotka vseh finančnih obveznosti skupine vezanih na spremenljivo obrestno mero, od tega je 51 odstotkov teh ščitenih z obrestno zamenjavo do decembra 2022.

Ročnost finančnih obveznosti v Skupini Unior

Poslovne obveznosti Skupine UNIOR so se v letu 2021 povečale za 2,2 milijona evrov oziroma za 3,7 odstotka in znašajo 63,6 milijona evrov. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev so glede na stanje konec preteklega leta višje za 3,3 milijona evrov, medtem ko so kratkoročne menične obveznosti nižje za 1,3 milijona evrov, obveznosti iz naslova prejetih predumov s strani kupcev pa so nižje za 0,2 milijona evrov. Druge kratkoročne poslovne obveznosti so višje za 0,4 milijona evrov zaradi višjih odloženih prihodkov programa Strojegradnja iz naslova projektov, ki še niso bili odpremljeni.

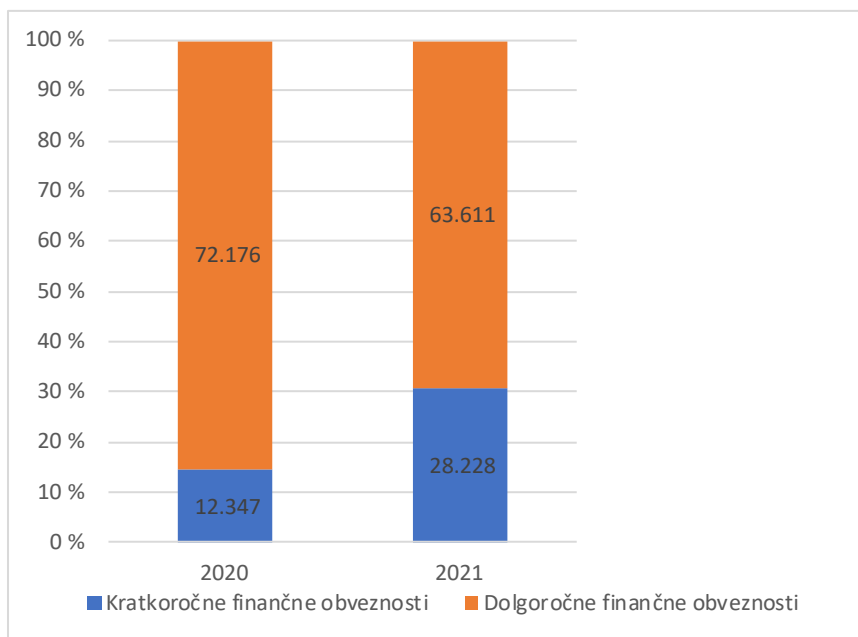
8.7.2 FINANČNI POLOŽAJ DRUŽBE UNIOR d.d.

Skupna sredstva družbe so konec leta 2021 znašala 236,2 milijona evrov in so se v koledarskem letu 2021 povečala za 14,5 milijona evrov oziroma 6,5 odstotka. Dolgoročna sredstva so se povečala za 1,3 milijona evrov, od tega so se opredmetena osnovna sredstva povečala za 1,4 milijona evrov, odložene terjatve za davek pa za 0,8 milijona evrov. Neopredmetena osnovna sredstva pa so se zmanjšala za 0,3 milijona evrov, prav tako so se zmanjšale še dolgoročne finančne naložbe za 0,6 milijona evrov, in sicer zaradi vračil dolgoročno danih posojil in oblikovanja popravkov vrednosti naložb. Dolgoročne poslovne terjatve so nižje za 74 tisoč evrov, medtem ko so se naložbene nepremičnine povečale za 52 tisoč evrov. Kratkoročna sredstva so se povečala za 13,2 milijona evrov oziroma za 14,6 odstotka. Stanje zalog je večje za 4,7 milijona evrov, in sicer so se povečale vse vrste zalog razen zaloge nedokončane proizvodnje. Porast zalog je povezan z dvigom vhodnih cen surovin in materialov in tudi z zmanjšano prodajo v zadnjem kvartalu. Kratkoročne finančne naložbe so nižje za 0,5 milijona evrov zaradi nižjega stanja kredita do družbe Unitur d.o.o. Kratkoročne poslovne terjatve so višje za deset milijonov evrov predvsem zaradi večjega stanja kratkoročnih poslovnih terjatev do kupcev – razlog je v večji prodaji kot konec leta 2020 ter visokih terjativah programa Strojegradnja, ki je v zadnjem kvartalu

leta 2021 imel večje odpreme, terjatve s strani kupcev pa še zaradi nedokončanosti montaž niso zapadle. Stanje denarnih sredstev je za 1,1 milijona evrov nižje kot na začetku leta.

Kapital družbe se je v letu 2021 povečal za 2,2 milijona evrov, kar je posledica dobička poslovnega leta 2021 v višini 2,7 milijona evrov ter spremembe rezerv zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti in vrednosti lastnih delnic zaradi sklenjene sodne poravnave z družbo Rhydcon d.o.o. Finančne obveznosti so se v tekočem letu povečale za 7,3 milijona evrov, in sicer so se znižale iz naslova rednih odplačil glavnice posojil v drugi polovici leta (družba je z vsemi poslovnimi bankami skladno z interventno zakonodajo dosegla dogovor o odlogu plačila glavnice za obdobje od junija 2020 do maja 2021), povečala pa zaradi višjega stanja izkoriščenosti revolving kreditov ter dokončnega črpanja v času epidemije COVID-19 odobrenih posojil s poroštvom države ter začetka črpanja kredita za investicijo v nov program za preoblikovanje aluminija. 69,3 odstotka finančnih obveznosti družbe je dolgoročnih, kratkoročne obveznosti pa predstavljajo črpano revolving posojilo ter 14,7 milijona evrov glavnice dolgoročnih finančnih obveznosti, ki zapadejo v letu 2022. Glede na obrestno mero je 98,6 odstotka vseh finančnih obveznosti družbe vezanih na spremenljivo obrestno mero, od tega je 52,4 odstotka teh ščitenih z obrestno zamenjavo do decembra 2022.

Ročnost finančnih obveznosti v družbi UNIOR d.d.

Poslovne obveznosti so se v letu 2021 povečale, in sicer za 4,9 milijona evrov oziroma za 12,2 odstotka, in znašajo 44,9 milijona evrov. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev so višje za 3 milijone evrov, za 0,1 milijona evrov so višje obveznosti do družb v skupini, obveznosti iz naslova prejetih predujmov s strani kupcev pa so nižje za 0,1 milijona evrov. Druge kratkoročne poslovne obveznosti so višje za 1,9 milijona evrov, največje povečanje predstavljajo za 0,5 milijona evrov višji odloženi prihodki programa Strojegradnja iz naslova projektov, ki še niso bili odpremljeni.

8.8 INVESTICIJE

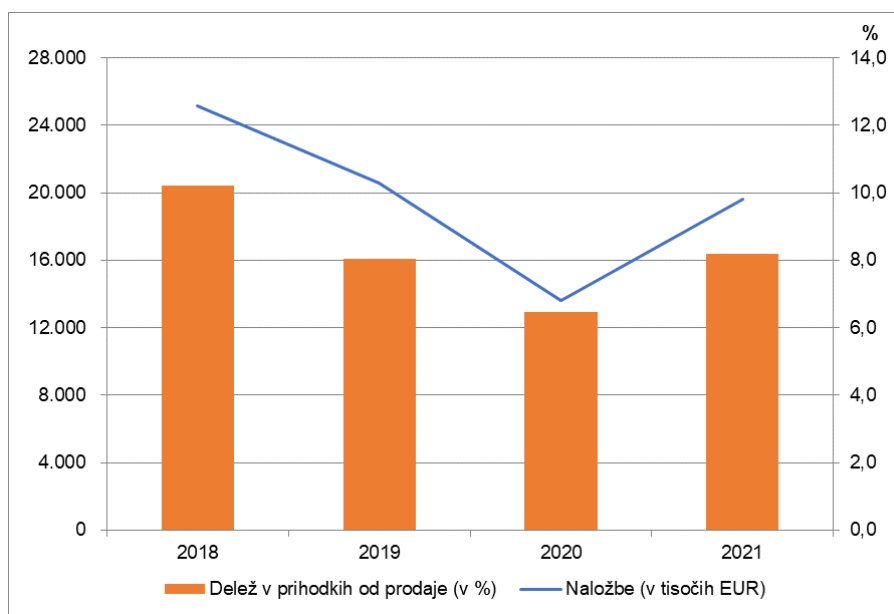
8.8.1 INVESTICIJE SKUPINE UNIOR

V letu 2021 smo v Skupini UNIOR izvedli za 19,6 milijona evrov investicij v nova osnovna sredstva, od tega je bilo 1,9 milijona evrov vlaganj v obliki usredstvenih lastnih proizvodov. Naložbe v neopredmetena osnovna sredstva so znašale 1,2 milijona evrov, v opredmetena osnovna sredstva pa 18,4 milijona evrov. V kovinski dejavnosti je bilo naložb za 18 milijonov evrov, v turistični dejavnosti pa za 1,6 milijona evrov. Skupna vrednost naložb se je v primerjavi z letom 2020 povečala za 6,1 milijona evrov.

Vlaganj v gradbene objekte je bilo za 3,8 milijona evrov, 14,1 milijona evrov je bilo namenjenih za vlaganja v novo opremo, 0,5 milijona evrov pa za nakup zemljišč. Največjo investicijo predstavlja obrat v Vitanju, kjer je bil vzpostavljen nov proizvodni program za stiskanje odkovkov iz aluminija. Ostale večje investicije so stiskalnica za potrebe kovačnice v Zrečah, avtomatizacija in robotizacija proizvodnje odkovkov, CNC obdelovalni center za obdelavo odkovkov v Slovenskih Konjicah, CNC brusilni stroj za obdelavo posnemalnih igel v Kragujevcu, zemljišče v Lenartu, robotizacija kovaške linije in ABP induktivna peč na Kitajskem, dograditev skladišča gotovih izdelkov v Vinkovcih, razširitev in posodobitev sistema za umetno zasneževanje na Rogli ter sanacija hotela Vital v Zrečah. Z namenom znižanja negativnih vplivov na okolje so bila zamenjana okna na objektu kovačnica v Zrečah kot ukrep za zniževanje emisij hrupa v okolje, v Kragujevcu pa sta bili na strehi proizvodne hale postavljeni dve sončni elektrarni.

Naložbe v osnovna sredstva in njihov delež v prihodkih od prodaje Skupine UNIOR

	2021	2020	2019	2018
Naložbe (v tisočih EUR)	19.645	13.593	20.546	25.135
Delež v prihodkih od prodaje (v %)	8,20	6,47	8,03	10,20

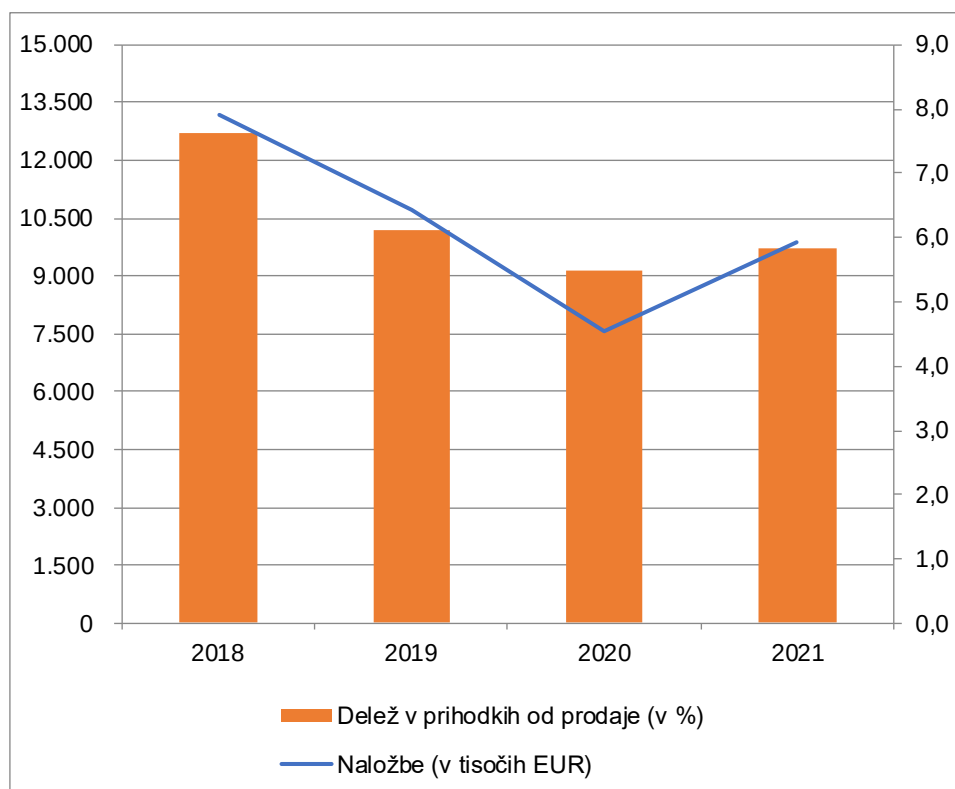

8.8.2 INVESTICIJE DRUŽBE UNIOR d.d.

V letu 2021 smo izvedli za 9,9 milijona evrov investicij v nova osnovna sredstva. 1,9 milijona evrov vlaganj je bilo v obliki usredstvenih lastnih proizvodov. Skupna vrednost naložb se je v primerjavi z letom 2020 zvišala za 2,3 milijona evrov. Vlaganj v gradbene objekte je bilo za dva milijona evrov, pol milijona evrov je predstavljala investicija v nakup zemljišča v Lenartu. Za posodobitev in razširitev strojnih kapacitet proizvodnje smo namenili 5,5 milijona evrov, in sicer glavnino (4,1 milijona evrov) za program Odkovki in vzpostavitev novega proizvodnega programa Aluminij, za katera smo kupili prvo linijo za preoblikovanje aluminija ter stiskalnice za potrebe kovačnice v Zrečah, seveda pa so bila precejšnja sredstva namenjena za nadaljnjo avtomatizacijo in robotizacijo proizvodnje odkovkov.

Naložbe v osnovna sredstva in njihov delež v prihodkih od prodaje družbe

	2021	2020	2019	2018
Naložbe (v tisočih EUR)	9.873	7.578	10.708	13.165
Delež v prihodkih od prodaje (v %)	5,84	5,49	6,11	7,64

Za plačila naložb v osnovna sredstva smo v letu 2021 namenili 9,8 milijona evrov. Plačila so v letu 2021 za 2,3 milijona evrov višja kot v preteklem letu, 1,6 milijona evrov sredstev pa je bilo v letu 2021 namenjeno še za plačila investicij preteklega leta 2020.

8.9 NOTRANJA REVIZIJA V OBVLADUJOČI DRUŽBI

Dejavnost notranjega revidiranja se izvaja na podlagi sprejete Notranjerevizijske temeljne listine. Notranja revizija je služba organizirana v okviru obvladujoče družbe UNIOR d.d. in je organizacijsko neposredno podrejena upravi družbe, funkcijsko pa revizijski komisiji nadzornega sveta ter nadzornemu svetu. Notranjerevizijske preglede izvajamo na ravni UNIOR d.d. in Skupine UNIOR skladno z Mednarodnimi standardi strokovnega ravnanja pri notranjem revidiranju in sprejete Notranjerevizijske temeljne listine.

Notranja revizija svoje poslanstvo izvaja v okviru potrjenega letnega načrta dela. V skladu z Letnim načrtom dela za leto 2021 smo opravili enajst rednih in en izredni notranjerevizijski pregled. V okviru izvedenih pregledov smo preverili doseganje revizijskih ciljev v kategorijah delovanja, poročanja in skladnosti s predpisi vsakega revidiranega področja. Za posamezna pregledana področja smo predlagali priporočila kot možnosti za izboljšave revidiranega področja. Redno smo izvajali tudi preverjanje njihovega uresničevanja.

Glede na določila Mednarodnih standardov strokovnega ravnanja pri notranjem revidiranju je bila v letu 2021 izvedena neodvisna zunanja presoja kakovosti delovanja Notranje revizije. Presoja je bila izvedena v skladu z Mednarodnimi standardi strokovnega ravnanja pri notranjem revidiranju, Kodeksom poklicne etike notranjega revizorja in Kodeksom notranjerevizijskih načel. Zunanji presojevalec je podal skupno oceno skladnosti s standardi, in sicer za splošno skladnost.

Notranja revizija je o posameznem opravljenem pregledu poročala revidirani enoti, vodstvu revidirane enote in upravi družbe. Obdobno pa smo zbirno o ugotovitvah posameznih pregledov, tveganjih in uresničevanju notranjerevizijskih priporočil poročali upravi in revizijski komisiji nadzornega sveta ter nadzornemu svetu.

8.10 PODRUŽNICE OBVLADUJOČE DRUŽBE V TUJINI

Obvladujoča družba UNIOR d.d. nima podružnic ali poslovnih enot v tujini.

8.11 DOGODKI PO POROČEVALSKEM OBDOBJU V SKUPINI UNIOR IN DRUŽBI UNIOR d.d.

8.11.1 POSLOVNI DOGODKI PO POROČEVALSKEM OBDOBJU

SPREMEMBA IMENA ODVISNE DRUŽBE ROGLA INVESTICIJE d.o.o

Odvisna družba ROGLA INVESTICIJE d.o.o., ki je v 100-odstotni lasti družbe UNIOR d.d., je dne 28.02.2022 spremenila svoje poslovno ime v UNIOR IN, predelava kovanih in sintranih izdelkov d.o.o., na podlagi Akta o ustanovitvi z dne 17.02.2022. Družba bo opravljala enostavnejša dela na področju proizvodnje, kontrole in storitev, predvideno pa je, da se bo preoblikovala v invalidsko podjetje v Skupini UNIOR.

PREKINITEV PRODAJNEGA POSTOPKA ZA PRODAJO ODVISNE DRUŽBE UNITUR d.o.o.

11. 4. 2022 je družba objavila, da prekinja prodajni postopek za prodajo 100% lastniškega deleža v odvisni družbi UNITUR d.o.o. Družba je 2. 12. 2019 javno objavila, da je pričela s prodajnim postopkom za prodajo 100% lastniškega deleža v hčerinski družbi UNITUR d.o.o., ki je leta 2017 nastala z izčlenitvijo dejavnosti programa Turizem v samostojno pravno osebo. Prodajni postopek je bil, zaradi epidemije virusne bolezni COVID-19, 21. 4. 2020 začasno prekinjen. Družba UNIOR d.d. je načrtovala, da bo s prodajnim postopkom predvidoma nadaljevala do konca leta 2021 oziroma, ko se bodo razmere vezane na virusno bolezen COVID-19 izboljšale. Glede na trajanje pandemije COVID-19, kar povzroča negotovosti v turistični dejavnosti in dodatno še novih razmer na turističnem trgu, ki so nastopile zaradi vojne v Ukrajini, kar vnaša nove in dodatne negotovosti in vse bistveno vpliva na doseganje ustrezne cene za 100 % lastniški delež v družbi UNITUR d.d., je družba UNIOR d.d. prekinila prodajni postopek. O morebitnem začetku novega prodajnega postopka se bo odločalo v prihodnosti, ko se bodo negotove razmere uredile in bo možno predvidevati in računati na normalno in ustaljeno poslovanje.

8.11.2 OSTALI DOGODKI PO POROČEVALSKEM OBDOBJU

Po poročevalskem obdobju se je 24. februarja 2022 začela ruska invazija na Ukrajino, ki ni le vojaška in geopolitična prelomnica, ampak spreminja tudi gospodarske razmere. To vpliva tako na kratkoročni gospodarski trend kot na srednjeročne obete za rast in blaginjo v državah, kjer imamo pomembne kupce. Zaostritev rusko-ukrajinskega konflikta in izbruh vojne sta spremenila gospodarske razmere v Evropski Uniji in širše. Proti Rusiji so bile uvedene številne sankcije. Te bodo med drugim vplivale na blagovno menjavo in s tem na proizvodne in izvozne posle držav, ki so jih implementirale, posledično pa tudi na Skupino UNIOR in družbo UNIOR d.d., ki sta tesno vpeti v mednarodne gospodarske tokove. Ti vplivi se bodo na eni strani odrazili na zmanjšanem obsegu prodaje, po drugi strani pa na rasti stroškov materiala in energentov ter njihovi oteženi dobavi.

Vplivi rusko-ukrajinskega konflikta na poslovanje Skupine UNIOR so predstavljeni v poglavju 9.14, na poslovanje družbe UNIOR d.d. pa v poglavju 10.15 Letnega poročila 2021.

8.12 IZVAJANJE JAVNE GOSPODARSKE SLUŽBE

Izvajanje gospodarske javne službe oskrbe s toplotno energijo na območju ZN center Zreče

Koncesijska pogodba je bila sklenjena z Občino Zreče 1. 3. 2007 za obdobje 20 let. Družba UNIOR d.d. je na podlagi te pogodbe s soglasjem Občine Zreče prevzela koncesijsko dejavnost s Pogodbo o upravljanju in izvajanju. V skladu s Koncesijsko pogodbo za izvajanje javne gospodarske službe oskrbe s toplotno energijo na območju Zreč pa se je družba UNIOR d.d. zavezala tudi za upravljanje in vzdrževanje omrežja za distribucijo toplotne energije.

Izkaz poslovnega izida za dejavnost izvajanja gospodarske javne službe – proizvodnja in oskrba s toplotno energijo

(v EUR)	2021	2020
Prihodki iz naslova dobave zemeljskega plina in elektrike	754.531	391.126
Skupaj prihodki	754.531	391.126
Stroški materiala in storitev	(726.069)	(405.337)
Amortizacija	(92.434)	(84.818)
Stroški dela	(121.916)	(94.758)
Drugi poslovni odhodki	(17.931)	(14.952)
Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	(11.255)	(10.572)
Skupaj stroški poslovanja	(969.605)	(610.437)
POSLOVNI IZID	(215.074)	(219.311)

Prihodki gospodarske javne službe se z namenom zagotavljanja ločenega računovodskega spremljanja dejavnosti gospodarske javne službe spremljajo v za ta namen organiziranih poslovno izidnih mestih v skladu s Koncesijsko pogodbo za izvajanje gospodarske javne službe oskrbe s toplotno energijo na območju ZN center Zreče. Prihodke predstavljajo zaračunana toplotna energija uporabnikom.

Stroški poslovanja so sestavljeni iz fiksnih upravičenih stroškov (stroški materiala, storitev, strošek dela, strošek vzdrževanja, amortizacija in drugi odhodki poslovanja) ter variabilnih stroškov (strošek energenta).

Na podlagi vseh podatkov je Agencija za energijo k izhodiščni ceni toplote za distribucijski sistem izdala soglasje k izhodiščni ceni.

Sodila za ločevanje odhodkov v zvezi z izvajanjem javne službe v skladu z Zakonom o preglednosti finančnih odnosov in ločenem evidentiranju različnih delavnosti (ZPFOLERD-1)

Družba UNIOR d.d. izvaja javno službo na področju gospodarske javne službe oskrbe s toplotno energijo na območju ZN center Zreče.

Z namenom ločenega izkazovanja in računovodskega spremljanja dejavnosti gospodarske javne službe v skladu s koncesijskimi pogodbami so v okviru družbe UNIOR d.d. organizirana ločena stroškovna mesta, in sicer:

- stroškovno mesto z oznako 52100 – SPTE 1 (proizvodnja elektrike in toplote);
- stroškovno mesto z oznako 52200 – SPTE 2 (proizvodnja elektrike in toplote);
- stroškovno mesto z oznako 52500 – Kotlarna Dobrava (toplota).

Neposredni stroški gospodarske javne službe se evidentirajo po svojih naravnih vrstah glede na to, katera prvina poslovnega procesa jih povzroča: stroški delovnih sredstev oziroma amortizacija, stroški dela, stroški storitev, stroški predmetov dela oziroma stroški materiala.

Razdelitev toplote in elektrike po proizvodnji

Fiksni upravičeni stroški brez stroškov energentov (stroški materiala, stroški storitev, stroški dela, stroški vzdrževanja, amortizacija, drugi odpisi vrednosti in drugi odhodki poslovanja) na Kotlarni Dobrava SM 52500 v celoti izhajajo iz proizvodnje in prodaje toplote.

Na stroškovnem mestu 52100 kogeneracija SPTE 1 in 52200 kogeneracija SPTE 2 pa se fiksni stroški izračunajo glede na delež proizvedene električne energije in toplote.

Izračun temelji na tehnični specifikaciji proizvajalca proizvodne naprave in je v razmerju:

- SPTE 1: SM 52100 (elektrika 391 kW – 45,4 odstotka),
(toplota 508 kW – 54,6 odstotka);
- SPTE 2: SM 52200 (elektrika 637 kW – 43,94 odstotka),
(toplota 766 kW – 56,51 odstotka).

Variabilni stroški (energenti) na stroškovnem mestu 52100 kogeneracija SPTE 1 in 52200 kogeneracija SPTE 2 se določijo v razmerju dejansko proizvedene elektrike in proizvedene toplote.

Posredni stroški gospodarske javne službe se z namenom njihovega razporejanja po dejavnostih in zagotavljanja ločenih računovodskih evidenc po posameznih dejavnostih ugotavljajo s sodili.

Posredne stroške gospodarske javne službe predstavljajo splošni stroški skupnih služb družbe. Kot sodilo se uporabi delež prihodka posamezne dejavnosti v skupnih prihodkih družbe.

Objektivno opravičenost sodil je preverila revizijska družba Deloitte revizija d.o.o. v letu 2021.

8.13 CILJI ZA LETO 2022

Poslovni načrt za leto 2022 je bil izdelan na podatkovnih temeljih, zbranih v decembru 2021. Bazira na hitrih in drastičnih spremembah, ki so se dogajale v zadnjem četrtletju minulega leta in so prizadele predvsem avtomobilsko industrijo, v katero se pretežno uvršča Skupina UNIOR. Napovedi so podvržene visokim tveganjem na raznih področjih, od primanjkljaja nabavnih materialov in komponent, pretrganih ustaljenih dobaviteljskih verig, visokih ravneh cen vhodnih surovin, električne energije in naftnih derivatov, ozkih grl oziroma rasti cen medcelinskega transporta, podaljšanih dobavnih rokov za stroje in njihovih komponent ter nenazadnje vsesplošnega deficita kadrov, ne glede na izobrazbo ali izkušnje. Še vedno je prisoten tudi vpliv pandemije COVID-19 na poslovanje v obliki raznih motenj, kot je povišana bolniška odsotnost, slabša komunikacija s kupci in dobavitelji kot posledica oteženih oziroma omejenih poslovnih potovanj ter nestabilnost in generalno večja mera nezadovoljstva in negotovosti na avtomobilskem trgu. Vse naštetu vliva precejšnjo mero previdnosti ob načrtovanju naših poslovnih rezultatov in razvojno investicijskih aktivnosti v letu 2022.

8.13.1 CILJI SKUPINE UNIOR ZA LETO 2022

V Skupini UNIOR za leto 2022 načrtujemo 272 milijonov evrov čistih prihodkov od prodaje, kar je 32,3 milijona evrov več oziroma 13,5-odstotno povečanje v primerjavi z letom 2021 in 29,4 odstotka več, kot je bilo doseženo v letu 2020. Kljub še vedno trajajočim neskladjem med ponudbo in povpraševanjem na globalnih trgih v razmerah skokovitega naraščanja stroškov za leto 2022 načrtujemo dobiček Skupine UNIOR v višini 11,5 milijona evrov, kar pomeni izboljšanje čistega poslovnega izida za 3,6 odstotka oziroma povečanje za 0,4 milijona EUR v primerjavi z doseženim v letu 2021. EBITDA Skupine UNIOR se bo v letu 2022 povečal za 8,1 odstotka oziroma 2,3 milijona evrov in bo dosegel 31,1 milijona evrov. Vsa podjetja v Skupini UNIOR bodo v letu 2022 povečevala prodajo in večinoma dosegala boljše rezultate kot v preteklem letu, hkrati pa se bo nadaljeval trend optimiranja poslovanja odvisnih in pridruženih podjetij.

Načrtovana prodaja in donosnost Skupine UNIOR

(v tisočih EUR)	2022 (načrt)	2021 (realizacija)
Prihodki od prodaje	272.021	239.699
EBIT	12.572	10.486
EBITDA	31.112	28.792
Poslovni izid	11.489	11.091

V letu 2022 bomo znižali finančne obveznosti Skupine UNIOR za 11,9 milijona evrov in razmerje neto finančni dolg/EBITDA do konca leta 2022 zmanjšali na 2,85, s čimer nadaljujemo trend zniževanja zadolženosti Skupine UNIOR.

8.13.2 CILJI DRUŽBE UNIOR d.d. ZA LETO 2022

V letu 2022 načrtujemo v družbi UNIOR d.d. čiste prihodke od prodaje v višini 193,5 milijona evrov, kar je 24,5 milijona evrov več oziroma 14,5-odstotno povečanje v primerjavi z letom 2021. Planirana vrednost prihodkov od prodaje je najvišja v zgodovini UNIOR d.d. in presega tudi prihodke, ki jih je družba dosegala, ko je bila turistična dejavnost Uniturja še eden od programov znotraj družbe. Pričakujemo, da se bodo sedanje dinamične in negotove razmere v nabavno prodajnih verigah do polletja umirile in stabilizirale. Vsi trije proizvodni programi imajo v času izdaje tega dokumenta dobro naročilno stanje in zato pričakujemo izboljšanje poslovanja celotne družbe.

Načrtovana prodaja in donosnost družbe UNIOR d.d.

(v tisočih EUR)	2022 (načrt)	2021 (realizacija)
Prihodki od prodaje	193.452	168.975
EBIT	5.135	2.943
EBITDA	14.861	12.663
Poslovni izid	4.753	2.746

V programu Odkovki načrtujemo v letu 2022 prodajo v višini 114,5 milijona evrov, kar predstavlja povečanje prodaje glede na leto 2021. Večja planirana prodaja v evrih glede na preteklo leto je vezana na načrtovano boljšo konjunkturo, zaradi katere bomo imeli 13-odstotno povečanje količin. Ključnega pomena za ohranjanje donosnosti programa in celotne skupine pa bo pri kupcih doseči načrtovan dvig prodajnih cen zaradi rasti cen materiala in energije. Prodajni plan temelji na obstoječem naročilnem stanju in predvideni konjunkturi s strani naših kupcev v letu 2022.

Na področju kovanja aluminija bomo v Vitanju v letu 2022 ustvarili pogoje za serijsko kovanje aluminija. Predvidevamo prvo kovanje dveh maloserijskih projektov, veliko časa pa bomo namenili tudi trženju programa aluminij in kovanju pridobljenih vzorčnih serij. Ocenjujemo, da bomo v letu 2022 dosegli prodajo v višini 200 tisoč evrov, predvsem pa pridobili nova naročila za prodajo v prihodnjih letih.

V programu Ročno orodje v letu 2022 načrtujemo 38 milijonov evrov prodaje, kar je minimalno zmanjšanje glede na leto 2021, ki je bilo zaznamovano z izjemno rastjo prihodkov zaradi poslov, ki v letu 2022 niso v celoti ponovljivi, saj gre za enkratne večje dobave ob začetnem oskrbovanju na novo odprtih servisnih delavnic za kolesa. V letu 2022 pospešujemo prodajo kolesarskega, motorističnega orodja, klešč, snemalcev ter kovinske embalaže. Iz proizvodnega asortimana smo izključili izdelke, ki so bili nerentabilni, kot so rezalci cevi, škarje za pločevino, stege in plastična kladiva.

Program Strojegradnja v letu 2022 načrtuje 20 milijonov evrov prodaje, kar je povečanje glede na leto 2021, v katerem se je izrazito občutil primanjkljaj pridobljenih naročil iz leta 2020, ko so bili kupci zaradi izbruha pandemije koronavirusa SARS-Cov-2 previdnejši pri naročanju nove investicijske opreme. V strategiji prodaje nadaljujemo z raznovrstnostjo obvladovanja trga. Skrbimo za globalno enakomerno razporejenost prodaje, za prisotnost v avtomobilski in tovarni industriji. Še naprej bomo večali število projektov za UNIOR d.d. in Skupino UNIOR.

V letu 2022 načrtujemo dobiček družbe UNIOR d.d. v višini 4,8 milijona evrov, kar bo za 2,1 milijona evrov višje, kot je doseženo v 2021. Kljub rekordnemu obsegu prihodkov od prodaje je načrtovan dobiček za 1,4 milijona evrov nižji kot v predkoronskem letu 2019 zaradi izrazitega povišanja vhodnih cen jekla in energentov, predvsem električne energije, ter stroškov dela zaradi povečanja povprečnih plač, ki je posledica višanja minimalne plače v zadnjih dveh letih ter napredovanj zaposlenih, ki smo jih izvedli, da smo pridobili in obdržali ustrezno usposobljene kadre. Izid iz poslovanja brez obresti, davkov in odpisov vrednosti (EBITDA), ki je v letu 2021 dosegel 12,7 milijona evrov, se bo v letu 2022 povečal in bo dosegel 14,9 milijona evrov.

V družbi UNIOR d.d. bomo v letu 2022 izvedli nove investicije v višini 8,8 milijona evrov, od katerih jih bomo 1,6 milijona evrov izdelali v lastni režiji. Najpomembnejši investiciji bosta dokončanje popolnoma robotizirane kovaške linije 6 z 2.000 tonsko stiskalnico in zagon linije za serijsko proizvodnjo aluminijastih odkovkov v Vitanju. Pri ostalih investicijah bomo osredotočeni na investicije, ki bodo predvsem z robotizacijo in avtomatizacijo procesov pripomogle k večji produktivnosti in izboljšanju izkoriščenosti obstoječih proizvodnih kapacitet ter zagotavljanju večje kakovosti izdelkov, izboljšanju pogojev dela in nadomeščanju iztrošene opreme. Če se bodo ponudile možnosti v okviru zadostnega denarnega toka in dodatno pridobljenih virov financiranja, bomo lahko izvedli ali vsaj začeli z izvedbo tudi preostalih investicij do višine 11,8 milijona evrov, ki smo jih opredelili kot nujno potrebne.

9 REVIDIRANI KONSOLIDIRANI RAČUNOVODSKI IZKAZI SKUPINE UNIOR

9.1 REVIDIRANI KONSOLIDIRANI RAČUNOVODSKI IZKAZ FINANČNEGA POLOŽAJA SKUPINE UNIOR NA DAN 31. 12. 2021

(v EUR)				
	Postavka	Pojasnilo	31. 12. 2021	31. 12. 2020
	SREDSTVA		365.577.341	341.401.898
A.	DOLGOROČNA SREDSTVA		213.404.405	206.672.731
I.	Neopredmetena sredstva in druga NS	9.7.2	7.807.422	8.333.468
1.	Dolgoročne premoženjske pravice		2.400.027	2.523.407
2.	Dobro ime		521.448	521.448
3.	Dolgoročno odloženi stroški razvijanja		3.947.203	4.259.356
4.	Druga neopredmetena sredstva		61.947	90.859
5.	Neopredmetena sredstva, ki se pridobivajo		876.797	938.398
II.	Opredmetena osnovna sredstva	9.7.3	176.560.904	172.207.675
1.	Zemljišča in zgradbe		102.215.823	99.271.152
	a) Zemljišča		30.070.639	27.492.923
	b) Zgradbe		72.145.184	71.778.229
2.	Proizvajalne naprave in stroji		62.654.505	65.654.842
3.	Druge naprave in oprema, drobni inv. in druga OOS		618.746	568.984
4.	Opredmetena osnovna sredstva, ki se pridobivajo		11.071.830	6.712.697
III.	Naložbene nepremičnine	9.7.4	1.986.461	1.922.524
IV.	Dolgoročne finančne naložbe	9.7.5	20.526.937	18.512.953
1.	Dolgoročne finančne naložbe, razen posojil		20.515.473	18.499.689
	a) Delnice in deleži v pridruženih družbah		20.426.841	18.333.465
	b) Druge dolgoročne finančne naložbe		88.632	166.224
2.	Dolgoročna posojila		11.464	13.264
V.	Dolgoročne poslovne terjatve	9.7.8	28.963	32.192
1.	Dolgoročne poslovne terjatve do kupcev		0	0
2.	Dolgoročne poslovne terjatve do drugih		28.963	32.192
VI.	Odložene terjatve za davek	9.7.15	6.493.718	5.663.919
B.	KRA TKOROČNA SREDSTVA		152.172.936	134.729.167
I.	Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	9.7.6	120.000	120.000
II.	Zaloge	9.7.7	86.540.690	75.000.399
1.	Material		34.372.076	26.890.799
2.	Nedokončana proizvodnja		28.087.466	27.980.774
3.	Proizvodi		18.375.645	14.611.493
4.	Trgovsko blago		5.705.503	5.517.333
III.	Kratkoročne finančne naložbe	9.7.9	3.251.733	2.937.946
1.	Kratkoročne finančne naložbe, razen posojil		0	0
2.	Kratkoročna posojila		3.251.733	2.937.946
IV.	Kratkoročne poslovne terjatve	9.7.8	51.203.777	40.835.024
1.	Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev		36.709.130	24.943.436
2.	Kratkoročne poslovne terjatve do drugih		14.494.647	15.891.588
V.	Denarna sredstva	9.7.10	11.056.736	15.835.798

Revidirani konsolidirani računovodski izkaz finančnega položaja Skupine UNIOR na dan 31. 12. 2021
(nadaljevanje)

(v EUR)				
	Postavka	Pojasnilo	31. 12. 2021	31. 12. 2020
	OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV		365.577.341	341.401.898
A.	KAPITAL	9.7.11	176.322.704	162.852.381
A1.	KAPITAL, PRIPISAN LASTNIKOM OBVLADUJOČE DRUŽBE		158.720.004	148.433.367
I.	Vpoklicani kapital		23.688.983	23.688.983
1.	Osnovni kapital		23.688.983	23.688.983
2.	Nevpoklicani kapital (odbitna postavka)		0	0
II.	Kapitalske rezerve		40.220.660	40.155.331
III.	Rezerve iz dobička		40.468.445	40.526.503
1.	Zakonske rezerve		2.010.200	2.031.982
2.	Rezerve za lastne delnice in lastne poslovne deleže		2.723.119	2.016.459
3.	Lastne delnice in poslovni deleži (odbitna postavka)		(2.723.119)	(2.016.459)
4.	Statutarne rezerve		0	3.278.156
5.	Druge rezerve iz dobička		38.458.245	35.216.365
IV.	Rezerve zaradi vrednotenja po poštenu vred.		20.521.761	20.231.979
V.	Preneseni čisti dobiček		25.745.126	30.986.078
VI.	Prenesena čista izguba		0	0
VII.	Čisti dobiček poslovnega leta		8.973.951	0
VIII.	Čista izguba poslovnega leta		0	(4.471.502)
IX.	Prevedbeni popravek kapitala		(898.922)	(2.684.005)
A2.	KAPITAL, PRIPISAN NEOBVLADUJOČIM DELEŽEM		17.602.700	14.419.014
B.	REZERVACIJE IN ODLOŽENI PRIHODKI	9.7.12	9.390.926	9.487.895
1.	Rezervacije za pokojnine in podobne obveznosti		6.700.968	6.613.268
2.	Druge rezervacije		2.490.453	2.649.702
3.	Odloženi prihodki		199.505	224.925
C.	DOLGOROČNE OBVEZNOSTI		82.356.570	90.528.420
I.	Dolgoročne finančne obveznosti	9.7.13	80.846.487	89.196.301
1.	Dolgoročne finančne obveznosti do bank		77.397.204	88.206.614
2.	Dolgoročne finančne obv. na podlagi obveznic		0	0
3.	Druge dolgoročne finančne obveznosti		3.449.283	989.687
II.	Dolgoročne poslovne obveznosti	9.7.14	13.085	0
1.	Dolgoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev		0	0
2.	Dolgoročne menične obveznosti		0	0
3.	Dolgoročne poslovne obv. na podlagi predujmov		0	0
4.	Druge dolgoročne poslovne obveznosti		13.085	0
III.	Odložene obveznosti za davek	9.7.15	1.496.998	1.332.119
Č.	KRA TKOROČNE OBVEZNOSTI		97.507.141	78.533.202
I.	Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev		0	0
II.	Kratkoročne finančne obveznosti	9.7.16	33.970.018	17.232.094
1.	Kratkoročne finančne obveznosti do bank		32.188.586	16.623.171
2.	Kratkoročne finančne obv. na podlagi obveznic		0	0
3.	Druge kratkoročne finančne obveznosti		1.781.432	608.923
III.	Kratkoročne poslovne obveznosti	9.7.17	63.537.123	61.301.108
1.	Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev		38.134.558	34.847.756
2.	Kratkoročne menične obveznosti		6.217.570	7.505.704
3.	Kratkoročne poslovne obv. na podlagi predujmov		1.372.391	1.572.278
4.	Druge kratkoročne poslovne obveznosti		17.812.604	17.375.370

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov.

9.2 REVIDIRANI KONSOLIDIRANI IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA SKUPINE UNIOR ZA OBDOBJE OD 1. 1. 2021 DO 31. 12. 2021

(v EUR)	Postavka	Pojasnila	januar–december 2021	januar–december 2020
A.	Čisti prihodki od prodaje	9.8.2	239.698.528	210.239.617
1.	Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu		34.546.353	29.407.490
	a) Čisti prihodki od prodaje proizvodov in storitev		24.345.511	22.715.866
	b) Čisti prihodki od prodaje blaga in materiala		10.200.842	6.691.624
2.	Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu		205.152.175	180.832.127
	a) Čisti prihodki od prodaje proizvodov in storitev		181.482.433	161.308.720
	b) Čisti prihodki od prodaje blaga in materiala		23.669.742	19.523.407
B.	Sprememba vrednosti zalog proizv. in nedokončane pr.		3.098.086	(2.938.186)
C.	Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	9.8.3	1.914.226	2.393.779
Č.	Drugi poslovni prihodki	9.8.4	7.120.035	10.476.648
I.	KOSMATI DONOS IZ POSLOVANJA		251.830.875	220.171.858
D.	Stroški blaga, materiala in storitev	9.8.5	(152.184.264)	(127.314.004)
1.	Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala		(9.284.848)	(9.197.592)
2.	Stroški porabljenega materiala		(109.871.763)	(89.429.483)
	a) Stroški materiala		(85.239.047)	(69.065.236)
	b) Stroški energije		(12.793.377)	(10.476.128)
	c) Drugi stroški materiala		(11.839.339)	(9.888.119)
3.	Stroški storitev		(33.027.653)	(28.686.929)
	a) Transportne storitve		(6.475.920)	(5.638.306)
	b) Stroški vzdrževanja		(3.564.121)	(3.088.285)
	c) Najemnine		(1.462.276)	(1.186.952)
	č) Drugi stroški storitev		(21.525.336)	(18.773.386)
E.	Stroški dela	9.8.5	(68.888.209)	(67.251.069)
1.	Stroški plač		(52.342.933)	(51.054.107)
2.	Stroški pokojninskih zavarovanj		(749.276)	(581.374)
3.	Stroški drugih socialnih zavarovanj		(8.538.163)	(8.382.045)
4.	Drugi stroški dela		(7.257.837)	(7.233.543)
F.	Odpisi vrednosti	9.8.5	(18.306.686)	(22.802.453)
1.	Amortizacija		(17.082.862)	(16.635.502)
2.	Prevrednotovalni poslovni odhodki pri NOS in OOS		(162.450)	(4.862.743)
3.	Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih		(1.061.374)	(1.304.208)
G.	Drugi poslovni odhodki	9.8.5	(1.966.014)	(1.675.845)
1.	Rezervacije		(75.817)	(122.286)
2.	Drugi stroški		(1.890.197)	(1.553.559)
II.	IZID IZ POSLOVANJA		10.485.702	1.128.487
H.	Finančni prihodki	9.8.6	4.382.820	917.539
1.	Finančni prihodki iz deležev		3.736.610	313.223
	a) Finančni prihodki iz deležev v pridruženih družbah		2.841.678	312.923
	b) Finančni prihodki iz deležev v drugih družbah		138.559	30
	c) Finančni prihodki iz drugih naložb		756.373	270
2.	Finančni prihodki iz danih posojil		178.804	108.931
3.	Finančni prihodki iz poslovnih terjatev		467.406	495.385
I.	Finančni odhodki	9.8.6	(3.608.851)	(5.122.545)
1.	Finančni odhodki iz oslavitve in odpisov finančnih naložb		(49.042)	(268.389)
2.	Finančni odhodki iz finančnih obveznosti		(3.158.632)	(3.616.779)
	a) Finančni odhodki iz posojil, prejetih od bank		(3.010.872)	(3.364.760)
	b) Finančni odhodki iz izdanih obveznic		0	0
	c) Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti		(147.760)	(252.019)
3.	Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti		(401.177)	(1.237.377)
	a) Fin. odhodki iz obveznosti do dobaviteljev in meničnih obv.		(125.887)	(378.065)
	b) Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti		(275.290)	(859.312)
III.	POSLOVNI IZID		11.259.671	(3.076.519)
	Davek iz dobička	9.9	(1.006.007)	(1.573.281)
	Odloženi davek	9.9	837.606	2.453.694
	ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA		11.091.270	(2.196.106)
	- ki pripada LASTNIKOM OBVLADUJOČE DRUŽBE		8.973.951	(4.471.502)
	- ki pripada NEOBVLADUJOČIM DELEŽEM		2.117.319	2.275.396
REZULTAT OHRANJENEGA POSLOVANJA		9.8	11.053.280	(2.213.829)
REZULTAT USTAVLJENEGA POSLOVANJA		9.8	37.990	17.723

Konsolidirani izkaz poslovnega izida Skupine UNIOR za obdobje od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021 (nadaljevanje)

(v EUR)	Postavka	januar–december 2021	januar–december 2020
	Delež lastnikov obvladujočega deleža v čistem dobičku (izgubi)	8.973.951	(4.471.502)
	Delež lastnikov neobvladujočih deležev v čistem dobičku (izgubi)	2.117.319	2.275.396
	Čisti dobiček (izguba) na delnico lastnikov obvladujočega deleža	3,16	(1,58)
	Čisti dobiček (izguba) na delnico lastnikov neobvladujočih deležev	0,75	0,80
	Čisti dobiček (izguba) na delnico iz ohranjenega poslovanja	3,89	(0,78)
	Čisti dobiček (izguba) na delnico iz ustavljenega poslovanja	0,01	0,01

Čisti dobiček oziroma izguba na delnico je izračunana tako, da se v izkazu poslovnega izida ugotovljeni čisti poslovni izid obračunskega obdobja deli s številom vseh izdanih delnic družbe UNIOR d.d.

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov.

9.3 REVIDIRANI KONSOLIDIRANI IZKAZ DRUGEGA VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA SKUPINE UNIOR ZA OBDOBJE OD 1. 1. 2021 DO 31. 12. 2021

(v EUR)	Postavka	januar–december 2021	januar–december 2020
1.	Čisti dobiček/izguba poslovnega leta po obdavčitvi	11.091.270	(2.196.106)
2.	Drugi vseobsegajoči donos obračunskega obdobja po obdavčitvi	3.728.146	(6.770.374)
2.1	Postavke, ki pozneje ne bodo prerazvrščene v poslovni izid	204.735	(5.729.597)
	Čisti dobički/izgube pripoznani v rezervah zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti v zvezi z opredmetenimi osnovnimi sredstvi	864.480	(5.635.407)
	Čisti dobički/izgube pripoznani v rezervah zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti v zvezi z neopredmetenimi osnovnimi sredstvi	0	0
	Aktuarski čisti dobički/izgube za pokojninske programe in sprememba odloženih davkov, pripoznani v zadržanem dobičku/izgubi	(659.745)	(94.190)
2.2	Postavke, ki bodo pozneje prerazvrščene v poslovni izid	3.523.411	(1.040.777)
	Dobički in izgube, ki izhajajo iz prevedbe računovodskih izkazov podjetij v tujini	3.523.411	(1.040.777)
3.	Vseobsegajoči donos poslovnega leta po obdavčitvi	14.819.416	(8.966.480)
	Celotni vseobsegajoči donos obračunskega obdobja, ki pripada lastnikom obvladujoče družbe	11.048.816	(10.763.516)
	Celotni vseobsegajoči donos obračunskega obdobja, ki pripada neobvladujočim deležem	3.770.600	1.797.036

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov.

Gibanje celotnega vseobsegajočega donosa je razvidno v točki 9.5 (Konsolidirani izkaz gibanja kapitala Skupine UNIOR) Letnega poročila 2021.

9.4 REVIDIRANI KONSOLIDIRANI IZKAZ DENARNIH TOKOV SKUPINE UNIOR ZA OBDOBJE OD 1. 1. 2021 DO 31. 12. 2021

(v EUR)	Postavka	Pojasnilo	januar–december 2021	januar–december 2020
A.	Denarni tokovi pri poslovanju			
a)	Čisti poslovni izid		11.091.270	(2.196.106)
	Poslovni izid pred obdavčitvijo		11.259.671	(3.076.519)
	Davki iz dobička in drugi davki, ki niso zajeti v poslovnih odhodkih	9.9	(168.401)	880.413
b)	Prilagoditve za		19.029.123	25.759.560
	Amortizacijo (+)	9.7.2, 9.7.3	17.082.862	16.635.502
	Prevrednotovalne poslovne prihodke, povezane s postavkami naložbenja in financiranja (-)	9.8.4	(566.230)	(528.163)
	Prevrednotovalne poslovne odhodke, povezane s postavkami naložbenja in financiranja (+)	9.8.5	162.450	4.862.743
	Oblikovanje popravka vrednosti terjatev	9.7.8	52.493	368.917
	Oblikovanje popravka vrednosti zalog	9.7.7	1.008.881	935.291
	Oblikovanje in odprava dolgoročnih rezervacij	9.7.12	(96.969)	22.256
	Finančne prihodke brez finančnih prihodkov iz poslovnih terjatev (-)	9.8.6	(1.822.038)	(422.154)
	Finančne odhodke brez finančnih odhodkov iz poslovnih obveznosti (+)	9.8.6	3.207.674	3.885.168
c)	Spremembe čistih obratnih sredstev (in časovnih razmejitev, rezervacij ter odloženih terjatev in obveznosti za davek) poslovnih postavk bilance stanja		(21.383.009)	3.112.093
	Začetne manj končne poslovne terjatve	9.7.8	(10.418.017)	4.480.171
	Začetne manj končne terjatve za odloženi davek	9.7.15	(829.799)	(2.318.794)
	Začetna manj končna sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	9.7.6	0	0
	Začetne manj končne zaloge	9.7.7	(12.549.172)	7.447.103
	Končne manj začetne obveznosti, vključene v skupine za odtujitev	9.7.6	0	0
	Končni manj začetni poslovni dolgovi	9.7.14, 9.7.17	2.249.100	(5.112.144)
	Končne manj začetne obveznosti za odloženi davek	9.7.15	164.879	(1.384.243)
č)	Prebitek prejemkov pri poslovanju ali prebitek izdatkov pri poslovanju (a + b + c)		8.737.384	26.675.547
B.	Denarni tokovi pri naložbenju			
a)	Prejemki pri naložbenju		4.888.874	10.034.933
	Prejemki od dobljenih obresti in deležev v dobičku, ki se nanašajo na naložbenje	9.8.6	1.822.038	422.154
	Prejemki od odtujitve neopredmetenih sredstev	9.7.2	80.795	41.777
	Prejemki od odtujitve opredmetenih osnovnih sredstev	9.7.3	2.901.831	710.958
	Prejemki od odtujitve naložbenih nepremičnin	9.7.4	0	8.500.000
	Prejemki od odtujitve dolgoročnih finančnih naložb	9.7.5	79.400	333.558
	Prejemki od odtujitve kratkoročnih finančnih naložb	9.7.9	4.810	26.486
b)	Izdatki pri naložbenju		(22.170.346)	(14.454.416)
	Izdatki za pridobitev neopredmetenih sredstev	9.7.2	(1.180.949)	(2.034.370)
	Izdatki za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev	9.7.3	(18.577.416)	(11.558.780)
	Izdatki za pridobitev naložbenih nepremičnin	9.7.4	0	0
	Izdatki za pridobitev dolgoročnih finančnih naložb	9.7.5	(2.093.384)	(427.344)
	Izdatki za pridobitev kratkoročnih finančnih naložb	9.7.9	(318.597)	(433.922)
c)	Prebitek prejemkov pri naložbenju ali prebitek izdatkov pri naložbenju (a + b)		(17.281.472)	(4.419.483)
C.	Denarni tokovi pri financiranju			
a)	Prejemki pri financiranju		44.901.634	15.602.084
	Prejemki od vplačanega kapitala	9.7.11	0	0
	Prejemki od povečanja dolgoročnih finančnih obveznosti	9.7.13	9.406.959	12.516.376
	Prejemki od povečanja kratkoročnih finančnih obveznosti	9.7.16	35.494.675	3.085.708
b)	Izdatki pri financiranju		(41.136.608)	(36.759.982)
	Izdatki za dane obresti, ki se nanašajo na financiranje	9.8.6	(3.158.632)	(3.616.779)
	Izdatki za pridobitev lastnih delnic	9.7.11	(700.000)	0
	Izdatki za odplačila dolgoročnih finančnih obveznosti	9.7.13	(41.009)	(7.881.159)
	Izdatki za odplačila kratkoročnih finančnih obveznosti	9.7.16	(36.472.515)	(24.638.797)
	Izdatki za izplačila dividend in drugih deležev v dobičku	9.7.11	(764.452)	(623.247)
c)	Prebitek prejemkov pri financiranju ali prebitek izdatkov pri financiranju (a + b)		3.765.026	(21.157.898)
Č.	Končno stanje denarnih sredstev	9.7.10	11.056.736	15.835.798
	Denarni izid v obdobju (seštevek prebitkov Ač, Bc in Cc)		(4.779.062)	1.098.166
	Začetno stanje denarnih sredstev		15.835.798	14.737.632

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov.

9.5 REVIDIRANI KONSOLIDIRANI IZKAZ GIBANJA KAPITALA SKUPINE UNIOR

GIBANJE KAPITALA ZA OBDOBJE OD 31. 12. 2020 DO 31. 12. 2021

(v EUR)	I. Vpoklicani kapital	II. Kapitalske rezerve	III. Rezerve iz dobička					IV. Rezerve zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti	V. Preneseni čisti poslovni izid	VI. Čisti poslovni izid posl. leta	VII. Prevedbeni popravek kapitala	Skupaj kapital, pripisan lastnikom obvladujoče družbe	Kapital pripisan neobvladujočim deležem	Skupaj kapital
	Osnovni kapital		Zakonske rezerve	Rezerve za lastne delnice	Lastne delnice (odb. post.)	Statutarne rezerve	Druge rezerve iz dobička							
A.1. Stanje konec prejšnjega poročevalskega obdobja	23.688.983	40.155.331	2.031.982	2.016.459	(2.016.459)	3.278.156	35.216.365	20.231.979	30.986.078	(4.471.502)	(2.684.005)	148.433.367	14.419.014	162.852.381
A.2. Začetno stanje poročevalskega obdobja	23.688.983	40.155.331	2.031.982	2.016.459	(2.016.459)	3.278.156	35.216.365	20.231.979	30.986.078	(4.471.502)	(2.684.005)	148.433.367	14.419.014	162.852.381
B.1. Spremembe lastniškega kapitala - transakcije z lastniki	0	65.329	0	0	(700.000)	0	(89.863)	0	(37.645)	0	0	(762.179)	(586.914)	(1.349.093)
Nakup lastnih delnic in lastnih poslovnih deležev	0	0	0	0	(700.000)	0	0	0	0	0	0	(700.000)	0	(700.000)
Izplačilo dividend	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	(764.452)	(764.452)
Druge spremembe lastniškega kapitala	0	65.329	0	0	0	0	(89.863)	0	(37.645)	0	0	(62.179)	177.538	115.359
B.2. Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	289.782	0	8.973.951	1.785.083	11.048.816	3.770.600	14.819.416
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8.973.951	0	8.973.951	2.117.319	11.091.270
Vnos aktuarskega dobička iz naslova rezervacij za odpravnine	0	0	0	0	0	0	0	(659.745)	0	0	0	(659.745)	0	(659.745)
Spremembe rezerv zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti	0	0	0	0	0	0	0	949.527	0	0	0	949.527	(85.047)	864.480
Druge sestavine vseobsegajočega donosa poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dobički in izgube, ki izhajajo iz prevedbe računovodskih izkazov podjetij v tujini	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.785.083	1.785.083	1.738.328	3.523.411
B.3. Spremembe v kapitalu	0	0	(21.782)	706.660	(6.660)	(3.278.156)	3.331.743	0	(5.203.307)	4.471.502	0	0	0	0
Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala	0	0	0	0	0	0	0	0	(4.471.502)	4.471.502	0	0	0	0
Oblikovanje rezerv za lastne delnice in lastne poslovne deleže	0	0	0	706.660	(6.660)	0	(700.000)	0	0	0	0	0	0	0
Druge spremembe v kapitalu	0	0	(21.782)	0	0	(3.278.156)	4.031.743	0	(731.805)	0	0	0	0	0
C. Končno stanje poročevalskega obdobja	23.688.983	40.220.660	2.010.200	2.723.119	(2.723.119)	0	38.458.245	20.521.761	25.745.126	8.973.951	(898.922)	158.720.004	17.602.700	176.322.704

GIBANJE KAPITALA ZA OBDOBJE OD 31. 12. 2019 DO 31. 12. 2020

(v EUR)	I. Vpoklicani kapital	II. Kapitalske rezerve	III. Rezerve iz dobička					IV. Rezerve zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti	V. Preneseni čisti poslovni izid	VI. Čisti poslovni izid posl. leta	VII. Prevedbeni popravek kapitala	Skupaj kapital, pripisan lastnikom obvladujoče družbe	Kapital pripisan neobvladujočim deležem	Skupaj kapital
	Osnovni kapital		Zakonske rezerve	Rezerve za lastne delnice	Lastne delnice (odb. post.)	Statutarne rezerve	Druge rezerve iz dobička							
A.1. Stanje konec prejšnjega poročevalskega obdobja	23.688.983	40.155.331	2.030.695	2.032.777	(2.108.011)	2.884.949	34.854.331	25.961.576	23.918.936	8.175.248	(2.121.588)	159.473.227	13.423.963	172.897.190
A.2. Začetno stanje poročevalskega obdobja	23.688.983	40.155.331	2.030.695	2.032.777	(2.108.011)	2.884.949	34.854.331	25.961.576	23.918.936	8.175.248	(2.121.588)	159.473.227	13.423.963	172.897.190
B.1. Spremembe lastniškega kapitala - transakcije z lastniki	0	0	0	0	0	0	0	0	(276.344)	0	0	(276.344)	(801.985)	(1.078.329)
Nakup lastnih delnic in lastnih poslovnih deležev	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Izplačilo dividend	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	(623.247)	(623.247)
Druge spremembe lastniškega kapitala	0	0	0	0	0	0	0	0	(276.344)	0	0	(276.344)	(178.738)	(455.082)
B.2. Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	(5.729.597)	0	(4.471.502)	(562.417)	(10.763.516)	1.797.036	(8.966.480)
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	(4.471.502)	0	(4.471.502)	2.275.396	(2.196.106)
Vnos aktuarskega dobička iz naslova rezervacij za odpravnine	0	0	0	0	0	0	0	(97.615)	0	0	0	(97.615)	0	(97.615)
Spremembe rezerv zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti	0	0	0	0	0	0	0	(5.635.407)	0	0	0	(5.635.407)	0	(5.635.407)
Druge sestavine vseobsegajočega donosa poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	3.425	0	0	0	3.425	0	3.425
Dobički in izgube, ki izhajajo iz prevedbe računovodskih izkazov podjetij v tujini	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	(562.417)	(562.417)	(478.360)	(1.040.777)
B.3. Spremembe v kapitalu	0	0	1.287	(16.318)	91.552	393.207	362.034	0	7.343.486	(8.175.248)	0	0	0	0
Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala	0	0	0	0	0	0	0	0	8.175.248	(8.175.248)	0	0	0	0
Oblikovanje rezerv za lastne delnice in lastne poslovne deleže	0	0	0	(16.318)	91.552	0	(75.234)	0	0	0	0	0	0	0
Druge spremembe v kapitalu	0	0	1.287	0	0	393.207	437.268	0	(831.762)	0	0	0	0	0
C. Končno stanje poročevalskega obdobja	23.688.983	40.155.331	2.031.982	2.016.459	(2.016.459)	3.278.156	35.216.365	20.231.979	30.986.078	(4.471.502)	(2.684.005)	148.433.367	14.419.014	162.852.381

Pojasnila k računovodskim izrazom so del računovodskih izkazov.

9.6 POJASNILA K REVIDIRANIM KONSOLIDIRANIM RAČUNOVODSKIM IZKAZOM SKUPINE UNIOR

Obvladujoča družba Skupine UNIOR je družba UNIOR Kovaška industrija d.d., s sedežem na naslovu: Kovaška 10, Zreče, Slovenija.

Konsolidirani računovodski izkazi vključujejo družbo UNIOR d.d. in njene odvisne družbe, deleže skupine v pridruženih družbah ter deleže v skupaj obvladovanih družbah (skupaj v nadaljevanju Skupina UNIOR). Naložbe v odvisne družbe so v izkazih Skupine UNIOR izločene v postopku konsolidacije. Podrobnejši pregled sestave Skupine UNIOR je prikazan v poglavju 3.1 in 3.2 Letnega poročila 2021.

Konsolidirani računovodski izkazi Skupine UNIOR so pripravljeni za leto, ki se je končalo 31. 12. 2021.

9.6.1 IZJAVA O SKLADNOSTI

Skupinski računovodski izkazi so sestavljeni v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah in mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), ki jih je sprejel Svet za mednarodne računovodske standarde (IASB), ter pojasnili, ki jih sprejema Odbor za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (OPMSRP) in kot jih je sprejela Evropska unija.

Na dan izkaza finančnega položaja glede na proces potrjevanja standardov v Evropski uniji ni razlik med računovodskimi usmeritvami Skupine UNIOR ter mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), ki jih je sprejela Evropska unija. Ti obvezni računovodski izkazi so pripravljeni za potrebe izpolnjevanja zakonskih zahtev. V skladu z zakonodajo mora družba zagotoviti neodvisno revizijo teh računovodskih izkazov. Revizija je omejena na revidiranje obveznih računovodskih izkazov za splošne potrebe, s čimer se izpolni zakonska zahteva po reviziji obveznih računovodskih izkazov. Revizija obravnava obvezne računovodske izkaze kot celoto in ne daje zagotovila o posameznih vrstičnih postavkah, kontih ali poslih. Zgolj revidirani računovodski izkazi niso namenjeni uporabi s strani katerekoli stranke za potrebe odločanja v zvezi z lastništvom, financiranjem in katerikoli drugimi konkretnimi posli, ki se nanašajo na družbe v skupini. Zaradi tega se uporabniki obveznih računovodskih izkazov ne smejo zanašati izključno na računovodske izkaze in morajo pred sprejemanjem odločitev izvesti tudi druge ustrezne postopke.

Uprava družbe UNIOR d.d. je konsolidirane računovodske izkaze Skupine UNIOR potrdila dne 20. 4. 2022.

9.6.2 PODLAGE ZA SESTAVITEV RAČUNOVODSKIH IZKAZOV

Pojasnjevalne informacije so vključene v poročilo z namenom obrazložiti tiste poslovne dogodke in transakcije, ki so pomembne za razumevanje sprememb v finančnem položaju in poslovnem izidu Skupine UNIOR v obdobju poslovnega leta 2021.

9.6.2.1 HIERARHIJA POŠTENIH VREDNOSTI

Prikazana sredstva in obveznosti so vrednotena po nabavnih oziroma odplačnih vrednostih razen zemljišč in naložbenih nepremičnin, ki so vrednotena po pošteni vrednosti, stroški obrestnih zamenjav se evidentirajo po pošteni vrednosti preko poslovnega izida. Ocenjujemo, da ni večjih razlik do poštenih vrednosti.

Sredstva in obveznosti, ki so merjene ali razkrite po pošteni vrednosti, so razvrščene v hierarhijo poštenih vrednosti na naslednje ravni:

- raven 1: sredstva, ki so vrednotena po borznem tečaju na zadnji dan obračunskega obdobja,
- raven 2: sredstva, ki ne kotirajo na borzi, njihovo vrednost pa je mogoče spremljati v celotnem trajanju sredstva,
- raven 3: sredstva, katerih vrednosti ni mogoče pridobiti iz tržnih podatkov; v tej kategoriji prikazujemo po ocenjeni pošteni vrednosti vrednotena zemljišča in naložbene nepremičnine, ter po pošteni vrednosti razkrite zgradbe in opremo, ki se vrednoti po nabavni vrednosti, za katere opravljamo preveritev znakov slabitev. V to raven za namene razkritja poštene vrednosti razvrščamo tudi dolgoročne finančne naložbe, ki so vrednotene po nabavni vrednosti, zmanjšani za slabitve in poslovne terjatve, kratkoročne finančne naložbe ter obveznosti po odplačni vrednosti.

Razvrstitev sredstev in obveznosti glede na določitev njihove poštene vrednosti

na dan 31. 12. 2021

(v EUR)	Raven 1	Raven 3	Skupaj
Opredmetena osnovna sredstva		30.070.639	30.070.639
– zemljišča		30.070.639	30.070.639
Naložbene nepremičnine		1.986.461	1.986.461
Dolgoročne finančne naložbe	0	11.464	11.464
– delnice, ki kotirajo na borzi	0		0
– dolgoročne finančne naložbe – dolgoročna posojila		11.464	11.464
Dolgoročne poslovne terjatve		28.963	28.963
Kratkoročne finančne naložbe		3.251.733	3.251.733
Kratkoročne poslovne terjatve		51.203.777	51.203.777
Dolgoročne finančne obveznosti		80.846.487	80.846.487
Dolgoročne poslovne obveznosti		13.085	13.085
Kratkoročne finančne obveznosti		33.970.018	33.970.018
Kratkoročne poslovne obveznosti		63.537.123	63.537.123

Razvrstitev sredstev in obveznosti glede na določitev njihove poštene vrednosti
na dan 31. 12. 2020

(v EUR)	Raven 1	Raven 3	Skupaj
Opredmetena osnovna sredstva		27.492.923	27.492.923
– zemljišča		27.492.923	27.492.923
Naložbene nepremičnine		1.922.524	1.922.524
Dolgoročne finančne naložbe	0	13.264	13.264
– delnice, ki kotirajo na borzi	0		0
– dolgoročne finančne naložbe – dolgoročna posojila		13.264	13.264
Dolgoročne poslovne terjatve		32.192	32.192
Kratkoročne finančne naložbe		2.937.946	2.937.946
Kratkoročne poslovne terjatve		40.835.024	40.835.024
Dolgoročne finančne obveznosti		89.196.301	89.196.301
Dolgoročne poslovne obveznosti		0	0
Kratkoročne finančne obveznosti		17.232.094	17.232.094
Kratkoročne poslovne obveznosti		61.301.108	61.301.108

9.6.2.2 UPORABLJENE RAČUNOVODSKE USMERITVE

Uporabljene računovodske usmeritve so enake kot v preteklem letu.

V tekočem poročevalskem obdobju veljajo naslednje spremembe obstoječih standardov, ki jih je izdal Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde (UOMRS) in sprejela EU:

- **spremembe MSRP 9** – Finančni instrumenti, MRS 39 – Finančni instrumenti: Pripoznavanje in merjenje, MSRP 7 – Finančni instrumenti: Razkritja, MSRP 4 – Zavarovalne pogodbe in MSRP 16 – Najemi – Reforma referenčnih obrestnih mer – 2. faza, ki jih je EU sprejela 13. 1. 2021 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2021 ali pozneje),
- **spremembe MSRP 16** – Najemi – Prilagoditve najemnin v zvezi s COVID-19 po 30. 6. 2021, ki jih je EU sprejela 30. 8. 2021 (veljajo od 1. 4. 2021 za poslovna leta, ki se začnejo 1. 1. 2021 ali pozneje),
- **spremembe MSRP 4** – Zavarovalne pogodbe – Podaljšanje začasne oprostitve od uporabe MSRP 9, ki jih je EU sprejela 16. 12. 2020 (datum prenehanja veljavnosti začasne oprostitve je bil podaljšan s 1. 1. 2021 na letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2023 ali pozneje).

Sprejetje teh sprememb k obstoječim standardom ni privedlo do pomembnih sprememb računovodskih izkazov.

9.6.2.3 FUNKCIONALNA IN PREDSTAVITVENA VALUTA

Vsi računovodski izkazi in pojasnila k računovodskim izkazom so prikazani in sestavljeni v evrih (EUR), ki je funkcionalna valuta v Sloveniji in funkcionalna valuta skupine, prikazani brez centov in zaokroženi na celo število. Zaradi zaokroževanja lahko pri seštevanju nastanejo zaokrožitvene napake.

Posle, izražene v tuji valuti, preračunamo v evre po referenčnem tečaju Evropske centralne banke (v nadaljevanju ECB) na dan posla. Denarna in nedenarna sredstva in obveznosti, izražene v tuji valuti na dan izkaza finančnega položaja, preračunamo v domačo valuto po referenčnem tečaju ECB, veljavnem na zadnji dan obračunskega obdobja. Tečajne razlike pripoznamo v izkazu poslovnega izida.

Posamični računovodski izkazi finančnega položaja odvisnih podjetij, ki niso izkazani v evrih, so bili za potrebe konsolidacije preračunani po končnem srednjem referenčnem tečaju ECB na dan 31. 12. 2021, izkazi poslovnega izida odvisnih podjetij pa po povprečnem tečaju ECB v letu 2021. Razlika je izkazana v prevedbenem popravku kapitala v konsolidiranih računovodskih izkazih Skupine UNIOR.

9.6.2.4 DOBIČEK/IZGUBA IZ POSLOVANJA

Dobiček/izguba iz poslovanja je opredeljen kot dobiček/izguba pred obdavčitvijo in finančnimi postavkami. Finančne postavke zajemajo obresti od denarnih sredstev na računih v banki, depozitov, naložb, namenjenih za prodajo, plačane obresti od posojil, dobiček ali izgubo iz prodaje finančnih instrumentov, namenjenih za prodajo ter pozitivne in negativne tečajne razlike od prevedbe vseh monetarnih sredstev in obveznosti v tuji valuti.

9.6.2.5 POMEMBNE OCENE IN PRESOJE

Skladno z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja poslovodstvo pri pripravi računovodskih izkazov poda ocene, presoje in predpostavke, ki vplivajo na uporabo usmeritev in na izkazane vrednosti sredstev in obveznosti ter prihodkov in odhodkov. Ocene oblikuje glede na izkušnje iz prejšnjih let in pričakovanja v obračunskem obdobju. Dejanski rezultati lahko od teh ocen odstopajo, zato ocene stalno preverjamo in oblikujemo njihove popravke. Ocene in presoje so prisotne tudi pri slabitvah finančnih naložb, terjatvah, slabitvah zalog in pri ocenah življenjskih dob osnovnih sredstev. Za vrednotenje zemljišč se pri ocenah in presojah uporabljajo metode vrednotenja, ki temeljijo na metodi primerljivih transakcij.

ODLOŽENI DAVKI

Na osnovi ocene, da bo v prihodnosti na voljo dovolj razpoložljivega dobička, smo oblikovali odložene terjatve za davke iz naslova:

- oblikovanja rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi,
- oslabitev terjatev do kupcev,
- oslabitev finančnih naložb,
- olajšav za investiranje in vlaganje v raziskave in razvoj ter
- olajšav iz naslova neizrabljenih davčnih izgub.

Podrobneje so odloženi davki predstavljeni v poglavju 9.7.15 Letnega poročila 2021.

Odložene terjatve za davek, ki so pripoznane iz naslova oblikovanja rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine, se zmanjšujejo v ustreznih zneskih s koriščenjem oblikovanih rezervacij in se povečujejo v ustreznih zneskih glede na novo oblikovane rezervacije.

Davčne stopnje, uporabljene za izračun višine odbitnih začasnih razlik, so v skladu z davčnimi zakonodajami v posameznih državah, v katerih podjetja v skupini delujejo, znašajo pa med 9,0 in 33,825 odstotka. Na osnovi pogojev, kot so navedeni v MRS 12, in načrta poslovanja za prihodnje obdobje ocenjujemo, da bomo v prihodnjih letih razpolagali z obdavčljivim dobičkom za kritje neizrabljenih davčnih izgub.

Odložene obveznosti za davke izhajajo iz začasnih obdavčljivih razlik pri prevrednotenju zemljišč na višjo vrednost in pri prevrednotenju odpravnin.

Skupina v konsolidiranem izkazu finančnega položaja prikazuje pobotane terjatve oziroma obveznosti za odloženi davek, v podrobnih razkritjih pa so izkazane v bruto zneskih.

Na dan poročanja se preveri višina izkazanih odloženih terjatev in odloženih obveznosti za davek. Če skupina ne razpolaga z zadostnim razpoložljivim dobičkom, se izkazana vrednost odloženih terjatev za davek ustrezno zmanjša.

REZERVACIJE

Poslovodstvo potrdi vsebino in višino oblikovanih rezervacij na osnovi:

- izračuna rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine,
- ocene o morebitni pričakovani višini odškodnine, ki jo poda pravna služba družbe ali zunanji odvetnik na osnovi obstoječih tožb in odškodninskih zahtevkov.

Zneski oblikovanih rezervacij so najboljša ocena prihodnjih izdatkov.

TVEGANJA

Skladno z MSRP 7 so finančna tveganja (kreditno tveganje, tveganje spremembe obrestnih mer ter likvidnostno tveganje) podrobno razkrita in opisana v računovodskem delu Letnega poročila 2021, in sicer v poglavju 9.11.

9.6.2.6 POVZETEK POMEMBNIH RAČUNOVODSKIH USMERITEV IN RAZKRITJA

V skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja predstavljamo posamezne kategorije predpisanih razkritij in vse pomembne zadeve. Uporabljene računovodske usmeritve ter narava in stopnja pomembnosti razkritij so opredeljeni v internih aktih obvladujoče družbe. Pri vseh pomembnih prikazanih zneskih v računovodskih izkazih smo razkrili tudi primerjalne informacije iz preteklega obdobja in jih prav tako vključujemo v številčne ter opisne informacije. Primerjalni podatki so prilagojeni tako, da so v skladu s predstavitvijo informacij v tekočem letu.

Računovodske usmeritve, ki so navedene v nadaljevanju, so bile dosledno uporabljene v vseh obdobjih, ki so prikazana v računovodskih izkazih.

OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA

Za vrednotenje zemljišč uporabljamo model prevrednotenja na podlagi cenitev pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin v skladu z mednarodnimi standardi ocenjevanja vrednosti najmanj vsakih pet let. Prevrednotovalni presežek se izkaže v kategoriji kapital kot rezerve zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti in neposredno ne vplivajo na poslovni izid. Pri merjenju gradbenih objektov, zgradb, naprav in opreme uporabljamo model nabavne vrednosti. Sredstvo izkazujemo po njegovi nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek in nabrano izgubo zaradi oslabitve. Način in uporabljene metode vrednotenja sredstev zaradi oslabitve so opisane v nadaljevanju pod naslovom Oslabitev opredmetenih osnovnih sredstev. Nabavna vrednost opredmetenega osnovnega sredstva je ustreznik denarne cene na dan pripoznanja. Nabavna vrednost opredmetenega osnovnega sredstva zajema: njegovo nakupno ceno, tudi uvozne carine in nevračljive nakupne dajatve po odštetju vseh trgovinskih in drugih popustov; vse stroške spravljavanja sredstva na njegovo mesto in v stanje, kjer sredstvo lahko deluje v skladu s pričakovanji posloводства, ter začetno oceno stroškov razgradnje in odstranitve opredmetenega osnovnega sredstva ter obnovitev mesta, na katerem se je to sredstvo nahajalo. To obvezo družba prevzame ob pridobitvi sredstva ali pa kot posledico tega, da je sredstvo namesto za proizvodnjo zalog v določenem obdobju uporabljalo tudi v druge namene.

V primeru pomembnih nabavnih vrednosti opredmetenega osnovnega sredstva, ki vsebuje sestavne dele, ki imajo različne ocenjene dobe koristnosti, ga razdelimo na njegove sestavne dele. Vsak del obravnavamo ločeno. Zemljišča obravnavamo ločeno in jih ne amortiziramo.

Stroški izposojanja, ki jih je mogoče neposredno pripisati nakupu, gradnji ali proizvodnji sredstva v pripravi, povečujejo nabavno vrednost takega sredstva. Usredstvovanje stroškov izposojanja kot dela

nabavne vrednosti sredstva v pripravi se začne, ko nastanejo izdatki za sredstvo, stroški izposojanja in se začnejo dejavnosti, ki so potrebne za pripravo sredstva za nameravano uporabo.

KASNEJŠI STROŠKI

Kasnejši izdatki, nastali v zvezi z nadomestitvijo posameznega dela opredmetenega osnovnega sredstva, povečujejo njegovo nabavno vrednost. Drugi kasnejši izdatki v zvezi z opredmetenim osnovnim sredstvom povečajo njegovo nabavno vrednost, če je verjetno, da bodo njegove prihodnje gospodarske koristi večje v primerjavi s prvotno ocenjenimi, ali pa da se podaljša življenjska doba. Vsi ostali izdatki se pripoznajo kot odhodek ob nastanku.

AMORTIZACIJA

Znesek amortizacije v vsakem obdobju pripoznamo v poslovnem izidu. Sredstvo začnemo amortizirati, ko je razpoložljivo za uporabo. Osnovna sredstva amortiziramo po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju ocenjene dobe koristnosti vsakega posameznega opredmetenega sredstva. Uporabljena metoda amortiziranja se preveri na koncu vsakega poslovnega leta. Preostalo vrednost sredstva praviloma upoštevamo le pri pomembnih postavkah, pri čemer se upoštevajo tudi stroški likvidacije opredmetenega osnovnega sredstva. Zemljišč in umetnin ne amortiziramo.

Amortizacijske stopnje, ki jih uporablja skupina, so naslednje:

	Najnižja %	Najvišja %
Opredmetena osnovna sredstva:		
Nepremičnine:	0,3	20,0
Zidane zgradbe	0,3	13,6
Druge zgradbe	2,0	20,0
Oprema:		
Proizvjalna oprema	0,1	35,0
Računalniška in elektr. oprema	0,6	50,0
Viličarji in dvigala	1,8	22,1
Avtomobili in traktorji	0,8	33,3
Oprema za čiščenje in ogrevanje	3,1	36,4
Merilne in kontrolne naprave	3,4	43,6
Pohištvo – pisarniško in ostalo	1,3	50,0
Druga oprema	10,0	33,3

ODPRAVA PRIPOZNANJA

Pripoznanje knjigovodske vrednosti posameznega opredmetenega osnovnega sredstva odpravimo ob odtujitvi ali če od njegove uporabe ali odtujitve ne pričakujemo prihodnjih gospodarskih koristi. Dobički ali izgube iz odprave pripoznanja posameznega opredmetenega osnovnega sredstva se vključijo v poslovni izid, ko je katerikoli od pogojev izpolnjen.

SREDSTVA V NAJEMU

Na osnovi najema pridobljena sredstva se pripoznajo kot pravica do uporabe in obveznost iz najema. Pravica do uporabe sredstev ne vključuje sredstev iz kratkoročnih najemov (do enega leta) in najemov majhne vrednosti (posamezno najeto sredstvo do višine 5.000 evrov). Vrednost sredstva se pripozna v sedanji vrednosti najemnin, ki še niso plačane. Najemnine se diskontirajo po obrestni meri, sprejeti pri najemu ali predpostavljeni obrestni meri za izposojanje. Pri izračunu pravic do najema se upošteva tudi morebitne začetne neposredne stroške in oceno stroškov, ki bodo nastali pri odstranitvi ali obnovitvi sredstva. Predpostavljena obrestna mera je določena na osnovi obrestne mere za netvegane državne obveznice in kreditnega pribitka. Pri merjenju pravic do uporabe sredstev se uporablja model nabavne vrednosti. Začetna vrednost pravic se v dobi uporabe zmanjšuje za amortizacijo in izgubo zaradi oslabitve ter se popravlja za ponovno merjenje obveznosti iz najema. Pravice se amortizirajo od datuma začetka do konca najema. Pri merjenju obveznosti iz najema se po začetku najema obveznosti povečajo za obresti in zmanjšajo za plačila najemnin. V primeru spremembe najema se ponovno izmeri vrednost obveznosti ali pa izračuna ločen najem. Pravice do uporabe sredstev in obveznosti iz najemov so v izkazu finančnega položaja prikazane kot ločene postavke.

NEOPREDMETENA SREDSTVA

Neopredmetena sredstva vrednotimo po modelu nabavne vrednosti. Na začetku jih pripoznamo po nabavni vrednosti, ki je enaka pošteni vrednosti. Po začetnem pripoznanju izkazujemo neopredmetena sredstva po njihovi nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in izgube zaradi oslabitve. Pogoji, ki morajo biti izpolnjeni, da se stroški razvijanja pripoznajo kot neopredmeteno sredstvo, so: izvedljivost strokovnega dokončanja projekta, da bo na voljo za uporabo ali prodajo; namen dokončati projekt in ga uporabljati ali prodati; zmožnost uporabljati ali prodati projekt; verjetnost gospodarskih koristi projekta (obstoj trga za učinke projekta ali za projekt oziroma njegova koristnost, če se bo uporabljal v podjetju); razpoložljivost tehničnih, finančnih in drugih dejavnikov za dokončanje razvijanja in uporabo ali prodajo projekta, ter sposobnost zanesljivo izmeriti stroške, ki se pripisujejo neopredmetenemu sredstvu med njegovim razvijanjem (usredstvovanje stroškov).

DOBRO IME

Dobro ime ovrednotimo po pošteni vrednosti prenesene kupnine, vključno s pripoznano vrednostjo kakršnega koli neobvladujočega deleža v prevzeti družbi, zmanjšano za čisto pripoznano vrednost prevzetih sredstev in obveznosti, vrednotenih na dan prevzema. Prenesena kupnina vključuje poštene vrednosti prenesenih sredstev, obveznosti do predhodnih lastnikov prevzete družbe in poslovne deleže, ki jih je izdala družba. Po začetnem pripoznanju se dobro ime izmeri po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrane oslabitve. Preverba oslabitve se izvaja letno za enoto, na katero se dobro ime nanaša.

EMISIJSKI KUPONI

Med neopredmetenimi dolgoročnimi sredstvi so izkazani dolgoročno odloženi stroški emisijskih kuponov, dodeljenih s strani Ministrstva za okolje in prostor, Agencije RS za okolje.

AMORTIZACIJA

Amortizacija se začne obračunavati, ko je sredstvo na razpolago za uporabo. To pomeni, ko je na kraju in v stanju, ki je potrebno, da deluje tako, kot je bilo načrtovano. Neodpisana vrednost neopredmetenega sredstva se zmanjšuje po metodi enakomernega časovnega amortiziranja v obdobju koristnosti sredstva. Dobo in metodo amortiziranja za neopredmeteno sredstvo s končno dobo koristnosti pregledamo najmanj konec vsakega poslovnega leta. Če se pričakovana doba koristnosti sredstva razlikuje od prejšnjih ocen, dobo amortiziranja ustrezno spremenimo.

Doba koristnosti neopredmetenega sredstva, ki izhaja iz pogodbenih ali drugih pravnih pravic, ne presega dobe pogodbenih ali drugih pravnih pravic; lahko pa je krajša, odvisno od obdobja, v katerem pričakujemo, da bomo sredstvo uporabljali. Ocenjena doba koristnosti za druga neopredmetena sredstva je pet let.

Amortizacijske stopnje, ki jih uporablja skupina, so naslednje:

	Najnižja %	Najvišja %
Neopredmetena dolgoročna sredstva:	2,0	33,3

NALOŽBENE NEPREMIČNINE

Naložbene nepremičnine imamo v lasti, da bi nam prinašale najemnino ali povečevale vrednost dolgoročne naložbe. Za merjenje naložbenih nepremičnin uporabljamo model poštene vrednosti in jo ocenimo s pomočjo cenitve, pripravljene s strani pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin. Spremembe poštene vrednosti se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Naložbene nepremičnine se ne amortizirajo.

FINANČNE NALOŽBE

Finančne naložbe v pridružena podjetja se v konsolidiranih računovodskih izkazih vrednotijo po kapitalski metodi. Dobički in izgube pridruženih podjetij v konsolidiranem izkazu finančnega položaja povečujejo oziroma zmanjšujejo vrednost dolgoročnih finančnih naložb, v konsolidiranem izkazu poslovnega izida pa povečujejo finančne prihodke oziroma odhodke.

FINANČNI INSTRUMENTI

Finančne instrumente se lahko razvrsti v razrede, in sicer:

1. finančni instrumenti, merjeni po odplačni vrednosti,
2. finančni instrumenti po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa ter
3. finančni instrumenti po poštenu vrednosti preko poslovnega izida.

FINANČNI INSTRUMENTI PO ODPLAČNI VREDNOSTI

Skupina med te finančne instrumente razvrsti finančna sredstva, ki jih poseduje v okviru poslovnega modela za pridobivanje pogodbenih denarnih tokov in če denarni tokovi predstavljajo izključno plačila glavnice in obresti od neporavnane glavnice (posojila, terjatve in nekotirajoči dolžniški vrednostni papirji). Finančni instrument se pripozna po poštenu vrednosti, povečani za neposredne stroške posla. Dobički in izgube se pripoznajo v poslovnem izidu ob odpravi, spremembi ali oslabitvi.

FINANČNI INSTRUMENTI PO POŠTENI VREDNOSTI PREKO DRUGEGA VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA

Razred smo oblikovali za lastniške vrednostne papirje, za katere bi se ob morebitnem pripoznanju odločili, da jih bomo v svojem portfelju ohranili daljše časovno obdobje in jih ne posedujemo za namene trgovanja. Ob začetnem pripoznanju jih izmerimo po poštenu vrednosti z upoštevanjem transakcijskih stroškov, ki izhajajo iz nakupa finančnega sredstva. Dobički in izgube iz naslova teh finančnih instrumentov se nikoli ne razporedijo v izkaz poslovnega izida. Dividende iz naslova finančnih instrumentov, razvrščenih v ta razred, se pripoznajo kot finančni prihodki v izkazu poslovnega izida.

FINANČNI INSTRUMENTI PO POŠTENI VREDNOSTI PREKO POSLOVNEGA IZIDA

V ta razred prerazporedimo finančne instrumente, ki so namenjeni trgovanju, in finančne instrumente, ki jih skupina mora izmeriti po poštenu vrednosti. Dobički in izgube iz naslova teh finančnih instrumentov se razporedijo v izkaz poslovnega izida. Dividende iz naslova finančnih instrumentov, razvrščenih v ta razred, se pripoznajo kot finančni prihodki v izkazu poslovnega izida.

TERJATVE IZ POSLOVANJA

V poslovnih knjigah ločeno evidentiramo dolgoročne in kratkoročne terjatve do kupcev, države in zaposlenih. Med terjatvami iz poslovanja izkazujemo tudi terjatve za obresti od omenjenih terjatev. Dolgoročne in kratkoročne terjatve iz poslovanja so izkazane po transakcijski vrednosti. Terjatve iz poslovanja, ki so izražene v tujih valutah, na zadnji dan poslovnega leta preračunamo v domačo valuto po referenčnem tečaju Evropske centralne banke. Ustreznost izkazane velikosti posamezne terjatve

ugotavljamo ob koncu obračunskega obdobja na osnovi argumentiranih dokazov glede pričakovanih denarnih tokov za poplačilo. Slabitev terjatev oblikujemo na podlagi pričakovanih izgub glede na tveganje, da terjatve ne bi bile poplačane. Pri tem upoštevamo historične, trenutne in v prihodnost usmerjene informacije o poplačilih.

BLAGOVNI KREDITI

Skupina daje blagovne kredite pridruženim podjetjem za potrebe njihovega poslovanja. Blagovne kredite pripoznamo med dolgoročnimi poslovnimi terjatvami. Za blagovne kredite lahko obračunavamo obresti. Popravki vrednosti za dane blagovne kredite se oblikujejo glede na morebitne pričakovane izgube glede na tveganje, da terjatve, če so zapadle, ne bi bile poplačane.

DANA POSOJILA

Dana posojila ob začetnem pripoznanju izkazujemo po pošteni vrednosti, zmanjšani za stroške ob upoštevanju metode efektivnih obrestnih mer. Glede na njihovo ročnost so na datum poravnave razvrščena med dolgoročna oziroma kratkoročna sredstva. S ciljem obvladovanja kreditnega tveganja se glede na boniteto posojilojemalca določita ročnost posojila ter način poravnave, zavarovana z običajnimi instrumenti zavarovanja. Ob morebitnem neizpolnjevanju zapadlih pogodbenih obveznosti posojilojemalca pristopimo k unovčitvi instrumentov zavarovanja. Za presojo poplačljivosti danih posojil se uporablja metoda presoje razpoložljivosti denarnega toka upnika za poplačilo ter metoda neto vrednosti sredstev, s katerimi razpolaga upnik in so podlaga za poplačilo danih posojil.

PREJETA POSOJILA

Prejeta posojila vrednotimo ob začetnem pripoznanju po pošteni vrednosti, zmanjšani za stroške ob upoštevanju metode efektivnih obrestnih mer. V strukturi prejetih posojil prevladujejo bančna posojila z odplačilom glavnice ob zapadlosti posojilne pogodbe. Glede na ročnost so ob pripoznanju uvrščena med dolgoročne oziroma kratkoročne finančne obveznosti. Na zadnji dan leta so vse finančne obveznosti, ki zapadejo v plačilo v prihodnjem letu, prenesene med kratkoročne finančne obveznosti. Prejeta posojila so zavarovana z blanco menicami, terjatvami, zalogami in hipotekami na premičnem in nepremičnem premoženju.

SREDSTVA ZA PRODAJO

Med sredstvi (skupine za odtujitev) za prodajo prikazujemo nekratkoročna sredstva, namenjena prodaji, njihovo vrednost pa bomo povrnili s prodajo v naslednjih dvanajstih mesecih in ne z njihovo uporabo. V skupino sredstev za prodajo dolgoročna sredstva prerazvrstimo v trenutku, ko je prodaja zelo verjetna in so izpolnjeni pogoji po MSRP, kar pomeni, da imamo znanega kupca in podpisano predpogodbo ali

pogodbo o prodaji takšnega sredstva. Sredstva na sredstva za prodajo prerazvrstimo po nižji izmed knjigovodske vrednosti ali poštene vrednosti zmanjšane za stroške prodaje, kot so bila prikazana med dolgoročnimi sredstvi, ne glede na pričakovano prejeto kupnino za to sredstvo. Sredstva za prodajo se ne amortizirajo.

ZALOGE

Zaloge se vrednotijo po izvirni vrednosti ali čisti iztržljivi vrednosti, in sicer po manjši izmed njiju. Čista iztržljiva vrednost je ocenjena prodajna cena, dosežena v rednem poslovanju, zmanjšana za ocenjene stroške dokončanja in prodaje. Cena količinske enote v zalogi vsebuje stroške, ki nastajajo pri pridobivanju zalog in spravljaju na njihovo sedanje mesto in stanje. Pri dokončanih proizvodih in nedokončani proizvodnji stroški vsebujejo tudi ustrezen delež proizvodnih stroškov ob normalni uporabi proizvodnih sredstev. Poraba zalog se izkazuje po metodi tehtanih povprečnih cen. Družbe v skupini konec leta preverjajo zaloge brez gibanja v tekočem letu in jih oslabijo na iztržljivo vrednost.

Družbe v skupini oblikujejo popravek vrednosti zalog glede na starost, in sicer:

- zaloge, ki niso imele gibanja v zadnjem letu, v višini 5 odstotkov od vrednosti zalog,
- zaloge, ki niso imele gibanja dve leti, v višini dodatnih 15 odstotkov od vrednosti zalog,
- zaloge, ki niso imele gibanja tri leta, v višini dodatnih 10 odstotkov od vrednosti zalog,
- zaloge, ki niso imele gibanja štiri leta, v višini dodatnih 10 odstotkov od vrednosti zalog,
- zaloge, ki niso imele gibanja pet let in več, v višini dodatnih 10 odstotkov od vrednosti zalog.

DENAR

Med denarna sredstva štejemo denar v blagajni in vloge na vpogled na računih ter bančne depozite z ročnostjo do treh mesecev. Stanje denarnih sredstev v tujih valutah preračunamo v domačo valuto po referenčnem tečaju Evropske centralne banke na zadnji dan poslovnega leta.

KAPITAL

OSNOVNI KAPITAL

Osnovni kapital obvladujoče družbe UNIOR d.d. je izkazan v evrih in je razdeljen na 2.838.414 navadnih kosovnih delnic, ki se glasijo na ime in so prosto prenosljive.

DIVIDENDE

Dividende pripoznamo v računovodskih izkazih skupine - kot obveznost do delničarjev, ko je sprejet sklep skupščine delničarjev o izplačilu dividend.

ODKUP LASTNIH DELNIC

V letu 2019 smo na podlagi pravnomočne sodbe pridobili lastne delnice. V računovodskih izkazih se pripoznajo kot odbitna postavka v kapitalu skupine. Delnice izkazujemo po stroškovni metodi, za vrednost pridobljenih lastnih delnic pa oblikujemo rezerve za lastne delnice v breme drugih rezerv iz dobička. Število lastnih delnic je prikazano v poglavjih 5 in 10.7.9 Letnega poročila 2021.

REZERVACIJE

Skladno s podjetniško kolektivno pogodbo in zakonskimi predpisi je skupina dolžna obračunati in izplačati jubilejne nagrade ter odpravnine ob upokojitvi. Za izmero teh zaslužkov uporabljamo poenostavljeno metodo obračunavanja, ki zahteva vrednotenje aktuarske obveznosti v skladu s pričakovano rastjo plač od dneva vrednotenja do predvidene upokojitve zaposlene osebe. To pomeni vračunavanje zaslužkov sorazmerno z opravljenim delom. Ocenjena obveznost je pripoznana v velikosti sedanje vrednosti pričakovanih prihodnjih izdatkov. Pri merjenju ocenimo tudi predvideno povečanje plač in fluktuacijo zaposlenih.

Na osnovi izračuna pripoznamo dobičke ali izgube tekočega leta v izkazu poslovnega izida. Glavni parametri, upoštevani v izračunu, so starostna meja upokojitve 65 let za ženske in moške, potrebna delovna doba 40 let, diskontna stopnja 0,7 odstotka ter dolgoročna letna rast plač za 2,2 odstotka.

DRŽAVNE PODPORE

Državne podpore se pripoznajo po pošteni vrednosti, vendar šele, ko obstaja sprejemljivo zagotovilo, da bo družba v skupini izpolnila pogoje v zvezi z njimi in podpore tudi prejela. Državne podpore se pripoznajo kot prihodki v obdobjih, v katerih se vzporejajo z zadevnimi stroški, ki naj bi jih nadomestile. Če se državna podpora nanaša na določeno sredstvo, se pripozna kot razmejeni prihodek, ki ga družba v skupini pripozna v izkazu poslovnega izida v obdobju pričakovane dobe uporabnosti sredstva v enakih letnih obrokih.

FINANČNE OBVEZNOSTI

Finančne obveznosti so pripoznane ob nastanku po pošteni vrednosti, skupaj s transakcijskimi stroški. V naslednjih obdobjih so finančne obveznosti merjene po odplačni vrednosti z uporabo metode učinkovitih obrestnih mer. Vsakršna razlika med prejemki (brez transakcijskih stroškov) in obveznostmi je pripoznana v izkazu poslovnega izida skozi obdobje celotne finančne obveznosti.

FINANČNE OBVEZNOSTI IZ NASLOVA NAJEMOV

Na podlagi standarda MSRP 16 smo v začetku leta 2019 osnovna sredstva, ki jih imamo v dolgoročnem najemu, razporedili med opremo in jo vodimo kot pravico do uporabe. Pravico do uporabe opreme pripoznamo kot dolgoročno sredstvo na podlagi sklenjenih pogodb. Če ni bila določena doba najema sredstva (pogodba sklenjena za nedoločen čas), smo pogodbo omejili na čas veljavnosti srednjeročnega poslovnega načrta skupine (pet let), uporabljena pa je diskontna stopnja v višini 1,2 odstotka.

DAVEK OD DOBIČKA

Davek od dobička obračunavamo skladno z Zakonom o davku od dohodka pravnih oseb in davčnimi zakonodajami posameznih držav, kjer imajo družbe v skupini sedež. Osnova za obračun davka od dohodka je bruto dobiček, povečan za davčno nepriznane stroške in zmanjšan za zakonsko dovoljene olajšave. Od tako dobljene osnove je obračunana obveznost za davek od dohodka pravnih oseb. V letu 2021 je izkazana davčna osnova, navedena pa je v poglavju 9.9 Letnega poročila 2021.

ODLOŽENI DAVKI

Z namenom izkazovanja ustreznega poslovnega izida v obdobju poročanja smo obračunali tudi odložene davke. Te izkazujemo kot odložene terjatve za davek in odložene obveznosti za davek. Pri obračunavanju odloženih davkov smo uporabili metodo obveznosti po izkazu finančnega položaja. Knjižno vrednost sredstev in obveznosti smo primerjali z njihovo davčno vrednostjo, razliko med obema vrednostma pa opredelili kot stalno ali začasno razliko. Začasne razlike smo razdelili na obdavčljive in odbitne. Obdavčljive začasne razlike so nam povečale obdavčljive zneske in odložene davčne obveznosti. Odbitne začasne razlike pa so nam zmanjšale obdavčljive zneske in povečale odložene davčne terjatve.

PRIHODKI

PRIHODKI IZ POGODB S KUPCI (PRIMARNO ZA PROGRAM STROJEGRADNJA)

Poslovne prihodke pripoznamo, ko upravičeno pričakujemo, da bodo vodili do prejemkov, če ti niso uresničeni že ob nastanku in jih je mogoče zanesljivo izmeriti; pri tem uporabljamo petstopenjski model, skladno z MRSP 15. Pri prepoznavanju prihodkov iz opravljenih storitev uporabljamo metodo odstotka dokončanosti del na dan izkaza finančnega položaja. Po tej metodi pripoznamo prihodke v obračunskem obdobju, v katerem so storitve opravljene. Razkrivamo zneske vsake pomembne vrste prihodkov, pripoznanih v obdobju, ter dosežene prihodke na domačih in tujih trgih. Prihodki na domačem trgu so prihodki, doseženi v Sloveniji, tuji trg pa predstavljajo države EU in tretje države. V prodajnem procesu nastopamo kot principal, tipično v pogodbenih dogovorih niso vključeni pomembni variabilni dogovori.

PRIHODKI IZ PRODAJE PROIZVODOV, BLAGA IN MATERIALA (PRIMARNO ZA PROGRAM ODKOVKI IN ROČNO ORODJE)

Prihodki iz prodaje proizvodov, blaga in materiala se merijo na podlagi cen, navedenih v računih in drugih listinah, zmanjšanih za popuste, odobrene ob prodaji ali pozneje. Med prihodki od prodaje proizvodov, blaga, materiala in opravljenih storitev se izkažejo tudi vsebinsko ustrezne postavke iz prejšnjih obdobj.

PRIHODKI OD NAJEMNIN

Prihodki od najemnin zajemajo v pretežni meri prihodke od naložbenih nepremičnin, to je gradbenih objektov in zemljišč, ki jih dajemo v poslovni najem. Skupina prihodke od najemnin uvršča med poslovne prihodke.

DRUGI POSLOVNI PRIHODKI S PREVREDNOTOVALNIMI POSLOVNIMI PRIHODKI

Med drugimi prihodki izkazujemo donacije, subvencije, premije ter prevrednotovalne prihodke, nastale pri prodaji osnovnih sredstev in odpravo rezervacij v neto znesku.

FINANČNI PRIHODKI IN FINANČNI ODHODKI

Finančni prihodki obsegajo prihodke od obresti na dana posojila, prihodke od dividend, prihodke od odsvojitve za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev in prihodke iz naslova pozitivnih tečajnih razlik. Prihodke od obresti pripoznamo ob njihovem nastanku z uporabo efektivne obrestne mere. Prihodke od dividend izkažemo v poslovnem izidu, ko je uveljavljena pravica do izplačila.

Finančni odhodki obsegajo stroške obresti za prejeta posojila, negativne tečajne razlike in izgube zaradi oslabitve vrednosti finančnih sredstev, ki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Stroški izposojanja se v izkazu poslovnega izida pripoznajo po metodi efektivnih obresti.

KOSMATI DONOS IZ POSLOVANJA

Kosmati donos iz poslovanja je sestavljen iz prihodkov od prodaje, spremembe vrednosti zalog gotovih proizvodov in nedokončane proizvodnje, usredstvenih lastnih proizvodov in storitev ter drugih poslovnih prihodkov.

ODHODKI – STROŠKI

Stroške kot odhodke pripoznamo v obdobju, v katerem nastanejo. Razvrščamo jih v skladu z njihovo naravo. Izkazujemo in razkrivamo jih po naravnih vrstah. Odhodki se pripoznajo, če je zmanjšanje gospodarskih koristi v obračunskem obdobju povezano z zmanjšanjem sredstev ali povečanjem dolga in je to zmanjšanje mogoče zanesljivo izmeriti.

POSLOVNI IZID

Poslovni izid je sestavljen iz izida iz poslovanja, povečanega za finančne prihodke in zmanjšanega za finančne odhodke.

OSLABITEV OPREDMETENIH OSNOVNIH SREDSTEV

Če obstaja kako znamenje, da utegne biti sredstvo oslabiljeno, ocenimo njegovo nadomestljivo vrednost. Če ni mogoče oceniti nadomestljive vrednosti sredstva, skupina ugotovi nadomestljivo vrednost denar ustvarjajoče enote, ki ji sredstvo pripada. Slabitev se izkaže v izkazu poslovnega izida, za prevrednotenje zemljišč pa se najprej zniža do takrat oblikovan presežek iz prevrednotenja. Izgube zaradi oslabitve je treba odpraviti, če so se spremenile ocene, uporabljene za ugotovitev nadomestljive vrednosti sredstev. Izguba zaradi oslabitve sredstva se odpravi do višine, do katere povečana knjigovodska vrednost sredstva ne preseže knjigovodske vrednosti, ki bi bila ugotovljena po odštetju amortizacijskega odpisa, če pri sredstvu v prejšnjih letih ne bi bila pripoznana izguba zaradi oslabitve. Odprava izgube se pripozna kot prihodek v poslovnem izidu, za odpravo oslabitve zemljišč pa se oblikuje presežek iz prevrednotenja v kapitalu. Za zemljišča ugotavljamo pošteno vrednost s cenitvijo.

OSLABITEV NEOPREDMETENIH SREDSTEV

Neopredmetena sredstva na datum poročanja preverimo z namenom slabitve. Kadar je nadomestljiva vrednost manjša od knjigovodske vrednosti sredstva, se ta zmanjša na njegovo nadomestljivo vrednost. Takšno zmanjšanje prikaže skupina kot izgubo zaradi oslabitve in knjiži kot prevrednotovalni poslovni odhodek.

OSLABITEV FINANČNIH SREDSTEV

Na datum vsakega poročanja v skupini opravimo preizkus ocene slabitve finančnih naložb po izbranih kriterijih, opredeljenih v pravilniku o računovodstvu, da bi ugotovili, ali obstajajo nepristranski dokazi o morebitni oslabiljenosti finančne naložbe. Če taki razlogi obstajajo, pristopimo k izračunu višine vrednosti izgube zaradi oslabitve.

Če presodimo, da je treba opraviti slabitev pri finančnih naložbah, izkazanih po odplačni vrednosti, se znesek izgube izmeri kot razlika med knjigovodsko vrednostjo finančne naložbe in sedanjo vrednostjo pričakovanih prihodnjih denarnih tokov, diskontiranih po izvirni efektivni obrestni meri. Vrednost izgube pripoznamo v poslovnem izidu. Če razlogi za slabitev finančne naložbe prenehajo obstajati, je razveljavitev slabitve finančne naložbe, izkazane po odplačni vrednosti, pripoznana v poslovnem izidu.

Pri finančnih naložbah, merjenih po pošteni vrednosti preko poslovnega izida, se ob začetnem pripoznanju upoštevajo transakcijski stroški, ki izhajajo iz pridobitve ali izdaje.

Za finančne instrumente, merjene po pošteni vrednosti preko poslovnega izida, se dobički in izgube iz naslova teh finančnih instrumentov razporedijo v izkaz poslovnega izida.

IZKAZ DRUGEGA VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA

V izkazu drugih vseobsegajočih donosov prikazujemo postavke (vključno z morebitnimi prilagoditvami zaradi prerazvrstitev), ki niso pripoznane v poslovnem izidu, kakor zahtevajo ali dovoljujejo drugi MSRP.

IZKAZ DENARNIH TOKOV

V skupini poročamo o denarnih tokovih iz poslovanja po posredni metodi na osnovi postavk v izkazu finančnega položaja na dan 31. 12. 2021 in 31. 12. 2020, postavk v izkazu poslovnega izida za leto 2021 ter dodatnih podatkov, ki so potrebni za prilagoditev odtokov in pritokov.

IZKAZ GIBANJA KAPITALA

Izkaz gibanja kapitala prikazuje gibanje posameznih sestavin kapitala v poslovnem letu (celoto prihodkov in odhodkov ter transakcij z lastniki, ko delujejo kot lastniki), vključno z uporabo čistega poslovnega izida. Vključen je izkaz vseobsegajočega donosa, ki čisti poslovni izid tekočega obdobja povečuje za vse prihodke, ki smo jih neposredno pripoznali v kapitalu.

USTAVLJENO POSLOVANJE

V skladu z MSRP 5 se ustavljeno poslovanje v skupinskih računovodskih izkazih izkazuje za odvisne družbe, ki so bile odtujene iz skupine in je bilo njihovo poslovanje v poročanem ali preteklem poslovnem letu še vključeno v konsolidiran izkaz poslovnega izida, v izkazu finančnega položaja pa njihova sredstva in viri sredstev niso več izkazani.

9.6.2.7 PORAVNAVA TOŽB

Skupina UNIOR v obračunskem obdobju za poravnavo ni prejela pomembnih tožbenih zahtevkov, je pa bila z družbo Rhydcon d.o.o. sklenjena sodna poravnava, ki je podrobneje predstavljena v poglavju 4 Letnega poročila 2021.

9.6.2.8 NOVI STANDARDI IN POJASNILA, KI ŠE NISO ZAČELI VELJATI

Standardi in spremembe obstoječih standardov, ki jih je izdal UOMRS in sprejela EU, vendar še niso v veljavi.

Na dan odobritve teh računovodskih izkazov je UOMRS izdal naslednje spremembe obstoječih standardov, ki jih je EU sprejela, vendar še niso stopile v veljavo:

- **spremembe MRS 16** – Opremetena osnovna sredstva – Dobički pred nameravano uporabo, ki jih je EU sprejela 28. 6. 2021 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2022 ali pozneje),
- **spremembe MRS 37** – Rezervacije, pogojne obveznosti in pogojna sredstva – Kočljive pogodbe – Stroški izpolnjevanja pogodbe, ki jih je EU sprejela 28. 6. 2021 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2022 ali pozneje),
- **spremembe MSRP 3** – Poslovne združitve – Sklicevanja na temeljni okvir s spremembami MSRP 3, ki jih je EU sprejela 28. 6. 2021 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2022 ali pozneje),
- **MSRP 17** – Zavarovalne pogodbe, vključno s spremembami MSRP 17, ki jih je EU sprejela 19. 11. 2021 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2023 ali pozneje),
- **spremembe različnih standardov zaradi izboljšav MSRP (cikel 2018–2020)**, ki izhajajo iz letnega projekta za izboljšanje MSRP (MSRP 1, MSRP 9, MSRP 16 in MRS 41), predvsem z namenom odpravljanja neskladnosti in razlage besedila, in ki jih je EU sprejela 28. 6. 2021 (Spremembe MSRP 1, MSRP 9 in MRS 41 veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2022 ali pozneje. Sprememba MSRP 16 se nanaša samo na ponazorilni zgled, zato datum začetka veljavnosti ni naveden.).

Novi standardi in spremembe obstoječih standardov, ki jih je izdal UOMRS, vendar jih EU še ni sprejela

Trenutno se MSRP, kot jih je sprejela EU, bistveno ne razlikujejo od predpisov, ki jih je sprejel Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde (UOMRS) z izjemo naslednjih novih standardov in sprememb obstoječih standardov, ki na dan 31. 12. 2021 (spodaj navedeni datumi začetka veljavnosti veljajo za MSRP, kot jih je izdal UOMRS):

- **MSRP 14 – Zakonsko predpisani odlog plačila računov** (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2016 ali pozneje) – Evropska komisija je sklenila, da ne bo pričela postopka potrjevanja tega vmesnega standarda ter da bo počakala na izdajo njegove končne verzije,
- **spmembe MRS 1 – Predstavljanje računovodskih izkazov** – Razvrščanje obveznosti na kratkoročne in dolgoročne (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2023 ali pozneje),
- **spmembe MRS 1 – Predstavljanje računovodskih izkazov** – Razkritje računovodskih usmeritev (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2023 ali pozneje),
- **spmembe MRS 8 – Računovodske usmeritve, spremembe računovodskih ocen in napake** – Opredelitev računovodskih ocen (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2023 ali pozneje),
- **spmembe MRS 12 – Davek iz dobička** – Odloženi davki, povezan s sredstvi in obveznostmi, ki izhajajo iz posamične transakcije (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2023 ali pozneje),
- **spmembe MSRP 10 – Konsolidirani računovodski izkazi in MRS 28 – Naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige** – Prodaja ali prispevanje sredstev med vlagateljem in njegovim pridruženim podjetjem oziroma skupnim podvigom, ter nadaljnje spremembe (datum pričetka veljavnosti je odložen za nedoločen čas do zaključka raziskovalnega projekta v zvezi s kapitalsko metodo),
- **spmembe MSRP 17 – Zavarovalne pogodbe** – Začetna uporaba MSRP 17 in MSRP 9 – Primerjalne informacije (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2023 ali pozneje).

Skupina predvideva, da uvedba teh novih standardov in sprememb obstoječih standardov v obdobju začetne uporabe ne bo imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze Skupine UNIOR.

Obračunavanje varovanja pred tveganjem v zvezi s portfeljem finančnih sredstev in obveznosti, katerega načel EU ni sprejela, ostaja še naprej neregulirano.

Skupina ocenjuje, da uporaba obračunavanja varovanja pred tveganji v zvezi s finančnimi sredstvi ter obveznostmi v skladu z MRS 39 – Finančni instrumenti: pripoznavanje in merjenje ne bi imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze podjetja, če bi bila uporabljena na datum izkaza finančnega položaja.

9.7 RAZKRITJA K REVIDIRANEMU KONSOLIDIRANEMU IZKAZU FINANČNEGA POLOŽAJA SKUPINE UNIOR

9.7.1 IZKAZ FINANČNEGA POLOŽAJA PO ODSEKIH

(v EUR)	Turistična dej.	Kovinska dej.	SKUPAJ	Turistična dej.	Kovinska dej.	SKUPAJ
Postavka	31. 12. 2021	31. 12. 2021	31. 12. 2021	31. 12. 2020	31. 12. 2020	31. 12. 2020
SREDSTVA	61.397.899	304.179.442	365.577.341	60.649.801	280.752.097	341.401.898
A. DOLGOROČNA SREDSTVA	58.761.356	154.643.049	213.404.405	58.738.389	147.934.342	206.672.731
I. Neopredmetena sredstva in druga NS	1.264.619	6.542.803	7.807.422	1.273.995	7.059.473	8.333.468
1. Dolgoročne premoženjske pravice	1.227.385	1.172.642	2.400.027	1.273.995	1.249.412	2.523.407
2. Dobro ime	0	521.448	521.448	0	521.448	521.448
3. Dolgoročno odloženi stroški razvijanja	0	3.947.203	3.947.203	0	4.259.356	4.259.356
4. Druga neopredmetena sredstva	0	61.947	61.947	0	90.859	90.859
5. Neopredmetena sredstva, ki se pridobivajo	37.234	839.563	876.797	0	938.398	938.398
II. Opredmetena osnovna sredstva	57.044.791	119.516.113	176.560.904	57.023.955	115.183.720	172.207.675
1. Zemljišča in zgradbe	50.671.686	51.544.137	102.215.823	50.928.799	48.342.353	99.271.152
2. Proizvajalne naprave in stroji	5.044.197	57.610.308	62.654.505	5.858.792	59.796.050	65.654.842
3. Druge naprave in oprema, drobni inv. in druga OOS	8.632	610.114	618.746	8.303	560.681	568.984
4. Opredmetena osnovna sredstva, ki se pridobivajo	1.320.277	9.751.553	11.071.830	228.061	6.484.636	6.712.697
III. Naložbene nepremičnine	427.077	1.559.384	1.986.461	415.571	1.506.953	1.922.524
IV. Dolgoročne finančne naložbe	12.519	20.514.418	20.526.937	12.519	18.500.434	18.512.953
1. Dolgoročne finančne naložbe, razen posojil	12.519	20.502.954	20.515.473	12.519	18.487.170	18.499.689
2. Dolgoročna posojila	0	11.464	11.464	0	13.264	13.264
V. Dolgoročne poslovne terjatve	12.350	16.613	28.963	12.350	19.842	32.192
1. Dolgoročne poslovne terjatve do kupcev	0	0	0	0	0	0
2. Dolgoročne poslovne terjatve do drugih	12.350	16.613	28.963	12.350	19.842	32.192
VI. Odložene terjatve za davek	0	6.493.718	6.493.718	0	5.663.919	5.663.919
B. KRATKOROČNA SREDSTVA	2.636.543	149.536.393	152.172.936	1.911.412	132.817.755	134.729.167
I. Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	0	120.000	120.000	0	120.000	120.000
II. Zaloge	215.708	86.324.982	86.540.690	251.338	74.749.061	75.000.399
1. Material	207.233	34.164.843	34.372.076	242.429	26.648.370	26.890.799
2. Nedokončana proizvodnja	0	28.087.466	28.087.466	0	27.980.774	27.980.774
3. Proizvodi	0	18.375.645	18.375.645	0	14.611.493	14.611.493
4. Trgovsko blago	8.475	5.697.028	5.705.503	8.909	5.508.424	5.517.333
III. Kratkoročne finančne naložbe	0	3.251.733	3.251.733	0	2.937.946	2.937.946
1. Kratkoročne finančne naložbe, razen posojil	0	0	0	0	0	0
2. Kratkoročna posojila	0	3.251.733	3.251.733	0	2.937.946	2.937.946
IV. Kratkoročne poslovne terjatve	1.262.995	49.940.782	51.203.777	1.435.904	39.399.120	40.835.024
1. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	694.442	36.014.688	36.709.130	346.579	24.596.857	24.943.436
2. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	568.553	13.926.094	14.494.647	1.089.325	14.802.263	15.891.588
V. Denarna sredstva	1.157.840	9.898.896	11.056.736	224.171	15.611.627	15.835.798

Izkaz finančnega položaja po odsekih (nadaljevanje)

(v EUR)	Postavka	Turistična dej. 31. 12. 2021	Kovinska dej. 31. 12. 2021	SKUPAJ 31. 12. 2021	Turistična dej. 31. 12. 2020	Kovinska dej. 31. 12. 2020	SKUPAJ 31. 12. 2020
	OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	61.397.899	304.179.442	365.577.341	60.649.801	280.752.097	341.401.898
A.	KAPITAL	30.572.075	145.750.629	176.322.704	29.108.573	133.743.808	162.852.381
A1.	KAPITAL, PRIPISAN LASTNIKOM OBVLADUJOČE DRUŽBE	30.572.075	128.147.929	158.720.004	29.108.573	119.324.794	148.433.367
I.	Vpoklicani kapital	6.483.792	17.205.191	23.688.983	6.483.792	17.205.191	23.688.983
	1. Osnovni kapital	6.483.792	17.205.191	23.688.983	6.483.792	17.205.191	23.688.983
	2. Nvpoklicani kapital (odbitna postavka)	0	0	0	0	0	0
II.	Kapitalske rezerve	11.409.929	28.810.731	40.220.660	11.409.929	28.745.402	40.155.331
III.	Rezerve iz dobička	15.911.428	24.557.017	40.468.445	15.911.428	24.615.075	40.526.503
	1. Zakonske rezerve	534.164	1.476.036	2.010.200	534.164	1.497.818	2.031.982
	2. Rezerve za lastne delnice in lastne poslovne deleže	0	2.723.119	2.723.119	0	2.016.459	2.016.459
	3. Lastne delnice in poslovni deleži (odbitna postavka)	0	(2.723.119)	(2.723.119)	0	(2.016.459)	(2.016.459)
	4. Statutarne rezerve	0	0	0	0	3.278.156	3.278.156
	5. Druge rezerve iz dobička	15.377.264	23.080.981	38.458.245	15.377.264	19.839.101	35.216.365
IV.	Rezerve zaradi vrednotenja po poštenu vred.	8.701.127	11.820.634	20.521.761	7.895.712	12.336.267	20.231.979
V.	Preneseni čisti dobiček	0	38.337.414	25.745.126	0	43.537.065	30.986.078
VI.	Prenesena čista izguba	(12.592.288)	0	0	(12.550.987)	0	0
VII.	Čisti dobiček poslovnega leta	658.086	8.315.865	8.973.951	0	0	0
VIII.	Čista izguba poslovnega leta	0	0	0	(41.301)	(4.430.201)	(4.471.502)
IX.	Prevedbeni popravek kapitala	0	(898.922)	(898.922)	0	(2.684.005)	(2.684.005)
A2.	KAPITAL, PRIPISAN NEOBVLADUJOČIM DELEŽEM	0	17.602.700	17.602.700	0	14.419.014	14.419.014
B.	REZERVACIJE IN ODLOŽENI PRIHODKI	2.681.677	6.709.249	9.390.926	2.710.437	6.777.458	9.487.895
	1. Rezervacije za pokojnine in podobne obveznosti	725.945	5.975.023	6.700.968	650.574	5.962.694	6.613.268
	2. Druge rezervacije	1.955.732	534.721	2.490.453	2.059.864	589.838	2.649.702
	3. Odloženi prihodki	0	199.505	199.505	0	224.925	224.925
C.	DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	21.273.355	61.083.215	82.356.570	22.751.866	67.776.554	90.528.420
I.	Dolgoročne finančne obveznosti	12.757.046	68.089.441	80.846.487	14.430.952	74.765.349	89.196.301
	1. Dolgoročne finančne obveznosti do bank	12.738.552	64.658.652	77.397.204	14.394.011	73.812.603	88.206.614
	2. Dolgoročne finančne obv. na podlagi obveznic	0	0	0	0	0	0
	3. Druge dolgoročne finančne obveznosti	18.494	3.430.789	3.449.283	36.941	952.746	989.687
II.	Dolgoročne poslovne obveznosti	7.098.550	(7.085.465)	13.085	7.098.550	(7.098.550)	0
	1. Dolgoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	0	0	0	0	0	0
	2. Dolgoročne menične obveznosti	0	0	0	0	0	0
	3. Dolgoročne poslovne obv. na podlagi predujmov	0	0	0	0	0	0
	4. Druge dolgoročne poslovne obveznosti	7.098.550	(7.085.465)	13.085	7.098.550	(7.098.550)	0
III.	Odložene obveznosti za davek	1.417.758	79.240	1.496.998	1.222.364	109.755	1.332.119
Č.	KRA TKOROČNE OBVEZNOSTI	6.870.793	90.636.348	97.507.141	6.078.926	72.454.276	78.533.202
I.	Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev	0	0	0	0	0	0
II.	Kratkoročne finančne obveznosti	2.144.034	31.825.985	33.970.018	2.580.179	14.651.915	17.232.094
	1. Kratkoročne finančne obveznosti do bank	1.655.459	30.533.127	32.188.586	2.561.158	14.062.013	16.623.171
	2. Kratkoročne finančne obv. na podlagi obveznic	0	0	0	0	0	0
	3. Druge kratkoročne finančne obveznosti	488.574	1.292.858	1.781.432	19.021	589.902	608.923
III.	Kratkoročne poslovne obveznosti	4.726.760	58.810.363	63.537.123	3.498.747	57.802.361	61.301.108
	1. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	2.359.636	35.774.922	38.134.558	1.778.861	33.068.895	34.847.756
	2. Kratkoročne menične obveznosti	0	6.217.570	6.217.570	0	7.505.704	7.505.704
	3. Kratkoročne poslovne obv. na podlagi predujmov	772.746	599.645	1.372.391	502.810	1.069.468	1.572.278
	4. Druge kratkoročne poslovne obveznosti	1.594.378	16.218.226	17.812.604	1.217.076	16.158.294	17.375.370

Dodatni podatki glede na geografsko območje za Skupino

(v EUR)	Prihodki od prodaje		Skupaj sredstva		Neto investicije	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Slovenija	170.026.813	142.116.299	278.365.842	260.582.200	11.464.303	9.231.272
Evropska unija	10.449.492	10.169.137	16.770.176	17.510.756	4.495.798	2.401.697
Ostala Evropa	11.864.535	11.249.965	18.533.099	17.527.952	1.216.518	427.121
Ostali trgi	47.357.688	46.704.216	51.908.224	45.780.990	2.467.919	1.533.059
Skupaj	239.698.528	210.239.617	365.577.341	341.401.898	19.644.538	13.593.150

9.7.2 NEOPREDMETENA SREDSTVA

SKUPINA UNIOR (v EUR)	Dobro ime	Odloženi stroški razvijanja	Naložbe v pravice do ind. lastnine	Druga neopredmet. sredstva	NDS v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost						
Stanje 31. decembra 2020	602.236	17.715.703	5.569.106	90.859	938.398	24.916.302
Neposredna povečanja – investicije	0	285.439	18.713	0	876.797	1.180.949
Prenos z investicij v teku	0	920.670	0	0	(920.670)	0
Zmanjšanja med letom	0	(10.508.233)	(222.001)	(28.912)	(17.728)	(10.776.874)
Ostale spremembe (premiki, tečaji valut)	0	339.009	136.824	0	0	475.833
Stanje 31. decembra 2021	602.236	8.752.588	5.502.642	61.947	876.797	15.796.210
Popravek vrednosti						
Stanje 31. decembra 2020	80.788	13.456.347	3.045.699	0	0	16.582.834
Amortizacija v letu	0	1.617.344	210.352	0	0	1.827.696
Zmanjšanja med letom	0	(10.508.233)	(187.846)	0	0	(10.696.079)
Ostale spremembe (premiki, tečaji valut)	0	239.927	34.410	0	0	274.337
Stanje 31. decembra 2021	80.788	4.805.385	3.102.615	0	0	7.988.788
Sedanja vrednost 31. decembra 2021	521.448	3.947.203	2.400.027	61.947	876.797	7.807.422
Sedanja vrednost 31. decembra 2020	521.448	4.259.356	2.523.407	90.859	938.398	8.333.468

SKUPINA UNIOR (v EUR)	Dobro ime	Odloženi stroški razvijanja	Naložbe v pravice do ind. lastnine	Druga neopredmet. sredstva	NDS v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost						
Stanje 31. decembra 2019	602.236	16.238.698	5.510.539	108.179	552.880	23.012.532
Neposredna povečanja – investicije	0	978.156	111.421	6.395	938.398	2.034.370
Prenos z investicij v teku	0	552.880	0	0	(552.880)	0
Zmanjšanja med letom	0	0	(22.696)	(23.715)	0	(46.411)
Ostale spremembe (premiki, tečaji valut)	0	(54.031)	(30.158)	0	0	(84.189)
Stanje 31. decembra 2020	602.236	17.715.703	5.569.106	90.859	938.398	24.916.302
Popravek vrednosti						
Stanje 31. decembra 2019	80.788	12.120.875	2.858.849	0	0	15.060.512
Amortizacija v letu	0	1.380.264	198.715	0	0	1.578.979
Zmanjšanja med letom	0	0	(4.634)	0	0	(4.634)
Ostale spremembe (premiki, tečaji valut)	0	(44.792)	(7.231)	0	0	(52.023)
Stanje 31. decembra 2020	80.788	13.456.347	3.045.699	0	0	16.582.834
Sedanja vrednost 31. decembra 2020	521.448	4.259.356	2.523.407	90.859	938.398	8.333.468
Sedanja vrednost 31. decembra 2019	521.448	4.117.823	2.651.690	108.179	552.880	7.952.020

Skupina UNIOR je od Ministrstva za okolje in prostor, Agencije RS za okolje v preteklih letih prejela emisijske kupone, katerih stanje je na dan 1. 1. 2021 znašalo 12.751. Emisijski kuponi so v knjigovodskih evidencah evidentirani z vrednostjo en evro. V letu 2021 skupina ni prejela dodatnih emisijskih kuponov, je pa vseh 12.751 kuponov prodala na trgu in na dan 31. 12. 2021 med drugimi neopredmetenimi sredstvi ne izkazuje več emisijskih kuponov.

Dolgoročno odloženi stroški razvijanja v višini 3.947.203 evrov se nanašajo na odložene stroške razvoja obdelovalnih strojev v programu Strojegradnja v višini 2.979.005 evrov in stroške razvijanja v kovačnici Ningbo Unior Forging na Kitajskem v višini 968.198 evrov.

Med naložbe v pravice do industrijske lastnine spadajo licence za računalniške programe, vlaganja v tekaški poligon na Rogli (koncesnina), pravice na tujih osnovnih sredstvih, blagovna znamka Unitur, raziskave za zajem termalne vode ter ustanovna vlaganja v zazidalni načrt Term Zreče.

Dobro ime izhaja iz pripojitve družbe Inexa Adria d.o.o. k družbi UNIOR d.d. v letu 2005 in pripojitve družbe Unior Werkzeugmaschinen GmbH k družbi Unior Deutschland GmbH v letu 2010. Letno preverjamo nadomestljivo vrednost dobrega imena denar ustvarjajočih enot, ki, v letu 2021, na podlagi njunega poslovanja ne izkazuje potrebe po slabitvi. Zato skupina dobrega imena v letu 2021 ni slabila.

Med drugimi neopredmetenimi osnovnimi sredstvi v znesku 61.947 evrov so prikazani dolgoročno odloženi stroški.

Neopredmetena osnovna sredstva so se v letu 2021 znižala za 526.046 evrov, v glavnem zaradi amortizacije dolgoročno odloženih stroškov razvijanja.

Strošek financiranja investicije za pridobitev neopredmetenega osnovnega sredstva do usposobitve sredstva se vključuje v nabavno vrednost neopredmetenih sredstev.

Skupina UNIOR neopredmetenih osnovnih sredstev nima zastavljenih za svoje dolgove.

9.7.3 OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA

SKUPINA UNIOR	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalna oprema	Drobni inventar	Osnovna sredstva v pridobivanju	Skupaj
(v EUR)						
Nabavna vrednost						
Stanje 31. decembra 2020	27.492.923	150.909.786	211.800.690	3.272.663	6.712.697	400.188.759
Neposredna povečanja – investicije	271.935	3.766.496	2.581.906	262.474	12.930.817	19.813.628
Prenos z investicij v teku	474.722	3.385.087	4.657.281	59.260	(8.576.350)	0
Zmanjšanja med letom	(21.975)	(4.557.841)	(2.858.788)	(410.267)	0	(7.848.871)
Prevednotenje	1.848.087	0	0	0	0	1.848.087
Ostale spremembe (spremembe tečajev)	4.947	136.285	2.559.059	101.417	4.666	2.806.374
Stanje 31. decembra 2021	30.070.639	153.639.813	218.740.148	3.285.547	11.071.830	416.807.977
Popravek vrednosti						
Stanje 31. decembra 2020	0	79.131.557	146.145.848	2.703.679	0	227.981.084
Amortizacija v letu	0	4.260.760	10.781.177	213.229	0	15.255.166
Zmanjšanja med letom	0	(1.927.981)	(2.687.558)	(331.501)	0	(4.947.040)
Ostale spremembe (spremembe tečajev)	0	30.293	1.846.176	81.394	0	1.957.863
Stanje 31. decembra 2021	0	81.494.629	156.085.643	2.666.801	0	240.247.073
Sedanja vrednost 31. decembra 2021	30.070.639	72.145.184	62.654.505	618.746	11.071.830	176.560.904
Sedanja vrednost 31. decembra 2020	27.492.923	71.778.229	65.654.842	568.984	6.712.697	172.207.675

SKUPINA UNIOR	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalna oprema	Drobni inventar	Osnovna sredstva v pridobivanju	Skupaj
(v EUR)						
Nabavna vrednost						
Stanje 31. decembra 2019	34.372.078	147.220.096	208.026.016	3.290.275	8.481.579	401.390.044
Neposredna povečanja – investicije	53.736	23.782	744.895	146.805	10.589.562	11.558.780
Prenos z investicij v teku	0	4.320.227	7.931.227	100.468	(12.351.922)	0
Zmanjšanja med letom	0	(363.569)	(4.210.737)	(157.315)	0	(4.731.621)
Prevednotenje	(6.918.044)	0	0	0	0	(6.918.044)
Ostale spremembe (spremembe tečajev)	(14.847)	(290.750)	(690.711)	(107.570)	(6.522)	(1.110.400)
Stanje 31. decembra 2020	27.492.923	150.909.786	211.800.690	3.272.663	6.712.697	400.188.759
Popravek vrednosti						
Stanje 31. decembra 2019	0	75.153.372	139.677.787	2.709.937	0	217.541.096
Amortizacija v letu	0	4.132.759	10.709.089	214.675	0	15.056.523
Zmanjšanja med letom	0	(90.960)	(3.790.234)	(139.469)	0	(4.020.663)
Ostale spremembe (spremembe tečajev)	0	(63.614)	(450.794)	(81.464)	0	(595.872)
Stanje 31. decembra 2020	0	79.131.557	146.145.848	2.703.679	0	227.981.084
Sedanja vrednost 31. decembra 2020	27.492.923	71.778.229	65.654.842	568.984	6.712.697	172.207.675
Sedanja vrednost 31. decembra 2019	34.372.078	72.066.724	68.348.229	580.338	8.481.579	183.848.948

Med opredmetenimi osnovnimi sredstvi ima Skupina UNIOR na dan 31. 12. 2021 izkazana sredstva, ki jih je pridobila s finančnim najemom z nabavno vrednostjo 2.043.054 evrov in sedanjo vrednostjo 1.423.015 evrov.

Skupina UNIOR na podlagi MSRP 16 med opredmetenimi osnovnimi sredstvi izkazuje najeta osnovna sredstva v višini 3.973.735 evrov. Amortizacija iz naslova teh osnovnih sredstev je v letu 2021 znašala 981.870 evrov, obresti iz naslova najemov pa 64.082 evrov. Obveznosti iz naslova najemov so konec leta znašale 3.785.039 evrov, od tega kratkoročni del 944.550 evrov. Stroški kratkoročnih najemov, ki zaradi krajšega obdobja najema niso pripoznani kot osnovna sredstva in tudi najemi sredstev, katerih vrednost ne presega mejne vrednosti pripoznavanja sredstev kot osnovno sredstvo, so upoštevani med najemi v poglavju številka 9.8.5 Letnega poročila 2021.

Največjo novo investicijo v letu 2021 predstavlja obrat v Vitanju, kjer je bil vzpostavljen nov proizvodni program za stiskanje odkovkov iz aluminija. Ostale večje investicije so stiskalnica za potrebe kovačnice v Zrečah, avtomatizacija in robotizacija proizvodnje odkovkov, CNC obdelovalni center za obdelavo odkovkov v Slovenskih Konjicah, CNC brusilni stroj za obdelavo posnemalnih igel v Kragujevcu, zemljišče v Lenartu, robotizacija kovaške linije in ABP induktivna peč na Kitajskem, dograditev skladišča gotovih izdelkov v Vinkovcih, razširitev in posodobitev sistema za umetno zasneževanje na Rogli ter sanacija hotela Vital v Zrečah. Z namenom znižanja negativnih vplivov na okolje so bila zamenjana okna na objektu kovačnica v Zrečah kot ukrep za zniževanje emisij hrupa v okolje, v Kragujevcu pa sta bili na strehi proizvodne hale postavljeni dve sončni elektrarni.

Kot jamstvo za dolgove ima Skupina UNIOR zastavljena zemljišča in zgradbe po ocenjeni vrednosti v višini 100.010.052 evrov ter proizvajalno opremo po sedanji vrednosti v višini 19.599.623 evrov.

Zemljišča so zaradi sprememb prevrednotena na podlagi cenitvenega poročila, izdelanega s strani pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin na pošteno vrednost po stanju na dan 31. 12. 2021. Pri vrednotenju je cenilec uporabil način tržnih primerjav, ki nakazuje vrednost s primerjavo ocenjevane nepremičnine z enakimi ali podobnimi nepremičninami, za katere so na voljo informacije o cenah. Na osnovi doseženih prodajnih cen in prilagoditev je bila upoštevana indikativna cena, ki bi jo primerljiva nepremičnina dosegla na trgu. K oceni zemljišča je bila pripisana še vrednost komunalnega prispevka kot pravice, ki je pripisana k stavbnemu zemljišču, na katerem stojijo objekti z izdanim gradbenim dovoljenjem. Cenilec je pri ocenjevanju upošteval tudi oceno stroškov prodaje.

Strošek financiranja investicije za pridobitev opredmetenega osnovnega sredstva do usposobitve sredstva se vključuje v nabavno vrednost opredmetenih sredstev.

Vrednost prevrednotenih zemljišč po nabavni vrednosti znaša 8.445.663 evrov.

9.7.4 NALOŽBENE NEPREMIČNINE

Naložbene nepremičnine

(v EUR)	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Zemljišča	1.176.603	1.113.286
Zgradbe	809.858	809.238
Skupaj	1.986.461	1.922.524

Gibanje naložbenih nepremičnin

(v EUR)	2021	2020
Začetno stanje 1. januarja	1.922.524	14.786.211
Pridobitve	0	0
Odsvojitve	0	(12.845.777)
Sprememba poštene vrednosti	63.317	(16.876)
Ostale spremembe (premiki, tečaji valut)	620	(1.034)
Končno stanje 31. decembra	1.986.461	1.922.524

Naložbene nepremičnine zajemajo zemljišča in zgradbe, ki so namenjene nadaljnji prodaji oziroma oddajanju v najem, in sicer na lokacijah v Zrečah, na Rogli in v Kragujevcu v Srbiji. Pri zemljiščih, ki so namenjena prodaji in so izkazana med naložbenimi nepremičninami, je cenilec uporabil način tržnih prodaj, ki nakazuje vrednost s primerjavo ocenjevale nepremičnine z enakimi ali podobnimi nepremičninami, za katere so na voljo informacije o cenah. Na osnovi doseženih prodajnih cen in prilagoditev je bila upoštevana indikativna cena, ki bi jo primerljiva nepremičnina dosegla na trgu. K oceni zemljišča je bila pripisana še vrednost komunalnega prispevka kot pravice, ki je pripisana k stavbnemu zemljišču, na katerem stojijo objekti z izdanim gradbenim dovoljenjem. Cenilec je pri ocenjevanju upošteval tudi oceno stroškov prodaje. Učinek spremembe poštene vrednosti naložbenih nepremičnin v vrednosti 63.317 evrov je vključen v poslovni izid leta 2021.

Prihodki iz naslova najemnin v poslovnem letu 2021 so znašali 312.054 evrov. Prihodnje najemnine se nanašajo na oddajanje v najem proizvodne hale v Kragujevcu, najemnino za proizvodno linijo za prašno barvanje ter najemnine za oddajanje učilnic, stanovanj in parkirnih prostorov.

Najmanjša vsota najemnin pri poslovnih najemih – terjatve

(v EUR)	2021	2020
do 1 leta	290.559	305.529
od 2 do 5 let	1.162.240	1.152.960
več kot 5 let	1.443.799	1.434.449
Skupaj	2.896.598	2.892.938

9.7.5 DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE

(v EUR)	Delež	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Naložbe v pridružena podjetja, v konsolidaciji merjena po kapitalski metodi			
V državi:			
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	29,253	15.648.053	13.870.327
		15.648.053	13.870.327
V tujini:			
UNIOR TEPID S.R.L. Brasov, Romunija	49,000	3.644.845	3.390.762
UNIOR TEHNA d.o.o. Sarajevo, BiH	25,000	436.003	381.940
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd, Srbija	20,000	697.940	690.436
		4.778.788	4.463.138
Skupaj pridružena podjetja		20.426.841	18.333.465
Finančna sredstva, merjena po poštenu vrednosti preko poslovnega izida			
Naložbe v delnice in deleže v druga podjetja in banke:			
BANKE		750	750
DRUGA PODJETJA		87.882	165.474
Skupaj v druga podjetja in banke		88.632	166.224
Dolgoročne finančne naložbe v dolgove merjene po odplačni vrednosti			
Dolgoročna posojila drugim		13.272	15.544
Kratkoročni del naložb v dolgove		(1.808)	(2.280)
Skupaj v dolgove		11.464	13.264
Skupaj dolgoročne finančne naložbe brez lastnih delnic		20.526.937	18.512.953

Pridružena podjetja se v konsolidiranih računovodskih izkazih vrednotijo po kapitalski metodi. Dobički in izgube pridruženih podjetij v konsolidiranem izkazu finančnega položaja povečujejo oziroma zmanjšujejo vrednost dolgoročnih finančnih naložb, v konsolidiranem izkazu poslovnega izida pa povečujejo finančne prihodke oziroma odhodke.

V letu 2021 je iz naslova vrednotenja pridruženih podjetij po kapitalski metodi nastal pozitiven učinek v višini 2.093.376 evrov, medtem ko je v letu 2020 znašal pozitiven učinek 282.439 evrov.

Dolgoročna posojila so v celoti poplačljiva. Prihodki iz naslova obresti so v letu 2021 znašali 178.804 evrov, v letu 2020 pa 108.931 evrov.

Gibanje dolgoročnih naložb v delnice, deleže in posojila

(v EUR)	2021	2020
Stanje naložb 1. januarja	18.512.953	18.419.167
Povečanja:		
Nakupi delnic in deležev	0	144.905
Pripis dobičkov pridruženih podjetij po kapitalski metodi	2.093.376	282.439
Druge povečanja – prevrednotenje	8	0
Zmanjšanja:		
Prodaje delnic in deležev	(28.550)	(62.874)
Odplačila dolgoročnih danih posojil	0	(15)
Kratkoročni del naložb	(1.808)	(2.280)
Druge zmanjšanja – oslabitev	(49.042)	(268.389)
Stanje 31. decembra	20.526.937	18.512.953

Oslabitev v višini 49.042 evrov v letu 2021 predstavlja odpis vrednosti naložbe v RRA Regionalna razvojna agencija Celje, d.o.o. Celje, zaradi stečaja. V letu 2021 smo tudi prodali naložbo v delnice Titan d.d. Kamnik v višini 12.640 evrov in odtujili dolgoročni depozit v Franciji v višini 15.910 evrov.

Gibanje dolgoročnih naložb v delnice in deleže v pridružena podjetja

(v EUR)	2021	2020
Knjigovodska vrednost na dan 1. januarja	18.333.465	18.235.239
Nakupi delnic in deležev	0	144.905
Dobički (izgube) pridruženih podjetij	2.493.703	(43.015)
Izplačilo dobička na podlagi deleža v kapitalu	(748.302)	(30.484)
Prevedbene valutne razlike	(59.885)	(25.387)
Oslabitve naložb	0	(268.389)
Druge spremembe	407.860	320.596
Knjigovodska vrednost na dan 31. decembra	20.426.841	18.333.465

Kapital in poslovni izid povezanih strank

Ime podjetja	Država podjetja	Odstotek udeležbe v kapitalu	Velikost kapitala v EUR	Poslovni izid leta v EUR	Revidirani računovod. izkazi
Pridružena podjetja:					
ŠTORE STEEL d.o.o.	Slovenija	29,253	65.601.368	5.955.539	DA
UNIOR TEPID S.R.L.	Romunija	49,000	7.438.459	1.223.237	DA
UNIOR TEHNA d.o.o.	BiH	25,000	1.744.012	216.253	DA
UNIOR TEOS ALATI d.o.o.	Srbija	20,000	3.489.699	490.351	NE

Podrobni podatki pridruženih podjetij (firma, sedež, dejavnost ter število zaposlenih) so razkriti v poglavju 3.2.2. Letnega poročila 2021.

9.7.6 SREDSTVA (SKUPINE ZA ODTUJITEV) ZA PRODAJO

(v EUR)	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	120.000	120.000
Skupaj	120.000	120.000

Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo predstavljajo bungalovi na Rogli.

9.7.7 ZALOGE

Zaloge

(v EUR)	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Material	35.305.629	27.808.334
Nedokončana proizvodnja	28.087.466	27.980.774
Proizvodi	19.953.023	16.481.082
Trgovsko blago	5.903.547	5.991.423
Popravek vrednosti	(2.708.975)	(3.261.214)
Skupaj	86.540.690	75.000.399

Stanje popravkov vrednosti zalog

(v EUR)	31. 12. 2021	31. 12. 2020
– material	933.553	917.535
– gotovi proizvodi	1.577.378	1.869.589
– trgovsko blago	198.044	474.090
Skupaj	2.708.975	3.261.214

Gibanje popravkov vrednosti zalog

(v EUR)	2021	2020
Stanje popravkov vrednosti zalog 1. januarja	3.261.214	2.556.509
– oblikovanje popravka vrednosti materiala	16.018	224.204
– oblikovanje popravka vrednosti gotovih proizvodov	0	477.941
– oblikovanje popravka vrednosti trgovskega blaga	97.353	233.146
– odprava popravka vrednosti in odpisi	(665.610)	(230.586)
Stanje 31. decembra	2.708.975	3.261.214

Zaloge so se v letu 2021 povečale za 11.540.591 evrov, od tega so se najbolj povečale zaloge materiala za 7.481.277 evrov in zaloge gotovih proizvodov za 3.764.152 evrov. Povečanje zalog materiala je po eni strani posledica skokovitega povišanja cen v letu 2021, predvsem jekla in pločevine, po drugi strani pa povečanih varnostnih zalog materiala zaradi minimiziranja tveganja težav pri dobavah in tveganja nadaljnjega porasta nabavnih cen v začetku leta 2022. Povečanje zaloge gotovih proizvodov je posledica večjega obsega proizvodnje konec leta 2021 zaradi višjih naročil v začetku leta 2022.

Knjigovodska vrednost zalog je enaka čisti iztržljivi vrednosti, vsako leto sproti pa po metodologiji, zapisani v računovodskih usmeritvah, oblikujemo popravek vrednosti za zaloge, ki niso imele gibanja v določenih obdobjih. Vrednostno stanje popravka vrednosti zalog konec leta 2021 je za 552.239 evrov nižje kot konec leta 2020.

Zaloge v višini 20 milijonov evrov so zastavljene v korist bank za zavarovanje finančnih obveznosti.

Zaloge v zgornji tabeli so prikazane v bruto zneskih, ker so posebej prikazani popravki vrednosti zalog ter učinki popravkov zalog, izhajajočih iz ugotovljenih sprememb pri popisu zalog, medtem ko so zaloge v izkazu finančnega položaja prikazane v neto zneskih.

9.7.8 POSLOVNE TERJATVE

(v EUR)	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Dolgoročne poslovne terjatve		
Dolgoročne poslovne terjatve do drugih	28.963	35.768
Popravek vrednosti dolgoročnih poslovnih terjatev	0	(3.576)
Skupaj dolgoročne poslovne terjatve	28.963	32.192
Kratkoročne poslovne terjatve		
Kratkoročne poslovne terjatve do pridruženih podjetij	593.253	276.883
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev – doma	3.767.351	2.103.153
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev – v tujini	32.903.657	23.356.348
Kratkoročne poslovne terjatve iz naslova obresti	15.590	0
Terjatve za DDV	1.741.672	1.669.681
Predujmi	2.606.663	1.878.843
Druge kratkoročne poslovne terjatve	10.130.722	12.343.064
Popravki vrednosti kratkoročnih poslovnih terjatev	(555.131)	(792.948)
Skupaj kratkoročne poslovne terjatve	51.203.777	40.835.024

Dolgoročne poslovne terjatve Skupine UNIOR so se zmanjšale za 3.229 evrov zaradi poplačil s strani kupcev. Povečanje kratkoročnih poslovnih terjatev za 10.368.753 evrov je posledica večjega obsega prodaje ob koncu leta 2021 v primerjavi s koncem leta 2020. Med drugimi kratkoročnimi terjatvami so izkazane terjatve prodanih poslovnih terjatev iz naslova neregresnega faktoringa, terjatve iz naslova refundacij, kratkoročno odloženi stroški ter nezaračunani prihodki. V tabeli prikazane terjatve so v celoti poplačljive. Skupina oblikuje slabitev terjatev na podlagi pričakovanih izgub glede na tveganje, da terjatve ne bi bile poplačane. Pri tem upošteva historične, trenutne in v prihodnost usmerjene informacije o poplačilih. Ker so vse terjatve kratkoročne narave, skupina pri upoštevanju poplačljivosti terjatev ne diskontira.

V letu 2021 je Skupina UNIOR oblikovala popravke vrednosti terjatev do kupcev v višini 52.493 evrov.

Gibanje popravkov vrednosti terjatev do kupcev

(v EUR)	2021	2020
Stanje 1. januarja	792.948	543.359
Izterjane odpisane terjatve	(108.850)	(57.468)
Dokončen odpis terjatev	(181.460)	(61.860)
Oblikovanje popravkov vrednosti v letu:	52.493	368.917
Stanje 31. decembra	555.131	792.948

Zapadlost terjatev skupine na dan 31. 12. 2021

(v EUR)	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Nezapadle terjatve	41.888.173	34.860.746
Zapadle terjatve do 90 dni	5.900.601	2.886.659
Zapadle terjatve od 91 do 180 dni	1.150.016	1.070.219
Zapadle terjatve od 181 do 365 dni	1.337.834	1.509.493
Zapadle terjatve nad 1 leto	927.153	507.907
Skupaj	51.203.777	40.835.024

9.7.9 KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE

(v EUR)	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Dana posojila		
– drugim	5.038	4.059
Kratkoročne finančne naložbe v depozite	3.244.887	2.931.607
Kratkoročni del dolgoročnih naložb v dolgove	1.808	2.280
Skupaj	3.251.733	2.937.946

Kratkoročne finančne naložbe skupine niso zastavljene. Skupina UNIOR kratkoročne finančne naložbe izkazuje po odplačni vrednosti. Za vsa kratkoročna posojila skupina nima prejetih zavarovanj, zanje pa se ocenjuje, da so v celoti poplačljiva. Obresti iz naslova danih posojil se poplačujejo.

Gibanje kratkoročnih finančnih naložb

(v EUR)	2021	2020
Stanje 1. januarja	2.937.946	2.530.510
Povečanja:		
Povečanje kratkoročnih posojil drugim	3.509	4.059
Povečanje naložb v depozite	313.280	427.583
Prenos kratkoročnega dela dolgoročnih finančnih naložb	1.808	2.280
Zmanjšanja:		
Zmanjšanje kratkoročnih posojil drugim	(4.810)	(26.486)
Stanje 31. decembra	3.251.733	2.937.946

9.7.10 DENARNA SREDSTVA

(v EUR)	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Gotovina v blagajni in prejeti čeki	349.895	30.508
Denarna sredstva v banki	10.706.841	15.805.290
Skupaj	11.056.736	15.835.798

Stanje denarnih sredstev konec leta 2021 je nižje kot je bilo konec preteklega leta, ker je skupina zaradi upada prilivov v zadnjem kvartalu leta 2021 denarna sredstva namenila za poplačilo svojih obveznosti. Stanje denarnih sredstev predstavlja stanje denarnih sredstev na računih pri poslovnih bankah in gotovina v blagajni.

9.7.11 KAPITAL

Celotni kapital Skupine UNIOR sestavljajo vpoklicani kapital, kapitalne rezerve, rezerve iz dobička, rezerve zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti, preneseni čisti dobiček, čisti poslovni izid poslovnega leta in prevedbeni popravek kapitala.

Osnovni kapital obvladujoče družbe je na dan 31. 12. 2021 registriran v znesku 23.688.983 evrov, kot je izkazan v izkazu finančnega položaja, in je razdeljen na 2.838.414 kosovnih delnic. Obvladujoča družba nima odobrenega kapitala in v poslovnem letu 2021 ni pogojno povečala osnovnega kapitala. Obvladujoča družba ni izdala dividendnih obveznic. Obvladujoča družba ni družbenik v drugi družbi, za katere obveznosti bi neomejeno odgovarjala.

Kapitalne rezerve znašajo 40.220.660 evrov in so se v primerjavi s preteklim letom povečale za 65.329 evrov zaradi povečanja lastniškega deleža v družbi UNIOR Hungaria Kft. Znesek kapitalnih rezerv je sestavljen iz vplačanega presežka kapitala iz naslova dokapitalizacij v višini 7.944.612 evrov, presežka prodajne vrednosti nad knjigovodsko vrednostjo prodanih lastnih delnic v višini 3.977.907 evrov ter splošnega prevrednotovalnega popravka kapitala, ki je bil ob prehodu na Mednarodne standarde računovodskega poročanja vključen v kapitalne rezerve v višini 28.298.141 evrov.

Rezerve iz dobička v višini 40.468.445 evrov so namensko zadržani zneski dobičkov iz preteklih let, predvsem za poravnavo potencialnih prihodnjih izgub. Glede na stanje konec leta 2020 so se zmanjšale za 58.058 evrov, in sicer so znižale za 700.000 evrov zaradi sklenjene sodne poravnave z družbo Rhydcon d.o.o., v kateri se je družba UNIOR d.d. dogovorila za plačilo zadnjega obroka kupnine za lastne delnice, ki jih je družba UNIOR d.d. pridobila 19. 12. 2019, povečale pa so se zaradi razporeditve prenesenega čistega dobička med rezerve iz dobička. Rezerve vključujejo 2.723.119 evrov rezerv za lastne delnice v lasti družbe UNIOR d.d. in lastne delnice, ki so v lasti odvisnih družb Unior Deutschland GmbH in SPITT d.o.o.

Rezerve zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti v višini 20.521.761 evrov predstavljajo rezerve iz naslova prevrednotenja zemljišč po pošteni vrednosti ter izgube in aktuarski dobički pri aktuarskih izračunih odpravnin ob upokojitvi. V preteklem letu je znesek rezerv zaradi vrednotenja po pošteni

vrednosti znašal 20.231.979 evrov. Povečanje 289.782 evrov je sestavljeno iz povečanja v višini 1.127.768 evrov zaradi vrednotenja zemljišč po pošteni vrednosti ter zmanjšanja v višini 659.745 evrov zaradi spremembe aktuarskega dobička iz naslova izračuna rezervacij na podlagi pokojninskih programov in oslabitve vrednosti presežkov za 178.241 evrov.

Rezerve zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti

(v EUR)	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Zemljišča	25.471.609	24.343.841
Oslabitev vrednosti presežkov	(4.052.597)	(3.874.356)
Odpravnine	(614.983)	(614.983)
Aktuarski dobiček	(282.268)	377.477
Skupaj	20.521.761	20.231.979

Gibanje rezerv zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti

(v EUR)	2021	2020
Stanje 1. januarja	20.231.979	25.961.576
Zmanjšanja:		
– zemljišča	0	(7.023.044)
– aktuarski dobiček	(659.745)	(97.615)
– oslabitev vrednosti presežkov	(188.925)	(51.740)
Povečanja:		
– zemljišča	1.127.768	104.999
– odprava oslabitve vrednosti presežkov	10.684	1.337.803
Stanje 31. decembra	20.521.761	20.231.979

Preneseni čisti dobiček znaša 25.745.126 evrov in predstavlja nerazporejeni dobiček preteklih let.

Čisti poslovni izid Skupine UNIOR v letu 2021 je dobiček v višini 11.091.270 evrov, ki je za 8.345.434 evrov večji od dobička obvladujoče družbe. Razlike so posledice poslovnih izidov odvisnih družb, ki pripadajo lastnikom obvladujoče družbe v vrednosti 4.163.425 evrov, pripisov poslovnih izidov pridruženih družb v višini 2.093.376 evrov, izločitev in prilagoditev pri konsolidaciji v višini – 28.686 evrov ter dobička, ki pripada neobvladujočim deležem v višini 2.117.319 evrov.

Gibanja v kapitalu, pripisanem lastnikom obvladujoče družbe, v tekočem letu predstavljajo:

- vnos čistega poslovnega izida leta 2021, ki pripada lastnikom obvladujoče družbe, znaša 8.973.951 evrov,
- zmanjšanje rezerv iz dobička zaradi sodne poravnave za plačilo zadnjega obroka za v letu 2019 pridobljenih lastnih delnic,
- povečanje rezerv zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti v višini 289.782 evrov zaradi spremembe rezerv iz naslova prevrednotenja zemljišč po pošteni vrednosti ter aktuarskega dobička pri izračunu rezervacij za odpravnine,
- druge spremembe lastniškega kapitala predstavljajo znižanje v višini 62.179 evrov,

- preneseni čisti poslovni izid se je znižal za 4.471.502 evrov zaradi prenosa nerazporejene izgube poslovnega leta 2020 in za 769.450 evrov zaradi prenosa na druge postavke kapitala in drugih sprememb lastniškega kapitala,
- prevedbeni popravek kapitala se je povečal za 1.785.083 evrov zaradi prevedbenih valutnih razlik, ker je tečaj domače valute evro padel v primerjavi s tečaji valut v nekaterih državah, kjer ima Skupina UNIOR svoja odvisna podjetja,
- druge spremembe v kapitalu predstavljajo prerazporeditve med skupinami rezerv v odvisnih družbah v skladu z zahtevami lokalne zakonodaje držav, v katerih so odvisne družbe.

Gibanja v kapitalu, pripisanem neobvladujočim deležem, v tekočem letu predstavljajo:

- čisti poslovni izid poslovnega leta, ki pripada lastnikom neobvladujočih deležev, predstavlja dobiček v višini 2.117.319 evrov,
- izplačilo dividend lastnikom neobvladujočih deležev znižuje kapital za 764.452 evrov;
- zmanjšanje rezerv zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti v višini 85.047 evrov zaradi spremembe rezerv iz naslova prevrednotenja zemljišč po poštenu vrednosti,
- druge spremembe lastniškega kapitala predstavljajo povečanje v višini 177.538 evrov,
- prevedbeni popravek kapitala se je povečal za 1.738.328 evrov zaradi prevedbenih valutnih razlik, ker je tečaj domače valute evro padel v primerjavi s tečaji valut v nekaterih državah, kjer ima Skupina UNIOR svoja odvisna podjetja.

9.7.12 DOLGOROČNE REZERVACIJE IN ODLOŽENI PRIHODKI

(v EUR)	Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	Rezervacije za rente	Prejete donacije za osnovna sredstva	Odloženi prihodki	Skupaj
Stanje 31. decembra 2020	6.613.268	288.171	2.361.531	224.925	9.487.895
Oblikovane rezervacije	1.062.915	6.485	0		1.069.400
Črpanje rezervacij	(240.727)	(16.795)	(148.939)	(25.420)	(431.881)
Odprava rezervacij	(734.488)	0	0		(734.488)
Stanje 31. decembra 2021	6.700.968	277.861	2.212.592	199.505	9.390.926

(v EUR)	Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	Rezervacije za rente	Prejete donacije za osnovna sredstva	Odloženi prihodki	Skupaj
Stanje 31. decembra 2019	6.451.934	298.248	2.464.062	251.395	9.465.639
Oblikovane rezervacije	570.113	6.718	29.487	229	606.547
Črpanje rezervacij	(162.498)	(16.795)	(132.018)	(26.699)	(338.010)
Odprava rezervacij	(246.281)	0	0	0	(246.281)
Stanje 31. decembra 2020	6.613.268	288.171	2.361.531	224.925	9.487.895

Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine v višini 6.700.968 evrov so oblikovane v višini ocenjenih izplačil v prihodnosti za odpravnine in jubilejne nagrade, diskontirane na dan izkaza finančnega položaja. Glavni parametri, upoštevani v izračunu, so starostna meja upokojitve 65 let za ženske in

moške, potrebna delovna doba 40 let, diskontna stopnja 0,7 odstotka ter dolgoročna letna rast plač za 2,2 odstotka. Rezervacije se odpravljajo zaradi drugačnih predpostavk pri obračunu rezervacij ter za vse zaposlene, za katere so bile v preteklih letih oblikovane rezervacije, a pri nas niso več zaposleni.

Rezervacije za rente so oblikovane za zaposlene, ki so se pri delu v družbi poškodovali in imajo trajne posledice, vrednost rezervacij za rente pa na dan 31. 12. 2021 znaša 277.861 evrov.

Med dolgoročnimi rezervacijami za prejete donacije za osnovna sredstva so izkazana prejeta sredstva Ministrstva za gospodarstvo za sofinanciranje razvojnih projektov in sofinanciranje naložb v obnovo in razvoj turističnih objektov v Zrečah in na Rogli, za sanacijo term po požaru, sofinanciranje izgradnje hotela Atrij v Zrečah in prejeta sredstva za sofinanciranje naložb za razvoj podjetništva v Srbiji, ki jih podeljuje Fond Republike Srbije za razvoj. Rezervacije se črpajo v skladu z amortizacijo sofinanciranih osnovnih sredstev, njihovo stanje na dan 31. 12. 2021 pa znaša 2.212.592 evrov.

Med dolgoročno odloženimi prihodki so izkazana prejeta sredstva za sofinanciranje izgradnje kotlovnice za daljinsko ogrevanje na lesno biomaso na Rogli, vrednost rezervacij iz tega naslova pa na dan 31. 12. 2021 znaša 199.505 evrov.

V povezavi z državnimi podporami ni neizpolnjenih pogojev ali potencialnih obveznosti.

9.7.13 DOLGOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI

(v EUR)	Glavnica dolga 1. 1. 2021	Nova posojila v letu	Povečanje neodplačanega kratkor. dela	Odplačila v letu	Glavnica dolga 31. 12. 2021	Del, ki zapade v letu 2022	Dolgoročni del
Banka ali posojilodajalec							
Prejeta posojila banke v državi	84.908.992	6.134.402	0	0	91.043.394	(15.847.704)	75.195.690
Prejeta posojila banke v tujini	2.502.964		0	0	2.502.964	(442.522)	2.060.442
Ostali posojilodajalci	404.697		0	0	404.697	(193.914)	210.783
Obveznosti iz najemov	568.741	3.220.733	0	(4.435)	3.785.039	(944.550)	2.840.489
Finančni najem	810.907	51.824	0	(36.574)	826.157	(287.074)	539.083
Skupaj dobljena posojila	89.196.301	9.406.959	0	(41.009)	98.562.251	(17.715.764)	80.846.487

(v EUR)	Glavnica dolga 1. 1. 2020	Nova posojila v letu	Povečanje neodplačanega kratkor. dela	Odplačila v letu	Glavnica dolga 31. 12. 2020	Del, ki zapade v letu 2021	Dolgoročni del
Banka ali posojilodajalec							
Prejeta posojila banke v državi	83.119.217	9.701.929	7.747.079	(7.528.576)	93.039.649	(8.130.657)	84.908.992
Prejeta posojila banke v tujini	1.064.972	1.841.643	0	(5.889)	2.900.726	(397.762)	2.502.964
Ostali posojilodajalci	513.150		0	0	513.150	(108.453)	404.697
Obveznosti iz najemov	783.020	341.918	0	(139.067)	985.871	(417.130)	568.741
Finančni najem	727.606	630.886	0	(207.627)	1.150.865	(339.958)	810.907
Skupaj dobljena posojila	86.207.965	12.516.376	7.747.079	(7.881.159)	98.590.261	(9.393.960)	89.196.301

Obrestne mere za najeta dolgoročna posojila se gibljejo v razponu od 6-mesečni euribor + 0,45 odstotka do 6-mesečni euribor + 3,22 odstotka, 3-mesečni euribor + 0,5 odstotka do 3-mesečni euribor + 2,3 odstotka ter realna obrestna mera od 1,0 do 4,2 odstotka. Skupina UNIOR ima najeta dolgoročna posojila z referenčno obrestno mero za 3-mesečni in 6-mesečni euribor. Za dolgoročna posojila v višini 47,5 milijona evrov v družbi UNIOR d.d. in 7,8 milijona evrov v družbi Unitur d.o.o. je bila v letu 2017

sklenjena obrestna zamenjava za obdobje pet let, s čimer se varuje Skupina UNIOR pred morebitnimi neugodnimi vplivi gibanja variabilne obrestne mere euribor. Tekoči stroški iz naslova obrestne zamenjave se pripoznajo preko izkaza poslovnega izida.

Del obveznosti iz finančnega najema se nanaša tudi na obveznosti do bank.

Zaradi sprememb tečajev tujih valut so se dolgoročne finančne obveznosti Skupine UNIOR v letu 2021 povečale za 15.059 evrov.

Zapadlost dolgoročnih finančnih obveznosti po letih

(v EUR)	2021	2020
Zapadlost od 1 do 2 let	61.126.384	15.521.694
Zapadlost od 2 do 3 let	11.703.651	51.314.256
Zapadlost od 3 do 4 let	3.935.794	10.709.223
Zapadlost od 4 do 5 let	1.316.293	3.611.968
Zapadlost nad 5 let	2.764.365	8.039.160
Skupaj	80.846.487	89.196.301

Zavarovanje za dolgoročne in kratkoročne obveznosti iz financiranja predstavljajo hipoteke na nepremičninah, premičninah, v naložbah in zalogah v višini 149.150.090 evrov ter dane menice. Te vrednosti zajemajo vrednosti zavarovanih posojilnih pogodb. Zavarovanje za dolgoročne obveznosti iz financiranja v preteklem letu je znašalo 153.855.790 evrov.

9.7.14 DOLGOROČNE POSLOVNE OBVEZNOSTI

(v EUR)	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Dolgoročne poslovne obveznosti	39.255	0
Kratkoročni del dolgoročnih poslovnih obveznosti	(26.170)	0
Skupaj	13.085	0

Dolgoročne poslovne obveznosti predstavlja obveznost za plačilo davka od dobička v Srbiji, ki v skladu z reprogramom zapade v plačilo v letu 2023.

9.7.15 ODLOŽENE TERJATVE IN OBVEZNOSTI ZA DAVEK

(v EUR)	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Odložena dolgoročna terjatev za davek	9.110.627	8.297.982
Odložena dolgoročna obveznost za davek	(4.113.907)	(3.966.182)
Neto odložena dolgoročna terjatev za davek	6.493.718	5.663.919
Neto odložena dolgoročna obveznost za davek	1.496.998	1.332.119

Gibanje odloženih terjatev za davek	2021	2020
Stanje odložene terjatve za davek 1. januarja	8.297.982	5.928.169
Povečanja:	874.281	2.390.126
Zmanjšanja:	(61.636)	(20.313)
Stanje odložene terjatve za davek 31. decembra	9.110.627	8.297.982
– pobot z odloženimi obveznostmi za davek	2.616.909	2.634.063
Neto odložene terjatve za davek 31. decembra	6.493.718	5.663.919

Gibanje odloženih obveznosti za davek	2021	2020
Stanje odložene obveznosti za davek 1. januarja	3.966.182	5.299.406
Povečanja:	188.999	52.512
Zmanjšanja:	(41.274)	(1.385.736)
Stanje odložene obveznosti za davek 31. decembra	4.113.907	3.966.182
– pobot z odloženimi terjatvami za davek	2.616.909	2.634.063
Neto odložene obveznosti za davek 31. decembra	1.496.998	1.332.119

Odloženi davek se izkazuje po metodi obveznosti v izkazu finančnega položaja, pri čem se upoštevajočasne razlike med knjigovodsko vrednostjo sredstev in obveznostmi za potrebe finančnega poročanja in zneskov za potrebe davčnega poročanja. Odloženi davek se izkaže v višini, ki jo bo treba po pričakovanjih plačati ob odpravi začasnih razlik na podlagi zakonov, uveljavljenih ali v bistvu uveljavljenih na datum poročanja.

Pri konsolidiranju se lahko pojavijočasne razlike v davčni obremenitvi, ki izvirajo iz razlik med uradnimi računovodskimi izkazi odvisnega podjetja in njegovimi računovodskimi izkazi, prilagojenimi računovodskim predpisom obvladujočega podjetja.

Odložene terjatve za davek izhajajo iz izračunanih rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine, oslabitev terjatev do kupcev, olajšave za vlaganje v raziskave in razvoj, ter iz naslova izkazane davčne izgube. Uporabljene stopnje davka za vse postavke so v skladu z davčnimi zakonodajami v posameznih državah, v katerih podjetja v skupini delujejo, znašajo pa med 9,0 in 33,825 odstotka.

Dolgoročne odložene obveznosti za davek se nanašajo na preračun nepremičnin (zemljišč) na pošteno vrednost, ki se izkazuje na presežku iz prevrednotenja in presežka iz prevrednotenja odpravnin. Uporabljene stopnje davka za vse postavke so v skladu z davčnimi zakonodajami v posameznih državah, v katerih podjetja v skupini delujejo, znašajo pa med 9,0 in 33,825 odstotka.

9.7.16 KRATKOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI

Gibanje kratkoročnih finančnih obveznosti

(v EUR)	Stanje dolga 1. 1. 2021 s kratkor.delom dolg.obvez.	Nova posojila v letu	Prenos neodplačnega kratkor.dela na dolg.obvez.	Odplačila v letu 2021	Prenos kratkoročnega dela dolgoroč. obveznosti	Stanje dolga 31. 12. 2021
Banka ali posojilodajalec						
Prejeta posojila banke v državi	12.886.188	34.580.987	0	(34.707.175)	15.847.704	28.607.704
Prejeta posojila banke v tujini	3.397.025	145.349	0	(483.607)	442.522	3.501.289
Ostali posojilodajalci	191.793	0	0	(165.374)	193.914	220.333
Obveznosti iz najemov	417.130	24.282	0	(405.781)	944.550	980.181
Finančni najem	339.958	0	0	(339.958)	287.074	287.074
Obrestne zamenjave	0	744.057	0	(370.620)	0	373.437
Skupaj dobljena posojila	17.232.094	35.494.675	0	(36.472.515)	17.715.764	33.970.018

(v EUR)	Stanje dolga 1. 1. 2020 s kratkor.delom dolg.obvez.	Nova posojila v letu	Prenos neodplačnega kratkor.dela na dolg.obvez.	Odplačila v letu 2020	Prenos kratkoročnega dela dolgoroč. obveznosti	Stanje dolga 31. 12. 2020
Banka ali posojilodajalec						
Prejeta posojila banke v državi	31.342.374	3.013.781	(7.747.079)	(21.853.545)	8.130.657	12.886.188
Prejeta posojila banke v tujini	4.289.617	0	0	(1.290.354)	397.762	3.397.025
Ostali posojilodajalci	152.190	0	0	(68.850)	108.453	191.793
Obveznosti iz najemov	922.849	71.927	0	(994.776)	417.130	417.130
Finančni najem	431.272	0	0	(431.272)	339.958	339.958
Skupaj dobljena posojila	37.138.302	3.085.708	(7.747.079)	(24.638.797)	9.393.960	17.232.094

Med kratkoročnimi finančnimi obveznostmi Skupina UNIOR izkazuje kratkoročna posojila pri bankah in razvojnih skladih v tujini, kratkoročno posojilo za projektno financiranje pri poslovni banki ter kratkoročni del posojila pri družbi Petrol d.d. Del obveznosti iz finančnega najema se nanaša tudi na obveznosti do bank.

Obrestne mere za najeta kratkoročna posojila znašajo od 2,0 do 5,24 odstotka fiksno ter od 6-mesečni euribor + 0,5 odstotka do 6-mesečni euribor + 3,22 odstotka, 3-mesečni euribor + 2,3 odstotka in mesečni euribor + 2,25 odstotka.

Zavarovanje za dolgoročne in kratkoročne obveznosti iz financiranja predstavljajo hipoteke na nepremičninah, premičninah, v naložbah in zalogah v višini 149.150.090 evrov ter dane menice. Te vrednosti zajemajo vrednosti zavarovanih posojilnih pogodb.

Zaradi sprememb tečajev tujih valut so se kratkoročne finančne obveznosti Skupine UNIOR v letu 2021 povečale za 154.956 evrov.

9.7.17 KRATKOROČNE POSLOVNE OBVEZNOSTI

(v EUR)	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Kratkoročne poslovne obveznosti do pridruženih podjetij		
doma	7.184.308	6.771.558
v tujini	4.702	6.205
Kratkoročne poslovne obveznosti do drugih dobaviteljev:		
doma	21.443.565	16.449.711
v tujini	9.475.813	11.620.282
Kratkoročne poslovne obveznosti do države	878.427	610.376
Kratkoročne poslovne obveznosti do delavcev	5.219.271	5.516.678
Kratkoročne poslovne obveznosti za predujme	1.372.391	1.572.278
Kratkoročne poslovne obveznosti za obresti	32.346	27.299
Kratkoročne menične obveznosti	6.217.570	7.505.704
Druge kratkoročne obveznosti	11.682.560	11.221.017
Kratkoročni del dolgoročnih poslovnih obveznosti	26.170	0
Skupaj	63.537.123	61.301.108

V postavki kratkoročne obveznosti do države so prikazane le obveznosti do države v Sloveniji, medtem ko so obveznosti tujih družb do držav, v katerih delujejo, izkazane med drugimi kratkoročnimi obveznostmi.

Med drugimi kratkoročnimi obveznostmi so prav tako izkazani:

- kratkoročno odloženi prihodki v znesku 3.890.445 evrov, med katerimi so kratkoročno odloženi prihodki v višini 260.245 evrov iz naslova MSRP 15 za blago, ki je bilo konec leta 2021 odpremljeno kupcem, vendar v poslovnem letu 2021 še ni prispelo do njih, kratkoročno odloženi prihodki iz naslova projektov v programu Strojegradnja v višini 3.240.543 evrov in kratkoročno odloženi prihodki iz naslova predprodaje smučarskih vozovnic v višini 370.305 evrov,
- vnaprej vračunani stroški v višini 3.296.092 evrov, ki zajemajo obračunane provizije pri prodaji v višini 448.350 evrov, obveznost za neizkoriščene dopuste za leto 2021 v višini 1.271.980 evrov in druge vnaprej vračunane stroške v višini 1.575.762 evrov,
- DDV od danih predujmov v višini 24.184 evrov.

9.7.18 POGOJNE OBVEZNOSTI

(v EUR)	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Dane garancije in poročstva	6.886.767	7.362.604
Tožbeni zahtevki	0	754.938
Skupaj	6.886.767	8.117.542

Dane garancije in poročstva znašajo 6.886.767 evrov in so se znižale za 475.837 evrov, zmanjšanja pa predstavljajo redna odplačila obveznosti, za katere so dana poročstva. Med pogojnimi obveznostmi ni več tožbenih zahtevkov, ki so se nanašali na prejeto tožbo s strani Okrožnega sodišča v Celju, vezano na gospodarski spor med družbama Rhydcon d.o.o. in UNIOR d.d., saj so bile v letu 2021 izpolnjene vse obveznosti družbe UNIOR d.d. iz predmetnega gospodarskega spora.

9.8 RAZKRITJA K REVIDIRANEMU KONSOLIDIRANEMU IZKAZU POSLOVNEGA IZIDA SKUPINE UNIOR

IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA IZ USTAVLJENEGA POSLOVANJA

(v EUR)		januar–december 2021	januar–december 2020
	Postavka		
A.	Čisti prihodki od prodaje	1.474.144	2.498.321
B.	Sprememba vrednosti zalog proizv. in nedokončane pr.	0	0
C.	Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	0	0
Č.	Drugi poslovni prihodki	5	40.659
I.	KOSMATI DONOS IZ POSLOVANJA	1.474.148	2.538.981
D.	Stroški blaga, materiala in storitev	(1.284.590)	(2.118.737)
E.	Stroški dela	(116.789)	(284.322)
F.	Odpisi vrednosti	(12.654)	(56.844)
G.	Drugi poslovni odhodki	(7.855)	(18.178)
II.	IZID IZ POSLOVANJA	52.260	60.899
H.	Finančni prihodki	0	0
I.	Finančni odhodki	(14.270)	(43.175)
III.	POSLOVNI IZID	37.990	17.723
	Davek iz dobička	0	0
	Odloženi davek	0	0
	ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA	37.990	17.723
	- ki pripada LASTNIKOM OBVLADUJOČE DRUŽBE	37.990	17.723
	- ki pripada NEOBVLADUJOČIM DELEŽEM	0	0

Izkaz poslovnega izida iz ustavljenega poslovanja v letih 2021 in 2020 predstavlja poslovanje francoske družbe UNIOR France S.A.S., saj je bila ta družba prodana dne 30. 6. 2021, njeno poslovanje pa je bilo do dneva prodaje še vključeno v konsolidiranih računovodskih izkazih. Enako velja za izkaz denarnega toka iz ustavljenega poslovanja.

DENARNI TOK IZ USTAVLJENEGA POSLOVANJA

(v EUR)		januar–december 2021	januar–december 2020
	Postavka		
A.	Neto denarni tok iz poslovanja	(484.901)	29.656
B.	Neto denarni tok iz naložbenja	379.104	0
C.	Neto denarni tok iz financiranja	(1.872)	(12.047)
=	Skupaj neto denarni tok	(107.669)	17.609

9.8.1 KONSOLIDIRANI IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA PO ODSEKIH

(v EUR)	Postavka	Turistična dej. 2021	Kovinska dej. 2021	Skupaj 2021	Turistična dej. 2020	Kovinska dej. 2020	Skupaj 2020
A.	Čisti prihodki od prodaje	16.346.404	223.352.124	239.698.528	16.211.699	194.027.918	210.239.617
	1. Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu	16.346.404	18.199.949	34.546.353	16.211.699	13.195.791	29.407.490
	2. Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	0	205.152.175	205.152.175	0	180.832.127	180.832.127
B.	Sprememba vrednosti zalog proizv. in nedokon. pr.	0	3.098.086	3.098.086	0	(2.938.186)	(2.938.186)
C.	Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	0	1.914.226	1.914.226	0	2.393.779	2.393.779
Č.	Drugi poslovni prihodki	3.558.793	3.561.242	7.120.035	1.969.201	8.507.447	10.476.648
I.	KOSMATI DONOS IZ POSLOVANJA	19.905.197	231.925.678	251.830.875	18.180.900	201.990.958	220.171.858
D.	Stroški blaga, materiala in storitev	(8.222.435)	(143.961.829)	(152.184.264)	(7.471.880)	(119.842.124)	(127.314.004)
	1. Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala	(13.648)	(9.271.200)	(9.284.848)	(7.919)	(9.189.673)	(9.197.592)
	2. Stroški porabljenega materiala	(3.755.731)	(106.116.032)	(109.871.763)	(3.374.734)	(86.054.749)	(89.429.483)
	3. Stroški storitev	(4.453.055)	(28.574.598)	(33.027.653)	(4.089.227)	(24.597.702)	(28.686.929)
E.	Stroški dela	(7.402.743)	(61.485.466)	(68.888.209)	(7.298.001)	(59.953.068)	(67.251.069)
	1. Stroški plač	(5.492.658)	(46.850.275)	(52.342.933)	(5.404.934)	(45.649.173)	(51.054.107)
	2. Stroški pokojninskih zavarovanj	(60.318)	(688.958)	(749.276)	(60.654)	(520.720)	(581.374)
	3. Stroški drugih socialnih zavarovanj	(912.252)	(7.625.911)	(8.538.163)	(863.481)	(7.518.564)	(8.382.045)
	4. Drugi stroški dela	(937.515)	(6.320.322)	(7.257.837)	(968.932)	(6.264.611)	(7.233.543)
F.	Odpisi vrednosti	(2.670.970)	(15.635.716)	(18.306.686)	(2.550.287)	(20.252.166)	(22.802.453)
	1. Amortizacija	(2.632.161)	(14.450.701)	(17.082.862)	(2.485.746)	(14.149.756)	(16.635.502)
	2. Prevrednotovalni poslovni odhodki pri NOS in OOS	(7.947)	(154.503)	(162.450)	(11.110)	(4.851.633)	(4.862.743)
	3. Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	(30.862)	(1.030.512)	(1.061.374)	(53.430)	(1.250.778)	(1.304.208)
G.	Drugi poslovni odhodki	(385.298)	(1.580.716)	(1.966.014)	(429.651)	(1.246.194)	(1.675.845)
	1. Rezervacije	(10.955)	(64.862)	(75.817)	(14.311)	(107.975)	(122.286)
	2. Drugi stroški	(374.343)	(1.515.854)	(1.890.197)	(415.340)	(1.138.219)	(1.553.559)
II.	IZID IZ POSLOVANJA	1.223.752	9.261.950	10.485.702	431.082	697.405	1.128.487
H.	Finančni prihodki	248	4.382.572	4.382.820	2.861	914.678	917.539
	1. Finančni prihodki iz deležev	0	3.736.610	3.736.610	0	313.223	313.223
	2. Finančni prihodki iz danih posojil	0	178.804	178.804	2.851	106.080	108.931
	3. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	248	467.158	467.406	10	495.375	495.385
I.	Finančni odhodki	(495.971)	(3.112.880)	(3.608.851)	(465.355)	(4.657.190)	(5.122.545)
	1. Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb	0	(49.042)	(49.042)	0	(268.389)	(268.389)
	2. Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	(472.919)	(2.685.713)	(3.158.632)	(457.030)	(3.159.749)	(3.616.779)
	3. Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	(23.052)	(378.125)	(401.177)	(8.325)	(1.229.052)	(1.237.377)
III.	POSLOVNI IZID	728.028	10.531.643	11.259.671	(31.412)	(3.045.107)	(3.076.519)
	Davek iz dobička	(63.472)	(942.535)	(1.006.007)	(9.167)	(1.564.114)	(1.573.281)
	Odloženi davek	(6.470)	844.076	837.606	(721)	2.454.415	2.453.694
	ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA	658.086	10.433.184	11.091.270	(41.301)	(2.154.805)	(2.196.106)
	– ki pripada LASTNIKOM OBVLADUJOČE DRUŽBE	658.086	8.315.865	8.973.951	(41.301)	(4.430.201)	(4.471.502)
	– ki pripada NEOBVLADUJOČIM DELEŽEM	0	2.117.319	2.117.319	0	2.275.396	2.275.396

Čisti prihodki od prodaje Skupine UNIOR so se v letu 2021 skupaj povečali za 29.458.911 evrov glede na leto 2020, pri čemer so se v kovinski dejavnosti povečali za 29.324.206 evrov, v turistični dejavnosti pa za 134.705 evrov. Zaradi večjega obsega poslovanja v letu 2021 sta se v obeh dejavnostih izid iz poslovanja (EBIT) in čisti poslovni izid v primerjavi z letom 2020 povečala, pri čemer sta obe dejavnosti ustvarili dobiček, medtem ko je bil v letu 2020 zaradi negativnih posledic pandemije COVID-19 v obeh dejavnostih dosežen negativen čisti poslovni izid.

9.8.2 ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE PO OBMOČNIH IN PODROČNIH ODSEKIH

Čisti prihodki od prodaje po območnih odsekih

(v EUR)	2021	2020
Slovenija	34.546.353	29.407.490
– pridružene družbe	963.928	48.791
– drugi kupci	33.582.425	29.358.699
Tujina	205.152.175	180.832.127
– pridružene družbe	5.228.466	3.958.974
– drugi kupci	199.923.709	176.873.153
Skupaj	239.698.528	210.239.617

Na podlagi prodajnih pogodb programa Strojegradnja v skupni vrednosti 11.518.634 evrov, ki po stanju 31. 12. 2021 niso bile v celoti izpolnjene, bo v prihodnjih obdobjih v prihodkih pripoznano 2.819.626 evrov.

Čisti prihodki od prodaje po področnih odsekih

(v tisočih EUR)	2021	2020
Dejavnost proizvodnja odkovkov	151.694.293	131.309.637
Dejavnost proizvodnja ročnega orodja	45.005.553	34.734.149
Dejavnost strojogradnja	16.154.052	17.044.788
Dejavnost turizem	16.346.404	16.211.699
Dejavnost proizvodnja orodij za stroje	7.772.516	7.839.695
Ostalo	2.725.710	3.099.649
Skupaj Skupina UNIOR	239.698.528	210.239.617

9.8.3 USREDSTVENI LASTNI PROIZVODI IN STORITVE

Usredstveni lastni proizvodi in storitve so proizvodi, ki jih je gospodarska družba proizvedla za svoje potrebe in jih je usredstvila med opredmetenimi osnovnimi ali neopredmetenimi dolgoročnimi sredstvi. Njihova vrednost ne presega stroškov njihove proizvodnje ali opravi storitve.

(v EUR)	2021	2020
Usredstveni lastni proizvodi in storitve	1.914.226	2.393.779
Skupaj	1.914.226	2.393.779

Med usredstvenimi lastnimi proizvodi in storitvami je izkazana vrednost usredstvenih stroškov razvoja v programu Strojegradnja v višini 839.563 evrov ter lastne naložbe v Vzdrževanju in Strojegradnji za potrebe drugih programov v znesku 1.062.932 evrov, ki zajemajo generalne obnove strojev v Kovačnici ter obnove CNC-strojev.

9.8.4 DRUGI POSLOVNI PRIHODKI

(v EUR)	2021	2020
Nagrade za preseganje kvote invalidov	203.637	225.931
Plačane terjatve, ki so bile že v popravku	108.850	57.468
Prejete odškodnine	90.925	187.131
Odprava dolgoročnih rezervacij	1.214.248	664.226
Dobiček od prodaje osnovnih sredstev	502.913	153.391
Prevrednotenje naložbenih nepremičnin po pošteni vrednosti	63.317	0
Subvencije, dotacije in podobni prihodki	225.739	407.762
Prejem emisijskih kuponov	6.395	6.671
Subvencije - čakanje na delo (COVID-19)	618.404	4.190.554
Subvencije - oproščeni prispevki (COVID-19)	0	2.421.103
Subvencije - povračilo boleznin do 30 dni (COVID-19)	0	35.052
Subvencije - povračilo plačila za karanteno (COVID-19)	94.484	11.914
Subvencije - povračilo odsotnosti zaradi višje sile (COVID-19)	56.390	52.739
Subvencije - povračilo kriznega dodatka (COVID-19)	0	169.207
Subvencije - povračilo hitri testi (COVID-19)	78.080	0
Subvencije - do minimalne plače (COVID-19)	35.854	0
Subvencije - delno povračilo fiksnih stroškov (COVID-19)	1.138.350	426.924
Subvencije - za ohranitev delovnih mest (COVID-19)	102.773	476.051
Subvencije - dodatek za delo v rizičnih razmerah (COVID-19)	406.824	0
Subvencije - pomoč za financiranje regresa (COVID-19)	264.431	0
Subvencije - povračilo izpada prihodka za žičnice (COVID-19)	664.021	0
Drugi poslovni prihodki	1.244.400	990.524
Skupaj	7.120.035	10.476.648

Odprave dolgoročnih rezervacij vključujejo odpravo rezervacij iz naslova zadržanih prispevkov za zaposlovanje invalidov nad predpisano kvoto in odpravo dolgoročnih rezervacij iz naslova aktuarskega izračuna odpravnin in jubilejnih nagrad, dobiček od prodaje osnovnih sredstev pa predstavlja pozitiven učinek prodaje poslovno nepotrebnega premoženja.

Skupina UNIOR je v letu 2021 v skladu z interventnimi zakonodajami držav, v katerih posluje, za omilitev posledic epidemije bolezni COVID-19 prejela skupaj 3.459.611 evrov državnih pomoči. Nameni, za katere so bila sredstva pridobljena, so prikazani v zgornji tabeli.

Drugi poslovni prihodki v višini 1.244.400 evrov vključujejo prihodke iz naslova prodanih neporabljenih emisijskih kuponov in prihodke iz naslova prejetih nepovratnih sredstev za razvojne projekte.

9.8.5 STROŠKI IN ODHODKI

Leto 2021				
(v EUR)	Proizv. stroški	Stroški prodajanja	Stroški splošnih dejavnosti	Skupaj
Nabavna vred. prod. blaga/proiz. str.	(2.663.692)	(5.182.231)	(1.438.925)	(9.284.848)
Stroški materiala	(98.127.128)	(4.920.390)	(6.824.245)	(109.871.763)
Stroški storitev	(19.351.235)	(6.171.239)	(7.505.179)	(33.027.653)
<i>Stroški plač</i>	(41.795.777)	(4.070.806)	(6.476.350)	(52.342.933)
<i>Stroški socialnega zavarovanja</i>	(6.755.690)	(744.697)	(1.037.776)	(8.538.163)
<i>Stroški pokojninskega zavarovanja</i>	(634.983)	(34.633)	(79.660)	(749.276)
<i>Ostali stroški dela</i>	(6.277.123)	(305.675)	(675.039)	(7.257.837)
Skupaj stroški dela	(55.463.573)	(5.155.811)	(8.268.825)	(68.888.209)
Amortizacija	(14.238.389)	(632.765)	(2.211.708)	(17.082.862)
Prevred. odhodki pri obr. sredstvih	(878.854)	(166.406)	(16.114)	(1.061.374)
Prevred. odhodki pri neop. in op. OS	(132.600)	45.081	(74.931)	(162.450)
Ostali stroški	(871.365)	(309.022)	(785.627)	(1.966.014)
Popravek vrednosti zaradi sprememb zalog	3.098.086	0	0	3.098.086
Skupaj stroški	(188.628.750)	(22.492.783)	(27.125.554)	(238.247.087)

Leto 2020				
(v EUR)	Proizv. stroški	Stroški prodajanja	Stroški splošnih dejavnosti	Skupaj
Nabavna vred. prod. blaga/proiz. str.	(3.793.390)	(4.064.600)	(1.339.602)	(9.197.592)
Stroški materiala	(78.685.674)	(5.214.467)	(5.529.342)	(89.429.483)
Stroški storitev	(16.466.513)	(5.545.106)	(6.675.310)	(28.686.929)
<i>Stroški plač</i>	(40.661.996)	(4.009.509)	(6.382.602)	(51.054.107)
<i>Stroški socialnega zavarovanja</i>	(6.602.053)	(738.348)	(1.041.644)	(8.382.045)
<i>Stroški pokojninskega zavarovanja</i>	(494.871)	(23.502)	(63.001)	(581.374)
<i>Ostali stroški dela</i>	(6.239.170)	(285.280)	(709.093)	(7.233.543)
Skupaj stroški dela	(53.998.090)	(5.056.639)	(8.196.340)	(67.251.069)
Amortizacija	(13.804.505)	(672.472)	(2.158.525)	(16.635.502)
Prevred. odhodki pri obr. sredstvih	(186.914)	(1.063.023)	(54.271)	(1.304.208)
Prevred. odhodki pri neop. in op. OS	(460.656)	(7.603)	(4.394.484)	(4.862.743)
Ostali stroški	(747.065)	(294.548)	(634.232)	(1.675.845)
Popravek vrednosti zaradi sprememb zalog	(2.938.186)	0	0	(2.938.186)
Skupaj stroški	(171.080.993)	(21.918.458)	(28.982.106)	(221.981.557)

Ostali stroški dela vključujejo stroške regresa za letni dopust, prehrano med delom, prevoz na delo in z dela, jubilejne nagrade in odpravnine nad oblikovano rezervacijo ter nekatera druga izplačila zaposlenim.

Med stroški storitev Skupina UNIOR prikazuje 13.358 evrov stroškov za najete delavce preko agencij za posredovanje delovne sile, kar iz ur predstavlja pet zaposlenih.

Nabave materiala pri povezanih družbah so razkrite v poglavju 9.10.2 Letnega poročila 2021.

Med ostalimi stroški skupina izkazuje:

(v EUR)	2021	2020
– Rezervacije za rente	(6.486)	(6.718)
– Ostale rezervacije	(69.331)	(115.568)
– Nadomestilo za stavbno zemljišče	(285.376)	(296.096)
– Izdatki za varstvo okolja	(208.676)	(128.346)
– Nagrade dijakom in študentom na praksi	(548.339)	(292.271)
– Štipendije dijakom in študentom	(92.449)	(119.166)
– Odškodnine delavcem	(43.625)	(42.688)
– Finančne pomoči – dotacije	(173.442)	(142.552)
– Drugi poslovni odhodki	(538.290)	(532.440)
Skupaj	(1.966.014)	(1.675.845)

Najemnine

Strošek najemnin je v letu 2021 znašal 1.462.276 evrov, medtem ko je v letu 2020 znašal 1.186.952 evrov. Povečanje stroška najemnin je posledica najema dodatnih strežniških in računalniških kapacitet.

Skupina UNIOR plačuje najemnine za poslovno skladiščne prostore distributerjev ročnega orodja v tujini, najem proizvodne hale na Kitajskem, najem poslovno skladiščnih prostorov za potrebe programa Strojegradnja, najem Koče na Pesku in parkirišča pri obratu Obdelava odkovkov v Slovenskih Konjicah, za najem strežniških in računalniških kapacitet ter za najem delovnih oblek za vse zaposlene v matični družbi.

Najmanjša vsota najemnin pri poslovnih najemih – obveznosti

(v EUR)	2021	2020
do 1 leta	1.462.276	1.186.952
od 2 do 5 let	5.849.104	4.747.808
več kot 5 let	7.311.380	5.934.760
Skupaj	14.622.760	11.869.520

Stroški revidiranja letnih poročil podjetij v Skupini UNIOR znašajo 59.100 evrov. Pogodbeni zneski opravljanja nerevizijskih storitev skupine Deloitte so v podjetjih v Skupini UNIOR v poslovnem letu 2021 znašali 8.300 evrov in zajemajo preveritev pravilnosti izračuna finančnih zavez za potrebe bank, preveritev sodil za razporejanje prihodkov za delovanje javne službe, pregled poročila o odnosih do povezanih družb ter pregled poročila o prejemkih članov uprave in nadzornega sveta družbe UNIOR d.d.

9.8.6 FINANČNI PRIHODKI IN FINANČNI ODHODKI

Finančni prihodki

(v EUR)	2021	2020
Finančni prihodki iz deležev		
Finančni prihodki iz deležev v pridruženih družbah	2.841.678	312.923
Finančni prihodki iz deležev v drugih družbah	138.559	30
Finančni prihodki iz drugih naložb	756.373	270
Skupaj	3.736.610	313.223
Finančni prihodki iz danih posojil		
Finančni prihodki iz posojil, danih drugim	178.804	108.931
Skupaj	178.804	108.931
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev		
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do drugih	467.406	495.385
Skupaj	467.406	495.385
Skupaj finančni prihodki	4.382.820	917.539

Finančni prihodki iz deležev v pridruženih družbah vsebujejo pozitiven učinek iz naslova dobičkov in izgub pridruženih podjetij v višini 2.093.376 evrov in izplačilo dobička v družbah Unior Teos Alati d.o.o., Unior Tehna d.o.o., Unior Tepid S.R.L. ter Štore Steel d.o.o.

Med finančnimi prihodki iz drugih naložb je izkazan pozitiven učinek iz naslova prodaje podjetja UNIOR France S.A.S. v višini 755.820 evrov.

Finančni odhodki

(v EUR)	2021	2020
Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb	49.042	268.389
Finančni odhodki iz finančnih obveznosti		
Finančni odhodki iz posojil, prejetih od bank	3.010.872	3.364.760
Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti	147.760	252.019
Skupaj	3.158.632	3.616.779
Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti		
Fin. odhodki iz obveznosti do dobaviteljev in meničnih obv.	125.887	378.065
Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti	275.290	859.312
Skupaj	401.177	1.237.377
Skupaj finančni odhodki	3.608.851	5.122.545

Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb v višini 49.042 evrov se nanašajo na popravek vrednosti naložbe v družbo RRA Regionalna razvojna agencija Celje, d.o.o. Celje zaradi stečaja. Finančni odhodki za plačane obresti za posojila, najeta pri bankah, so znašali 3.010.872 evrov in so za 10,5 odstotka nižji kot v letu 2020.

9.9 OBRAČUN DAVKA OD DOHODKA PRAVNIH OSEB IN ODLOŽENI DAVKI

Davek od dobička je obračunan v skladu z zakonodajami, ki veljajo v različnih državah, v katerih ima Skupina UNIOR svoje odvisne družbe.

(v EUR)	2021	2020
Davek od dobička	1.006.007	1.573.281
Odloženi davki	(837.606)	(2.453.694)
Skupaj	168.401	(880.413)

Uskladitev davčnega in računovodskega dobička, pomnoženega z davčno stopnjo v Sloveniji:

(v EUR)	2021	2020
Poslovni izid obračunskega obdobja pred davki	11.259.671	(3.076.519)
Davek na dobiček v Sloveniji (19 %)	2.139.337	(584.539)
Neobdavčeni prihodki	1.369.987	948.921
Davčno nepriznani odhodki	2.582.278	2.998.524
Popravki vrednosti terjatev	105.475	150.660
Oblikovanje rezervacij	16.663	30.653
Olajšava za vlaganja za raziskave in razvoj	159.517	174.927
Olajšava za investiranje	492.771	279.062
Druge olajšave in popravek na davčno priznane odhodke	(606.025)	(1.515.716)
Davčni dobiček	8.126.101	(2.672.592)
Davek iz dobička	168.401	(880.413)
Efektivna davčna stopnja v %	1,5	28,6

Olajšave iz naslova neizrabljenih davčnih izgub, ki jih je mogoče koristiti v naslednjih obdobjih, v Skupini UNIOR znašajo 20.120.121 evrov.

Odloženi davki

Dobiček, ugotovljen po davčni zakonodaji, se razlikuje od dobička, ugotovljenega na podlagi računovodskih načel in MSRP. Razmejitev davka se obračunava samo za začasne razlike v davčni obremenitvi med poslovnimi in davčnimi računovodskimi izkazi, torej za tiste, ki se v opredeljenem obdobju izenačijo. Uporabljene stopnje davka so v skladu z davčnimi zakonodajami v posameznih državah, v katerih podjetja v skupini delujejo, znašajo pa med 9,0 in 33,825 odstotka.

Odložene terjatve za davek so izračunane iz naslova začasnih razlik od oblikovanih dolgoročnih rezervacij za odpravnine in jubilejne nagrade, oslabitev terjatev do kupcev, neizkoriščenih davčnih olajšav in davčne izgube ter za začasne razlike v davčni obremenitvi, ki izvirajo iz razlik med uradnimi računovodskimi izkazi odvisnega podjetja in njegovimi računovodskimi izkazi. Odložene obveznosti za davek se nanašajo na preračun nepremičnin (zemljišč) na pošteno vrednost, ki se izkazuje na rezervah zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti.

Vpliv na čisti poslovni izid iz naslova odloženih davkov znaša 837.606 evrov, kar povečuje čisti poslovni izid tekočega leta.

9.10 POSLI SKUPINE UNIOR S POVEZANIMI OSEBAMI

Vsi posli s povezanimi osebami so bili opravljeni pod običajnimi tržnimi pogoji.

9.10.1 PRODAJA POVEZANIM OSEBAM

(v EUR)	2021	2020
Pridružena podjetja		
v državi:	963.928	48.790
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	963.928	36.041
RC SIMIT d.o.o. Kidričevo	0	12.749
v tujini:	5.228.466	3.958.975
UNIOR TEPID S.R.L. Brasov	3.515.138	2.335.406
UNIOR SINGAPORE Pte. Ltd. Singapur	0	1.982
UNIOR TEHNA d.o.o. Sarajevo	360.752	413.716
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd	1.352.576	1.207.871
Skupaj pridružena podjetja	6.192.394	4.007.765

9.10.2 NABAVA PRI POVEZANIH OSEBAH

(v EUR)	2021	2020
Pridružena podjetja		
v državi:	27.241.057	14.430.544
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	27.241.057	14.430.544
v tujini:	110.727	94.482
UNIOR TEPID S.R.L. Brasov	10.733	17.757
UNIOR TEHNA d.o.o. Sarajevo	0	0
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd	99.994	76.725
Skupaj pridružena podjetja	27.351.784	14.525.026

9.10.3 POSLOVNE TERJATVE DO POVEZANIH OSEB

(v EUR)	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Pridružena podjetja		
v državi:	140.203	64.537
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	140.203	64.537
v tujini:	568.929	212.346
UNIOR TEPID S.R.L. Brasov	440.053	132.072
UNIOR TEHNA d.o.o. Sarajevo	128.876	87.211
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd	0	(6.937)
Skupaj pridružena podjetja	709.132	276.883

9.10.4 POSLOVNE OBVEZNOSTI DO POVEZANIH OSEB

(v EUR)	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Pridružena podjetja		
v državi:	7.184.308	6.771.558
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	7.184.308	6.771.558
v tujini:	4.702	6.205
UNIOR TEPID S.R.L. Brasov	0	1.761
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd	4.702	4.444
Skupaj pridružena podjetja	7.189.010	6.777.763

9.10.5 TERJATVE IN OBVEZNOSTI IZ POSOJIL IN OBRESTI DO POVEZANIH OSEB

Skupina UNIOR na dan 31. 12. 2021 nima terjatev in obveznosti iz naslova posojil in obresti do povezanih podjetij.

9.11 UPRAVLJANJE S TVEGANJI V SKUPINI UNIOR

Tveganja poslovanja za Skupino UNIOR so razkrita v poglavju 7.8.1 Letnega poročila 2021; v nadaljevanju razkrivamo finančna tveganja Skupine UNIOR.

FINANČNA TVEGANJA

KREDITNO TVEGANJE

Kreditno tveganje predstavlja tveganje, da družbe v Skupini UNIOR ne dobijo poplačanih poslovnih terjatev in finančnih naložb s strani upnikov v dogovorjenih rokih. Kreditno tveganje obvladujemo z rednim spremljanjem poslovanja in finančnega stanja vseh novih in obstoječih poslovnih partnerjev, z omejevanjem izpostavljenosti do posameznih poslovnih partnerjev in z aktivnim procesom izterjave terjatev. Spreminjajoče se makroekonomsko okolje lahko povzroči spremembe v njihovi boniteti in plačilni sposobnosti. Zato kljub skrbnemu upravljanju s terjatvami obstaja verjetnost zamud pri plačilih kupcev oziroma celo njihova nesposobnost plačila. Z rednim spremljanjem odprtih in zapadlih terjatev do kupcev, starostne strukture terjatev in gibanja povprečnih plačilnih rokov kreditno izpostavljenost Skupine UNIOR ohranjamo v sprejemljivih okvirih. Terjatve do večine kupcev, razen povezanih družb, pa imamo od 1. 10. 2014 dalje tudi zavarovane pri zavarovalnici. V času epidemije COVID-19 so skladno z dogovorom z zavarovalnico vsi roki za izterjavo in ustavitev dobav v primeru neplačila naših kupcev podaljšani za 30 dni. Kreditna tveganja pozorno spremljamo na vseh delih poslovanja. Tveganje ocenjujemo kot majhno tveganje.

v(EUR)	Bruto vrednost	Povprečni znesek izgube v %	ECL popravek	Individualni popravek za povečano kreditno tveganje	Skupaj popravek	Povečano kreditno tveganje	Neto vrednost
Nezapadle terjatve	41.892.235	0,01	4.062	0	4.062	ne	41.888.173
Zapadle terjatve do 90 dni	5.930.252	0,50	29.651	0	29.651	ne	5.900.601
Zapadle terjatve od 91 do 180 dni	1.161.632	1,00	11.616	0	11.616	ne	1.150.016
Zapadle terjatve od 181 do 360 dni	1.358.207	1,50	20.373	0	20.373	ne	1.337.834
Zapadle terjatve nad 360 dni	1.416.582	34,55	489.429	0	489.429	ne	927.153
Skupaj	51.758.908		555.131	0	555.131		51.203.777

TVEGANJE SPREMEMB OBRETNIH MER

Tveganje sprememb obrestnih mer predstavlja tveganje finančne izgube zaradi neugodnega gibanja obrestnih mer na trgu. Spremembe obrestnih mer lahko znatno zmanjšajo gospodarske koristi Skupine UNIOR, tako da stalno spremljamo gibanja referenčnih obrestnih mer na trgu. Tveganje ocenjujemo kot majhno tveganje, v zadnjih letih je prisotno stabilno nizko stanje referenčnih obrestnih mer. Za Skupino UNIOR smo za podjetja v Sloveniji s konzorcijem bank dosegli, da se obrestne marže do leta 2023 oblikujejo po maržni lestvici, skladno z uspešnostjo poslovanja Skupine UNIOR. V mesecu decembru 2017 pa smo kreditno izpostavljenost v višini 47,5 milijona evrov v družbi UNIOR d.d. in 7,8 milijona evrov v družbi Unitur d.o.o. za obdobje pet let zaščitili z obrestno zamenjavo. S tem je tveganje porasta obrestnih mer obvladovano in minimizirano.

Analiza občutljivosti finančnih obveznosti glede na spremembo variabilnih obrestnih mer

Stanje obveznosti, vezanih na posamezno variabilno obrestno mero v letu 2021

	Višina obveznosti	Višina	Hipotetični porast obrestnih mer		
v (EUR)	31. 12. 2021	obr. mere	za 15 %	za 50 %	za 100 %
Vrsta obrestne mere					
1-mesečni EURIBOR	2.000.000	– 0,5940	1.782	5.940	11.880
3-mesečni EURIBOR	79.773.073	– 0,5710	68.326	227.752	455.504
6-mesečni EURIBOR	26.629.120	– 0,5440	21.729	72.431	144.862
Skupni učinek	108.402.193		91.837	306.123	612.246

Stanje obveznosti, vezanih na posamezno variabilno obrestno mero v letu 2020

v (EUR)	Višina obveznosti	Višina	Hipotetični porast obrestnih mer		
	31. 12. 2020	obr. mere	za 15 %	za 50 %	za 100 %
Vrsta obrestne mere					
3-mesečni EURIBOR	77.627.821	– 0,5380	62.646	208.819	417.638
6-mesečni EURIBOR	25.121.465	– 0,5230	19.708	65.693	131.385
Skupni učinek	102.749.286		82.354	274.512	549.023

Skupne finančne obveznosti Skupine UNIOR na dan 31. 12. 2021 znašajo 114.816.505 evrov, razliko v višini 6.414.312 evrov do prikazanega stanja za občutljivost obrestne mere predstavljajo finančne obveznosti s fiksno obrestno mero.

LIKVIDNOSTNO TVEGANJE

Likvidnostno tveganje predstavlja tveganje pomanjkanja likvidnih sredstev za poplačilo poslovnih in finančnih obveznosti družb v skupini v dogovorjenih rokih. Likvidnostno tveganje zajema tveganja, povezana s pomanjkanjem razpoložljivih finančnih virov in posledično z nesposobnostjo družb v skupini, da v dogovorjenih rokih poravnajo svoje obveznosti. Plačilna sposobnost je v veliki meri odvisna od učinkovitega upravljanja z denarjem, zalogami in terjatvami ter na drugi strani z obveznostmi in denarnemu toku prilagojeno dinamiko investiranja. Veliko pozornosti namenjamo pripravi in spremljanju načrtov denarnih tokov, ki vključujejo predvidene prilive in potrebne odlive. Uspešno načrtovanje nam omogoča optimalno upravljanje morebitnih kratkoročnih presežkov ali primanjkljajev likvidnih sredstev – kratkoročno neuravnoteženost uravnavamo s črpanjem odobrenih revolving kreditnih linij pri poslovnih bankah. Tveganje v času epidemije COVID-19 je bilo dodatno zmanjšano z doseženim odlogom plačila vseh glavnih posojil pri vseh bankah za obdobje od junija 2020 do maja 2021, kar je pozitivno vplivalo na denarni tok in zmanjševalo likvidnostno tveganje v negotovih razmerah. Za dodatno zmanjševanje likvidnostnega tveganja v obvladujoči družbi pa smo v mesecu novembru 2020 za obdobje pet let z enoletnim moratorijem pri dveh poslovnih bankah pridobili nova likvidnostna sredstva za pokrivanje potreb po obratnih sredstvih, katera je obvladujoča družba dokončno črpala še v poslovnem letu 2021. Za najeta posojila je bilo pridobljeno poročstvo Republike Slovenije, v skladu s sprejetim Zakonom o zagotovitvi dodatne likvidnosti gospodarstvu za omilitev posledic epidemije COVID-19. Tveganje ocenjujemo kot zmerno tveganje.

9.12 PREJEMKI UPRAVE IN NADZORNEGA SVETA

Člani uprave in nadzornega sveta za delo v odvisnih družbah v letu 2021 niso prejeli dodatnih plačil. Politika prejemkov članov organov vodenja in nadzora je razkrita v poglavju 7.5, prejemki uprave in nadzornega sveta pa v poglavju 10.12 Letnega poročila 2021.

9.13 OCENA PODNEBNIH TVEGANJ IN VPLIV NA RAČUNOVODSKE IZKAZE

Skupina UNIOR ocenjuje z začetno prvo oceno, da:

- na oceno pričakovanih dob koristnosti osnovnih sredstev podnebne spremembe in zahteve nimajo pomembnega vpliva,
- zaradi podnebnih sprememb ne obstajajo indikatorji, zaradi katerih bi bilo potrebno oslabiliti posamezna sredstva,
- zaradi podnebnih sprememb ni ogrožena sposobnost družb v skupini, da nadaljujejo kot delujoče družbe,
- zaradi podnebnih sprememb družbe v skupini niso spreminjale politike raziskovalno razvojne dejavnosti,
- zaradi podnebnih sprememb ni zahteve po odpravi pripoznanja pomembnega dela osnovnih sredstev,
- zaradi podnebnih zahtev ni tveganja, da bi bilo potrebno zapreti posamezni obrat ali dejavnost,
- podnebne spremembe nimajo pomembnega vpliva na politiko oblikovanja popravkov vrednosti zalog oziroma odpisov zalog,
- podnebne spremembe nimajo vpliva na davčno obravnavo poslovnih dogodkov in da zaradi podnebnih sprememb niso nastale razlike med davčnimi in knjigovodskimi vrednostmi sredstev, zaradi katerih bi bilo potrebno oblikovati terjatve ali obveznosti za odložene davke,
- podnebne spremembe nimajo pomembnega vpliva na pripoznanje in opravo pripoznanja finančnih instrumentov,
- ne obstajajo potencialne obveznosti, vezane na regulatorne zahteve za odpravo okoljske škode, oziroma družbam v skupini ne pretijo dodatne dajatve ali kazni povezane z okoljskimi zahtevami.

Družbe v Skupini UNIOR nimajo sklenjenih pogodb, ki bi lahko, zaradi vpliva podnebnih sprememb, imele večje in obremenjujoče finančne posledice.

Družbe v Skupini UNIOR v naslednjem letu ne načrtujejo prestrukturiranja z namenom doseganja ciljev povezanih s podnebjem.

Dodatna razkritja povezana z emisijskimi kuponi so podana v poglavju 9.7.2.

9.14 DOGODKI PO POROČEVALSKEM OBDOBJU V SKUPINI UNIOR

V prvem četrtletju leta 2022 so imele vse dejavnosti v Skupini UNIOR dobro naročilno stanje, poslovanje vseh družb v skupini je bilo skladno s poslovnimi načrti, zato ocenjujemo, da bomo presegli načrtovani poslovni izid skupine za prvi kvartal leta 2022.

Vendar sta zaostritev rusko-ukrajinskega konflikta in izbruh vojne v Ukrajini 24. februarja 2022 spremenila gospodarske razmere v Evropski Uniji in širše, kar bo imelo velik vpliv na poslovanje številnih dejavnosti.

V Skupini UNIOR ažurno spremljamo potek dogajanj povezanih z vojno v Ukrajini in na podlagi opažanj ter prejetih povratnih informacij trga redno posodabljammo našo strategijo upravljanja s tveganji, ter po potrebi sprejemamo dodatne ukrepe za zmanjševanje le-teh. Pričakujemo, da se bodo sedanje dinamične in negotove razmere v nabavno-prodajnih verigah do polletja umirile in stabilizirale.

Obstaja pa realno tveganje, da se bodo zaradi vpliva vojne v Ukrajini zmanjšala naročila in posledično obseg prodaje v vseh dejavnostih Skupine UNIOR. Na področju nabave pa se kaže vedno več težav z obvladovanjem dobaviteljskih verig, čemur smo v zadnjih tednih vedno bolj izpostavljeni. Otežena je dobavljivost surovin, materiala in energije, njihove cene pa skokovito naraščajo in bodo imele negativen vpliv na poslovanje v prihodnjih mesecih, dokler se situacija ne stabilizira.

V dejavnosti proizvodnja odkovkov je prisotno največje tveganje, da se bodo naročila zmanjšala, ker zaradi posledic vojne prihaja do trganja dobaviteljskih verig in zastojev pri izdelavi avtomobilov. Negativne vplive na obseg prodaje pričakujemo do polletja predvsem v Evropi, medtem ko na Kitajskem ocenjujemo, da bo prodaja enaka načrtovani za leto 2022. Na drugi strani so ravno stroški jekla in energentov v tej dejavnosti največji, zato bo največji negativen vpliv na poslovanje te dejavnosti imelo naraščanje cen jekla in energije.

V dejavnosti proizvodnja ročnega orodja, kjer imamo zelo visoko naročilno stanje, znižanja prodaje zaradi dogajanja v Ukrajini ne načrtujemo, bodo pa težave v dobaviteljskih verigah in povečanju cen vhodnih surovin tudi tu povzročile višanje stroškov poslovanja. Poslovanje trgovskega podjetja v Rusiji je v tem obdobju oteženo, obsegi prodaje so nestabilni, a zelo velikih padcev prodaje zaenkrat ni. Dobave v Rusijo potekajo in tudi plačila za izdobljeno blago prihajajo nemoteno. Vse potencialne bodoče odpreme se bodo skrbno preučile iz vseh vidikov, tako varnostnih kot tudi z vidika upoštevanja sankcij, in se izvedle le na podlagi prejetih predplačil. Glavni izziv podjetja v Rusiji bo uveljavljanje višjih prodajnih cen, do katerih je prišlo zaradi velikega padca vrednosti rublja, saj blago od vseh dobaviteljev nabavljajo v tuji valuti.

V dejavnostih strojegradnje in proizvodnje orodij za stroje kratkoročno ne pričakujemo znižanja obsega naročil, bi se pa vpliv vojne v Ukrajini, če bo ta trajala do jeseni, znal odraziti v prodaji konec leta 2022 in predvsem pri novih naročilih za leto 2023. Tudi tu bo višanje cen vhodnih surovin vplivalo na rast stroškov, vendar ne v tolikšni meri kot pri proizvodnji odkovkov.

V turistični dejavnosti vojna v Ukrajini vpliva na odločitve o potovanjih gostov iz drugih evropskih držav, saj prinaša nelagodje in strah. Pričakujemo, da se bo največji vpliv odrazil na germanskih trgih, ki

predstavljajo 5 odstotkov nočitev ter pri ruskih gostih, ki predstavljajo 1,8 odstotka nočitev, pri čemer je doslej že bilo realizirano 30 odstotkov letnega načrta nočitev teh skupin gostov. Na drugi strani se povečujejo cene živil, energentov in ostalih stroškov, zato bo potrebno izvajati številne prodajne in marketinške aktivnosti za ublažitev negativnih vplivov na poslovanje.

Na ravni Skupine UNIOR smo pripravili dve oceni scenarijev poslovanja skupine za leto 2022, upoštevajoč informacije, ki so trenutno znane. Pripravili smo optimistični in pesimistični scenarij, kjer so zajete ocene prodaje družb v skupini, ter napovedi gibanja dveh največjih sklopov stroškov (stroški materiala in stroški energentov), ki poleg stroškov dela pomembneje vplivata na poslovanje skupine. Napovedi za naprej so popolnoma nejasne, zato se ocene spreminjajo dnevno, tako glede morebitnega obsega zmanjšanj naročil kot tudi trajanja.

Za potrebe simulacije so bile upoštevane trenutno znane prodajne cene, predvidene s sprejetimi plani poslovanja družb v skupini. V kolikor bi bil pritisk povišanja nabavnih cen in stroškov v obsegu ocenjenih scenarijev, bodo morale družbe v skupni s kupci na novo formulirati prodajne cene, ki bodo zajemale dogovorjen delež povečanih vhodnih stroškov.

Ocenjeni vplivi na rezultat poslovanja, ki so prikazani v nadaljevanju, ne upoštevajo morebitnega povečanja prodajnih cen do kupcev in ukrepov za zniževanje fiksnih stroškov, ki bi jih v primeru obeh scenarijev zagotovo začeli izvajati v sklopu celotne skupine, seveda v odvisnosti od vrednosti upada proizvodnje in učinkov morebitnega uspešnega uveljavljanja višjih prodajnih cen.

OPTIMISTIČNI SCENARIJ	Po optimističnem scenariju ocenjujemo, da bo na ravni Skupine UNIOR prodaja enaka načrtovani prodaji za leto 2022. Ob povišanju cen s strani dobaviteljev in energije v optimističnem scenariju ocenjujemo, da bi bil učinek na rezultat Skupine UNIOR glede na plan negativen v višini 3,9 milijona EUR. Ocenjen rezultat bi v sklopu uporabljenih predpostavk dosegel okoli 7,6 milijona EUR dobička.
----------------------------------	---

PESIMISTIČNI SCENARIJ	Iz prejetih ocen prodaje po pesimističnem scenariju ocenjujemo, da bo na ravni Skupine UNIOR prodaja nižja od planske za leto 2022, in sicer za okoli 10,5 mio EUR. Zaradi nižjega obsega prodaje ob hkratnem povišanju cen s strani dobaviteljev in energije v pesimističnem scenariju ocenjujemo, da bi bil učinek na rezultat Skupine glede na plan negativen v višini 11,3 milijona EUR. Ocenjen rezultat bi v sklopu upoštevanih predpostavk dosegel okoli 0,2 milijona EUR dobička na ravni Skupine.
----------------------------------	--

9.15 IZJAVA O ODGOVORNOSTI ČLANOV UPRAVE

Uprava družbe v skladu s 134. členom Zakona o trgu finančnih instrumentov (ZTFI-1) po svojem najboljšem vedenju izjavlja, da je računovodsko poročilo Skupine UNIOR sestavljeno skladno z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija, ter daje resničen in pošten prikaz sredstev in obveznosti, finančnega položaja in poslovnega izida Skupine UNIOR kot celote, in da je v poslovno poročilo Skupine UNIOR vključen pošten prikaz razvoja in izidov poslovanja skupine ter njenega finančnega položaja, vključno z opisom bistvenih vrst tveganj, ki jim je Skupina UNIOR kot celota izpostavljena.

Uprava družbe sprejema in potrjuje skupinske računovodske izkaze s pripadajočimi usmeritvami in pojasnili Skupine UNIOR za leto 2021.

Uprava potrjuje, da so bile pri izdelavi računovodskih izkazov Skupine UNIOR dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve, da so bile računovodske ocene izdelane po načelu poštene vrednosti, previdnosti in dobrega gospodarjenja, in da računovodski izkazi predstavljajo resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja Skupine UNIOR in izidov njenega poslovanja za leto 2021.

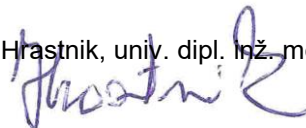
Uprava je odgovorna tudi za ustrezno računovodenje, sprejem ustreznih sklepov za zavarovanje premoženja in drugih sredstev ter preprečevanje in odkrivanje prevar in drugih nepravilnosti oziroma nezakonitosti. Potrjuje še, da so skupinski računovodski izkazi, skupaj s pojasnili izdelani na podlagi predpostavke o nadaljnjem poslovanju Skupine UNIOR ter skladno z veljavno zakonodajo in Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija.

Davčne oblasti lahko kadarkoli v roku pet let po poteku leta, v katerem je treba davek odmeriti, preverijo poslovanje družb v skupini, kar lahko posledično povzroči nastanek dodatne obveznosti plačila davka, zamudnih obresti in kazni iz naslova DDPO ali drugih davkov ter dajatev. Uprava družbe ni seznanjena z okoliščinami, ki bi lahko povzročile morebitno pomembno obveznost s tega naslova.

Zreče, 20. 4. 2022

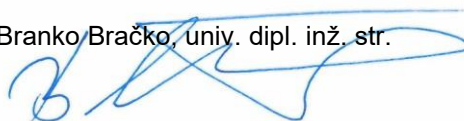
Predsednik uprave,

Darko Hraštnik, univ. dipl. inž. metal. mater.

Član uprave,

Branko Bračko, univ. dipl. inž. str.

9.16 POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

Deloitte revizija d.o.o.
Dunajska cesta 165
1000 Ljubljana
Slovenija

Tel: +386 (0) 1 3072 800
Faks: +386 (0) 1 3072 900
www.deloitte.si

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA delničarjem družbe UNIOR d.d.

Poročilo o reviziji računovodskih izkazov

Mnenje

Revidirali smo konsolidirane računovodske izkaze družbe UNIOR d.d. in njenih odvisnih družb (v nadaljevanju 'skupina'), ki vključujejo konsolidirani računovodski izkaz finančnega položaja na dan 31. decembra 2021, konsolidiran izkaz poslovnega izida, konsolidiran izkaz drugega vseobsegajočega donosa, konsolidiran izkaz gibanja kapitala in konsolidiran izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter pojasnila h konsolidiranim računovodskim izkazom, vključujoč povzetek bistvenih računovodskih usmeritev.

Po našem mnenju priloženi konsolidirani računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo konsolidirani finančni položaj skupine na dan 31. decembra 2021 ter njen konsolidiran poslovni izid in konsolidirane denarne tokove za tedaj končano leto v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija (v nadaljevanju 'MSRP').

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja in Uredbo (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o posebnih zahtevah v zvezi z obvezno revizijo subjektov javnega interesa (Uredba). Naše odgovornosti na podlagi teh pravil so opisane v tem poročilu v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov*. V skladu z Mednarodnim kodeksom etike za računovodske strokovnjake (vključno z mednarodnimi standardi neodvisnosti), ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA), ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od skupine in, da smo izpolnili vse druge etične obveznosti v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA. Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostni in ustrezni kot osnova za naše revizijsko mnenje.

Poudarjanje zadeve

Opozarjamo na pojasnilo 9.14 *Dogodki po poročevalskem obdobju v skupini Unior* v računovodskih izkazih, ki opisuje oceno poslovanja glede dejanskega ali potencialnega vpliva učinkov vojaškega konflikta med Ukrajino in Rusijo na skupino. Naše mnenje v zvezi z omenjeno zadevo ni prilagojeno.

Ime Deloitte se nanaša na združenje Deloitte Touche Tohmatsu Limited (DTTL) in mrežo njegovih družb članic ter njihovih povezanih družb (skupaj: organizacija Deloitte). DTTL (imenovan tudi Deloitte Global) in vsaka od njegovih družb članic ter povezanih družb so ločene in samostojne pravne osebe in druga drugimi morejo nalagati obveznosti do tretjih oseb. DTTL in vsaka od njegovih družb članic ter povezanih družb je odgovorna izključno za svoja dejanja in opustitve dejanj ter ne odgovarja za dejanja in opustitve drugih. DTTL sam po sebi ne opravlja storitev za stranke. Podrobnejše informacije najdete tukaj: www.deloitte.com/si/about.

Deloitte je vodilni globalni ponudnik storitev revizije in dajanja zagotovil, davčnega, poslovnega in finančnega svetovanja, svetovanja na področju tveganj in sorodnih storitev. Deloitte opravlja storitve za štiri od petih najvišje uvrščenih gospodarskih družb na lestvici Fortune Global 500® in prek globalne mreže družb članic (skupaj imenovanih organizacija Deloitte) zagotavlja storitve v več kot 150 državah ter ozemljih. Več o tem, kako približno 312.000 Deloitteovih strokovnjakov dosega rezultate, ki štejejo, najdete na povezavi www.deloitte.com.

V Sloveniji storitve zagotavlja Deloitte revizija d.o.o. in Deloitte svetovanje d.o.o. (pod skupnim imenom Deloitte Slovenija), članici Deloitte Central Europe Holdings Limited. Deloitte Slovenija sodi med vodilne družbe za strokovne storitve v Sloveniji in opravlja storitve revizije in dajanja zagotovil, davčnega, poslovnega in finančnega svetovanja, svetovanja na področju tveganj in sorodne storitve, ki jih zagotavlja več kot 160 domačin in tujih strokovnjakov.

Deloitte revizija d.o.o. - Družba vpisana pri Okrožnem sodišču v Ljubljani - Matična številka: 1647105 - ID št. za DDV: SI62560085 - Osnovni kapital: 74.214,30 EUR.

© 2022. Za več informacij se obrnite na Deloitte Slovenija.

Ključne revizijske zadeve

Ključne revizijske zadeve so tiste, ki so bile po naši strokovni presoji najbolj bistvene pri reviziji konsolidiranih računovodskih izkazov za poslovno leto, ki se je končalo 31. decembra 2021. Te zadeve so bile obravnavane v okviru naše revizije konsolidiranih računovodskih izkazov kot celote in pri oblikovanju našega mnenja o njih in ne podajamo ločenega mnenja o teh zadevah.

Ključna revizijska zadeva	Revizijski postopki obravnave ključne revizijske zadeve
Pripoznavanje prihodkov v konsolidiranih računovodskih izkazih	
Kot je razvidno iz računovodskih izkazov skupine in iz pojasnila 9.8.2 <i>Čisti prihodki od prodaje po območnih in področnih odsekih</i>, so v letu, končanem na dan 31. decembra 2021, čisti prihodki od prodaje, ki so bili ustvarjeni s prodajo blaga in storitev na domačem trgu in na tujih trgih, znašali 239.698.528 evrov. Kot je pojasnjeno v poglavju 9.6.2.6 <i>Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev in razkritja (razdelek Prihodki; Prihodki iz pogodb s kupci ter Prihodki iz prodaje proizvodov, blaga in materiala)</i>, se prihodki pripoznajo različno glede na posamezen vir prihodkov pri čemer se v skladu z MSRP 15 uporablja 5 stopenjski model. Prihodki iz prodaje so eden glavnih pokazateljev uspešnosti poslovanja skupine. Zaradi pomembnosti, kompleksnosti kot tudi tveganja v zvezi z ustreznostjo evidentiranja prihodkov od prodaje, smo to področje opredelili kot ključno revizijsko zadevo.	V okviru izvajanja revizijskih postopkov smo ocenili ustreznost računovodskih usmeritev skupine v zvezi s pripoznavanjem prihodkov in njihovo skladnost z MSRP ter izvedli naslednje revizijske postopke: - Na dejavnostih proizvodnje odkovkov in ročnega orodja ter na dejavnosti turizma smo preverili zasnovo in implementacijo notranjih kontrol v zvezi s pripoznavanjem prihodkov z vidika ustreznosti in točnosti njihovega evidentiranja. Učinkovitost delovanja identificiranih notranjih kontrol smo preizkušali na tistih sestavnih delih skupine, kjer smo ocenili, da je to z vidika revizije smiselno. - Na dejavnosti strojegradnje smo preverili zasnovo in implementacijo delovanja notranjih kontrol v zvezi z ustreznostjo pripoznavanja prihodkov skozi obdobje. - Na podlagi izbranega vzorca smo detajlno preverili ustreznost evidentiranja pripoznanih prihodkov na dejavnostih proizvodnje odkovkov in ročnega orodja ter dejavnosti strojegradnje. - Za dejavnost strojegradnje smo na podlagi analize pogodb s kupci na izbranem vzorcu preverjali ustreznost pripoznavanja prihodkov skozi obdobje. - V dejavnosti turizem smo preizkušali podatke na podlagi analitične ocene. Odstopanja smo pojasnili. Pregledali smo tudi informacije v računovodskih izkazih, da bi ocenili, ali so razkritja v zvezi s čistimi prihodki iz prodaje, ustrezna.

Deloitte.

Druge informacije

Za druge informacije je odgovorno poslovodstvo. Druge informacije obsegajo informacije v letnem poročilu, razen računovodskih izkazov in revizorjevega poročila o njih.

Naše mnenje o konsolidiranih računovodskih izkazih se ne nanaša na druge informacije in o njih ne izražamo nobene oblike zagotovila.

V povezavi z našo revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov je naša odgovornost prebrati druge informacije in pri tem presoditi, ali so druge informacije pomembno neskladne s konsolidiranimi računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne. Če na podlagi opravljenega dela zaključimo, da obstaja pomembna napačna navedba drugih informacij, moramo o takih okoliščinah poročati. V zvezi s tem na podlagi opisanih postopkov poročamo, da:

- so druge informacije v vseh pomembnih pogledih usklajene z revidiranimi konsolidiranimi računovodskimi izkazi;
- so druge informacije pripravljene v skladu z veljavnimi zakoni in predpisi; ter
- na podlagi poznavanja in razumevanja skupine in njenega okolja, ki smo ga pridobili med revizijo, v zvezi z drugimi informacijami nismo ugotovili bistveno napačnih navedb.

Odgovornosti poslovodstva in pristojnih za upravljanje za konsolidirane računovodske izkaze

Poslovodstvo je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh konsolidiranih računovodskih izkazov v skladu z MSRP in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo poslovodstva potrebno, da omogoči pripravo konsolidiranih računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Poslovodstvo je pri pripravi konsolidiranih računovodskih izkazov skupine odgovorno za oceno njene sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče podjetje, razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem, in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot podlage za računovodenje, razen če namerava poslovodstvo skupino likvidirati ali zaustaviti poslovanje ali nima druge realne možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Pristojni za upravljanje so odgovorni za nadzor nad pripravo računovodskih izkazov skupine in za potrditev revidiranega letnega poročila.

Revizorjeva odgovornost za revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov

Naša cilja sta pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem, ali so konsolidirani računovodski izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu s pravili revidiranja, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, če ta obstaja. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake ter se smatrajo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamič ali skupaj vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh konsolidiranih računovodskih izkazov.

Deloitte.

Med izvajanjem revidiranja v skladu s pravili revidiranja uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- Prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v konsolidiranih računovodskih izkazih, bodisi zaradi prevare ali napake, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ocenjena tveganja ter pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bomo odkrili napačne navedbe, ki izvira iz prevare, je višje od tistega, povezanega z napako, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerno opustitev, napačno razlago ali izogibanje notranjim kontrolam.
- Pridobimo razumevanje notranjih kontrol, pomembnih za revizijo, z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenje o učinkovitosti notranjih kontrol skupine.
- Presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij posloводства.
- Na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbuja dvom v sposobnost skupine, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o ustreznosti poslovodske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sprejmemo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v konsolidiranih računovodskih izkazih ali, če so takšna razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Revizorjevi sklepi temeljijo na revizijskih dokazih, pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Vendar kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje organizacije kot delujočega podjetja.
- Ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo, vsebino konsolidiranih računovodskih izkazov, vključno z razkritji, in ali konsolidirani računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev.
- Pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze v povezavi s finančnimi informacijami in poslovnimi dejavnostmi družb v skupini, da bi lahko izrazili mnenje o konsolidiranih računovodskih izkazih. Odgovorni smo za usmerjanje, nadziranje in izvajanje revizije skupine. Revizijsko mnenje je izključno naša odgovornost.

S pristojnimi za upravljanje med drugim komuniciramo o načrtovanem obsegu in času revidiranja in pomembnih revizijskih ugotovitvah, vključno s pomembnimi pomanjkljivostmi v notranjih kontrolah, ki smo jih zaznali med našo revizijo.

Pristojnim za upravljanje smo prav tako predložili našo izjavo, da smo izpolnili vse etične zahteve v zvezi z neodvisnostjo ter jih obvestili o vseh razmerjih in drugih zahtevah, za katere bi se lahko upravičeno menilo, da vplivajo na našo neodvisnost, in jih seznanili s tem povezanimi ukrepi, kjer potrebno.

Od vseh zadev, s katerimi smo seznanili pristojne za upravljanje, smo zadeve, ki so bile najpomembnejše pri reviziji konsolidiranih računovodskih izkazov revidiranega obdobja, določili kot ključne revizijske zadeve. Omenjene zadeve opišemo v revizorjevem poročilu, razen če zakonska ali regulatorna določila prepovedujejo javno razkrivanje takšnih zadev.

Deloitte.

Poročilo o drugih zakonskih in regulatornih zahtevah

Poročilo o zahtevah Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in sveta (Uredba EU št. 537/2014)

Imenovanje revizorja in trajanje posla

Deloitte revizija d.o.o. je bila imenovana za zakonitega revizorja družbe na skupščini delničarjev dne 5. junija 2019. Naše opravljanje posla v celoti in neprekinjeno traja 10 let.

Potrdilo revizijski komisiji

Potrdujemo, da je naše revizijsko mnenje o računovodskih izkazih v tem poročilu skladno z dodatnim poročilom revizijski komisiji družbe z dne 20.4.2022 v skladu s členom 11 Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta.

Opravljanje nereviziranih storitev

Izjavljamo, da nismo opravljali nobenih prepovedanih nereviziranih storitev iz člena 5(1) Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta. Poleg obvezne revizije nismo za revidirano družbo ali njene odvisne družbe opravljali nobenih drugih storitev, ki ne bi bile razkrite v letnem poročilu.

Revizorjevo poročilo o skladnosti računovodskih izkazov v elektronski obliki z zahtevami Delegirane uredbe (EU) št. 2019/815 o predstavitvi letnega poročila in revidiranih konsolidiranih računovodskih izkazov v enotni elektronski obliki poročanja (European Single Electronic Format - ESEF)

Opravili smo posel dajanja sprejemljivega zagotovila o tem, ali so revidirani konsolidirani računovodski izkazi skupine Unior za poslovno leto, ki se je končalo 31.12.2021 (v nadaljevanju 'revidirani konsolidirani računovodski izkazi'), pripravljeni upoštevajoč zahteve Delegirane uredbe Komisije (EU) 2019/815 z dne 17. decembra 2018 o dopolnitvi Direktive 2004/109/ES Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z regulativnimi tehničnimi standardi za določitev enotne elektronske oblike poročanja, veljavne za leto 2021 (v nadaljevanju 'Delegirana uredba').

Odgovornost posloводства in pristojnih za upravljanje

Posloводство je odgovorno za pripravo in pravilno predstavitev revidiranih konsolidiranih računovodskih izkazov v elektronski obliki v skladu z zahtevami Delegirane uredbe, pa tudi za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo posloводства potrebno, da omogoči pripravo revidiranih konsolidiranih računovodskih izkazov v elektronski obliki na način, da ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Pristojni za upravljanje so pristojni za nadzor nad pripravo revidiranih konsolidiranih računovodskih izkazov v elektronski obliki v skladu z zahtevami Delegirane uredbe.

Revizorjeva odgovornost

Naša odgovornost je, da opravimo posel dajanja sprejemljivega zagotovila ter izrazimo sklep o tem, ali so revidirani konsolidirani računovodski izkazi pripravljeni skladno z zahtevami Delegirane uredbe. Naš posel dajanja sprejemljivega zagotovila smo opravili v skladu z *Mednarodnim standardom dajanja zagotovil 3000 – Posli dajanja zagotovil razen revizij ali preiskav računovodskih informacij iz preteklosti* (MSZ 3000), ki ga je izdal Odbor za Mednarodne standarde revidiranja in dajanja zagotovil. Ta standard zahteva, da posel načrtujemo in izvajamo tako, da pridobimo sprejemljivo zagotovilo za podajo sklepa.

Deloitte.

Delovali smo v skladu z zahtevami glede neodvisnosti ter etičnimi zahtevami Uredbe EU št. 537/2014 in Kodeks IESBA. Kodeks je zasnovan na temeljnih načelih integritete, objektivnosti, strokovne usposobljenosti in dolžne skrbnosti, zaupnosti in strokovnega vedenja. Naše podjetje deluje v skladu z Mednarodnimi standardi obvladovanja kakovosti (MSOK 1) in skladno z njimi vzdržuje celovit sistem obvladovanja kakovosti, vključno z dokumentiranimi politikami in postopki glede skladnosti z etičnimi zahtevami, poklicnimi standardi ter veljavnimi pravnimi in regulativnimi zahtevami.

Povzetek opravljenega dela

V okviru obsega opravljenega dela smo izvedli postopke revizijske narave, in sicer:

- prepoznali in ocenili smo tveganje pomembne neskladnosti revidiranih konsolidiranih računovodskih izkazov z zahtevami Delegirane uredbe zaradi napake ali prevare;
- pridobili smo razumevanje notranjega kontroliranja, ki je pomembno za posel dajanja sprejemljivega zagotovila, da bi oblikovali postopke, ki so ustrezni v danih okoliščinah, vendar pa ne za izražanje mnenja o učinkovitosti notranjega kontroliranja;
- ocenili smo, ali prejeti revidirani konsolidirani računovodski izkazi izpolnjujejo zahteve Delegirane uredbe, veljavne na dan poročanja;
 - pridobili smo sprejemljivo zagotovilo, da so revidirani konsolidirani računovodski izkazi izdajatelja prikazani v pravilni elektronski obliki XHTML;
 - pridobili smo sprejemljivo zagotovilo, da so vrednosti in razkritja v revidiranih konsolidiranih računovodskih izkazih v obliki XHTML označeni pravilno in v tehnologiji Inline XBRL (iXBRL) ter da njihovo strojno branje zagotavlja popolne in prave informacije, vsebovane v revidiranih konsolidiranih računovodskih izkazih.

Verjamemo, da so pridobljeni dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naš sklep.

Sklep

Na podlagi opravljenih postopkov in pridobljenih dokazov so po našem mnenju revidirani konsolidirani računovodski izkazi skupine Unior za poslovno leto, ki se je končalo 31.12.2021, v vseh pomembnih pogledih pripravljeni v skladu z zahtevami Delegirane uredbe.

V imenu revizijske družbe Deloitte revizija d.o.o. je za opravljeno revizijo odgovoren Yuri Sidorovich.

DELOITTE REVIZIJA d.o.o.
Dunajska 165
1000 Ljubljana

Yuri Sidorovich
Pooblaščen revizor
Ljubljana, 20.4.2022

Deloitte.
DELOITTE REVIZIJA D.O.O.
Ljubljana, Slovenija 3

10 REVIDIRANI POSAMIČNI RAČUNOVODSKI IZKAZI DRUŽBE UNIOR d.d.

10.1 REVIDIRANI POSAMIČNI RAČUNOVODSKI IZKAZ FINANČNEGA POLOŽAJA DRUŽBE UNIOR d.d. NA DAN 31. 12. 2021

(v EUR)				
	Postavka	Pojasnilo	31. 12. 2021	31. 12. 2020
	SREDSTVA		236.189.461	221.730.206
A.	DOLGOROČNA SREDSTVA		132.658.596	131.388.160
I.	Neopredmetena sredstva in druga NS	10.7.1	4.462.617	4.783.148
1.	Dolgoročne premoženjske pravice		178.162	210.235
2.	Dobro ime		403.940	403.940
3.	Dolgoročno odloženi stroški razvijanja		2.979.005	3.139.716
4.	Druge neopredmetena sredstva		61.947	90.859
5.	Neopredmetena sredstva, ki se pridobivajo		839.563	938.398
II.	Opredmetena osnovna sredstva	10.7.2	88.539.836	87.142.950
1.	Zemljišča in zgradbe		37.441.431	36.698.360
a)	Zemljišča		12.199.681	10.749.105
b)	Zgradbe		25.241.750	25.949.255
2.	Proizvajalne naprave in stroji		41.708.562	44.520.700
3.	Druge naprave in oprema, drobni inv. in druga OOS		21.999	9.334
4.	Opredmetena osnovna sredstva, ki se pridobivajo		9.367.844	5.914.556
III.	Naložbene nepremičnine	10.7.3	749.527	697.716
IV.	Dolgoročne finančne naložbe	10.7.4	25.227.193	25.850.047
1.	Dolgoročne finančne naložbe, razen posojil		24.253.680	24.555.362
a)	Delnice in deleži v družbah v skupini		21.592.476	21.832.476
b)	Delnice in deleži v pridruženih družbah		2.612.335	2.612.335
c)	Druge dolgoročne finančne naložbe		48.869	110.551
2.	Dolgoročna posojila		973.513	1.294.685
a)	Dolgoročna posojila družbam v skupini		969.826	1.290.998
b)	Dolgoročna posojila drugim		3.687	3.687
V.	Dolgoročne poslovne terjatve	10.7.6	7.270.632	7.344.838
1.	Dolgoročne poslovne terjatve do družb v skupini		7.255.286	7.326.263
2.	Dolgoročne poslovne terjatve do kupcev		0	0
3.	Dolgoročne poslovne terjatve do drugih		15.346	18.575
VI.	Odložene terjatve za davek	10.7.13	6.408.791	5.569.461
B.	KRATKOROČNA SREDSTVA		103.530.865	90.342.046
I.	Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo		0	0
II.	Zaloge	10.7.5	68.468.019	63.741.199
1.	Material		25.351.861	21.921.244
2.	Nedokončana proizvodnja		26.000.063	26.692.207
3.	Proizvodi		14.138.659	12.238.941
4.	Trgovsko blago		2.977.436	2.888.807
III.	Kratkoročne finančne naložbe	10.7.7	1.899.783	2.393.901
1.	Kratkoročne finančne naložbe, razen posojil		0	0
2.	Kratkoročna posojila		1.899.783	2.393.901
a)	Kratkoročna posojila družbam v skupini		1.898.172	2.389.368
b)	Druge kratkoročna posojila		1.611	4.533
IV.	Kratkoročne poslovne terjatve	10.7.6	31.246.121	21.225.518
1.	Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini		5.737.342	5.247.555
2.	Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev		20.962.031	11.319.006
3.	Kratkoročne poslovne terjatve do drugih		4.546.748	4.658.957
V.	Denarna sredstva	10.7.8	1.916.942	2.981.428

(v EUR)				
	Postavka	Pojasnilo	31. 12. 2021	31. 12. 2020
	OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV		236.189.461	221.730.206
A.	KAPITAL	10.7.9	94.184.664	91.938.771
I.	Vpoklicani kapital		23.688.983	23.688.983
1.	Osnovni kapital		23.688.983	23.688.983
2.	Nevpoklicani kapital (odbitna postavka)		0	0
II.	Kapitalske rezerve		30.277.035	30.277.035
III.	Rezerve iz dobička		19.960.288	20.660.288
1.	Zakonske rezerve		1.417.442	1.417.442
2.	Rezerve za lastne delnice in lastne poslovne deleže		2.723.119	2.016.459
3.	Lastne delnice in poslovni deleži (odbitna postavka)		(2.687.821)	(1.987.821)
4.	Statutarne rezerve		0	0
5.	Druge rezerve iz dobička		18.507.548	19.214.208
IV.	Rezerve zaradi vrednotenja po poštenu vred.		8.499.295	8.299.239
V.	Preneseni čisti dobiček		9.013.227	16.972.710
VI.	Prenesena čista izguba		0	0
VII.	Čisti dobiček poslovnega leta		2.745.836	0
VIII.	Čista izguba poslovnega leta		0	(7.959.484)
B.	REZERVACIJE IN ODLOŽENI PRIHODKI	10.7.10	5.224.489	5.222.641
1.	Rezervacije za pokojnine in podobne obveznosti		4.776.156	4.745.766
2.	Druge rezervacije		448.333	476.875
3.	Odloženi prihodki		0	0
C.	DOLGOROČNE OBVEZNOSTI		63.610.946	72.175.636
I.	Dolgoročne finančne obveznosti	10.7.11	63.610.946	72.175.636
1.	Dolgoročne finančne obveznosti do družb v skupini		0	0
2.	Dolgoročne finančne obveznosti do bank		62.598.210	70.735.646
3.	Dolgoročne finančne obv. na podlagi obveznic		0	0
4.	Druge dolgoročne finančne obveznosti		1.012.736	1.439.990
II.	Dolgoročne poslovne obveznosti	10.7.12	0	0
1.	Dolgoročne poslovne obveznosti do družb v skupini		0	0
2.	Dolgoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev		0	0
3.	Dolgoročne menične obveznosti		0	0
4.	Dolgoročne poslovne obv. na podlagi predujmov		0	0
5.	Druge dolgoročne poslovne obveznosti		0	0
III.	Odložene obveznosti za davek	10.7.13	0	0
Č.	KRA TKOROČNE OBVEZNOSTI		73.169.362	52.393.158
I.	Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev			
II.	Kratkoročne finančne obveznosti	10.7.14	28.228.104	12.346.519
1.	Kratkoročne finančne obveznosti do družb v skupini		398.732	465.530
2.	Kratkoročne finančne obveznosti do bank		27.031.837	11.320.521
3.	Kratkoročne finančne obveznosti do bank (limit TRR)		0	0
4.	Druge kratkoročne finančne obveznosti		797.535	560.468
III.	Kratkoročne poslovne obveznosti	10.7.15	44.941.258	40.046.639
1.	Kratkoročne poslovne obveznosti do družb v skupini		1.671.390	1.547.953
2.	Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev		30.743.286	27.702.548
3.	Kratkoročne menične obveznosti		0	0
4.	Kratkoročne poslovne obv. na podlagi predujmov		756.053	895.384
5.	Druge kratkoročne poslovne obveznosti		11.770.529	9.900.754

10.2 REVIDIRANI POSAMIČNI IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA DRUŽBE UNIOR d.d. ZA OBDOBJE OD 1. 1. 2021 DO 31. 12. 2021

(v EUR)	Postavka	Pojasnilo	januar–december 2021	januar–december 2020
A.	Čisti prihodki od prodaje	10.8.1	168.974.628	138.054.639
1.	Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu		19.431.130	14.210.611
a)	Čisti prihodki od prodaje proizvodov in storitev		9.095.482	7.396.221
b)	Čisti prihodki od prodaje blaga in materiala		10.335.648	6.814.390
2.	Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu		149.543.498	123.844.028
a)	Čisti prihodki od prodaje proizvodov in storitev		135.155.169	113.827.691
b)	Čisti prihodki od prodaje blaga in materiala		14.388.329	10.016.337
B.	Sprememba vrednosti zalog proizv. in nedokončane pr.		915.362	(2.930.256)
C.	Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	10.8.2	1.902.495	2.389.485
Č.	Drugi poslovni prihodki	10.8.3	3.285.430	7.851.001
I.	KOSMATI DONOS IZ POSLOVANJA		175.077.915	145.364.869
D.	Stroški blaga, materiala in storitev	10.8.4	(114.207.879)	(90.813.303)
1.	Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala		(12.814.721)	(10.696.882)
2.	Stroški porabljenega materiala		(80.839.612)	(62.888.679)
a)	Stroški materiala		(62.276.081)	(48.597.443)
b)	Stroški energije		(7.862.697)	(5.729.687)
c)	Drugi stroški materiala		(10.700.834)	(8.561.549)
3.	Stroški storitev		(20.553.546)	(17.227.742)
a)	Transportne storitve		(4.422.397)	(3.621.724)
b)	Stroški vzdrževanja		(1.318.765)	(1.249.145)
c)	Najemnine		(1.221.305)	(988.564)
č)	Drugi stroški storitev		(13.591.079)	(11.368.309)
E.	Stroški dela	10.8.4	(47.387.318)	(46.778.230)
1.	Stroški plač		(35.048.678)	(34.531.899)
2.	Stroški pokojninskih zavarovanj		(463.815)	(476.925)
3.	Stroški drugih socialnih zavarovanj		(6.033.372)	(5.914.647)
4.	Drugi stroški dela		(5.841.453)	(5.854.759)
F.	Odpisi vrednosti	10.8.4	(9.719.994)	(14.550.919)
1.	Amortizacija		(8.616.746)	(8.376.407)
2.	Prevednotovalni poslovni odhodki pri NOS in OOS		(99.407)	(4.800.383)
3.	Prevednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih		(1.003.841)	(1.374.129)
G.	Drugi poslovni odhodki	10.8.4	(819.560)	(625.698)
1.	Rezervacije		(17.587)	(75.528)
2.	Drugi stroški		(801.973)	(550.170)
II.	IZID IZ POSLOVANJA		2.943.164	(7.403.281)
H.	Finančni prihodki	10.8.5	2.404.843	877.354
1.	Finančni prihodki iz deležev		2.149.444	682.956
a)	Finančni prihodki iz deležev v družbah v skupini		1.262.583	652.442
b)	Finančni prihodki iz deležev v pridruženih družbah		748.302	30.484
c)	Finančni prihodki iz deležev v drugih družbah		138.559	30
č)	Finančni prihodki iz drugih naložb		0	0
2.	Finančni prihodki iz danih posojil		116.788	146.456
a)	Finančni prihodki iz posojil, danih družbam v skupini		99.176	136.784
b)	Finančni prihodki iz posojil, danih drugim		17.612	9.672
3.	Finančni prihodki iz poslovnih terjatev		138.611	47.942
a)	Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do družb v skupini		31.890	1.092
b)	Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do drugih		106.721	46.850
I.	Finančni odhodki	10.8.5	(3.219.139)	(3.775.808)
1.	Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb		(572.047)	(524.176)
2.	Finančni odhodki iz finančnih obveznosti		(2.472.195)	(2.843.594)
a)	Finančni odhodki iz posojil, prejetih od družb v skupini		(7.827)	(11.408)
b)	Finančni odhodki iz posojil, prejetih od bank		(2.450.186)	(2.815.199)
c)	Finančni odhodki iz izdanih obveznic		0	0
č)	Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti		(14.182)	(16.987)
3.	Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti		(174.897)	(408.038)
a)	Fin. odhodki iz poslovnih obveznosti do družb v skupini		(831)	(449)
b)	Fin. odhodki iz obveznosti do dobaviteljev in meničnih obv.		(100.334)	(330.117)
c)	Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti		(73.732)	(77.472)
III.	POSLOVNI IZID		2.128.868	(10.301.735)
	Davek iz dobička	10.9	(211.678)	0
	Odloženi davek	10.9	828.646	2.342.252
	ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA		2.745.836	(7.959.483)

(v EUR)	Postavka	Pojasnilo	januar–december 2021	januar–december 2020
	Čista izguba na delnico			(2,80)
	Čisti dobiček na delnico		0,97	

Čisti dobiček oziroma izguba na delnico je izračunana tako, da se v izkazu poslovnega izida ugotovljeni čisti poslovni izid obračunskega obdobja deli s številom vseh izdanih delnic družbe UNIOR d.d.

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov.

10.3 REVIDIRANI POSAMIČNI IZKAZ DRUGEGA VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA DRUŽBE UNIOR d.d. ZA OBDOBJE OD 1. 1. 2021 DO 31. 12. 2021

(v EUR)	Postavka	januar - december 2021	januar - december 2020
1.	Čisti dobiček/izguba poslovnega leta po obdavčitvi	2.745.836	(7.959.483)
2.	Drugi vseobsegajoči donos obračunskega obdobja po obdavčitvi	200.056	(25.028)
2.1	Postavke, ki pozneje ne bodo prerazvrščene v poslovni izid	200.056	(25.028)
	Čisti dobički/izgube, pripoznani v rezervah zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti v zvezi z opredmetenimi osnovnimi sredstvi	771.622	53.259
	Čisti dobički/izgube, pripoznani v rezervah zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti v zvezi z neopredmetenimi osnovnimi sredstvi	0	0
	Aktuarski čisti dobički/izgube za pokojninske programe in sprememba odloženih davkov, pripoznani v zadržanem dobičku/izgubi	(571.566)	(78.287)
3.	Vseobsegajoči donos poslovnega leta po obdavčitvi	2.945.892	(7.984.511)

10.4 REVIDIRANI POSAMIČNI IZKAZ DENARNIH TOKOV DRUŽBE UNIOR

d.d. ZA OBDOBJE OD 1. 1. 2021 DO 31. 12. 2021

(v EUR)	Postavka	Pojasnilo	januar–december 2021	januar–december 2020
A.	Denarni tokovi pri poslovanju			
a)	Čisti poslovni izid		2.745.836	(7.959.483)
	Poslovni izid pred obdavčitvijo		2.128.868	(10.301.735)
	Davki iz dobička in drugi davki, ki niso zajeti v poslovnih odhodkih	10.9	616.968	2.342.252
b)	Prilagoditve za		10.350.892	17.063.579
	Amortizacijo (+)	10.7.1, 10.7.2	8.616.746	8.376.407
	Prevrednotovalne poslovne prihodke, povezane s postavkami naložbenja in financiranja (-)	10.8.3	(148.960)	(88.117)
	Prevrednotovalne poslovne odhodke, povezane s postavkami naložbenja in financiranja (+)	10.8.4	99.407	4.800.383
	Oblikovanje popravka vrednosti terjatev	10.7.6	13.646	429.634
	Oblikovanje popravka vrednosti zalog	10.7.5	990.195	944.495
	Oblikovanje in odprava dolgoročnih rezervacij	10.7.10	1.848	62.419
	Finančne prihodke brez finančnih prihodkov iz poslovnih terjatev (-)	10.8.4	(2.266.232)	(829.412)
	Finančne odhodke brez finančnih odhodkov iz poslovnih obveznosti (+)	10.8.4	3.044.242	3.367.770
c)	Spremembe čistih obratnih sredstev (in časovnih razmejitev, rezervacij ter odloženih terjatev in obveznosti za davek) poslovnih postavk bilance stanja		(11.621.769)	5.231.125
	Začetne manj končne poslovne terjatve	10.7.6	(9.960.043)	5.735.496
	Začetne manj končne terjatve za odloženi davek	10.7.13	(828.646)	(2.342.252)
	Začetna manj končna sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo		0	0
	Začetne manj končne zaloge	10.7.5	(5.717.015)	4.947.530
	Končni manj začetni poslovni dolgovi	10.7.15	4.894.619	(3.161.389)
	Končne manj začetne obveznosti za odloženi davek	10.7.13	(10.684)	51.740
č)	Prebitek prejemkov pri poslovanju ali prebitek izdatkov pri poslovanju (a + b + c)		1.474.959	14.335.221
B.	Denarni tokovi pri naložbenju			
a)	Prejemki pri naložbenju		5.091.358	17.013.550
	Prejemki od dobljenih obresti in deležev v dobičku, ki se nanašajo na naložbenje	10.8.5	2.266.232	829.412
	Prejemki od odtujitve neopredmetenih sredstev	10.7.1	0	23.715
	Prejemki od odtujitve opredmetenih osnovnih sredstev	10.7.2	1.019.734	88.117
	Prejemki od odtujitve naložbenih nepremičnin	10.7.3	0	8.500.000
	Prejemki od odtujitve dolgoročnih finančnih naložb	10.7.4	321.172	62.874
	Prejemki od odtujitve kratkoročnih finančnih naložb	10.7.7	1.484.220	7.509.432
b)	Izdatki pri naložbenju		(11.775.503)	(12.685.436)
	Izdatki za pridobitev neopredmetenih sredstev	10.7.1	(887.193)	(1.073.530)
	Izdatki za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev	10.7.2	(9.015.203)	(6.958.380)
	Izdatki za pridobitev naložbenih nepremičnin	10.7.3	0	0
	Izdatki za pridobitev dolgoročnih finančnih naložb	10.7.4	(883.005)	(174.763)
	Izdatki za pridobitev kratkoročnih finančnih naložb	10.7.7	(990.102)	(4.478.763)
c)	Prebitek prejemkov pri naložbenju ali prebitek izdatkov pri naložbenju (a + b)		(6.684.145)	4.328.114
C.	Denarni tokovi pri financiranju			
a)	Prejemki pri financiranju		41.450.152	11.933.760
	Prejemki od vplačanega kapitala		0	0
	Prejemki od povečanja dolgoročnih finančnih obveznosti	10.7.11	6.211.958	7.947.003
	Prejemki od povečanja kratkoročnih finančnih obveznosti	10.7.14	35.238.194	3.986.757
b)	Izdatki pri financiranju		(37.305.452)	(33.456.129)
	Izdatki za dane obresti, ki se nanašajo na financiranje	10.8.5	(2.472.195)	(2.843.594)
	Izdatki za pridobitev lastnih delnic	10.7.9	(700.000)	0
	Izdatki za odplačila dolgoročnih finančnih obveznosti	10.7.11	(30.733)	(7.782.979)
	Izdatki za odplačila kratkoročnih finančnih obveznosti	10.7.14	(34.102.524)	(22.829.556)
	Izdatki za izplačila dividend in drugih deležev v dobičku		0	0
c)	Prebitek prejemkov pri financiranju ali prebitek izdatkov pri financiranju (a + b)		4.144.700	(21.522.369)
Č.	Končno stanje denarnih sredstev		1.916.942	2.981.428
	Denarni izid v obdobju (seštevek prebitkov Ač, Bc in Cc)		(1.064.486)	(2.859.034)
	Začetno stanje denarnih sredstev		2.981.428	5.840.462

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov.

10.5 REVIDIRANI POSAMIČNI IZKAZ GIBANJA KAPITALA DRUŽBE UNIOR d.d.

GIBANJE KAPITALA ZA OBDOBJE OD 31. 12. 2020 DO 31. 12. 2021

(v EUR)	I. Vpoklicani kapital	II. Kapitalske rezerve	III. Rezerve iz dobička				IV. Rezerve zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti	V. Preneseni čisti poslovni izid	VI. Čisti poslovni izid posl. leta	Skupaj
	Osnovni kapital		Zakonske rezerve	Rezerve za lastne delnice	Lastne delnice (odb. post.)	Druge rezerve iz dobička				
A.1. Stanje konec prejšnjega poročevalskega obdobja	23.688.983	30.277.035	1.417.442	2.016.459	(1.987.821)	19.214.208	8.299.239	16.972.710	(7.959.484)	91.938.771
A.2. Začetno stanje poročevalskega obdobja	23.688.983	30.277.035	1.417.442	2.016.459	(1.987.821)	19.214.208	8.299.239	16.972.710	(7.959.484)	91.938.771
B.1. Spremembe lastniškega kapitala - transakcije z lastniki	0	0	0	0	(700.000)	0	0	0	0	(700.000)
Nakup lastnih delnic in lastnih poslovnih deležev	0	0	0	0	(700.000)	0	0	0	0	(700.000)
B.2. Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	200.056	0	2.745.836	2.945.892
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	0	2.745.836	2.745.836
Vnos aktuarskega dobička iz naslova rezervacij za odpravnine	0	0	0	0	0	0	(571.566)	0	0	(571.566)
Spremembe rezerv zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti	0	0	0	0	0	0	771.622	0	0	771.622
B.3. Spremembe v kapitalu	0	0	0	706.660	0	(706.660)	0	(7.959.484)	7.959.484	0
Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala	0	0	0	0	0	0	0	(7.959.484)	7.959.484	0
Oblikovanje rezerv za lastne delnice in lastne poslovne deleže	0	0	0	706.660	0	(706.660)	0	0	0	0
C. Končno stanje poročevalskega obdobja	23.688.983	30.277.035	1.417.442	2.723.119	(2.687.821)	18.507.548	8.499.295	9.013.227	2.745.836	94.184.664

GIBANJE KAPITALA ZA OBDOBJE OD 31. 12. 2019 DO 31. 12. 2020

	I. Vpoklicani kapital	II. Kapitalske rezerve	III. Rezerve iz dobička				IV. Rezerve zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti	V. Preneseni čisti poslovni izid	VI. Čisti poslovni izid posl. leta	Skupaj
	Osnovni kapital		Zakonske rezerve	Rezerve za lastne delnice	Lastne delnice (odb. post.)	Druge rezerve iz dobička				
(v EUR)										
A1. Stanje konec prejšnjega poročevalskega obdobja	23.688.983	30.277.035	1.417.442	2.032.777	(1.987.821)	19.197.890	8.324.267	10.848.985	6.123.725	99.923.283
A2. Začetno stanje poročevalskega obdobja	23.688.983	30.277.035	1.417.442	2.032.777	(1.987.821)	19.197.890	8.324.267	10.848.985	6.123.725	99.923.283
B.1. Spremembe lastniškega kapitala - transakcije z lastniki	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B.2. Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	(25.028)	0	(7.959.484)	(7.984.512)
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	0	(7.959.484)	(7.959.484)
Vnos aktuarskega dobička iz naslova rezervacij za odpravnine	0	0	0	0	0	0	(78.287)	0	0	(78.287)
Spremembe rezerv zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti	0	0	0	0	0	0	53.259	0	0	53.259
B.3. Spremembe v kapitalu	0	0	0	(16.318)	0	16.318	0	6.123.725	(6.123.725)	0
Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala	0	0	0	0	0	0	0	6.123.725	(6.123.725)	0
Oblikovanje rezerv za lastne delnice in lastne poslovne deleže	0	0	0	(16.318)	0	16.318	0	0	0	0
C. Končno stanje poročevalskega obdobja	23.688.983	30.277.035	1.417.442	2.016.459	(1.987.821)	19.214.208	8.299.239	16.972.710	(7.959.484)	91.938.771

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov.

10.6 POJASNILA K REVIDIRANIM POSAMIČNIM RAČUNOVODSKIH IZKAZOM DRUŽBE UNIOR d.d.

UNIOR Kovaška industrija d.d., s sedežem Kovaška 10, Zreče, Slovenija, je obvladujoča družba Skupine UNIOR.

Računovodski izkazi delujoče družbe so pripravljeni za leto, ki se je končalo 31. 12. 2021.

Seznam in vse podatke družb, v kapitalu katerih je družba UNIOR d.d. udeležena z najmanj 20 odstotki, razkrivamo v poglavju 3.1 in 3.2 Letnega poročila 2021.

10.6.1 IZJAVA O SKLADNOSTI

Posamični računovodski izkazi so sestavljeni v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah in mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), ki jih je sprejel Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde (UOMRS), ter pojasnili, ki jih sprejema Odbor za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (OPMSRP) in kot jih je sprejela Evropska unija.

Na dan izkaza finančnega položaja glede na proces potrjevanja standardov v Evropski uniji ni razlik med računovodskimi usmeritvami družbe UNIOR d.d. ter mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), ki jih je sprejela Evropska unija. Ti obvezni računovodski izkazi so pripravljeni za potrebe izpolnjevanja zakonskih zahtev. V skladu z zakonodajo mora družba zagotoviti neodvisno revizijo teh računovodskih izkazov. Revizija je omejena na revidiranje obveznih računovodskih izkazov za splošne potrebe, s čimer se izpolni zakonska zahteva po reviziji obveznih računovodskih izkazov. Revizija obravnava obvezne računovodske izkaze kot celoto in ne daje zagotovila o posameznih vrstičnih postavkah, kontih ali poslih. Zgolj revidirani računovodski izkazi niso namenjeni uporabi s strani katerekoli stranke za potrebe odločanja v zvezi z lastništvom, s financiranjem in katerimikoli drugimi konkretnimi posli, ki se nanašajo na družbo. Zaradi tega se uporabniki obveznih računovodskih izkazov ne smejo zanašati izključno na računovodske izkaze in morajo pred sprejemanjem odločitev izvesti tudi druge ustrezne postopke.

Uprava UNIOR d.d. je računovodske izkaze potrdila dne 20. 4. 2022.

10.6.2 PODLAGE ZA SESTAVITEV RAČUNOVODSKIH IZKAZOV

Pojasnjevalne informacije so vključene v poročilo z namenom obrazložiti tiste poslovne dogodke in transakcije, ki so pomembne za razumevanje sprememb v finančnem položaju in poslovnem izidu družbe UNIOR d.d. v obdobju poslovnega leta 2021.

10.6.2.1 HIERARHIJA POŠTENIH VREDNOSTI

Prikazana sredstva in obveznosti so vrednotena po nabavnih oziroma odplačnih vrednostih razen zemljišč in naložbenih nepremičnin, ki so vrednotena po pošteni vrednosti, stroški obrestnih zamenjav se evidentirajo po pošteni vrednosti preko poslovnega izida. Ocenjujemo, da ni večjih razlik do poštenih vrednosti.

Sredstva in obveznosti, ki so merjene ali razkrite po pošteni vrednosti, so razvrščene v hierarhijo poštenih vrednosti na naslednje ravni:

- raven 1: sredstva, ki so vrednotena po borznem tečaju na zadnji dan obračunskega obdobja,
- raven 2: sredstva, ki ne kotirajo na borzi, njihovo vrednost pa je mogoče spremljati v celotnem trajanju sredstva,
- raven 3: sredstva, katerih vrednosti ni mogoče pridobiti iz tržnih podatkov; v tej kategoriji prikazujemo po ocenjeni pošteni vrednosti vrednotena zemljišča in naložbene nepremičnine, ter po pošteni vrednosti razkrite zgradbe in opremo, ki se vrednoti po nabavni vrednosti, za katere opravljamo preveritev znakov slabitev. V to raven za namene razkritja poštene vrednosti razvrščamo tudi dolgoročne finančne naložbe, ki so vrednotene po nabavni vrednosti, zmanjšani za slabitve in poslovne terjatve, kratkoročne finančne naložbe ter obveznosti pa po odplačni vrednosti.

Razvrstitev sredstev in obveznosti glede na določitev njihove poštene vrednosti na dan 31. 12. 2021

(v EUR)	Raven 1	Raven 3	Skupaj
Opredmetena osnovna sredstva		12.199.681	12.199.681
– zemljišča		12.199.681	12.199.681
Naložbene nepremičnine		749.527	749.527
Dolgoročne finančne naložbe	0	973.513	973.513
– delnice, ki kotirajo na borzi	0	0	0
– dolgoročne finančne naložbe – dolgoročna posojila		973.513	973.513
Dolgoročne poslovne terjatve		7.270.632	7.270.632
Kratkoročne finančne naložbe		1.899.783	1.899.783
Kratkoročne poslovne terjatve		31.246.121	31.246.121
Dolgoročne finančne obveznosti		63.610.946	63.610.946
Dolgoročne poslovne obveznosti		0	0
Kratkoročne finančne obveznosti		28.228.104	28.228.104
Kratkoročne poslovne obveznosti		44.941.258	44.941.258

Razvrstitev sredstev in obveznosti glede na določitev njihove poštene vrednosti
na dan 31. 12. 2020

(v EUR)	Raven 1	Raven 3	Skupaj
Opredmetena osnovna sredstva		10.749.105	10.749.105
– zemljišča		10.749.105	10.749.105
Naložbene nepremičnine		697.716	697.716
Dolgoročne finančne naložbe	0	1.294.685	1.294.685
– delnice, ki kotirajo na borzi	0	0	0
– dolgoročne finančne naložbe – dolgoročna posojila		1.294.685	1.294.685
Dolgoročne poslovne terjatve		7.344.838	7.344.838
Kratkoročne finančne naložbe		2.393.901	2.393.901
Kratkoročne poslovne terjatve		21.225.518	21.225.518
Dolgoročne finančne obveznosti		72.175.636	72.175.636
Dolgoročne poslovne obveznosti		0	0
Kratkoročne finančne obveznosti		12.346.519	12.346.519
Kratkoročne poslovne obveznosti		40.046.639	40.046.639

Zemljišča in naložbene nepremičnine vrednotimo po pošteni vrednosti, ki je določena s ceno, dolgoročne finančne naložbe so prikazane po nabavni vrednosti, zmanjšani za slabitve, poslovne terjatve, kratkoročne finančne naložbe in obveznosti pa po odplačni vrednosti.

Uporabljene metodologije za ocenjene vrednosti so razkrite pri posameznih kategorijah v poglavju 10.7 Letnega poročila 2021.

10.6.2.2 UPORABLJENE RAČUNOVODSKE USMERITVE

Uporabljene računovodske usmeritve so enake kot v preteklem letu.

V tekočem poročevalskem obdobju veljajo naslednje spremembe obstoječih standardov, ki jih je izdal Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde (UOMRS) in sprejela EU:

- **spremembe MSRP 9** – Finančni instrumenti, MRS 39 – Finančni instrumenti: Pripoznavanje in merjenje, MSRP 7 – Finančni instrumenti: Razkritja, MSRP 4 – Zavarovalne pogodbe in MSRP 16 – Najemi – Reforma referenčnih obrestnih mer – 2. faza, ki jih je EU sprejela 13. 1. 2021 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2021 ali pozneje),
- **spremembe MSRP 16** – Najemi – Prilagoditve najemnin v zvezi s COVID-19 po 30. 6. 2021, ki jih je EU sprejela 30. 8. 2021 (veljajo od 1. 4. 2021 za poslovna leta, ki se začnejo 1. 1. 2021 ali pozneje),
- **spremembe MSRP 4** – Zavarovalne pogodbe – Podaljšanje začasne oprostitve od uporabe MSRP 9, ki jih je EU sprejela 16. 12. 2020 (datum prenehanja veljavnosti začasne oprostitve je bil podaljšan s 1. 1. 2021 na letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2023 ali pozneje).

Sprejetje teh sprememb k obstoječim standardom ni privedlo do pomembnih sprememb računovodskih izkazov.

10.6.2.3 FUNKCIONALNA IN PREDSTAVITVENA VALUTA

Vsi računovodski izkazi in pojasnila k računovodskim izkazom so prikazani in sestavljeni v evrih (EUR), ki je funkcionalna valuta v Sloveniji in funkcionalna valuta družbe, prikazani brez centov in zaokroženi na celo število. Zaradi zaokroževanja lahko pri seštevanju nastanejo zaokrožitvene napake.

Posle, izražene v tuji valuti, preračunamo v evre po referenčnem tečaju Evropske centralne banke na dan posla. Denarna in nedenarna sredstva in obveznosti, izražene v tuji valuti na dan izkaza finančnega položaja, preračunamo v domačo valuto po referenčnem tečaju Evropske centralne banke, veljavnem na zadnji dan obračunskega obdobja. Tečajne razlike pripoznamo v izkazu poslovnega izida.

10.6.2.4 DOBIČEK/IZGUBA IZ POSLOVANJA

Dobiček/izguba iz poslovanja je opredeljen kot dobiček/izguba pred obdavčitvijo in finančnimi postavkami. Finančne postavke zajemajo obresti od denarnih sredstev na računih v banki, depozitov, naložb, namenjenih za prodajo, plačane obresti od posojil, dobiček ali izgubo iz prodaje finančnih instrumentov, namenjenih za prodajo, ter pozitivne in negativne tečajne razlike od prevedbe vseh monetarnih sredstev in obveznosti v tuji valuti.

10.6.2.5 POMEMBNE OCENE IN PRESOJE

Skladno z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja poslovodstvo pri pripravi računovodskih izkazov poda ocene, presoje in predpostavke, ki vplivajo na uporabo usmeritev in na izkazane vrednosti sredstev in obveznosti ter prihodkov in odhodkov. Ocene oblikuje glede na izkušnje iz prejšnjih let in pričakovanja v obračunskem obdobju. Dejanski rezultati lahko od teh ocen odstopajo, zato ocene stalno preverjamo in oblikujemo njihove popravke. Ocene in presoje so prisotne tudi pri slabitvah finančnih naložb, terjatvah, slabitvah zalog in pri ocenah življenjskih dob osnovnih sredstev. Za vrednotenje zemljišč se pri ocenah in presojah uporabljajo metode vrednotenja, ki temeljijo na metodi primerljivih transakcij.

ODLOŽENI DAVKI

Na osnovi ocene, da bo v prihodnosti na voljo dovolj razpoložljivega dobička, smo oblikovali odložene terjatve za davke iz naslova:

- oblikovanja rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi,
- oslabitev terjatev do kupcev,
- oslabitev finančnih naložb,
- olajšav za investiranje in vlaganje v raziskave in razvoj,
- olajšav iz naslova neizrabljenih davčnih izgub.

Podrobneje so odloženi davki predstavljeni v poglavju 10.7.13 Letnega poročila 2021.

Odložene terjatve za davek, ki so pripoznane iz naslova oblikovanja rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine, se zmanjšujejo v ustreznih zneskih s koriščenjem oblikovanih rezervacij in se povečujejo v ustreznih zneskih glede na novo oblikovane rezervacije.

Davčna stopnja, uporabljena za izračun višine odbitnih začasnih razlik, je 19 odstotkov. Na osnovi pogojev, kot so navedeni v MRS 12, in načrta poslovanja za prihodnje obdobje ocenjujemo, da bomo v prihodnjih letih razpolagali z obdavčljivim dobičkom za kritje neizrabljenih davčnih izgub.

Odložene obveznosti za davke izhajajo iz začasnih obdavčljivih razlik pri prevrednotenju zemljišč na višjo vrednost in prevrednotenju odpravnin.

Družba v izkazu finančnega položaja prikazuje pobotane terjatve oziroma obveznosti za odloženi davek, v podrobnih razkritjih pa so izkazane v bruto zneskih.

Na dan poročanja se preveri višina izkazanih odloženih terjatev in odloženih obveznosti za davek. Če družba ne razpolaga z zadostnim razpoložljivim dobičkom, se izkazana vrednost odloženih terjatev za davek ustrezno zmanjša.

REZERVACIJE

Poslovodstvo potrdi vsebino in višino oblikovanih rezervacij na osnovi:

- izračuna rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine,
- ocene o morebitni pričakovani višini odškodnine, ki jo poda pravna služba družbe ali zunanji odvetnik na osnovi obstoječih tožb in odškodninskih zahtevkov.

Zneski oblikovanih rezervacij so najboljša ocena prihodnjih izdatkov.

TVEGANJA

Skladno z MSRP 7 so finančna tveganja (kreditno tveganje, tveganje spremembe obrestnih mer ter likvidnostno tveganje) podrobno razkrita in opisana v računovodskem delu Letnega poročila 2021, in sicer v poglavju 10.11.

10.6.2.6 POVZETEK POMEMBNIH RAČUNOVODSKIH USMERITEV IN RAZKRITJA

V skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja predstavljamo posamezne kategorije predpisanih razkritij in vse pomembne zadeve. Uporabljene računovodske usmeritve ter narava in stopnja pomembnosti razkritij so opredeljeni v internih aktih podjetja. Pri vseh pomembnih prikazanih zneskih v računovodskih izkazih smo razkrili tudi primerjalne informacije iz preteklega obdobja in jih vključujemo tudi v številčne ter opisne informacije. Primerjalni podatki so prilagojeni tako, da so v skladu s predstavitvijo informacij v tekočem letu.

Računovodske usmeritve, ki so navedene v nadaljevanju, so bile dosledno uporabljene v vseh obdobjih, ki so prikazana v računovodskih izkazih.

OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA

Za vrednotenje zemljišč uporabljamo model prevrednotenja na podlagi cenitev pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin v skladu z mednarodnimi standardi ocenjevanja vrednosti najmanj vsakih pet let. Prevrednotovalni presežek se izkaže v kategoriji kapital kot rezerva zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti in neposredno ne vpliva na poslovni izid. Pri merjenju gradbenih objektov, zgradb, naprav in opreme uporabljamo model nabavne vrednosti. Sredstvo izkazujemo po njegovi nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek in nabrano izgubo zaradi oslabitve. Način in uporabljene metode vrednotenja sredstev zaradi oslabitve so opisane v nadaljevanju pod naslovom Oslabitev opredmetenih osnovnih sredstev. Nabavna vrednost opredmetenega osnovnega sredstva je ustreznik denarne cene na dan pripoznanja. Nabavna vrednost opredmetenega osnovnega sredstva zajema: njegovo nakupno ceno, tudi uvozne carine in nevračljive nakupne dajatve po odštetu vseh trgovinskih in drugih popustov; vse stroške spravljavanja sredstva na njegovo mesto in v stanje, kjer sredstvo lahko deluje v skladu s pričakovanji posloводства, ter začetno oceno stroškov razgradnje in odstranitve opredmetenega osnovnega sredstva ter obnovitev mesta, na katerem se je to sredstvo nahajalo. To obvezo družba prevzame ob pridobitvi sredstva ali pa kot posledico tega, da se je sredstvo namesto za proizvodnjo zalog v določenem obdobju uporabljalo tudi v druge namene.

V primeru pomembnih nabavnih vrednosti opredmetenega osnovnega sredstva, ki vsebuje sestavne dele in ima različne ocenjene dobe koristnosti, ga razdelimo na njegove sestavne dele. Vsak del obravnavamo ločeno. Zemljišča obravnavamo ločeno in jih ne amortiziramo.

Stroški izposojanja, ki jih je mogoče neposredno pripisati nakupu, gradnji ali proizvodnji sredstva v pripravi, povečujejo nabavno vrednost takega sredstva. Usredstvovanje stroškov izposojanja kot dela nabavne vrednosti sredstva v pripravi se začne, ko nastanejo izdatki za sredstvo in stroški izposojanja ter se začnejo dejavnosti, ki so potrebne za pripravo sredstva za nameravano uporabo.

KASNEJŠI STROŠKI

Kasnejši izdatki, nastali v zvezi z nadomestitvijo posameznega dela opredmetenega osnovnega sredstva, povečujejo njegovo nabavno vrednost. Drugi kasnejši izdatki v zvezi z opredmetenim osnovnim sredstvom povečajo njegovo nabavno vrednost, če je verjetno, da bodo njegove prihodnje gospodarske koristi večje v primerjavi s prvotno ocenjenimi, ali pa da se podaljša življenjska doba. Vsi ostali izdatki se pripoznajo kot odhodek ob nastanku.

AMORTIZACIJA

Znesek amortizacije v vsakem obdobju pripoznamo v poslovnem izidu. Sredstvo začnemo amortizirati, ko je razpoložljivo za uporabo. Osnovna sredstva amortiziramo po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju ocenjene dobe koristnosti vsakega posameznega opredmetenega sredstva. Uporabljena metoda amortiziranja se preveri na koncu vsakega poslovnega leta. Preostalo vrednost sredstva praviloma upoštevamo le pri pomembnih postavkah, pri čemer se upoštevajo tudi stroški likvidacije opredmetenega osnovnega sredstva. Zemljišč in umetnin ne amortiziramo.

Amortizacijske stopnje, ki jih uporablja družba, so naslednje:

	Najnižja (%)	Najvišja (%)
Opredmetena osnovna sredstva:		
Nepremičnine:		
Nepremičnine	0,5	13,6
Zidane zgradbe	0,5	13,6
Druge zgradbe	2,0	11,0
Oprema:		
Proizvajalna oprema	0,6	50,0
Računalniška in elektr. oprema	0,6	50,0
Viličarji in dvigala	1,8	20,1
Avtomobili in traktorji	10,0	25,0
Oprema za čiščenje in ogrevanje	3,3	20,6
Merilne in kontrolne naprave	3,4	33,3
Pohištvo – pisarniško in ostalo	1,3	21,3
Druga oprema	33,3	50,2

ODPRAVA PRIPOZNANJA

Pripoznanje knjigovodske vrednosti posameznega opredmetenega osnovnega sredstva odpravimo ob odtutitvi ali če od njegove uporabe ali odtutitve ne pričakujemo prihodnjih gospodarskih koristi. Dobički ali izgube iz odprave pripoznanja posameznega opredmetenega osnovnega sredstva se vključijo v poslovni izid, ko je katerikoli od pogojev izpolnjen.

SREDSTVA V NAJEMU

Na osnovi najema pridobljena sredstva se pripoznajo kot pravica do uporabe in obveznost iz najema. Pravica do uporabe sredstev ne vključuje sredstev iz kratkoročnih najemov (do enega leta) in najemov majhne vrednosti (posamezno najeto sredstvo do višine 5.000 evrov). Vrednost sredstva se pripozna v sedanji vrednosti najemnin, ki še niso plačane. Najemnine se diskontirajo po obrestni meri, sprejeti pri najemu ali predpostavljeni obrestni meri za izposojanje. Pri izračunu pravic do najema se upošteva tudi morebitne začetne neposredne stroške in oceno stroškov, ki bodo nastali pri odstranitvi ali obnovitvi sredstva. Predpostavljena obrestna mera je določena na osnovi obrestne mere za netvegane državne obveznice in kreditnega pribitka. Pri merjenju pravic do uporabe sredstev se uporablja model nabavne vrednosti. Začetna vrednost pravic se v dobi uporabe zmanjšuje za amortizacijo in izgubo zaradi oslabilve ter se popravlja za ponovno merjenje obveznosti iz najema. Pravice se amortizirajo od datuma začetka do konca najema. Pri merjenju obveznosti iz najema se po začetku najema obveznosti povečajo za obresti in zmanjšajo za plačila najemnin. V primeru spremembe najema se ponovno izmeri vrednost obveznosti ali pa izračuna ločen najem. Pravice do uporabe sredstev in obveznosti iz najemov so v izkazu finančnega položaja prikazane kot ločene postavke.

NEOPREDMETENA SREDSTVA

Neopredmetena sredstva vrednotimo po modelu nabavne vrednosti. Na začetku jih pripoznamo po nabavni vrednosti, ki je enaka pošteni vrednosti. Po začetnem pripoznanju izkazujemo neopredmetena sredstva po njihovi nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in izgube zaradi oslabilve. Pogoji, ki morajo biti izpolnjeni, da se stroški razvijanja pripoznajo kot neopredmeteno sredstvo, so: izvedljivost strokovnega dokončanja projekta, da bo na voljo za uporabo ali prodajo; namen dokončati projekt in ga uporabljati ali prodati; zmožnost uporabljati ali prodati projekt; verjetnost gospodarskih koristi projekta (obstoj trga za učinke projekta ali za projekt oziroma njegova koristnost, če se bo uporabljal v podjetju); razpoložljivost tehničnih, finančnih in drugih dejavnikov za dokončanje razvijanja in za uporabo ali prodajo projekta ter sposobnost zanesljivo izmeriti stroške, ki se pripisujejo neopredmetenemu sredstvu med njegovim razvijanjem (usredstvovanje stroškov).

DOBRO IME

Dobro ime ovrednotimo po pošteni vrednosti prenesene kupnine, vključno s pripoznano vrednostjo kakršnega koli neobvladujočega deleža v prevzeti družbi, zmanjšano za čisto pripoznano vrednost prevzetih sredstev in obveznosti, vrednotenih na dan prevzema. Prenesena kupnina vključuje poštene vrednosti prenesenih sredstev, obveznosti do predhodnih lastnikov prevzete družbe in poslovne deleže, ki jih je izdala družba. Po začetnem pripoznanju se dobro ime izmeri po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrane oslabilve. Preverba oslabilve se izvaja letno za enoto, na katero se dobro ime nanaša.

EMISIJSKI KUPONI

Med neopredmetenimi dolgoročnimi sredstvi so izkazani dolgoročno odloženi stroški emisijskih kuponov, dodeljenih s strani Ministrstva za okolje in prostor, Agencije RS za okolje.

AMORTIZACIJA

Amortizacija se začne obračunavati, ko je sredstvo na razpolago za uporabo. To pomeni, ko je na kraju in v stanju, ki je potrebno, da deluje tako, kot je bilo načrtovano. Neodpisana vrednost neopredmetenega sredstva se zmanjšuje po metodi enakomernega časovnega amortiziranja v obdobju koristnosti sredstva. Dobo in metodo amortiziranja za neopredmeteno sredstvo s končno dobo koristnosti pregledamo najmanj konec vsakega poslovnega leta. Če se pričakovana doba koristnosti sredstva razlikuje od prejšnjih ocen, dobo amortiziranja ustrezno spremenimo.

Doba koristnosti neopredmetenega sredstva, ki izhaja iz pogodbenih ali drugih pravnih pravic, ne presega dobe pogodbenih ali drugih pravnih pravic; lahko pa je krajša, odvisno od obdobja, v katerem pričakujemo, da bomo sredstvo uporabljali. Ocenjena doba koristnosti za druga neopredmetena sredstva je pet let.

Amortizacijske stopnje, ki jih uporablja družba, so naslednje:

	Najnižja (%) Najvišja (%)	
Neopredmetena dolgoročna sredstva	3,3	33,3

NALOŽBENE NEPREMIČNINE

Naložbene nepremičnine imamo v lasti, da bi nam prinašale najemnino ali povečevale vrednost dolgoročne naložbe. Za merjenje naložbenih nepremičnin uporabljamo model poštene vrednosti in jo ocenimo s pomočjo cenitve, pripravljene s strani pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin. Spremembe poštene vrednosti se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Naložbene nepremičnine se ne amortizirajo.

FINANČNE NALOŽBE

Finančne naložbe v odvisna, pridružena in skupaj obvladovana podjetja vrednotimo po nabavni vrednosti. Za naložbe družba presodi znake slabitev, kjer ti obstajajo, ter opravi vrednotenja na podlagi prihodnjih denarnih tokov, ki so podlaga za evidentiranje morebitnih slabitev.

FINANČNI INSTRUMENTI

Finančne instrumente se lahko razvrsti v razrede, in sicer:

1. finančni instrumenti, merjeni po odplačni vrednosti,
2. finančni instrumenti po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa ter
3. finančni instrumenti po pošteni vrednosti preko poslovnega izida.

FINANČNI INSTRUMENTI PO ODPLAČNI VREDNOSTI

Družba med te finančne instrumente razvrsti finančna sredstva, ki jih poseduje v okviru poslovnega modela za pridobivanje pogodbenih denarnih tokov in če denarni tokovi predstavljajo izključno plačila glavnice in obresti od neporavnane glavnice (posojila, terjatve in nekotirajoči dolžniški vrednostni papirji). Finančni instrument se pripozna po pošteni vrednosti, povečani za neposredne stroške posla. Dobički in izgube se pripoznajo v poslovnem izidu ob odpravi, spremembi ali oslabitvi.

FINANČNI INSTRUMENTI PO POŠTENI VREDNOSTI PREKO DRUGEGA VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA

Razred smo oblikovali za lastniške vrednostne papirje, za katere bi se ob morebitnem pripoznanju odločili, da jih bomo v svojem portfelju ohranili daljše časovno obdobje in jih ne posedujemo za namene trgovanja. Ob začetnem pripoznanju lastniške vrednostne papirje izmerimo po pošteni vrednosti z upoštevanjem transakcijskih stroškov, ki izhajajo iz nakupa finančnega sredstva. Dobički in izgube iz naslova teh finančnih instrumentov se nikoli ne razporedijo v izkaz poslovnega izida. Dividende iz naslova finančnih instrumentov, razvrščenih v ta razred, se pripoznajo kot finančni prihodki v izkazu poslovnega izida.

FINANČNI INSTRUMENTI PO POŠTENI VREDNOSTI PREKO POSLOVNEGA IZIDA

V ta razred prerazporedimo finančne instrumente, ki so namenjeni trgovanju, in finančne instrumente, ki jih družba mora izmeriti po pošteni vrednosti. Dobički in izgube iz naslova teh finančnih instrumentov se razporedijo v izkaz poslovnega izida. Dividende iz naslova finančnih instrumentov, razvrščenih v ta razred, se pripoznajo kot finančni prihodki v izkazu poslovnega izida.

TERJATVE IZ POSLOVANJA

V poslovnih knjigah ločeno evidentiramo dolgoročne in kratkoročne terjatve do kupcev, države in zaposlenih. Med terjatvami iz poslovanja izkazujemo tudi terjatve za obresti od omenjenih terjatev. Dolgoročne in kratkoročne terjatve iz poslovanja so izkazane po transakcijski vrednosti. Terjatve iz poslovanja, ki so izražene v tujih valutah, na zadnji dan poslovnega leta preračunamo v domačo valuto po referenčnem tečaju Evropske centralne banke. Ustreznost izkazane velikosti posamezne terjatve ugotavljamo ob koncu obračunskega obdobja na osnovi argumentiranih dokazov glede pričakovanih denarnih tokov za poplačilo. Slabitev terjatev oblikujemo na podlagi pričakovanih izgub glede na tveganje, da terjatve ne bi bile poplačane. Pri tem upoštevamo historične, trenutne in v prihodnost usmerjene informacije o poplačilih.

BLAGOVNI KREDITI

Družba daje blagovne kredite družbam v skupini in pridruženim podjetjem za potrebe njihovega poslovanja. Blagovne kredite pripoznamo med dolgoročnimi poslovnimi terjatvami. Za blagovne kredite lahko obračunavamo obresti. Popravki vrednosti za dane blagovne kredite se oblikujejo glede na morebitne pričakovane izgube glede na tveganje, da terjatve, če so zapadle, ne bi bile poplačane.

DANA POSOJILA

Dana posojila ob začetnem pripoznanju izkazujemo po pošteni vrednosti, zmanjšani za stroške ob upoštevanju metode efektivnih obrestnih mer. Glede na njihovo ročnost so na datum poravnave razvrščena med dolgoročna oziroma kratkoročna sredstva. S ciljem obvladovanja kreditnega tveganja se glede na boniteto posojilojemalca določita ročnost posojila ter način poravnave, zavarovana z običajnimi instrumenti zavarovanja. Ob morebitnem neizpolnjevanju zapadlih pogodbenih obveznosti posojilojemalca pristopimo k unovčitvi instrumentov zavarovanja. Za presojo poplačljivosti danih posojil se uporablja metoda presoje razpoložljivosti denarnega toka upnika za poplačilo ter metoda neto vrednosti sredstev, s katerimi razpolaga upnik in so podlaga za poplačilo danih posojil.

PREJETA POSOJILA

Prejeta posojila vrednotimo ob začetnem pripoznanju po pošteni vrednosti, zmanjšani za stroške ob upoštevanju metode efektivnih obrestnih mer. V strukturi prejetih posojil prevladujejo bančna posojila z odplačilom glavnice ob zapadlosti posojilne pogodbe. Glede na ročnost so ob pripoznanju uvrščena med dolgoročne oziroma kratkoročne finančne obveznosti. Na zadnji dan leta so vse finančne obveznosti, ki zapadejo v plačilo v prihodnjem letu, prenesene med kratkoročne finančne obveznosti. Prejeta posojila so zavarovana z bianco menicami, terjatvami, zalogami in hipotekami na premičnem in nepremičnem premoženju.

SREDSTVA ZA PRODAJO

Med sredstvi (skupine za odtujitev) za prodajo prikazujemo nekratkoročna sredstva, namenjena prodaji, njihovo vrednost pa bomo povrnili s prodajo v naslednjih dvanajstih mesecih in ne z njihovo uporabo. V skupino sredstev za prodajo dolgoročna sredstva prerazvrstimo v trenutku, ko je prodaja zelo verjetna in so izpolnjeni pogoji po MSRP, kar pomeni, da imamo znanega kupca in podpisano predpogodbo ali pogodbo o prodaji takšnega sredstva. Sredstva na sredstva za prodajo prerazvrstimo po nižji izmed knjigovodske vrednosti ali poštene vrednosti zmanjšane za stroške prodaje, kot so bila prikazana med dolgoročnimi sredstvi, ne glede na pričakovano prejeto kupnino za to sredstvo. Sredstva za prodajo se ne amortizirajo.

ZALOGE

Zaloge se vrednotijo po izvorni vrednosti ali čisti iztržljivi vrednosti, in sicer po manjši izmed njiju. Čista iztržljiva vrednost je ocenjena prodajna cena, dosežena v rednem poslovanju, zmanjšana za ocenjene stroške dokončanja in prodaje. Cena količinske enote v zalogi vsebuje stroške, ki nastajajo pri pridobivanju zalog in spravljanju na njihovo sedanje mesto in stanje. Pri dokončanih proizvodih in nedokončani proizvodnji stroški vsebujejo tudi ustrezen delež proizvodnih stroškov ob normalni uporabi proizvodnih sredstev. Poraba zalog se izkazuje po metodi tehtanih povprečnih cen. Družba konec leta preverja zaloge brez gibanja v tekočem letu in jih oslabi na iztržljivo vrednost.

Družba oblikuje popravek vrednosti zalog glede na starost, in sicer:

- zaloge, ki niso imele gibanja v zadnjem letu, v višini 5 odstotkov od vrednosti zalog,
- zaloge, ki niso imele gibanja dve leti, v višini dodatnih 15 odstotkov od vrednosti zalog,
- zaloge, ki niso imele gibanja tri leta, v višini dodatnih 10 odstotkov od vrednosti zalog,
- zaloge, ki niso imele gibanja štiri leta, v višini dodatnih 10 odstotkov od vrednosti zalog,
- zaloge, ki niso imele gibanja pet let in več, v višini dodatnih 10 odstotkov od vrednosti zalog.

DENAR

Med denarna sredstva štejemo denar v blagajni in vloge na vpogled na računih ter bančne depozite z ročnostjo do treh mesecev. Stanje denarnih sredstev v tujih valutah preračunamo v domačo valuto po referenčnem tečaju Evropske centralne banke na zadnji dan poslovnega leta.

KAPITAL

OSNOVNI KAPITAL

Osnovni kapital družbe UNIOR d.d. je izkazan v evrih in je razdeljen na 2.838.414 navadnih kosovnih delnic, ki se glasijo na ime in so prosto prenosljive.

DIVIDENDE

Dividende pripoznamo v računovodskih izkazih družbe kot obveznost do delničarjev, ko je sprejet sklep skupščine delničarjev o izplačilu dividend.

ODKUP LASTNIH DELNIC

V letu 2019 smo na podlagi pravnomočne sodbe pridobili lastne delnice. V računovodskih izkazih se pripoznajo kot odbitna postavka v kapitalu družbe. Delnice izkazujemo po stroškovni metodi, za vrednost pridobljenih lastnih delnic pa oblikujemo rezerve za lastne delnice v breme drugih rezerv iz dobička. Število lastnih delnic je prikazano v poglavjih 5 in 10.7.9 Letnega poročila 2021.

REZERVACIJE

Skladno s podjetniško kolektivno pogodbo in zakonskimi predpisi je družba dolžna obračunati in izplačati jubilejne nagrade ter odpravnine ob upokojitvi. Za izmero teh zaslužkov uporabljamo poenostavljeno metodo obračunavanja, ki zahteva vrednotenje aktuarske obveznosti v skladu s pričakovano rastjo plač od dneva vrednotenja do predvidene upokojitve zaposlene osebe. To pomeni vračunavanje zaslužkov sorazmerno z opravljenim delom. Ocenjena obveznost je pripoznana v velikosti sedanje vrednosti pričakovanih prihodnjih izdatkov. Pri merjenju ocenimo tudi predvideno povečanje plač in fluktuacijo zaposlenih.

Na osnovi izračuna pripoznamo dobičke ali izgube tekočega leta v izkazu poslovnega izida. Glavni parametri, upoštevani v izračunu, so starostna meja upokojitve 65 let za ženske in moške, potrebna delovna doba 40 let, diskontna stopnja 0,7 odstotka ter dolgoročna letna rast plač za 2,2 odstotka.

DRŽAVNE PODPORE

Državne podpore se pripoznajo po poštenu vrednosti, vendar šele, ko obstaja sprejemljivo zagotovilo, da bo družba UNIOR d.d. izpolnila pogoje v zvezi z njimi in podpore tudi prejela. Državne podpore se pripoznajo kot prihodki v obdobjih, v katerih se vzporejajo z zadevnimi stroški, ki naj bi jih nadomestile. Če se državna podpora nanaša na določeno sredstvo, se pripozna kot razmejeni prihodek, ki ga družba UNIOR d.d. pripozna v izkazu poslovnega izida v obdobju pričakovane dobe uporabnosti sredstva v enakih letnih obrokih.

FINANČNE OBVEZNOSTI

Finančne obveznosti so pripoznane ob nastanku po pošteni vrednosti, skupaj s transakcijskimi stroški. V naslednjih obdobjih so finančne obveznosti merjene po odplačni vrednosti z uporabo metode efektivnih obrestnih mer. Vsakršna razlika med prejemki (brez transakcijskih stroškov) in obveznostmi je pripoznana v izkazu poslovnega izida skozi obdobje celotne finančne obveznosti.

FINANČNE OBVEZNOSTI IZ NASLOVA NAJEMOV

Na podlagi standarda MSRP 16 smo v začetku leta 2019 osnovna sredstva, ki jih imamo v dolgoročnem najemu, razporedili med opremo in jo vodimo kot pravico do uporabe. Pravico do uporabe opreme pripoznamo kot dolgoročno sredstvo na podlagi sklenjenih pogodb. Če ni bila določena doba najema sredstva (pogodba sklenjena za nedoločen čas), smo pogodbo omejili na čas veljavnosti srednjeročnega poslovnega načrta družbe (pet let), uporabljena pa je diskontna stopnja v višini 1,2 odstotka.

DAVEK OD DOBIČKA

Davek od dobička obračunavamo skladno z Zakonom o davku od dohodka pravnih oseb. Osnova za obračun davka od dohodka je bruto dobiček, povečan za davčno nepriznane stroške in zmanjšan za zakonsko dovoljene olajšave. Od tako dobljene osnove je obračunana obveznost za davek od dohodka pravnih oseb. V letu 2021 je izkazana davčna osnova, navedena pa je v poglavju 10.9 Letnega poročila 2021.

ODLOŽENI DAVKI

Z namenom izkazovanja ustreznega poslovnega izida v obdobju poročanja smo obračunali tudi odložene davke. Te izkazujemo kot odložene terjatve za davek in odložene obveznosti za davek. Pri obračunavanju odloženih davkov smo uporabili metodo obveznosti po izkazu finančnega položaja. Knjižno vrednost sredstev in obveznosti smo primerjali z njihovo davčno vrednostjo, razliko med obema vrednostma pa opredelili kot stalno ali začasno razliko. Začasne razlike smo razdelili na obdavčljive in odbitne. Obdavčljive začasne razlike so nam povečale obdavčljive zneske in odložene davčne obveznosti. Odbitne začasne razlike pa so nam zmanjšale obdavčljive zneske in povečale odložene davčne terjatve.

PRIHODKI

PRIHODKI IZ POGODB S KUPCI (PRIMARNO ZA PROGRAM STROJEGRADNJA)

Poslovne prihodke pripoznamo, ko upravičeno pričakujemo, da bodo vodili do prejemkov, če ti niso uresničeni že ob nastanku in jih je mogoče zanesljivo izmeriti; uporabljamo petstopenjski model, skladno z MRSP 15. Pri prepoznavanju prihodkov iz opravljenih storitev uporabljamo metodo odstotka dokončanosti del na dan izkaza finančnega položaja. Po tej metodi pripoznamo prihodke v obračunskem obdobju, v katerem so storitve opravljene. Razkrivamo zneske vsake pomembne vrste prihodkov, pripoznanih v obdobju, ter dosežene prihodke na domačih in tujih trgih. Prihodki na domačem trgu so prihodki, doseženi v Sloveniji, tuji trg pa predstavljajo države Evropske unije in tretje države. V prodajnem procesu nastopamo kot principal; tipično v pogodbenih dogovorih niso vključeni pomembni variabilni dogovori.

PRIHODKI IZ PRODAJE PROIZVODOV, BLAGA IN MATERIALA (PRIMARNO ZA PROGRAM ODKOVKI IN ROČNO ORODJE)

Prihodki iz prodaje proizvodov, blaga in materiala se merijo na podlagi cen, navedenih v računih in drugih listinah, zmanjšanih za popuste, odobrene ob prodaji ali pozneje. Med prihodki od prodaje proizvodov, blaga, materiala in opravljenih storitev se izkažejo tudi vsebinsko ustrezne postavke iz prejšnjih obdobj.

PRIHODKI OD NAJEMNIN

Prihodki od najemnin zajemajo v pretežni meri prihodke od naložbenih nepremičnin, to je gradbenih objektov in zemljišč, ki jih dajemo v poslovni najem. Družba prihodke od najemnin uvršča med poslovne prihodke.

DRUGI POSLOVNI PRIHODKI S PREVREDNOTOVALNIMI POSLOVNIMI PRIHODKI

Med drugimi prihodki izkazujemo donacije, subvencije, premije ter prevrednotovalne prihodke, nastale pri prodaji osnovnih sredstev in odpravo rezervacij v neto znesku.

FINANČNI PRIHODKI IN FINANČNI ODHODKI

Finančni prihodki obsegajo prihodke od obresti na dana posojila, prihodke od dividend, prihodke od odsvojitve za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev in prihodke iz naslova pozitivnih tečajnih razlik. Prihodke od obresti pripoznamo ob njihovem nastanku z uporabo efektivne obrestne mere. Prihodke od dividend izkažemo v poslovnem izidu, ko je uveljavljena pravica do izplačila.

Finančni odhodki obsegajo stroške obresti za prejeta posojila, negativne tečajne razlike in izgube zaradi oslabitve vrednosti finančnih sredstev, ki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Stroški izposojanja se v izkazu poslovnega izida pripoznajo po metodi efektivnih obresti.

KOSMATI DONOS IZ POSLOVANJA

Kosmati donos iz poslovanja je sestavljen iz prihodkov od prodaje, spremembe vrednosti zalog gotovih proizvodov in nedokončane proizvodnje, usredstvenih lastnih proizvodov in storitev ter drugih poslovnih prihodkov.

ODHODKI – STROŠKI

Stroške kot odhodke pripoznamo v obdobju, v katerem nastanejo. Razvrščamo jih v skladu z njihovo naravo. Izkazujemo in razkrivamo jih po naravnih vrstah v okviru trimestnega kontnega načrta družbe. Odhodki se pripoznajo, če je zmanjšanje gospodarskih koristi v obračunskem obdobju povezano z zmanjšanjem sredstev ali povečanjem dolga in je to zmanjšanje mogoče zanesljivo izmeriti.

POSLOVNI IZID

Poslovni izid je sestavljen iz izida poslovanja, povečanega za finančne prihodke in zmanjšanega za finančne odhodke.

OSLABITEV OPREDMETENIH OSNOVNIH SREDSTEV

Če obstaja kako znamenje, da utegne biti sredstvo oslabljeno, ocenimo njegovo nadomestljivo vrednost. Če ni mogoče oceniti nadomestljive vrednosti sredstva, družba ugotovi nadomestljivo vrednost denar ustvarjajoče enote, ki ji sredstvo pripada. Slabitev se izkaže v izkazu poslovnega izida, za prevrednotenje zemljišč pa se najprej zniža do takrat oblikovan presežek iz prevrednotenja. Izgube zaradi oslabitve je treba odpraviti, če so se spremenile ocene, uporabljene za ugotovitev nadomestljive vrednosti sredstev. Izguba zaradi oslabitve sredstva se odpravi do višine, do katere povečana knjigovodska vrednost sredstva ne preseže knjigovodske vrednosti, ki bi bila ugotovljena po odštetju amortizacijskega odpisa, če pri sredstvu v prejšnjih letih ne bi bila pripoznana izguba zaradi oslabitve. Odprava izgube se pripozna kot prihodek v poslovnem izidu, za odpravo oslabitve zemljišč pa se oblikuje presežek iz prevrednotenja v kapitalu. Za zemljišča ugotavljamo pošteno vrednost s cenitvijo.

OSLABITEV NEOPREDMETENIH SREDSTEV

Neopredmetena sredstva na datum poročanja preverimo z namenom slabitve. Kadar je nadomestljiva vrednost manjša od knjigovodske vrednosti sredstva, se ta zmanjša na njegovo nadomestljivo vrednost. Takšno zmanjšanje prikaže družba kot izgubo zaradi oslabitve in knjiži kot prevrednotovalni poslovni odhodek.

OSLABITEV FINANČNIH SREDSTEV

Na datum vsakega poročanja v družbi opravimo preizkus ocene slabitve finančnih naložb po izbranih kriterijih, opredeljenih v pravilniku o računovodstvu, da bi ugotovili, ali obstajajo nepristranski dokazi o morebitni oslabiljenosti finančne naložbe. Če taki razlogi obstajajo, pristopimo k izračunu višine vrednosti izgube zaradi oslabitve.

Če presodimo, da je treba opraviti slabitev pri finančnih naložbah, izkazanih po odplačni vrednosti, se znesek izgube izmeri kot razlika med knjigovodsko vrednostjo finančne naložbe in sedanjo vrednostjo pričakovanih prihodnjih denarnih tokov, diskontiranih po izvirni efektivni obrestni meri. Vrednost izgube pripoznamo v poslovnem izidu. Če razlogi za slabitev finančne naložbe prenehajo obstajati, je razveljavitev slabitve finančne naložbe, izkazane po odplačni vrednosti, pripoznana v poslovnem izidu.

Pri finančnih naložbah, merjenih po pošteni vrednosti preko poslovnega izida, se ob začetnem pripoznanju upoštevajo transakcijski stroški, ki izhajajo iz pridobitve ali izdaje.

Za finančne instrumente, merjene po pošteni vrednosti preko poslovnega izida, se dobički in izgube iz naslova teh finančnih instrumentov razporedijo v izkaz poslovnega izida.

IZKAZ DRUGEGA VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA

V izkazu drugih vseobsegajočih donosov prikazujemo postavke (vključno z morebitnimi prilagoditvami zaradi prerazvrstitev), ki niso pripoznane v poslovnem izidu, kakor zahtevajo ali dovoljujejo drugi MSRP.

IZKAZ DENARNIH TOKOV

V družbi poročamo o denarnih tokovih iz poslovanja po posredni metodi na osnovi postavk v izkazu finančnega položaja na dan 31. 12. 2021 in 31. 12. 2020, postavk v izkazu poslovnega izida za leto 2021 ter dodatnih podatkov, ki so potrebni za prilagoditev odtokov in pritokov.

IZKAZ GIBANJA KAPITALA

Izkaz gibanja kapitala prikazuje gibanje posameznih sestavin kapitala v poslovnem letu (celoto prihodkov in odhodkov ter transakcij z lastniki, ko delujejo kot lastniki), vključno z uporabo čistega poslovnega izida. Vključen je izkaz vseobsegajočega donosa, ki čisti poslovni izid tekočega obdobja povečuje za vse prihodke, ki smo jih neposredno pripoznali v kapitalu.

10.6.2.7 PORAVNAVA TOŽB

Družba UNIOR d.d. v obračunskem obdobju za poravnavo ni prejela pomembnih tožbenih zahtevkov, je pa bila z družbo Rhydcon d.o.o. sklenjena sodna poravnava, ki je podrobneje predstavljena v poglavju 4 Letnega poročila 2021.

10.6.2.8 NOVI STANDARDI IN POJASNILA, KI ŠE NISO ZAČELI VELJATI

Standardi in spremembe obstoječih standardov, ki jih je izdal UOMRS in sprejela EU, vendar še niso v veljavi.

Na dan odobritve teh računovodskih izkazov je UOMRS izdal naslednje spremembe obstoječih standardov, ki jih je EU sprejela, vendar še niso stopile v veljavo:

- **spremembe MRS 16** – Opredmetena osnovna sredstva – Dobički pred nameravano uporabo, ki jih je EU sprejela 28. 6. 2021 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2022 ali pozneje),
- **spremembe MRS 37** – Rezervacije, pogojne obveznosti in pogojna sredstva – Kočljive pogodbe – Stroški izpolnjevanja pogodbe, ki jih je EU sprejela 28. 6. 2021 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2022 ali pozneje),
- **spremembe MSRP 3** – Poslovne združitve – Sklicevanja na temeljni okvir s spremembami MSRP 3, ki jih je EU sprejela 28. 6. 2021 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2022 ali pozneje),
- **MSRP 17** – Zavarovalne pogodbe, vključno s spremembami MSRP 17, ki jih je EU sprejela 19. 11. 2021 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2023 ali pozneje),
- **spremembe različnih standardov zaradi izboljšav MSRP (cikel 2018–2020)**, ki izhajajo iz letnega projekta za izboljšanje MSRP (MSRP 1, MSRP 9, MSRP 16 in MRS 41), predvsem z namenom odpravljanja neskladnosti in razlage besedila, in ki jih je EU sprejela 28. 6. 2021 (Spremembe MSRP 1, MSRP 9 in MRS 41 veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2022 ali pozneje. Sprememba MSRP 16 se nanaša samo na ponazorilni zgled, zato datum začetka veljavnosti ni naveden.).

Novi standardi in spremembe obstoječih standardov, ki jih je izdal UOMRS, vendar jih EU še ni sprejela

Trenutno se MSRP, kot jih je sprejela EU, bistveno ne razlikujejo od predpisov, ki jih je sprejel Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde (UOMRS) z izjemo naslednjih novih standardov in sprememb obstoječih standardov, na dan 31. 12. 2021 (spodaj navedeni datumi začetka veljavnosti veljajo za MSRP, kot jih je izdal UOMRS):

- **MSRP 14 – Zakonsko predpisani odlog plačila računov** (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2016 ali pozneje) – Evropska komisija je sklenila, da ne bo pričela postopka potrjevanja tega vmesnega standarda ter da bo počakala na izdajo njegove končne verzije,
- **spremembe MRS 1 – Predstavljanje računovodskih izkazov** – Razvrščanje obveznosti na kratkoročne in dolgoročne (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2023 ali pozneje),
- **spremembe MRS 1 – Predstavljanje računovodskih izkazov** – Razkritje računovodskih usmeritev (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2023 ali pozneje),
- **spremembe MRS 8 – Računovodske usmeritve, spremembe računovodskih ocen in napake** – Opredelitev računovodskih ocen (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2023 ali pozneje),
- **spremembe MRS 12 – Davek iz dobička** – Odloženi davki, povezan s sredstvi in obveznostmi, ki izhajajo iz posamične transakcije (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2023 ali pozneje),
- **spremembe MSRP 10 – Konsolidirani računovodski izkazi in MRS 28 – Naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige** – Prodaja ali prispevanje sredstev med vlagateljem in njegovim pridruženim podjetjem oziroma skupnim podvigom, ter nadaljnje spremembe (datum pričetka veljavnosti je odložen za nedoločen čas do zaključka raziskovalnega projekta v zvezi s kapitalsko metodo),
- **spremembe MSRP 17 – Zavarovalne pogodbe** – Začetna uporaba MSRP 17 in MSRP 9 – Primerjalne informacije (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2023 ali pozneje).

Družba predvideva, da uvedba teh novih standardov in sprememb obstoječih standardov v obdobju začetne uporabe ne bo imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze družbe UNIOR d.d.

Obračunavanje varovanja pred tveganjem v zvezi s portfeljem finančnih sredstev in obveznosti, katerega načel EU ni sprejela, ostaja še naprej neregulirano.

Družba ocenjuje, da uporaba obračunavanja varovanja pred tveganji v zvezi s finančnimi sredstvi ter obveznostmi v skladu z MRS 39 – Finančni instrumenti: pripoznavanje in merjenje ne bi imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze podjetja, če bi bila uporabljena na datum izkaza finančnega položaja.

10.7 RAZKRITJA K REVIDIRANEMU POSAMIČNEMU IZKAZU FINANČNEGA POLOŽAJA DRUŽBE UNIOR d.d.

10.7.1 NEOPREDMETENA SREDSTVA

(v EUR)	Dobro ime	Odloženi stroški razvijanja	Naložbe v pravice do ind. lastnine	Druga neopredmetena sredstva	NDS v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost						
Stanje 31. decembra 2020	484.728	14.769.260	2.095.731	90.859	938.398	18.378.976
Neposredna povečanja-investicije	0	42.358	5.272	0	839.563	887.193
Prenos z investicij v teku	0	920.670	0	0	(920.670)	0
Zmanjšanja med letom	0	(8.890.839)	0	(28.912)	(17.728)	(8.937.479)
Stanje 31. decembra 2021	484.728	6.841.449	2.101.003	61.947	839.563	10.328.690
Popravek vrednosti						
Stanje 31. decembra 2020	80.788	11.629.544	1.885.496	0	0	13.595.828
Amortizacija v letu	0	1.123.739	37.345	0	0	1.161.084
Slabitev	0	(8.890.839)	0	0	0	(8.890.839)
Stanje 31. decembra 2021	80.788	3.862.444	1.922.841	0	0	5.866.073
Sedanja vrednost 31. decembra 2021	403.940	2.979.005	178.162	61.947	839.563	4.462.617
Sedanja vrednost 31. decembra 2020	403.940	3.139.716	210.235	90.859	938.398	4.783.148

(v EUR)	Dobro ime	Odloženi stroški razvijanja	Naložbe v pravice do ind. lastnine	Druga neopredmetena sredstva	NDS v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost						
Stanje 31. decembra 2019	484.728	14.092.823	2.090.551	108.179	552.880	17.329.161
Neposredna povečanja-investicije	0	123.557	5.180	6.395	938.398	1.073.530
Prenos z investicij v teku	0	552.880	0	0	(552.880)	0
Zmanjšanja med letom	0	0	0	(23.715)	0	(23.715)
Stanje 31. decembra 2020	484.728	14.769.260	2.095.731	90.859	938.398	18.378.976
Popravek vrednosti						
Stanje 31. decembra 2019	80.788	10.594.691	1.848.394	0	0	12.523.873
Amortizacija v letu	0	1.034.853	37.102	0	0	1.071.955
Slabitev	0	0	0	0	0	0
Stanje 31. decembra 2020	80.788	11.629.544	1.885.496	0	0	13.595.828
Sedanja vrednost 31. decembra 2020	403.940	3.139.716	210.235	90.859	938.398	4.783.148
Sedanja vrednost 31. decembra 2019	403.940	3.498.132	242.157	108.179	552.880	4.805.288

Družba je s strani Ministrstva za okolje in prostor, Agencije RS za okolje v preteklih letih prejela emisijske kupone. Ti so v knjigovodskih evidencah evidentirani z vrednostjo en evro. V letu 2021 družba ni prejela novih emisijskih kuponov, je pa 12.751 kuponov prodala na trgu in na dan 31. 12. 2021 ne izkazuje več emisijskih kuponov med drugimi neopredmetenimi sredstvi.

Povečanje v letu predstavljajo dolgoročno odloženi stroški razvoja na programu Strojegradnja, ki so prikazani med neopredmetenimi dolgoročnimi sredstvi v pridobivanju, in sicer v višini 839.563 evrov. Dolgoročno odloženi stroški razvijanja v skupni višini 2.979.005 evrov se nanašajo na odložene stroške razvoja na programu Strojegradnja. Med drugimi neopredmetenimi osnovnimi sredstvi v znesku 61.947 evrov so prikazane dolgoročne aktivne časovne razmejitev.

Dobro ime izhaja iz pripojitve družbe Inexa Adria d.o.o. Letno preverjamo nadomestljivo vrednost dobrega imena denar ustvarjajoče enote, ki v letu 2021 ne izkazuje slabitev na podlagi njenega poslovanja. Zato družba dobrega imena v letu 2021 ni slabila.

Strošek financiranja investicije za pridobitev neopredmetenega osnovnega sredstva do usposobitve sredstva, se vključuje v nabavno vrednost neopredmetenih sredstev.

Družba neopredmetenih osnovnih sredstev nima zastavljenih za svoje dolgove.

10.7.2 OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA

(v EUR)	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalna oprema	Drobni inventar	Osnovna sredstva v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost						
Stanje 31. decembra 2020	10.749.105	64.698.449	145.583.239	593.031	5.914.556	227.538.380
Neposredna povečanja – investicije	221.985	0	3.200	0	10.110.941	10.336.126
Prenos z investicij v teku	474.722	3.075.037	3.085.194	22.700	(6.657.653)	0
Zmanjšanja med letom	(7.069)	(2.201.206)	(2.224.597)	(1.713)	0	(4.434.585)
Prevrednotenje	760.938	0	0	0	0	760.938
Stanje 31. decembra 2021	12.199.681	65.572.280	146.447.036	614.018	9.367.844	234.200.859
Popravek vrednosti						
Stanje 31. decembra 2020	0	38.749.194	101.062.539	583.697	0	140.395.430
Amortizacija v letu	0	1.681.289	5.766.050	8.322	0	7.455.661
Zmanjšanja med letom	0	(99.953)	(2.090.115)	0	0	(2.190.068)
Stanje 31. decembra 2021	0	40.330.530	104.738.474	592.019	0	145.661.023
Sedanja vrednost 31. decembra 2021	12.199.681	25.241.750	41.708.562	21.999	9.367.844	88.539.836
Sedanja vrednost 31. decembra 2020	10.749.105	25.949.255	44.520.700	9.334	5.914.556	87.142.950

(v EUR)	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalna oprema	Drobni inventar	Osnovna sredstva v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost						
Stanje 31. decembra 2019	10.590.369	64.107.834	144.069.776	591.101	3.940.051	223.299.131
Neposredna povečanja – investicije	53.736	0	317.874	0	6.610.513	6.982.123
Prenos z investicij v teku	0	928.752	3.698.102	9.154	(4.636.008)	0
Zmanjšanja med letom	0	(338.137)	(2.502.513)	(7.224)	0	(2.847.874)
Prevrednotenje	105.000	0	0	0	0	105.000
Stanje 31. decembra 2020	10.749.105	64.698.449	145.583.239	593.031	5.914.556	227.538.380
Popravek vrednosti						
Stanje 31. decembra 2019	0	37.194.551	97.557.828	589.492	0	135.341.871
Amortizacija v letu	0	1.632.100	5.671.298	1.054	0	7.304.452
Zmanjšanja med letom	0	(77.457)	(2.166.587)	(6.849)	0	(2.250.893)
Stanje 31. decembra 2020	0	38.749.194	101.062.539	583.697	0	140.395.430
Sedanja vrednost 31. decembra 2020	10.749.105	25.949.255	44.520.700	9.334	5.914.556	87.142.950
Sedanja vrednost 31. decembra 2019	10.590.369	26.913.283	46.511.948	1.609	3.940.051	87.957.260

Med opredmetenimi osnovnimi sredstvi ima družba izkazana sredstva, ki jih je pridobila s finančnim najemom z nabavno vrednostjo 1.456.269 evrov in sedanjo vrednostjo na dan 31. 12. 2021 990.215 evrov.

Družba, na podlagi MSRP 16, med opredmetenimi osnovnimi sredstvi izkazuje najeta osnovna sredstva v višini 1.661.977 evrov. Amortizacija iz naslova teh osnovnih sredstev je v letu 2021 znašala 285.220 evrov, obresti iz naslova najemov pa 14.183 evrov. Obveznosti iz naslova najemov so konec leta

znašale 913.683 evrov, od tega kratkoročni del 266.596 evrov. Stroški kratkoročnih najemov, ki zaradi krajšega obdobja najema niso pripoznani kot osnovna sredstva in tudi najemi sredstev, katerih vrednost ne presega mejne vrednosti pripoznavanja sredstev kot osnovno sredstvo, so upoštevani med najemi v poglavju številka 10.8.4 Letnega poročila 2021.

Največje investicije so bile namenjene za posodobitev in razširitev strojnih in prostorskih kapacitet za potrebe proizvodnje, in sicer smo nabavili prvo linijo za preoblikovanje aluminija ter stiskalnice za potrebe kovačnice v Zrečah, seveda pa so bila precejšnja sredstva namenjena za nadaljnjo avtomatizacijo in robotizacijo proizvodnje odkovkov.

Kot jamstvo za dolgove ima družba zastavljena zemljišča in zgradbe po ocenjeni vrednosti v višini 55.370.000 evrov ter proizvodno opremo po sedanji vrednosti v višini 17.224.459 evrov.

Zemljišča so zaradi sprememb prevrednotena na podlagi cenitvenega poročila, izdelanega s strani pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin na pošteno vrednost po stanju na dan 31. 12. 2021. Pri vrednotenju je cenilec uporabil način tržnih primerjav, ki nakazuje vrednost s primerjavo ocenjevanje nepremičnine z enakimi ali podobnimi nepremičninami, za katere so na voljo informacije o cenah. Na osnovi doseženih prodajnih cen in prilagoditev je bila upoštevana indikativna cena, ki bi jo primerljiva nepremičnina dosegla na trgu. K oceni zemljišča je bila pripisana še vrednost komunalnega prispevka kot pravice, ki je pripisana k stavbnemu zemljišču, na katerem stojijo objekti z izdanim gradbenim dovoljenjem. Cenilec je pri ocenjevanju upošteval tudi oceno stroškov prodaje.

Strošek financiranja investicije za pridobitev opredmetenega osnovnega sredstva do usposobitve sredstva se vključuje v nabavno vrednost opredmetenih sredstev.

Vrednost prevrednotenih zemljišč po nabavni vrednosti znaša 3.035.965 evrov.

10.7.3 NALOŽBENE NEPREMIČNINE

Naložbene nepremičnine

(v EUR)	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Zemljišča	749.527	697.716
Zgradbe	0	0
Skupaj	749.527	697.716

Gibanje naložbenih nepremičnin

(v EUR)	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Začetno stanje 1. januarja	697.716	13.554.890
Pridobitve	0	0
Odsvojitve	0	(12.845.777)
Sprememba poštene vrednosti	51.811	(11.397)
Končno stanje 31. decembra	749.527	697.716

Naložbene nepremičnine zajemajo zemljišča in zgradbe, ki so namenjene nadaljnji prodaji oziroma oddajanju v najem, in sicer na lokaciji Zreče. Pri zemljiščih, ki so namenjena prodaji in so izkazana med naložbenimi nepremičninami, je cenilec uporabil način tržnih prodaj, ki nakazuje vrednost s primerjavo ocenjevanje nepremičnine z enakimi ali podobnimi nepremičninami, za katere so na voljo informacije o cenah. Na osnovi doseženih prodajnih cen in prilagoditev je bila upoštevana indikativna cena, ki bi jo primerljiva nepremičnina dosegla na trgu. K oceni zemljišča je bila pripisana še vrednost komunalnega prispevka kot pravice, ki je pripisana k stavbnemu zemljišču, na katerem stojijo objekti z izdanim gradbenim dovoljenjem. Cenilec je pri ocenjevanju upošteval tudi oceno stroškov prodaje. Učinek spremembe poštene vrednosti naložbenih nepremičnin v vrednosti 51.811 evrov je vključen v poslovni izid leta 2021.

Prihodki iz naslova najemnin v poslovnem letu 2021 so znašali 102.164 evrov. Prihodnje najemnine se nanašajo na najemnino za proizvodno linijo za prašno barvanje ter najemnine za oddajanje učilnic, stanovanj in parkirnih prostorov.

Najmanjša vsota najemnin pri poslovnih najemih terjatve

(v EUR)	2021	2020
do 1 leta	56.810	73.650
od 2 do 5 let	227.244	225.444
več kot 5 let	275.054	275.054
Skupaj	559.108	574.148

10.7.4 DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE

Naložbe v odvisna podjetja, merjene po nabavni vrednosti

(v EUR)	Delež	31. 12. 2021	31. 12. 2020
v državi:			
ROGLA INVESTICIJE d.o.o. Zreče	100,000	385.368	385.368
SPITT d.o.o. Zreče	100,000	265.000	265.000
UNITUR d.o.o. Zreče	100,000	6.483.792	6.483.792
		<u>7.134.160</u>	<u>7.134.160</u>
v tujini:			
UNIOR Produktions- und Handels- GmbH Ferlach	99,550	510.000	510.000
UNIOR DEUTSCHLAND GmbH Leonberg	100,000	1.052.614	1.052.614
UNIOR ITALIA S.R.L. Limbiate	95,000	71.202	71.202
UNIOR ESPANA S.L. Uharte-Arakil	95,000	398.718	398.718
UNIOR MAKEDONIJA d.o.o. Skopje	97,360	80.000	320.000
UNIOR PROFESSIONAL TOOLS Ltd St. Petersburg	55,000	178.332	178.332
UNIOR COMPONENTS d.o.o. Kragujevac	100,000	4.908.158	4.908.158
NINGBO UNIOR FORGING Co.Ltd. Yuyao	50,000	1.983.530	1.983.530
UNIOR NORTH AMERICA Inc. Novi	100,000	81.480	81.480
UNIOR BULGARIA Ltd Sofia	77,310	2.000	2.000
UNIOR VINKOVCI d.o.o. Vinkovci	100,000	5.192.282	5.192.282
UNIOR HUNGARIA Kft. Nagyrecse	100,000	0	0
		<u>14.458.316</u>	<u>14.698.316</u>
Skupaj odvisna podjetja		21.592.476	21.832.476

Naložbe v pridružena podjetja, merjene po nabavni vrednosti

(v EUR)	Delež	31. 12. 2021	31. 12. 2020
v državi:			
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	29,253	1.274.260	1.274.260
		<u>1.274.260</u>	<u>1.274.260</u>
v tujini:			
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd	20,000	423.000	423.000
UNIOR TEPIID, S.R.L. Brasov	49,000	765.075	765.075
UNIOR TEHNA d.o.o. Sarajevo	25,000	150.000	150.000
		<u>1.338.075</u>	<u>1.338.075</u>
Skupaj pridružena podjetja		2.612.335	2.612.335

Družba je v letu 2021 za zagotovitev zakonskih možnosti za likvidacijo družbe UNIOR Hungaria Kft. odkupila delnice ostalih delničarjev za 883.005 evrov, hkrati pa oblikovala popravek vrednosti naložbe v enaki višini. Družba UNIOR Hungaria Kft. pa je družbi UNIOR d.d. odplačala dolgoročni kredit v višini 852.809 evrov. Denarne transakcije poslov z UNIOR Hungaria Kft. so bile izvedene v januarju 2022, veljavnost pogodb pa je v letu 2021, zato dogodke tudi prikazujemo v poslovnem letu 2021. Pri naložbi v družbo UNIOR Makedonija d.o.o. pa smo v letu 2021 oblikovali popravek vrednosti naložbe v višini 240.000 evrov, za kolikor so se v letu 2021 tudi znižale vrednosti dolgoročnih finančnih naložb v odvisna in pridružena podjetja.

Za naložbe družba presodi znake slabitev in za naložbe, kjer ti obstajajo, opravi vrednotenja na podlagi prihodnjih denarnih tokov, ki so podlaga za evidentiranje morebitnih slabitev.

V skupinske računovodske izkaze družba vključuje odvisne družbe, v katerih ima vsaj 50-odstotni lastniški delež, ker ima družba v njih prevladujoč vpliv.

Finančna sredstva, merjena po pošteni vrednosti preko poslovnega izida

(v EUR)	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Ostale naložbe	48.869	110.551
Skupaj v druga podjetja in banke	48.869	110.551

Dolgoročne finančne naložbe v dolgove, merjene po odplačni vrednosti

(v EUR)	31. 12. 2021	31. 12. 2020
dana odvisnim podjetjem:		
Dolgoročni kredit SPITT d.o.o.	82.126	100.376
Dolgoročni kredit UNIOR Vinkovci d.o.o.	1.068.750	1.430.000
Dolgoročni kredit UNIOR HUNGARIA Kft.	0	514.951
Dolgoročni kredit UNIOR ESPANA S.L.	188.872	255.544
Prenos na kratkoročne naložbe	(369.922)	(1.009.873)
dana drugim:		
Dolgoročni kredit Jorgić Broker a.d.	762	762
Dolgoročni krediti Črešnar Primož	0	474
Dolgoročni depozit za trošarine	2.925	2.925
Prenos na kratkoročne naložbe	0	(474)
Skupaj v dolgove	973.513	1.294.685
Skupaj dolgoročne finančne naložbe brez lastnih delnic	25.227.193	25.850.047

Za ostale dolgoročne finančne naložbe v dolgove ni zastave premoženja. Prikazana dolgoročna posojila so v celoti poplačljiva.

Prihodki iz naslova obresti v letu 2021 znašajo 98.539 evrov, v letu 2020 pa so znašali 136.237 evrov.

Gibanje dolgoročnih naložb v delnice, deleže in posojila

(v EUR)	2021	2020
Stanje naložb 1. januarja	25.850.047	27.272.681
Povečanja:		
Nakupi delnic in deležev	883.005	144.905
Povečanje naložb v dolgove		29.858
Donos kratkoročnega dela naložb	48.750	0
Zmanjšanja:		
Prodaja delnic in deležev	(12.640)	(2.145)
Ukinitev		(200.000)
Kratkoročni del naložb	(369.922)	(1.010.347)
Slabitev naložb	(1.172.047)	(384.905)
Stanje 31. decembra	25.227.193	25.850.047

Povečanje dolgoročnih finančnih naložb predstavlja odkup delnic za zagotovitev zakonskih možnosti za likvidacijo družbe UNIOR Hungaria Kft. v višini 883.005 evrov.

Oslabitev v letu 2021 predstavljajo oblikovani popravki vrednosti dolgoročnih finančnih naložb, in sicer v višini 883.005 evrov naložbe v družbo UNIOR Hungaria Kft., ter v višini 240.000 evrov naložbe v družbo UNIOR Makedonija d.o.o. in odpis vrednosti naložbe v RRA Regionalna razvojna agencija Celje, d.o.o. Celje zaradi stečaja v višini 49.042 evrov. V letu 2021 smo tudi prodali naložbo v delnice Titan d.d. Kamnik v višini 12.640 evrov.

Kapital in poslovni izid povezanih oseb

Ime podjetja	Država podjetja	Odstotek udeležbe v kapitalu	Velikost kapitala v EUR	Poslovni izid leta v EUR
<u>Odvisna podjetja:</u>				
UNITUR d.o.o.	Slovenija	100,000	30.572.075	658.086
ROGLA INVESTICIJE d.o.o.	Slovenija	100,000	442.284	1.703
SPITT d.o.o.	Slovenija	100,000	784.890	20.010
UNIOR Produktions- und Handels-GmbH	Avstrija	99,550	113.503	30.804
UNIOR DEUTSCHLAND GmbH	Nemčija	100,000	1.260.449	124.405
UNIOR ITALIA S.R.L.	Italija	95,000	128.505	1.388
UNIOR ESPANA S.L.	Španija	95,000	614.225	45.364
UNIOR MAKEDONIJA d.o.o.	Makedonija	97,363	67.179	422
UNIOR PROFESSIONAL TOOLS Ltd.	Rusija	55,000	848.355	110.010
UNIOR BULGARIA Ltd.	Bolgarija	77,310	112.807	14.324
UNIOR HUNGARIA Kft.	Madžarska	100,000	(861.326)	156.455
UNIOR COMPONENTS d.o.o.	Srbija	100,000	13.967.185	753.830
UNIOR - NORTH AMERICA Inc.	ZDA	100,000	172.446	28.213
NINGBO UNIOR FORGING Co. Ltd.	Kitajska	50,000	33.395.417	4.124.150
UNIOR VINKOVCI d.o.o.	Hrvaška	100,000	3.708.392	173.589
<u>Pridružena podjetja:</u>				
ŠTORE STEEL d.o.o.	Slovenija	29,253	65.601.368	5.955.539
UNIOR TEPID S.R.L.	Romunija	49,000	7.438.459	1.223.237
UNIOR TEHNA d.o.o.	BiH	25,000	1.744.012	216.253
UNIOR TEOS ALATI d.o.o.	Srbija	20,000	3.489.699	490.351

Podrobni podatki o odvisnih in pridruženih podjetjih (firma, sedež, dejavnost ter število zaposlenih) so razkriti v poglavju 3.2. Letnega poročila 2021.

10.7.5 ZALOGE

(v EUR)	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Material	25.962.910	22.571.274
Nedokončana proizvodnja	25.996.875	26.689.184
Proizvodi	15.742.140	14.232.322
Trgovsko blago	3.131.866	3.283.277
Popisni presežki	168.413	176.798
Popisni primanjkljaji	(219.103)	(471.150)
Popravek vrednosti	(2.315.082)	(2.740.506)
Skupaj	68.468.019	63.741.199

Stanje popravkov vrednosti zalog

(v EUR)	31. 12. 2021	31. 12. 2020
– material	602.629	539.700
– gotovi proizvodi	1.577.378	1.869.589
– trgovsko blago	135.075	331.217
Skupaj	2.315.082	2.740.506

Gibanje popravkov vrednosti zalog

(v EUR)	2021	2020
Stanje popravkov vrednosti zalog 1. januarja	2.740.506	2.225.873
– uskladitev iz preteklega leta	0	(11.300)
– oblikovanje	0	756.519
– odprava popravka vrednosti	(207.895)	0
– odpisi	(217.529)	(230.586)
Stanje 31. decembra	2.315.082	2.740.506

Zaloge so se v poslovnem letu 2021 skupaj povečale za 4.726.820 evrov, kar je posledica večje proizvodnje v decembru zaradi višjih naročil v začetku leta ter večjih varnostnih zalog materiala zaradi minimiziranja tveganja težav pri dobavah ter tveganja porasta cen. Prav tako so zaloge večje zaradi zamika terminov dobav končnim kupcem, predvsem na programu Strojegradnja, kjer odprema ni bila možna vsled zaprtja avtomobilske industrije v Evropi konec leta 2021.

Knjigovodska vrednost zalog je enaka čisti iztržljivi vrednosti, vsako leto sproti pa po metodologiji, zapisani v računovodskih usmeritvah, oblikujemo popravek vrednosti za zaloge, ki niso imele gibanja v določenih obdobjih. Vrednostno stanje popravka vrednosti zalog v letu 2021 je za 425.424 evrov nižje kot konec leta 2020.

Zaloge v višini 20 milijonov evrov so zastavljene v korist bank za zavarovanje finančnih obveznosti.

Zaloge v zgornji tabeli so prikazane v bruto zneskih, ker so posebej prikazani popravki vrednosti zalog ter učinki popravkov zalog, izhajajočih iz ugotovljenih sprememb pri popisu zalog; zaloge v izkazu izkaza finančnega položaja so prikazane v neto zneskih.

10.7.6 POSLOVNE TERJATVE

Poslovne terjatve

(v EUR)	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Dolgoročne poslovne terjatve		
Dolgoročne poslovne terjatve do odvisnih podjetij	7.255.286	7.326.263
Dolgoročne poslovne terjatve do drugih kupcev	15.346	18.575
Popravek vrednosti dolgoročnih poslovnih terjatev	0	0
Skupaj dolgoročne poslovne terjatve	7.270.632	7.344.838
Kratkoročne poslovne terjatve		
Kratkoročne poslovne terjatve do odvisnih podjetij	5.961.685	5.471.898
Kratkoročne poslovne terjatve do pridruženih podjetij	593.253	276.883
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev – doma	3.121.863	1.890.820
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev – v tujini	15.809.344	9.080.373
Terjatve za DDV	1.680.292	1.399.193
Predujmi	1.499.306	331.680
Predujmi od odvisnih podjetij	0	0
Druge kratkoročne poslovne terjatve	2.866.456	3.259.764
Popravki vrednosti	(61.735)	(260.750)
Popravki vrednosti - odvisna podjetja	(224.343)	(224.343)
Skupaj kratkoročne poslovne terjatve	31.246.121	21.225.518

Dolgoročne poslovne terjatve so se zmanjšale za 74.206 evrov iz naslova poplačil s strani tako odvisnih podjetij kot tudi kupcev. Med drugimi kratkoročnimi terjatvami so izkazane terjatve prodanih poslovnih terjatev iz naslova neregresnega faktoringa, terjatev za izplačilo dobička družbe Ningbo Unior Forging Co. Ltd., terjatve iz naslova refundacij, kratkoročno odloženih stroškov ter nezaračunani prihodki. V tabeli prikazane terjatve so v celoti poplačljive. Slabitev terjatev oblikujemo na podlagi pričakovanih izgub glede na tveganje, da terjatve ne bi bile poplačane. Pri tem upoštevamo historične, trenutne in v prihodnost usmerjene informacije o poplačilih. Vse kratkoročne poslovne terjatve do kupcev, ki niso povezane osebe, ima družba zavarovane. Ker so vse terjatve kratkoročne narave, družba pri upoštevanju poplačljivosti terjatev ne diskontira.

V letu 2021 je družba oblikovala popravke vrednosti terjatev do kupcev v vrednosti 13.646 evrov.

Gibanje popravkov v vrednosti terjatev

(v EUR)	2021	2020
Stanje 1. januarja	485.093	71.907
Izterjane odpisane terjatve	(99.876)	(16.448)
Dokončen odpis terjatev	(112.785)	0
Oblikovanje popravkov vrednosti v letu	13.646	429.634
Stanje 31. decembra	286.078	485.093

Zapadlost terjatev družbe	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Nezapadle terjatve	22.577.102	15.878.040
Zapadle terjatve do 90 dni	5.803.223	3.016.058
Zapadle terjatve od 91 do 180 dni	1.300.065	548.731
Zapadle terjatve od 181 do 360 dni	770.038	1.407.041
Zapadle terjatve nad 360 dni	795.693	375.648
Skupaj	31.246.121	21.225.518

10.7.7 KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE

(v EUR)	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Dana posojila:		
– v odvisna podjetja	1.528.250	1.379.495
– drugim	1.611	4.059
Kratkoročni del dolgoročnih posojil v odvisna podjetja	369.922	1.009.873
Kratkoročni del dolgoročnih naložb v dolgove	0	474
Skupaj	1.899.783	2.393.901

Kratkoročne finančne naložbe niso zastavljene.

Družba kratkoročne finančne naložbe izkazuje po odplačni vrednosti.

Za kratkoročna posojila družba nima prejetih zavarovanj, zanje pa se ocenjuje, da so v celoti poplačljiva.

Obresti iz naslova danih posojil se poplačujejo.

Gibanje kratkoročnih finančnih naložb

(v EUR)	2021	2020
Stanje 1. januarja	2.393.901	4.414.223
Povečanja:		
Povečanje kratkoročnih posojil družbam v skupini	4.032.940	4.474.704
Povečanje kratkoročnih posojil drugim	82	4.059
Prenos kratkoročnega dela dolgoročnih finančnih naložb	369.922	1.010.347
Zmanjšanja:		
Zmanjšanje kratkoročnih posojil družbam v skupini	(4.894.058)	(7.486.140)
Zmanjšanje kratkoročnih posojil drugim	(3.004)	(23.292)
Prenos na dolgoročne finančne naložbe	0	0
Stanje 31. decembra	1.899.783	2.393.901

Zmanjšanje kratkoročnih finančnih naložb predstavlja nižje stanje posojila, odobrenega hčerinski družbi Unitur d.o.o., in sicer je stanje odobrenega posojila za 499.034 evrov nižje kot stanje konec leta 2020. Stanje kratkoročnih finančnih naložb do ostalih družb v skupini je za 4.915 evrov višje, kot je bilo pred enim letom.

10.7.8 DENARNA SREDSTVA

Dobroimetje pri bankah, čeki in gotovina

(v EUR)	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Gotovina v blagajni in prejeti čeki	580	580
Denarna sredstva v banki	1.916.362	2.980.848
Skupaj	1.916.942	2.981.428

Stanje denarnih sredstev je nižje kot je bilo konec preteklega leta, ker je družba denarna sredstva zaradi upada prilivov v zadnjem kvartalu leta 2021 namenila za poplačilo svojih obveznosti. Stanje denarnih sredstev predstavlja stanje denarnih sredstev na računih pri poslovnih bankah in gotovina v blagajni.

10.7.9 KAPITAL

Celotni kapital družbe UNIOR d.d. sestavljajo vpoklicani kapital, kapitalske rezerve, rezerve iz dobička, rezerve zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti in čisti dobiček ali izguba poslovnega leta.

Osnovni kapital družbe je na dan 31. 12. 2021 registriran v znesku 23.688.983 evrov, kot je izkazan v izkazu finančnega položaja, in je razdeljen na 2.838.414 kosovnih delnic. Knjigovodska vrednost delnice na dan 31. 12. 2021 znaša 33,18 evra in se je v primerjavi s preteklim letom zvišala za 2,4 odstotka zaradi dobička tekočega leta. Družba nima odobrenega kapitala in družba v poslovnem letu 2021 ni pogojno povečala osnovnega kapitala. Družba ni izdala dividendnih obveznic. Družba ni družbenik v drugi družbi, za katere obveznosti bi neomejeno odgovarjala.

Kapitalske rezerve znašajo 30.277.035 evrov in se v primerjavi s preteklim letom niso spremenile. Znesek kapitalskih rezerv je sestavljen iz vplačanega presežka kapitala iz naslova dokapitalizacij v višini 7.944.612 evrov, presežka prodajne vrednosti nad knjigovodsko vrednostjo prodanih lastnih delnic v višini 3.977.906 evrov ter splošnega prevrednotovalnega popravka kapitala, ki je bil ob prehodu na Mednarodne standarde računovodskega poročanja vključen v kapitalske rezerve v višini 18.354.517 evrov.

Rezerve iz dobička v višini 19.960.288 evrov so namensko zadržani zneski dobičkov iz preteklih let, predvsem za poravnavo potencialnih prihodnjih izgub in so se glede na stanje konec leta 2020 znižale za 700.000 evrov zaradi sklenjene sodne poravnave z družbo Rhydcon d.o.o., v kateri se je družba UNIOR d.d. dogovorila za plačilo zadnjega obroka kupnine za lastne delnice, ki jih je družba UNIOR d.d.

pridobila 19. 12. 2019. Rezerve vključujejo 2.687.821 evrov rezerv za lastne delnice v lasti družbe UNIOR d.d. in lastne delnice v lasti odvisnih družb Unior Deutschland GmbH in SPITT d.o.o.

Rezerve zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti v višini 8.499.295 evrov predstavljajo rezerve iz naslova prevrednotenja zemljišč po pošteni vrednosti ter izgube in aktuarske dobičke pri aktuarskih izračunih odpravnin ob upokojitvi. V preteklem letu je znesek rezerv zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti znašal 8.299.239 evrov. Povečanje 200.056 evrov je sestavljeno iz povečanja v višini 760.938 evrov zaradi vrednotenja zemljišč po pošteni vrednosti ter odprave oslabitve vrednosti presežkov za 10.684 evrov in zmanjšanja v višini 571.566 evrov zaradi spremembe aktuarskega dobička iz naslova izračuna rezervacij na podlagi pokojninskih programov.

Rezerve zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti

(v EUR)	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Zemljišča	11.264.438	10.503.500
Oslabitev vrednosti presežkov	(1.993.662)	(2.004.346)
Odpravnine	(529.466)	(529.466)
Aktuarski dobiček	(242.015)	329.551
Skupaj	8.499.295	8.299.239

Gibanje rezerv zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti

(v EUR)	2021	2020
Stanje 1. januarja	8.299.239	8.324.267
Zmanjšanja:		
– aktuarski dobiček	(571.566)	(78.287)
– oslabitev vrednosti presežkov	0	(51.740)
Povečanja:		
– zemljišča	760.938	104.999
– odprava oslabitve vrednosti presežkov	10.684	0
Stanje 31. decembra	8.499.295	8.299.239

Čisti poslovni izid poslovnega leta znaša 2.745.836 evrov, v preteklem letu pa je družba izkazala negativni poslovni izid – izgubo v višini 7.959.483 evrov.

Gibanja v kapitalu v tekočem letu predstavljajo:

- zmanjšanje rezerv iz dobička zaradi sodne poravnave za plačilo zadnjega obroka za v letu 2019 pridobljenih lastnih delnic,
- povečanje rezerv zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti zaradi spremembe rezerv iz naslova prevrednotenja zemljišč po pošteni vrednosti ter aktuarskega dobička pri izračunu rezervacij za odpravnine v višini 200.056 evrov,

- preneseni čisti poslovni izid – dobiček, se je znižal iz naslova prenosa nerazporejene izgube poslovnega leta 2020 v višini 7.959.484 evrov,
- vnos čistega poslovnega izida leta 2021 znaša 2.745.836 evrov.

Bilančni dobiček je kategorija po Zakonu o gospodarskih družbah.

Bilančni dobiček oziroma izguba

(v EUR)	31. 12. 2021	31. 12. 2020
a) Dobiček ali izguba tekočega leta	2.745.836	(7.959.483)
b) Preneseni čisti dobiček	9.013.227	16.972.710
c) Prenesena čista izguba	0	0
č) Zmanjšanje kapitalskih rezerv	0	0
d) Zmanjšanje rezerv iz dobička	0	0
e) Povečanje rezerv iz dobička	0	0
f) Dolgoročno odloženi stroški razvijanja	(2.979.005)	(3.139.716)
g) Bilančni dobiček	8.780.058	5.873.511

10.7.10 DOLGOROČNE REZERVACIJE IN ODLOŽENI PRIHODKI

(v EUR)	Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	Rezervacije za rente	Prejete donacije za osnovna sredstva	Skupaj
Stanje 31. decembra 2020	4.745.766	288.171	188.704	5.222.641
Oblikovane rezervacije	811.833	6.485	0	818.318
Črpanje rezervacij	(129.344)	(16.795)	(18.232)	(164.371)
Odprava rezervacij	(652.099)	0	0	(652.099)
Stanje 31. decembra 2021	4.776.156	277.861	170.472	5.224.489

(v EUR)	Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	Rezervacije za rente	Prejete donacije za osnovna sredstva	Skupaj
Stanje 31. decembra 2019	4.661.157	298.248	200.817	5.160.222
Oblikovane rezervacije	401.128	6.718	6.395	414.241
Črpanje rezervacij	(133.691)	(16.795)	(18.508)	(168.994)
Odprava rezervacij	(182.828)	0	0	(182.828)
Stanje 31. decembra 2020	4.745.766	288.171	188.704	5.222.641

Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine so oblikovane v višini ocenjenih izplačil v prihodnosti za odpravnine in jubilejne nagrade, diskontirane na dan izkaza finančnega položaja. Glavni parametri, upoštevani v izračunu, so starostna meja upokojitve 65 let za ženske in moške, potrebna delovna doba 40 let, diskontna stopnja 0,7 odstotka ter dolgoročna letna rast plač za 2,2 odstotka. Rezervacije se

odpravljajo zaradi drugačnih predpostavk pri obračunu rezervacij ter za vse zaposlene, za katere so bile v preteklih letih oblikovane rezervacije, a pri nas niso več zaposleni.

Rezervacije za rente so oblikovane za zaposlence, ki so se pri delu v družbi poškodovali in imajo trajne posledice.

Med dolgoročno odloženimi prihodki so še tako izkazana prejeta sredstva Ministrstva za gospodarstvo za sofinanciranje razvojnih projektov. Rezervacije se črpajo v skladu z amortizacijo sofinanciranih osnovnih sredstev. Stanje rezervacij na dan 31. 12. 2021 znaša 170.472 evrov in se že vrsto let zmanjšuje.

V povezavi z državnimi podporami ni neizpolnjenih pogojev ali potencialnih obveznosti.

10.7.11 DOLGOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI

Gibanje dolgoročnih finančnih obveznosti

(v EUR)	Glavnica dolga 1. jan. 2021	Nova posojila v letu	Povečanje neodplačenega kratkor. dela	Odplačila v letu	Glavnica dolga 31. dec. 2021	Del, ki zapade v letu 2022	Dolgoročni del
Banka ali posojilodajalec							
Banke v državi	70.735.646	6.134.402	0	0	76.870.048	(14.271.838)	62.598.210
Obveznosti iz najemov	865.997	52.121	0	(4.435)	913.683	(266.596)	647.087
Finančni najemi	573.993	25.435	0	(26.298)	573.130	(207.481)	365.649
Skupaj dobljena posojila	72.175.636	6.211.958	0	(30.733)	78.356.861	(14.745.915)	63.610.946

(v EUR)	Glavnica dolga 1. jan. 2020	Nova posojila v letu	Povečanje neodplačenega kratkor. dela	Odplačila v letu	Glavnica dolga 31. dec. 2020	Del, ki zapade v letu 2021	Dolgoročni del
Banka ali posojilodajalec							
Banke v državi	71.667.466	7.001.929	7.747.079	(7.528.576)	78.887.898	(8.152.252)	70.735.646
Obveznosti iz najemov	888.894	333.916	0	(52.687)	1.170.123	(304.126)	865.997
Finančni najemi	420.893	611.158	0	(201.716)	830.335	(256.342)	573.993
Skupaj dobljena posojila	72.977.253	7.947.003	7.747.079	(7.782.979)	80.888.356	(8.712.720)	72.175.636

Obrestne mere za najeta dolgoročna posojila se gibljejo v razponu od 6-mesečni euribor + 0,45 odstotka do 6-mesečni euribor + 2,12 odstotka ter 3-mesečni euribor + 0,5 odstotka do 3-mesečni euribor + 2,3 odstotka. Družba ima najeta dolgoročna posojila z referenčno obrestno mero za 3-mesečni in 6-mesečni euribor. Družba je v letu 2017 za dolgoročna posojila v višini 47,5 milijona evrov sklenila obrestno zamenjavo za obdobje pet let in s tem zavarovala družbo pred morebitnimi neugodnimi vplivi gibanja variabilne obrestne mere euribor. Tekoči stroški iz naslova obrestne zamenjave se pripoznajo preko izkaza poslovnega izida.

Zapadlost dolgoročnih finančnih obveznosti po letih

(v EUR)	2021	2020
Zapadlost od 1 do 2 let	50.411.578	13.202.430
Zapadlost od 2 do 3 let	9.756.493	49.013.637
Zapadlost od 3 do 4 let	2.831.231	8.292.617
Zapadlost od 4 do 5 let	2.967	1.666.952
Zapadlost nad 5 let	608.677	0
Skupaj	63.610.946	72.175.636

Zavarovanje za dolgoročne in kratkoročne obveznosti iz financiranja predstavljajo hipoteke na nepremičninah, premičninah, naložbah ter zalogah v višini 129.355.038 evrov in dane menice. Te vrednosti zajemajo vrednosti zavarovanih posojilnih pogodb. Zavarovanje za dolgoročne obveznosti iz financiranja v preteklem letu je znašalo 134.060.738 evrov.

10.7.12 DOLGOROČNE POSLOVNE OBVEZNOSTI

Družba v izkazu finančnega položaja ne izkazuje obveznosti iz naslova dolgoročnih poslovnih obveznosti.

10.7.13 ODLOŽENE TERJATVE IN OBVEZNOSTI ZA DAVEK

(v EUR)	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Odložena dolgoročna terjatev za davek	8.402.453	7.573.807
– jubilejne nagrade in odpravnine	907.469	901.695
– oslabitve terjatev do kupcev	54.355	92.168
– oslabitve finančnih naložb	666.060	443.371
– olajšave za investiranje	2.252.922	1.774.443
– vlaganja za raziskave in razvoj	995.653	836.136
– davčna izguba	3.525.994	3.525.994
Odložena dolgoročna obveznost za davek	(1.993.662)	(2.004.346)
– presežek iz prevrednotenja zemljišč	(2.140.243)	(2.042.330)
– presežek iz prevrednotenja odpravnin	146.581	37.984
Neto odložena dolgoročna terjatev za davek	6.408.791	5.569.461

Gibanje odloženih terjatev za davek	2021	2020
Stanje odložene terjatve za davek 1. januarja	7.573.807	5.231.555
Zmanjšanje:		
– dolgoročne rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine	0	0
– odprava oslabitev terjatev do kupcev	(37.813)	0
– odprava oslabitev finančnih naložb	0	0
– olajšava za investiranje	0	0
– vlaganje za raziskave in razvoj	0	0
– davčna izguba	0	0
Povečanja:		
– dolgoročne rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine	5.774	16.077
– oslabitev terjatev do kupcev	0	78.505
– oslabitev finančnih naložb	222.689	99.593
– olajšava za investiranje	478.479	280.267
– vlaganje za raziskave in razvoj	159.517	174.927
– davčna izguba	0	1.692.883
Stanje odložene terjatve za davek 31. decembra	8.402.453	7.573.807

Gibanje odložene obveznosti za davek	2021	2020
Stanje odložene obveznosti za davek 1. januarja	2.004.346	1.952.606
Zmanjšanje	(10.684)	0
Povečanje	0	51.740
Stanje odložene obveznosti za davek 31. decembra	1.993.662	2.004.346

Odloženi davek se izkazuje po metodi obveznosti v izkazu finančnega položaja, pri čemer se upoštevajočasne razlike med knjigovodsko vrednostjo sredstev in obveznostmi za potrebe finančnega poročanja ter zneskov za potrebe davčnega poročanja. Odloženi davek se izkaže v višini, ki jo bo treba po pričakovanjih plačati ob odpravi začasnih razlik na podlagi zakonov, uveljavljenih ali v bistvu uveljavljenih na datum poročanja.

Odložene terjatve za davek izhajajo iz izračunanih rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine, oslabitev terjatev do kupcev, olajšave za vlaganje v raziskave in razvoj ter iz naslova izkazane davčne izgube. Uporabljena stopnja davka za vse postavke je 19-odstotna.

Dolgoročne odložene obveznosti za davek se nanašajo na preračun nepremičnin (zemljišč) na pošteno vrednost, ki se izkazuje na presežku iz prevrednotenja in presežka iz prevrednotenja odpravnin. Uporabljena stopnja davka je 19-odstotna.

10.7.14 KRATKOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI

Gibanje kratkoročnih finančnih obveznosti

(v EUR)	Stanje dolga 1. jan. 2021 s kratkor. del. dolg. obvez.	Nova posojila v letu	Prenos neodplačanega krat. dela na dol. obveznosti	Odplačila v letu	Prenos kratkoročnega dela dolgoroč. obveznosti	Stanje dolga 31. dec. 2021
Banka ali posojilodajalec						
Banke v državi	11.320.521	34.580.987	0	(33.141.509)	14.271.838	27.031.837
Povezane osebe	465.530	7.827	0	(74.625)	0	398.732
Obveznosti iz najemov	304.126	17.831	0	(315.224)	266.596	273.329
Finančni najemi	256.342	0	0	(256.342)	207.481	207.481
Obrestne zamenjave	0	631.549	0	(314.824)	0	316.725
Skupaj dobljena posojila	12.346.519	35.238.194	0	(34.102.524)	14.745.915	28.228.104

(v EUR)	Stanje dolga 1. jan. 2021 s kratkor. del. dolg. obvez.	Nova posojila v letu	Prenos neodplačanega krat. dela na dol. obveznosti	Odplačila v letu	Prenos kratkoročnega dela dolgoroč. obveznosti	Stanje dolga 31. dec. 2021
Banka ali posojilodajalec						
Banke v državi	29.269.708	3.013.781	(7.747.079)	(21.368.141)	8.152.252	11.320.521
Povezane osebe	466.530	901.944	0	(902.944)	0	465.530
Obveznosti iz najemov	234.882	71.032	0	(305.914)	304.126	304.126
Finančni najemi	252.557	0	0	(252.557)	256.342	256.342
Skupaj dobljena posojila	30.223.677	3.986.757	(7.747.079)	(22.829.556)	8.712.720	12.346.519

Med kratkoročnimi finančnimi obveznostmi družba izkazuje najeta kratkoročna posojila pri povezanih družbah Unior Deutschland GmbH in Rogla investicije d.o.o. ter revolving posojila in kratkoročno projektno financiranje. Vse ostale finančne obveznosti so dolgoročne.

Obrestna mera za najeta kratkoročna posojila znaša od 2,0 do 4,0 odstotka fiksno ter od 6-mesečni euribor + 1,8 odstotka, 3-mesečni euribor + 2,3 odstotka in mesečni euribor + 2,25 odstotka.

Zavarovanje za dolgoročne in kratkoročne obveznosti iz financiranja predstavljajo hipoteke na nepremičninah, premičninah, v naložbah in zalogah v višini 129.355.038 evrov ter dane menice. Te vrednosti zajemajo vrednosti zavarovanih posojilnih pogodb. Zavarovanje za dolgoročne obveznosti iz financiranja v preteklem letu je znašalo 134.060.738 evrov.

10.7.16 KRATKOROČNE POSLOVNE OBVEZNOSTI

Kratkoročne poslovne obveznosti

(v EUR)	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Kratkoročne poslovne obveznosti do odvisnih podjetij		
doma	69.213	73.417
v tujini	1.602.177	1.474.536
Kratkoročne poslovne obveznosti do pridruženih podjetij		
doma	5.737.067	6.771.558
v tujini	1.154	6.205
Kratkoročne poslovne obveznosti do drugih dobaviteljev:		
doma	19.096.243	14.772.936
v tujini	5.908.822	6.151.849
Kratkoročne poslovne obveznosti do države	801.175	593.366
Kratkoročne poslovne obveznosti do delavcev	3.687.821	4.227.300
Kratkoročne poslovne obveznosti za predujme	756.053	895.384
Kratkoročne poslovne obveznosti za obresti	19.307	19.812
Druge kratkoročne obveznosti	7.262.226	5.060.276
Kratkoročni del dolgoročnih poslovnih obveznosti	0	0
Skupaj	44.941.258	40.046.639

Zapadlost poslovnih obveznosti družbe

(v EUR)	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Nezapadle obveznosti	29.214.193	27.142.653
Zapadle obveznosti do 90 dni	10.393.580	14.325.726
Zapadle od 91 do 180 dni	438.413	1.501.330
Zapadle od 181 do 360 dni	453	238.319
Zapadle obveznosti nad 360 dni	0	0
Skupaj	40.046.639	43.208.028

Med drugimi kratkoročnimi obveznostmi so prav tako izkazani:

- vnaprej vračunani stroški v višini 2.283.133 evrov, ki zajemajo obračunane provizije pri prodaji v vrednosti 448.350 evrov, obveznost za neizkoriščene dopuste za leto 2021 v višini 935.168 evrov ter obveznost za revizijo 2021 v višini 25.800 evrov;
- obveznost za plačilo kupnine za odkup delnic za zagotovitev zakonskih možnosti za likvidacijo družbe UNIOR Hungaria Kft. v višini 883.005 evrov;
- kratkoročno odloženi prihodki v višini 260.245 evrov iz naslova MSRP 15 za blago, ki je bilo konec leta 2021 odpremljeno kupcem, vendar v poslovnem letu 2021 še ni prispelo do njih ter kratkoročno odloženi prihodki iz naslova projektov na programu Strojegradnja v višini 3.240.543 evrov.

10.7.18 POGOJNE OBVEZNOSTI

Zunajbilančna evidenca – pogojne obveznosti

(v EUR)	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Dane garancije in poročila	6.886.767	7.362.604
Tožbeni zahtevki	0	754.938
Skupaj	6.886.767	8.117.542

Dane garancije in poročila za povezane osebe znašajo 6.886.767 evrov in so se znižale za 475.837, zmanjšanja pa predstavljajo redna odplačila obveznosti, za katere so dana poročila.

Družba UNIOR d.d. je odvisni družbi UNIOR Vinkovci d.o.o. izdala pismo podpore v katerem zagotavlja, da v naslednjih dvanajstih mesecih ne bo ukinila poslovanja odvisne družbe UNIOR Vinkovci d.o.o., ter da bo zagotovila finančno podporo v primeru, da bi bila ta potrebna. Ocenjujemo, da iz tega naslova ne bodo nastale prihodnje obveznosti.

10.8 RAZKRITJA K REVIDIRANEMU POSAMIČNEMU IZKAZU POSLOVNEGA IZIDA DRUŽBE UNIOR d.d.

10.8.1 ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE PO OBMOČNIH IN PODROČNIH ODSEKIH

Čisti prihodki od prodaje po območnih odsekih

(v EUR)	2021	2020
Slovenija	19.431.131	14.210.611
– odvisne družbe	1.176.476	935.500
– pridružene družbe	67.018	48.791
– drugi kupci	18.187.637	13.226.320
Tujina	149.543.497	123.844.028
– odvisne družbe	14.063.039	11.135.220
– pridružene družbe	5.154.893	3.958.974
– drugi kupci	130.325.565	108.749.834
Skupaj	168.974.628	138.054.639

Čisti prihodki od prodaje po področnih odsekih

(v EUR)	2021	2020
Odkovki	109.208.234	87.821.283
Ročno orodje	39.101.682	28.243.785
Strojegradnja	16.430.592	17.441.258
Skupne službe	3.988.323	4.159.513
Vzdrževanje	245.797	388.800
Skupaj	168.974.628	138.054.639

Na podlagi prodajnih pogodb programa Strojegradnja v skupni vrednosti 11.518.634 evrov, ki po stanju 31. 12. 2021 niso bile v celoti izpolnjene, bo v prihodnjih obdobjih v prihodkih pripoznano 2.819.626 evrov.

10.8.2 USREDSTVENI LASTNI PROIZVODI IN STORITVE

Usredstveni lastni proizvodi in storitve so proizvodi, ki jih je gospodarska družba proizvedla za svoje potrebe in jih je usredstvila med opredmetenimi osnovnimi ali neopredmetenimi dolgoročnimi sredstvi. Njihova vrednost ne presega stroškov njihove proizvodnje ali opravila storitve.

Usredstveni lastni proizvodi in storitve

(v EUR)	2021	2020
Usredstveni lastni proizvodi in storitve	1.902.495	2.389.485
Skupaj	1.902.495	2.389.485

Med usredstvenimi lastnimi proizvodi in storitvami je izkazana vrednost usredstvenih stroškov razvoja v programu Strojegradnja v višini 839.563 evrov ter lastne naložbe v Vzdrževanju in Strojegradnji za potrebe drugih programov v znesku 1.062.932 evrov, ki zajemajo generalne obnove strojev v Kovačnici ter obnove CNC-strojev.

10.8.3 DRUGI POSLOVNI PRIHODKI

(v EUR)	2021	2020
Nagrade za preseganje kvote invalidov	166.338	188.335
Plačane terjatve, ki so bile že v popravku	99.876	29.289
Prejete odškodnine	40.594	126.156
Odprava dolgoročnih rezervacij	948.726	445.732
Dobiček od prodaje osnovnih sredstev	148.960	88.117
Prevrednotenje naložbenih nepremičnin po pošteni vrednosti	51.811	0
Subvencije, dotacije in podobni prihodki	28.472	1.579
Prejem emisijskih kuponov	6.395	6.671
Subvencije - čakanje na delo (COVID-19)	482	3.271.905
Subvencije - oproščeni prispevki (COVID-19)	0	2.090.541
Subvencije - povračilo boleznin do 30 dni (COVID-19)	0	33.368
Subvencije - povračilo plačila za karanteno (COVID-19)	90.461	10.513
Subvencije - povračilo odsotnosti zaradi višje sile (COVID-19)	49.640	48.805
Subvencije - povračilo kriznega dodatka (COVID-19)	0	158.376
Subvencije - povračilo hitri testi (COVID-19)	66.760	0
Subvencije - do minimalne plače (COVID-19)	33.383	0
Drugi poslovni prihodki	1.553.532	1.351.614
Skupaj	3.285.430	7.851.001

Odprave dolgoročnih rezervacij vključujejo odpravo rezervacij iz naslova zadržanih prispevkov za zaposlovanje invalidov nad predpisano kvoto in odpravo dolgoročnih rezervacij iz naslova aktuarskega izračuna odpravnin in jubilejnih nagrad, dobiček od prodaje osnovnih sredstev pa predstavlja pozitiven učinek prodaje poslovno nepotrebnega zemljišča.

Družba je v letu 2021 s strani Republike Slovenije v skladu z interventno zakonodajo, ki je bila sprejeta za omilitev posledic epidemije COVID-19, prejela skupaj 240.726 evrov državne pomoči, medtem ko je v letu 2020 prejela 5.613.508 evrov državne pomoči. Nameni, za katere so bila sredstva pridobljena, pa so prikazani v zgornji tabeli.

Drugi poslovni prihodki v višini 1.553.532 evrov vključujejo prihodke iz naslova prodanih neporabljenih emisijskih kuponov, prihodke iz naslova tehnološke in upravljalke provizije ter prihodke iz naslova prejetih nepovratnih sredstev razvojnih projektov.

10.8.4 STROŠKI IN ODHODKI

Leto 2021	Proizv.	Stroški	Stroški	
(v EUR)	stroški	prodajanja	splošnih	Skupaj
			dejavnosti	
Nabavna vred. prod. blaga/proiz. str.	(6.193.565)	(5.182.231)	(1.438.925)	(12.814.721)
Stroški materiala	(78.347.885)	(322.487)	(2.169.240)	(80.839.612)
Stroški storitev	(14.771.039)	(2.708.606)	(3.073.901)	(20.553.546)
Stroški plač	(29.026.777)	(1.682.881)	(4.339.020)	(35.048.678)
Stroški socialnega zavarovanja	(5.041.979)	(281.756)	(709.637)	(6.033.372)
Stroški pokojninskega zavarovanja	(397.651)	(14.610)	(51.554)	(463.815)
Ostali stroški dela	(5.147.332)	(182.448)	(511.673)	(5.841.453)
Skupaj stroški dela	(39.613.739)	(2.161.695)	(5.611.884)	(47.387.318)
Amortizacija	(7.420.030)	(184.024)	(1.012.692)	(8.616.746)
Prevred. odhodki pri obr. sredstvih	(840.737)	(161.132)	(1.972)	(1.003.841)
Prevred. odhodki pri neop. in op. OS	(117.636)	59.830	(41.601)	(99.407)
Ostali stroški	(395.384)	(45.221)	(378.954)	(819.559)
Popravek vrednosti zaradi sprememb zalog	915.362	0	0	915.362
Skupaj stroški	(146.784.653)	(10.705.566)	(13.729.169)	(171.219.388)

Leto 2020	Proizv.	Stroški	Stroški	
(v EUR)	stroški	prodajanja	splošnih	Skupaj
			dejavnosti	
Nabavna vred. prod. blaga/proiz. str.	(5.292.680)	(4.064.600)	(1.339.602)	(10.696.882)
Stroški materiala	(61.052.682)	(544.912)	(1.291.085)	(62.888.679)
Stroški storitev	(12.351.163)	(2.261.100)	(2.615.479)	(17.227.742)
Stroški plač	(28.473.646)	(1.711.076)	(4.347.177)	(34.531.899)
Stroški socialnega zavarovanja	(4.913.480)	(281.159)	(720.008)	(5.914.647)
Stroški pokojninskega zavarovanja	(407.790)	(15.709)	(53.426)	(476.925)
Ostali stroški dela	(5.111.852)	(186.772)	(556.135)	(5.854.759)
Skupaj stroški dela	(38.906.768)	(2.194.716)	(5.676.746)	(46.778.230)
Amortizacija	(7.237.577)	(209.589)	(929.241)	(8.376.407)
Prevred. odhodki pri obr. sredstvih	(327.345)	(1.042.231)	(4.553)	(1.374.129)
Prevred. odhodki pri neop. in op. OS	(426.556)	0	(4.373.827)	(4.800.383)
Ostali stroški	(287.768)	(37.598)	(300.332)	(625.698)
Popravek vrednosti zaradi sprememb zalog	(2.930.256)	0	0	(2.930.256)
Skupaj stroški	(128.812.795)	(10.354.746)	(16.530.865)	(155.698.406)

Ostali stroški dela vključujejo stroške regresa za letni dopust, prehrano med delom, prevoz na delo in z dela, jubilejne nagrade in odpravnine nad oblikovano rezervacijo ter nekatera druga izplačila zaposlenim.

Med stroški storitev družba prikazuje 13.358 evrov stroškov za najete delavce preko agencij za posredovanje delovne sile, kar iz ur predstavlja pet zaposlenih.

Nabave materiala pri povezanih družbah so razkrite v poglavju 10.10.2 Letnega poročila 2021.

Med ostalimi stroški družba izkazuje:

(v EUR)	2021	2020
– Rezervacije za rente	(6.486)	(6.718)
– Ostale rezervacije	(11.101)	(68.810)
– Nadomestilo za stavbno zemljišče	(187.332)	(192.077)
– Izdatki za varstvo okolja	(66.898)	(28.126)
– Nagrade dijakom in študentom na praksi	(241.004)	(52.952)
– Štipendije dijakom in študentom	(88.406)	(114.117)
– Odškodnine delavcem	(34.651)	(41.188)
– Finančne pomoči – dotacije	(81.809)	(95.142)
– Drugi poslovni odhodki	(101.873)	(26.568)
Skupaj	(819.560)	(625.698)

Strošek najemnin v letu 2021 je znašal 1.221.305 evrov, medtem ko je v letu 2020 znašal 988.564 evrov. Povečanje je prisotno zaradi tega, ker je družba najemala strežniške in računalniške kapacitete.

Družba plačuje najemnine za poslovno-skladiščne prostore za potrebe programa Strojegradnja, parkirišče pri obratu Obdelava odkovkov v Slovenskih Konjicah ter najem delovne obleke za vse zaposlene.

Najmanjša vsota najemnin pri poslovnih najemih obveznosti

(v EUR)	2021	2020
do 1 leta	306.471	572.773
od 2 do 5 let	1.225.885	2.291.091
več kot 5 let	1.532.357	2.863.863
Skupaj	3.064.713	5.727.727

Pogodbeni znesek revidiranja letnega poročila za delniško družbo UNIOR d.d. in konsolidiranega letnega poročila za Skupino UNIOR znaša 25.000 evrov. Revizijo je opravila družba Deloitte Revizija d.o.o. Ljubljana. Pogodbeni zneski opravljanja nerevizijskih storitev so v poslovnem letu 2021 znašali 5.800 evrov in zajemajo preveritev pravilnosti izračuna finančnih zavez za potrebe bank, preveritev sodil za razporejanje prihodkov za delovanje javne službe ter pregled poročila o prejemkih članov uprave in nadzornega sveta družbe UNIOR d.d.

10.8.5 FINANČNI PRIHODKI IN FINANČNI ODHODKI

Finančni prihodki

(v EUR)	2021	2020
Finančni prihodki iz deležev		
Finančni prihodki iz deležev v družbah v skupini	1.262.583	652.442
Finančni prihodki iz deležev v pridruženih družbah	748.302	30.484
Finančni prihodki iz deležev v drugih družbah	138.559	30
Skupaj	2.149.444	682.956
Finančni prihodki iz danih posojil		
Finančni prihodki iz posojil, danih družbam v skupini	99.176	136.784
Finančni prihodki iz posojil, danih drugim	17.612	9.672
Skupaj	116.788	146.456
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev		
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do družb v skupini	31.890	1.092
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do drugih	106.721	46.850
Skupaj	138.611	47.942
Skupaj finančni prihodki	2.404.843	877.354

Finančni prihodki iz deležev v družbah v skupini vključujejo delež v dobičku v družbi Ningbo Unior Forging Co.Ltd., Unior Deutschland GmbH ter dobiček pri prodaji povezane družbe UNIOR France S.A.S. Finančni prihodki iz deležev v pridruženih družbah pa vključujejo delež v dobičku v družbah Unior Teos Alati d.o.o., Unior Tehna d.o.o., Unior Tepid S.R.L. ter Štore Steel d.o.o.

Finančni odhodki

(v EUR)	2021	2020
Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb	(572.047)	(524.176)
Finančni odhodki iz finančnih obveznosti		
Finančni odhodki iz posojil, prejetih od družb v skupini	(7.827)	(11.408)
Finančni odhodki iz posojil, prejetih od bank	(2.450.186)	(2.815.199)
Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti	(14.182)	(16.987)
Skupaj	(2.472.195)	(2.843.594)
Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti		
Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti do družb v skupini	(831)	(449)
Finančni odhodki iz obveznosti do dobaviteljev	(100.334)	(330.117)
Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti	(73.732)	(77.472)
Skupaj	(174.897)	(408.038)
Skupaj finančni odhodki	(3.219.139)	(3.775.808)

V višini 240.000 evrov je bila oslabiljena naložba v družbo UNIOR Makedonija d.o.o., v višini 73.005 evrov naložba v družbo UNIOR Hungaria Kft., v višini 49.042 evrov naložba v družbo RRA Regionalna razvojna agencija Celje, d.o.o. Celje zaradi stečaja, 210.000 evrov pa posojilo do družbe UNIOR Hungaria Kft. Finančni odhodki za plačane obresti za posojila, najeta pri bankah, so znašali 2.450.186 evrov in so za 13 odstotkov nižji kot v letu 2020.

10.9 OBRAČUN DAVKA OD DOHODKA PRAVNIH OSEB IN ODLOŽENI DAVKI

Davek od dobička

(v EUR)	2021	2020
Poslovni izid obračunskega obdobja pred davki	2.128.868	(10.301.735)
Davek na dobiček v Sloveniji 19 %	(211.678)	0
Neobdavčeni prihodki	967.346	611.905
Davčno nepriznani odhodki	1.870.302	2.037.041
Popravki vrednosti terjatev	(37.813)	78.506
Popravki vrednosti naložb	222.689	99.593
Oblikovanje rezervacij	5.774	16.076
Olajšava za vlaganja v raziskave in razvoj	159.517	174.927
Olajšava za investiranje	478.479	280.267
Olajšava za zaposlovanje invalidov	0	0
Olajšava za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje	0	0
Davčna izguba	0	1.692.883
Odloženi davki	828.646	2.342.252
Efektivna davčna stopnja v %	38,9	22,7

Davčna osnova za leto 2021 je izkazana v višini 3.011.073 evrov. Davčna osnova je zmanjšana za koriščenje davčne olajšave za zaposlovanje invalidov v višini 1.352.734 evrov, za dodatno pokojninsko zavarovanje 463.815 evrov in za donacije v višini 80.427 evrov. Osnova za davek znaša 1.114.097 evrov. Davčna obveznost za leto 2021 znaša 211.678 evrov. Mesečni obrok akontacije za leto 2022 znaša 17.640 evrov. Olajšave, ki jih je mogoče koristiti v naslednjih obdobjih, znašajo skupaj 35.655.623 evrov, od tega davčna izguba 18.557.862 evrov.

ODLOŽENI DAVKI

Dobiček, ugotovljen po davčni zakonodaji, se razlikuje od dobička, ugotovljenega na podlagi računovodskih načel in MSRP. Razmejitev davka se obračunava samo za začasne razlike v davčni obremenitvi med poslovnimi in davčnimi računovodskimi izkazi, torej za tiste, ki se v opredeljenem obdobju izenačijo.

Odložena terjatev za davek je izračunana iz naslova začasnih razlik od oblikovanih dolgoročnih rezervacij za odpravnine in jubilejne nagrade, oslabitev terjatev do kupcev, neizkoriščenih davčnih olajšav in davčne izgube.

Vpliv na čisti poslovni izid iz naslova odloženih davkov znaša 828.646 evrov, kar povečuje čisti poslovni izid tekočega leta.

10.10 POSLI DRUŽBE UNIOR d.d. S POVEZANIMI OSEBAMI

Vsi posli s povezanimi osebami so bili opravljeni pod običajnimi tržnimi pogoji.

10.10.1 PRODAJA POVEZANIM OSEBAM

(v EUR)	2021	2020
Odvisna podjetja		
v državi:	1.222.414	1.001.287
UNITUR d.o.o. Zreče	1.199.343	973.096
SPITT d.o.o. Zreče	23.071	28.191
v tujini:	14.107.539	11.139.511
UNIOR Produktions- und Handels- GmbH Ferlach	2.905.155	2.567.319
UNIOR DEUTSCHLAND GmbH Leonberg	267.203	233.024
UNIOR ITALIA S.R.L. Limbiate	861.849	767.764
UNIOR ESPANA S.L. Uharte-Arakil	940.907	638.452
UNIOR MAKEDONIJA d.o.o. Skopje	183.997	182.895
UNIOR PROFESSIONAL TOOLS Ltd St. Petersburg	1.051.767	764.145
UNIOR BULGARIA Ltd. Sofia	198.370	174.663
UNIOR HUNGARIA Kft. Nagyrecse	66.340	154.903
UNIOR COMPONENTS d.o.o. Kragujevac	157.143	245.530
UNIOR NORTH AMERICA Inc. Novi	147.166	153.137
NINGBO UNIOR FORGING Co.Ltd. Yuyao	0	(55.986)
UNIOR VINKOVCI d.o.o. Vinkovci	7.327.642	5.313.665
Skupaj odvisna podjetja	15.329.953	12.140.798
Pridružena podjetja		
v državi:	67.018	48.790
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	67.018	36.041
RC SIMIT d.o.o. Kidričevo	0	12.749
v tujini:	5.154.893	3.958.975
UNIOR TEPID S.R.L. Brasov	3.515.138	2.335.406
UNIOR SINGAPORE Pte. Ltd. Singapur	0	1.982
UNIOR TEHNA d.o.o. Sarajevo	360.752	413.716
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd	1.279.003	1.207.871
Skupaj pridružena podjetja	5.221.911	4.007.765
Skupaj prodaja povezanim osebam	20.551.864	16.148.563

10.10.2 NABAVA PRI POVEZANIH OSEBAH

(v EUR)	2021	2020
Odvisna podjetja		
v državi:	213.051	227.068
UNITUR d.o.o. Zreče	46.742	61.889
SPITT d.o.o. Zreče	166.309	165.179
v tujini:	12.424.466	11.512.645
UNIOR Produktions- und Handels- GmbH Ferlach	811.382	664.940
UNIOR DEUTSCHLAND GmbH Leonberg	1.136.618	1.716.088
UNIOR ITALIA S.R.L. Limbiate	21.994	18.378
UNIOR ESPANA S.L. Uharte-Arakil	0	1.759
UNIOR BULGARIA Ltd. Sofia	0	9
UNIOR COMPONENTS d.o.o. Kragujevac	620.274	689.513
UNIOR NORTH AMERICA Inc. Novi	216.398	660.064
NINGBO UNIOR FORGING Co.Ltd. Yuyao	0	0
UNIOR VINKOVCI d.o.o. Vinkovci	9.617.800	7.761.894
Skupaj odvisna podjetja	12.637.517	11.739.713
Pridružena podjetja		
v državi:	19.401.581	14.430.544
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	19.401.581	14.430.544
v tujini:	94.422	94.482
UNIOR TEPID S.R.L. Brasov	10.733	17.757
UNIOR TEHNA d.o.o. Sarajevo	0	0
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd	83.689	76.725
Skupaj pridružena podjetja	19.496.003	14.525.026
Skupaj nabava pri povezanih osebah	32.133.520	26.264.739

10.10.3 POSLOVNE TERJATVE DO POVEZANIH OSEB

(v EUR)	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Odvisna podjetja		
v državi:	7.101.432	7.101.115
UNITUR d.o.o. Zreče	7.098.550	7.098.550
SPITT d.o.o. Zreče	2.882	2.565
v tujini:	5.891.196	5.472.703
UNIOR Produktions- und Handels- GmbH Ferlach	950.930	1.521.921
UNIOR DEUTSCHLAND GmbH Leonberg	7.476	63.081
UNIOR ITALIA S.R.L. Limbiate	281.885	292.151
UNIOR ESPANA S.L. Uharte-Arakil	324.362	267.205
UNIOR MAKEDONIJA d.o.o. Skopje	287.272	233.275
UNIOR PROFESSIONAL TOOLS Ltd St. Petersburg	629.504	439.377
UNIOR BULGARIA Ltd. Sofia	229.658	271.751
UNIOR HUNGARIA Kft. Nagyrecse	0	159.435
UNIOR COMPONENTS d.o.o. Kragujevac	0	0
UNIOR NORTH AMERICA Inc. Novi	14.155	20.071
NINGBO UNIOR FORGING Co.Ltd. Yuyao	0	0
UNIOR VINKOVCI d.o.o. Vinkovci	3.165.954	2.204.436
Skupaj odvisna podjetja	12.992.628	12.573.818
Pridružena podjetja		
v državi:	24.324	64.537
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	24.324	64.537
v tujini:	568.929	212.346
UNIOR TEPID S.R.L. Brasov	440.053	132.072
UNIOR TEHNA d.o.o. Sarajevo	128.876	87.211
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd	0	(6.937)
Skupaj pridružena podjetja	593.253	276.883
Skupaj poslovne terjatve do povezanih oseb	13.585.881	12.850.701

10.10.4 POSLOVNE OBVEZNOSTI DO POVEZANIH OSEB

(v EUR)	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Odvisna podjetja		
v državi:	69.213	73.417
SPITT d.o.o. Zreče	69.213	73.417
v tujini:	1.602.177	1.474.536
UNIOR Produktions- und Handels- GmbH Ferlach	320.055	67.929
UNIOR DEUTSCHLAND GmbH Leonberg	352.187	431.668
UNIOR ITALIA S.R.L. Limbiate	9.237	7.068
UNIOR BULGARIA Ltd. Sofia	0	0
UNIOR COMPONENTS d.o.o. Kragujevac	385.674	304.322
UNIOR NORTH AMERICA Inc. Novi	67.853	50.756
UNIOR VINKOVCI d.o.o. Vinkovci	467.171	612.793
Skupaj odvisna podjetja	1.671.390	1.547.953
Pridružena podjetja		
v državi:	5.737.067	6.771.558
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	5.737.067	6.771.558
v tujini:	1.154	6.205
UNIOR TEPID S.R.L. Brasov	0	1.761
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd	1.154	4.444
Skupaj pridružena podjetja	5.738.221	6.777.763
Skupaj poslovne obveznosti do povezanih oseb	7.409.611	8.325.716

10.10.5 TERJATVE IN OBVEZNOSTI IZ POSOJIL IN OBRESTI DO POVEZANIH OSEB

Terjatve iz naslova posojil in obresti do povezanih podjetij

(v EUR)	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Odvisna podjetja		
v državi:	755.056	1.441.235
UNITUR d.o.o., Zreče	412.841	911.875
SPITT d.o.o., Zreče	342.215	529.360
v tujini:	2.112.942	2.239.130
UNIOR Makedonija d.o.o., Skopje	0	33.173
UNIOR VINKOVCI d.o.o., Hrvaška	1.070.773	1.434.802
UNIOR HUNGARIA Kft. Nagyrecse, Madžarska	852.809	514.951
UNIOR ESPANA S.L. Uharte-Arakil	189.360	256.204
UNIOR BULGARIA Ltd, Bolgarija	0	0
Skupaj odvisna podjetja	2.867.998	3.680.365

Obveznosti iz naslova posojil in obresti od povezanih podjetij

(v EUR)	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Odvisna podjetja		
v državi:	69.928	68.172
ROGLA INVESTICIJE d.o.o., Zreče	69.928	68.172
v tujini:	328.804	397.358
UNIOR DEUTSCHLAND Gmbh, Nemčija	328.804	397.358
Skupaj odvisna podjetja	398.732	465.530

10.11 UPRAVLJANJE S TVEGANJI V DRUŽBI UNIOR d.d.

Tveganja poslovanja za družbo UNIOR d.d. so razkrita v poglavju 7.9.2 Letnega poročila 2021; v nadaljevanju razkrivamo finančna tveganja družbe UNIOR d.d.

FINANČNA TVEGANJA

KREDITNO TVEGANJE

Kreditno tveganje predstavlja tveganje, da družba ne dobi poplačanih poslovnih terjatev in finančnih naložb s strani upnikov v dogovorjenih rokih. Kreditno tveganje obvladujemo z rednim spremljanjem poslovanja in finančnega stanja vseh novih in obstoječih poslovnih partnerjev, z omejevanjem izpostavljenosti do posameznih poslovnih partnerjev in z aktivnim procesom izterjave terjatev. Spreminjajoče se makroekonomsko okolje lahko povzroči spremembe v njihovi boniteti in plačilni sposobnosti. Zato v družbi kljub skrbnemu upravljanju s terjatvami obstaja verjetnost zamud pri plačilih kupcev oziroma celo njihova nesposobnost plačila. Z rednim spremljanjem odprtih in zapadlih terjatev do kupcev, starostne strukture terjatev in gibanja povprečnih plačilnih rokov kreditno izpostavljenost družbe ohranjamo v sprejemljivih okvirih. Terjatve do vseh kupcev, razen povezanih družb, imamo od 1. 10. 2014 dalje tudi zavarovane pri zavarovalnici. V času epidemije COVID-19 so skladno z dogovorom z zavarovalnico vsi roki za izterjavo in ustavitev dobav v primeru neplačila naših kupcev podaljšani za 30 dni. Kreditna tveganja pozorno spremljamo na vseh delih poslovanja. Tveganje ocenjujemo kot majhno tveganje.

v (EUR)	Bruto vrednost	Povprečni znesek izgube v %	ECL popravek	Individualni popravek za povečano kreditno tveganje	Skupaj popravek	Povečano kreditno tveganje	Neto vrednost
Nezapadle terjatve	22.578.728	0,01	1.626	0	1.626	ne	22.577.102
Zapadle terjatve do 90 dni	5.832.561	0,50	29.338	0	29.338	ne	5.803.223
Zapadle terjatve od 91 do 180 dni	1.309.876	0,75	9.811	0	9.811	ne	1.300.065
Zapadle terjatve od 181 do 360 dni	781.011	1,41	10.973	0	10.973	ne	770.038
Zapadle terjatve nad 360 dni	1.030.023	22,75	234.330	0	234.330	ne	795.693
Skupaj	31.532.199		286.078	0	286.078		31.246.121

TVEGANJE SPREMEMB OBRESTNIH MER

Tveganje sprememb obrestnih mer predstavlja tveganje finančne izgube zaradi neugodnega gibanja obrestnih mer na trgu. Spremembe obrestnih mer lahko znatno zmanjšajo gospodarske koristi družbe, tako da stalno spremljamo gibanja referenčnih obrestnih mer na trgu. Tveganje ocenjujemo kot majhno tveganje, v zadnjih letih je prisotno stabilno nizko stanje referenčnih obrestnih mer. V družbi smo s konzorcijem bank dosegli, da se obrestne marže do leta 2023 oblikujejo po maržni lestvici, skladno z uspešnostjo poslovanja Skupine UNIOR. V mesecu decembru 2017 pa smo kreditno izpostavljenost v višini 47,5 milijona evrov, kar predstavlja del kredita B, ki zapade leta 2023, za obdobje pet let zaščitili z obrestno zamenjavo. S tem je tveganje porasta obrestnih mer obvladovano in minimizirano.

Stanje obveznosti, vezanih na posamezno variabilno obrestno mero v letu 2021

v (EUR)	Višina obveznosti	Višina obr.	Hipotetični porast obrestnih mer		
	31. 12. 2021	mere v %	za 15 %	za 50 %	za 100 %
Vrsta obrestne mere					
1-mesečni EURIBOR	2.000.000	-0,5940	1.782	5.940	11.880
3-mesečni EURIBOR	68.267.334	-0,5710	58.471	194.903	389.806
6-mesečni EURIBOR	20.252.567	-0,5440	16.526	55.087	110.174
Skupni učinek	90.519.901		76.779	255.930	511.860

Stanje obveznosti, vezanih na posamezno variabilno obrestno mero v letu 2020

v (EUR)	Višina obveznosti	Višina obr.	Hipotetični porast obrestnih mer		
	31. 12. 2020	mere v %	za 15 %	za 50 %	za 100 %
Vrsta obrestne mere					
3-mesečni EURIBOR	64.534.821	-0,5380	52.080	173.599	347.197
6-mesečni EURIBOR	18.351.680	-0,5230	14.397	47.990	95.979
Skupni učinek	82.886.501		66.476	221.588	443.177

Skupne finančne obveznosti družbe UNIOR d.d. na dan 31. 12. 2021 znašajo 91.839.050 evrov, razliko v višini 1.319.149 evrov do prikazanega stanja za občutljivost obrestne mere predstavljajo finančne obveznosti s fiksno obrestno mero.

LIKVIDNOSTNO TVEGANJE

Likvidnostno tveganje predstavlja tveganje pomanjkanja likvidnih sredstev za poplačilo poslovnih in finančnih obveznosti družbe v dogovorjenih rokih. Likvidnostno tveganje zajema tveganja, povezana s pomanjkanjem razpoložljivih finančnih virov in posledično z nesposobnostjo družbe, da v dogovorjenih rokih poravnava svoje obveznosti. Plačilna sposobnost je v veliki meri odvisna od učinkovitega upravljanja z denarjem, terjatvami ter na drugi strani z obveznostmi ter dinamiko investiranja. V družbi upravljamo likvidnostno tveganje s spremljanjem in centraliziranim uravnavanjem likvidnosti sredstev (terjatev in zalog), obveznosti do virov sredstev in denarnih tokov iz poslovanja in naložbenja. Veliko pozornosti namenimo pripravi in spremljanju načrta denarnih tokov, ki vključuje predvidene prilive in potrebne odlive. Uspešno načrtovanje nam omogoča optimalno upravljanje morebitnih kratkoročnih presežkov ali primanjkljajev likvidnih sredstev – kratkoročno neuravnoteženost uravnavamo s črpanjem odobrene revolving kreditne linije pri sindikatu poslovnih bank. Tveganje v času epidemije COVID-19 je bilo dodatno zmanjšano z doseženim odlogom plačila vseh glavnih posojil pri vseh bankah za obdobje od junija 2020 do maja 2021, kar je pozitivno vplivalo na denarni tok in zmanjševalo likvidnostno tveganje v negotovih razmerah. Za dodatno zmanjševanje likvidnostnega tveganja pa smo v mesecu novembru 2020 za obdobje pet let z enoletnim moratorijem pri dveh poslovnih bankah pridobili nova likvidnostna sredstva za pokrivanje potreb po obratnih sredstvih, katera je družba dokončno črpala še v poslovnem letu 2021. Za najeta posojila je družba pridobila poročstvo Republike Slovenije, v skladu s sprejetim Zakonom o zagotovitvi dodatne likvidnosti gospodarstvu za omilitev posledic epidemije COVID-19. Tveganje ocenjujemo kot zmerno tveganje.

10.12 RAZKRITJE PREJEMKOV V SKLADU Z ZAKONOM O GOSPODARSKIH DRUŽBAH

V skladu s 3.točko (3) odstavka 69. člena Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) v nadaljevanju razkrivamo prejeme, ki so jih za opravljanje nalog v družbi prejeli člani uprave, drugi delavci družbe, zaposleni na podlagi pogodbe, za katero ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, in člani nadzornega sveta.

(v EUR)	Bruto vrednosti		Neto vrednosti	
	2021	2020	2021	2020
Uprava družbe	357.409	323.400	142.975	138.668
Nadzorni svet družbe	104.971	86.658	75.427	62.213
Zaposleni na podlagi individualne pogodbe	3.900.492	3.877.272	2.169.213	2.181.733

Družba članom uprave, drugim delavcem družbe, zaposlenim na podlagi pogodbe, za katero ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, in članom nadzornega sveta ni odobrila predujmov, posojil ter poroštev za obveznosti.

10.13 PREDLOG ZA RAZPOREDITEV BILANČNEGA DOBIČKA TEKOČEGA LETA

Uprava družbe je revidirane računovodske izkaze sprejela s sklepom dne 20. 4. 2022.

Ugotovljeni bilančni dobiček poslovnega leta 2021 na podlagi revidiranih letnih računovodskih izkazov družbe za leto 2021 znaša 8.780.058 evrov. Uprava predlaga, da ostane nerazporejen.

Bilančni dobiček poslovnega leta 2021 je sestavljen iz čistega poslovnega izida tekočega leta v višini 2.745.836 evrov, prenesenega poslovnega izida iz preteklih let v višini 9.013.227 evrov in zmanjšan za dolgoročno odložene stroške razvijanja v višini 2.979.005 evrov.

Ker je družba UNIOR d.d. v letu 2020 ob izbruhu epidemije COVID-19 za zagotovitev nemotenega poslovanja in likvidnosti družbe UNIOR d.d. ob sunkovitem padcu prodaje zaradi popolnih zaprtij trgov v Evropi in svetu, najela dva kredita s poroštvom Republike Slovenije v višini 70 odstotkov najetih posojil, skladno z Zakonom o zagotovitvi dodatne likvidnosti gospodarstvu za omilitev posledic epidemije COVID-19 (ZDLGPE), uprava družbe UNIOR d.d. ne sme predlagati delitve bilančnega dobička. V skladu s 14. členom ZDLGPE ima družba za čas od vložitve vloge za kredit do prenehanja pravice banke do uveljavljanja pravice do porošstva, ki poteče z dokončnim vračilom kredita, prepoved izplačila dobička, nagrad za poslovno uspešnost članom posloводства, nakupa lastnih delnic ali lastniških deležev ter izplačevanja drugih finančnih obveznosti do nadrejenih oziroma povezanih družb ali lastnikov.

10.14 OCENA PODNEBNIH TVEGANJ IN VPLIV NA RAČUNOVODSKE IZKAZE

Družba ocenjuje z začetno prvo oceno, da:

- ni pomembno izpostavljena pomembnim podnebnim tveganjem;
- na oceno pričakovanih dob koristnosti osnovnih sredstev podnebne spremembe in zahteve nimajo pomembnega vpliva;
- zaradi podnebnih sprememb ne obstajajo indikatorji, zaradi katerih bi bilo potrebno oslabiliti posamezna sredstva;
- zaradi podnebnih sprememb ni ogrožena sposobnost, da nadaljuje kot delujoča družba;
- zaradi podnebnih sprememb družba ni spreminjala politike raziskovalno razvojne dejavnosti;
- zaradi podnebnih sprememb ni zahteve po odpravi pripoznanja pomembnega dela osnovnih sredstev;
- zaradi podnebnih zahtev ni tveganja, da bi bilo potrebno zapreti posamezni obrat ali dejavnost;
- podnebne spremembe nimajo pomembnega vpliva na politiko oblikovanja popravkov vrednosti zalog oziroma odpisov zalog;
- podnebne spremembe nimajo vpliva na davčno obravnavo poslovnih dogodkov in zaradi podnebnih sprememb niso nastale razlike med davčnimi in knjigovodskimi vrednostmi sredstev, zaradi katerih bi bilo potrebno oblikovati terjatve ali obveznosti za odložene davke;
- podnebne spremembe nimajo pomembnega vpliva na pripoznanje finančnih instrumentov;
- ne obstajajo potencialne obveznosti vezane na regulatorne zahteve za odpravo okoljske škode oziroma družbi ne pretijo dodatne dajatve ali kazni povezane z okoljskimi zahtevami.

Družba nima sklenjenih pogodb, ki imajo lahko zaradi podnebnih sprememb večje in obremenjujoče finančne posledice.

Družba v naslednjem letu ne načrtuje prestrukturiranja z namenom doseganja ciljev povezanih s podnebjem.

Dodatna razkritja povezana z emisijskimi kuponi so podana v poglavju 10.7.1.

10.15 DOGODKI PO POROČEVALSKEM OBDOBJU V DRUŽBI UNIOR d.d.

V družbi UNIOR d.d. redno in skrbno spremljamo potek dogajanj povezanih z vojno v Ukrajini in na podlagi opazanj ter prejetih povratnih informacij trga redno posodabljammo našo strategijo upravljanja s tveganji, ter po potrebi spreminjamo obstoječe in sprejemamo dodatne ukrepe za zmanjševanje le-teh. Na ravni družbe na dan 1. 4. 2022 pričakujemo, da se bodo sedanje dinamične in negotove razmere v nabavno - prodajnih verigah do polletja umirile in stabilizirale. Vsi trije proizvodni programi so imeli v prvem četrtletju dobro naročilno stanje, poslovanje je bilo skladno s poslovnim načrtom in ocenjujemo, da bomo presegli načrtovani poslovni izid za prvi kvartal leta 2022.

V prvem kvartalu smo dosegli prodajo, ki za 7 odstotkov presega načrtovano in je za 1 odstotek večja kot v prvem kvartalu preteklega leta. Na osnovi že realizirane prodaje prvega kvartala in naročil po optimističnem scenariju ocenjujemo, da bomo ob polletju dosegli planiran obseg prodaje. Obstaja pa realno tveganje, da se bodo naročila na vseh treh programih, predvsem pa na največjem programu Odkovki, kjer zaradi posledic vojne prihaja do trgiranja dobaviteljskih verig in občasnih zastojev pri izdelavi avtomobilov, zaradi vpliva vojne v Ukrajini zmanjšala. Več o tem pišemo v nadaljevanju v okviru pesimističnega scenarija.

Na področju nabave se, kakor v drugih panogah, kaže vedno več težav z obvladovanjem dobaviteljskih verig, čemur smo v zadnjih tednih vedno bolj izpostavljeni. Za optimizacijo nabave znotraj podjetja pripravljamo strateške analize potreb po programih, da omogočimo optimalne odločitve nabav glede na vsakokratno trenutno stanje v odprtih oknih nabav za strateške materiale. Dobavitelji jekla za kovanje nas pozivajo k zmanjšanju naročil in iščejo dodatna zagotovila, da bomo naročeno jeklo res prevzeli, saj imajo zaradi splošnega pomanjkanja jekla na eni strani zelo veliko naročil, po drugi strani pa se bojijo ponovitve dogajanja v času korona krize, ko smo zaradi nenadnega velikega zmanjšanja naročil naših kupcev čez noč zmanjšali in/ali zamaknili že dana naročila jekla. Naraščajo cene jeklenega odpada in legur, kar za nas pomeni višanje vhodnih cen, kjer prenos efekta na kupce poteka z določenimi časovnimi zamiki. Vedno več dobaviteljev jekla napoveduje ponovne dvige osnovnih cen že s 1. 4. 2022, zaradi višanja njihovih vhodnih cen, predvsem pa zaradi visokih cen energentov. Predlagajo tudi uvedbo energetskega dodatka, nekateri že od 1. 4. 2022. Za nas to predstavlja velike izzive, saj bo dodatna povišanja nabavnih cen nemogoče v tako kratkem času in tudi sicer prevaliti na zelo zahtevne kupce v avtomobilski industriji, pri katerih smo v prvih dveh mesecih skoraj v popolnosti uspeli doseči višje prodajne cene, do katerih je prišlo zaradi dvigov osnovnih cen jekla v zadnjem kvartalu leta 2021, z veljavnostjo od 1. 1. 2022.

Na trgu primanjkuje pločevine, z veliko težav smo si jo uspeli zagotoviti za 2 do 3 mesečno obratovanje, za kar smo najeli dodatne prostore. Cena pločevine je v zadnjih tednih zrasla za 44 odstotkov.

Prihaja tudi do občasnih motenj dobav različnih materialov in surovin kot so nikelj (Ni), amonijak (NH₃), in podobno. Draži se dizelsko gorivo, kar posledično prinaša dvig cen transporta za okvirno 5 odstotkov.

Cene električne energije na trgu so še vedno zelo visoke, sicer v rahlem upadanju in vplivajo predvsem na energetsko intenzivna podjetja, ki energije v pretežni meri niso zakupila vnaprej, med njimi tudi nekatere jeklarne.

V družbi UNIOR d.d. smo za leto 2022 vnaprej zakupili električno energijo po vnaprej dogovorjeni ceni, zato trenutna gibanja cen energije na borzi ne bodo vplivale na strošek v letu 2022.

Ker je trenutna dobavljivost utekočinjenega naftnega plina manj tvegana kot pa dobavljivost zemeljskega plina, smo pristopili k izvedbi ukrepa zagona obstoječe stare mešalne postaje na utekočinjen naftni plin in postavitve cistern in uparilnih postaj za utekočinjen naftni plin pri večjih porabnikih čistega zemeljskega plina. Na ta način bi z utekočinjenim naftnim plinom nadomestili porabo zemeljskega plina in s tem nemoten potek proizvodnje v primeru prekinitve dobave zemeljskega plina.

Na ravni družbe smo pripravili dve oceni scenarijev, upoštevajoč informacije, ki so trenutno znane. Pripravili smo optimistični in pesimistični scenarij, kjer so zajete ocene prodaje, ter dveh največjih sklopov stroškov (stroški materiala in stroški energentov), ki poleg stroškov dela pomembneje vplivata na poslovanje družbe.

V sklopu obravnavanih scenarijev smo izvedli simulacije vpliva ukrajinskega kriznega žarišča na poslovanje družbe UNIOR d.d. v letu 2022. Za potrebe simulacije so bile upoštevane trenutno znane prodajne cene, predvidene s sprejetim planom poslovanja. V kolikor bi bil pritisk povišanja nabavnih cen in stroškov v obsegu ocenjenih scenarijev, bomo morali z našimi kupci na novo formulirati prodajne cene, ki bodo zajemale dogovorjen delež povečanih vhodnih stroškov. Ocenjeni vplivi na rezultat poslovanja ne upoštevajo morebitnega povečanja prodajnih cen do kupcev in ukrepov za zniževanje fiksnih stroškov, ki bi jih v primeru obeh scenarijev zagotovo začeli izvajati v sklopu celotne družbe, seveda v odvisnosti od vrednosti upada proizvodnje in učinkov morebitnega uspešnega uveljavljanja višjih prodajnih cen.

OPTIMISTIČNI SCENARIJ	Iz ocen prodaje bo po obravnavanem scenariju prodaja enaka planu za leto 2022. Ob povišanju cen materiala in energije v obravnavanem scenariju, ocenjujemo, da bi bil učinek na rezultat družbe glede na plan negativen v višini 3,2 milijona evrov. Ocenjen rezultat bi v sklopu uporabljenih predpostavk znašal okoli 1,6 milijona evrov dobička.
----------------------------------	---

PESIMISTIČNI SCENARIJ	Iz ocen prodaje bo po obravnavanem scenariju prodaja nižja za 9,9 milijona evrov glede na plan za leto 2022. Znižanje prihodkov je ocenjeno po programih: • Program Odkovki: nižji za 6,3 milijona evrov glede na plan za leto 2022; • Program Ročno orodje: nižji za 1,6 milijona evrov glede na plan za leto 2022; • Program Strojegradnja: nižji za 2 milijona evrov glede na plan za leto 2022. Zaradi nižjega obsega prodaje ob hkratnem povišanju cen materiala in energije v obravnavanem scenariju, ocenjujemo, da bi bil učinek na rezultat družbe glede na plan negativen v višini 8,7 milijona evrov. Ocenjen rezultat bi v sklopu uporabljenih predpostavk znašal okoli 3,9 milijona evrov izgube.
---	---

10.16 IZJAVA O ODGOVORNOSTI ČLANOV UPRAVE

Uprava družbe v skladu s 134. členom Zakona o trgu finančnih instrumentov (ZTFI-1) po svojem najboljšem vedenju izjavlja, da je računovodsko poročilo družbe UNIOR d.d. sestavljeno skladno z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija, ter daje resničen in pošten prikaz sredstev in obveznosti, finančnega položaja in poslovnega izida družbe UNIOR d.d. kot celote, in da je v poslovno poročilo družbe UNIOR d.d. vključen pošten prikaz razvoja in izidov poslovanja družbe ter njenega finančnega položaja, vključno z opisom bistvenih vrst tveganj, ki jim je družba UNIOR d.d. kot celota izpostavljena.

Uprava družbe sprejema in potrjuje računovodske izkaze s pripadajočimi usmeritvami in pojasnili družbe za leto 2021.

Uprava potrjuje, da so bile pri izdelavi računovodskih izkazov družbe UNIOR d.d. dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve, da so bile računovodske ocene izdelane po načelu poštene vrednosti, previdnosti in dobrega gospodarjenja, in da računovodski izkazi predstavljajo resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja družbe in izidov njenega poslovanja za leto 2021.

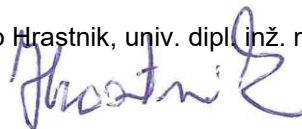
Uprava je odgovorna tudi za ustrezno računovodenje, sprejem ustreznih sklepov za zavarovanje premoženja in drugih sredstev ter preprečevanje in odkrivanje prevar in drugih nepravilnosti oziroma nezakonitosti. Potrjuje še, da so računovodski izkazi, skupaj s pojasnili, izdelani na podlagi predpostavke o nadaljnjem poslovanju družbe ter skladno z veljavno zakonodajo in Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija.

Davčne oblasti lahko kadarkoli v roku pet let po poteku leta, v katerem je treba davek odmeriti, preverijo poslovanje družbe, kar lahko posledično povzroči nastanek dodatne obveznosti plačila davka, zamudnih obresti in kazni iz naslova DDPO ali drugih davkov ter dajatev. Uprava družbe ni seznanjena z okoliščinami, ki bi lahko povzročile morebitno pomembno obveznost s tega naslova.

Zreče, 20. 4. 2022

Predsednik uprave,

Darko Hrastnik, univ. dipl. inž. metal. mater.

Član uprave,

Branko Bračko, univ. dipl. inž. str.

10.17 POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

Deloitte revizija d.o.o.
Dunajska cesta 165
1000 Ljubljana
Slovenija

Tel: +386 (0) 1 3072 800
Faks: +386 (0) 1 3072 900
www.deloitte.si

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA delničarjem družbe UNIOR d.d.

Poročilo o reviziji ločenih računovodskih izkazov

Mnenje

Revidirali smo ločene računovodske izkaze družbe UNIOR d.d. (v nadaljevanju 'družba'), ki vključujejo ločen izkaz finančnega položaja na dan 31. decembra 2021, ločen izkaz poslovnega izida, ločen izkaz drugega vseobsegajočega donosa, ločen izkaz gibanja kapitala in ločen izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter pojasnila k ločenim računovodskim izkazom, vključujoč povzetek bistvenih računovodskih usmeritev.

Po našem mnenju priloženi ločeni računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo finančni položaj družbe na dan 31. decembra 2021 ter njeno finančno uspešnost in denarne tokove za tedaj končano leto v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija (v nadaljevanju 'MSRP').

Poudarjanje zadeve

Opozarjamo na pojasnilo 10.15 *Dogodki po poročevalskem obdobju v družbi Unior d.d.* v računovodskih izkazih, ki opisuje oceno posloводства glede dejanskega ali potencialnega vpliva učinkov vojaškega konflikta med Ukrajino in Rusijo na družbo. Naše mnenje v zvezi z omenjeno zadevo ni prilagojeno.

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja in Uredbo (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o posebnih zahtevah v zvezi z obvezno revizijo subjektov javnega interesa (Uredba). Naše odgovornosti na podlagi teh pravil so opisane v tem poročilu v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo ločenih računovodskih izkazov*. V skladu z Mednarodnim kodeksom etike za računovodske strokovnjake (vključno z mednarodnimi standardi neodvisnosti), ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA), ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od družbe in, da smo izpolnili vse druge etične obveznosti v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA. Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostni in ustrezni kot osnova za naše revizijsko mnenje.

Ime Deloitte se nanaša na združenje Deloitte Touche Tohmatsu Limited (DTTL) in mrežo njegovih družb članic ter njihovih povezanih družb (skupaj: organizacija Deloitte). DTTL (imenovan tudi Deloitte Global) in vsaka od njegovih družb članic ter povezanih družb so ločene in samostojne pravne osebe in druga drugi ne morejo nalagati obveznosti do tretjih oseb. DTTL in vsaka od njegovih družb članic ter povezanih družb je odgovorna izključno za svoja dejanja in opustitve dejanj ter ne odgovarja za dejanja in opustitve drugih. DTTL sam po sebi ne opravlja storitev za stranke. Podrobnejše informacije najdete tukaj: www.deloitte.com/si/about.

Deloitte je vodilni globalni ponudnik storitev revizije in dajanja zagotovil, davčnega, poslovnega in finančnega svetovanja, svetovanja na področju tveganj in sorodnih storitev. Deloitte opravlja storitve za štiri od petih najvišje uvrščenih gospodarskih družb na lestvici Fortune Global 500® in prek globalne mreže družb članic (skupaj imenovanih organizacija Deloitte) zagotavlja storitve v več kot 150 državah ter ozemljih. Več o tem, kako približno 312.000 Deloitteovih strokovnjakov dosega rezultate, ki štejejo, najdete na povezavi www.deloitte.com.

V Sloveniji storitve zagotavlja Deloitte revizija d.o.o. in Deloitte svetovanje d.o.o. (pod skupnim imenom *Deloitte Slovenija*), članici Deloitte Central Europe Holdings Limited. Deloitte Slovenija sodi med vodilne družbe za strokovne storitve v Sloveniji in opravlja storitve revizije in dajanja zagotovil, davčnega, poslovnega in finančnega svetovanja, svetovanja na področju tveganj in sorodne storitve, ki jih zagotavlja več kot 160 domačih in tujih strokovnjakov.

Deloitte revizija d.o.o. - Družba vpisana pri Okrožnem sodišču v Ljubljani - Matična številka: 1647105 - ID št. za DDV: SI62560085 - Osnovni kapital: 74.214,30 EUR.

Ključne revizijske zadeve

Ključne revizijske zadeve so tiste, ki so bile po naši strokovni presoji najbolj bistvene pri reviziji ločenih računovodskih izkazov za poslovno leto, ki se je končalo 31. decembra 2021. Te zadeve so bile obravnavane v okviru naše revizije ločenih računovodskih izkazov kot celote in pri oblikovanju našega mnenja o njih in ne podajamo ločenega mnenja o teh zadevah.

Ključna revizijska zadeva	Revizijski postopki obravnave ključne revizijske zadeve
Finančne naložbe v kapital odvisnih družb	
Finančne naložbe v kapital odvisnih družb na dan 31.12.2021 znašajo 21.592.476 EUR in se merijo po nabavni vrednosti. Poslovodstvo letno ocenjuje znake oslabeitev omenjenih naložb in, kjer je potrebno, izvaja letne preizkuse oslabeitev na podlagi diskontiranih prihodnjih denarnih tokov. Pri oceni znakov oslabeitev je potrebna strokovna presoja in uporaba subjektivnih predpostavk s strani poslovodstva. Zaradi pomembnosti poslovdskih presoj pri ugotavljanju znakov oslabeitev in velikosti postavke, smo to področje obravnavali kot ključno revizijsko zadevo.	Preverili smo poslovodsko ocenjevanje in presojanje znakov oslabeitev naložb. Poudarek naših revizijskih postopkov je bil na oceni in testiranju ključnih revizijskih predpostavk, ki jih je poslovodstvo uporabilo pri ugotavljanju znakov oslabeitev in ocenjevanju slabitev. Ti postopki so vključevali: - primerjavo neto vrednosti sredstev odvisnih družb s knjigovodsko vrednostjo naložbe, - presojo predpostavk, ki se uporabljajo pri presoji znakov slabitev in pri ocenjevanju slabitev, - pregled pričakovanih denarnih tokov, uporabljenih pri ocenjevanju slabitev, - oceno ustreznosti razkritij v računovodskih izkazih. Razkritja v zvezi s finančnimi naložbami v kapital odvisnih družb so zajeta v pojasnilih <i>10.6.2.6 Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev in razkritja</i> in <i>10.7.4 Dolgoročne finančne naložbe</i>.
Pripoznavanje prihodkov v računovodskih izkazih	
Kot je razvidno iz računovodskih izkazov družbe in iz pojasnila <i>10.8.1. Čisti prihodki od prodaje po območnih in področnih odsekih</i> so v letu, končanem na dan 31. decembra 2021, čisti prihodki od prodaje, ki so bili ustvarjeni s prodajo blaga in storitev na domačem trgu in na tujih trgih, znašali 168.974.628 evrov. Kot je pojasnjeno v poglavju <i>10.6.2.6 Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev in razkritja</i>, se prihodki pripoznavajo različno glede na posamezen vir prihodkov pri čemer se v skladu z MSRP 15 uporablja 5 stopenjski model.	V okviru izvajanja revizijskih postopkov smo ocenili ustreznost računovodskih usmeritev družbe v zvezi s pripoznavanjem prihodkov in njihovo skladnost z MSRP ter izvedli naslednje revizijske postopke: • Na programu Odkovki in Ročno orodje smo preverili zasnovo, implementacijo in učinkovitost delovanja notranjih kontrol v zvezi s pripoznavanjem prihodkov z vidika ustreznosti in točnosti njihovega evidentiranja. • Na programu Strojegradnja smo preverili zasnovo in implementacijo delovanja

Deloitte.

Prihodki so eden glavnih pokazateljev uspešnosti poslovanja družbe. Zaradi pomembnosti, kompleksnosti kot tudi tveganja v zvezi z ustreznostjo evidentiranja prihodkov od prodaje, smo to področje opredelili kot ključno revizijsko zadevo.	notranjih kontrol v zvezi z ustreznostjo pripoznavanja prihodkov skozi obdobje. • Na podlagi izbranega vzorca smo detajlno preverili ustreznost evidentiranja pripoznanih prihodkov na programu Odkovki, Ročno orodje ter Strojegradnja. • Za program Strojegradnja smo na podlagi analize pogodb s kupci na izbranem vzorcu preverjali ustreznost pripoznavanja prihodkov skozi obdobje. Pregledali smo tudi informacije v računovodskih izkazih, da bi ocenili, ali so razkritja v zvezi s čistimi prihodki iz prodaje, ustrezna.
---	--

Druge informacije

Za druge informacije je odgovorno poslovodstvo. Druge informacije obsegajo informacije v letnem poročilu, razen računovodskih izkazov in revizorjevega poročila o njih.

Naše mnenje o ločenih računovodskih izkazih se ne nanaša na druge informacije in o njih ne izražamo nobene oblike zagotovila.

V povezavi z našo revizijo ločenih računovodskih izkazov je naša odgovornost prebrati druge informacije in pri tem presoditi, ali so druge informacije pomembno neskladne z računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne. Če na podlagi opravljenega dela zaključimo, da obstaja pomembna napačna navedba drugih informacij, moramo o takih okoliščinah poročati. V zvezi s tem na podlagi opisanih postopkov poročamo, da:

- so druge informacije v vseh pomembnih pogledih usklajene z ločenimi revidiranimi računovodskimi izkazi;
- so druge informacije pripravljene v skladu z veljavnimi zakoni in predpisi; ter
- na podlagi poznavanja in razumevanja družbe in njenega okolja, ki smo ga pridobili med revizijo, v zvezi z drugimi informacijami nismo ugotovili bistveno napačnih navedb.

Odgovornosti poslovodstva in pristojnih za upravljanje za ločene računovodske izkaze

Poslovodstvo je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh ločenih računovodskih izkazov v skladu z MSRP in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo poslovodstva potrebno, da omogoči pripravo ločenih računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Poslovodstvo je pri pripravi ločenih računovodskih izkazov družbe odgovorno za oceno njene sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče podjetje, razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem, in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot podlage za računovodenje, razen če namerava poslovodstvo družbo likvidirati ali zaustaviti poslovanje ali nima druge realne možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Pristojni za upravljanje so odgovorni za nadzor nad pripravo ločenih računovodskih izkazov družbe in za potrditev revidiranega letnega poročila.

Revizorjeva odgovornost za revizijo ločenih računovodskih izkazov

Naša cilja sta pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem, ali so ločeni računovodski izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu s pravili revidiranja, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, če ta obstaja. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake ter se smatrajo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamič ali skupaj vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu s pravili revidiranja uporabljamo strokovno presojo in ohranjam poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- Prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v ločenih računovodskih izkazih, bodisi zaradi prevare ali napake, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ocenjena tveganja ter pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bomo odkrili napačne navedbe, ki izvira iz prevare, je višje od tistega, povezanega z napako, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerno opustitev, napačno razlago ali izogibanje notranjim kontrolam.
- Pridobimo razumevanje notranjih kontrol, pomembnih za revizijo, z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenje o učinkovitosti notranjih kontrol družbe.
- Presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij posloводства.
- Na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbuja dvom v sposobnost družbe, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o ustreznosti poslovodske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sprejmemo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v računovodskih izkazih ali, če so takšna razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Revizorjevi sklepi temeljijo na revizijskih dokazih, pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Vendar kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje organizacije kot delujočega podjetja.
- Ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo, vsebino ločenih računovodskih izkazov, vključno z razkritji, in ali ločeni računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev.

S pristojnimi za upravljanje med drugim komuniciramo o načrtovanem obsegu in času revidiranja in pomembnih revizijskih ugotovitvah, vključno s pomembnimi pomanjkljivostmi v notranjih kontrolah, ki smo jih zaznali med našo revizijo.

Pristojnim za upravljanje smo prav tako predložili našo izjavo, da smo izpolnili vse etične zahteve v zvezi z neodvisnostjo ter jih obvestili o vseh razmerjih in drugih zahtevah, za katere bi se lahko upravičeno menilo, da vplivajo na našo neodvisnost, in jih seznanili s tem povezanimi ukrepi, kjer potrebno.

Od vseh zadev, s katerimi smo seznanili pristojne za upravljanje, smo zadeve, ki so bile najpomembnejše pri reviziji ločenih računovodskih izkazov revidiranega obdobja, določili kot ključne revizijske zadeve. Omenjene zadeve opišemo v revizorjevem poročilu, razen če zakonska ali regulatorna določila prepovedujejo javno razkrivanje takšnih zadev.

Poročilo o drugih zakonskih in regulatornih zahtevah

Poročilo o zahtevah Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in sveta (Uredba EU št. 537/2014)

Imenovanje revizorja in trajanje posla

Deloitte revizija d.o.o. je bila imenovana za zakonitega revizorja družbe na skupščini delničarjev dne 5. junija 2019. Naše opravljanje posla v celoti in neprekinjeno traja 10 let.

Potrdilo revizijski komisiji

Potrjujemo, da je naše revizijsko mnenje o ločenih računovodskih izkazih v tem poročilu skladno z dodatnim poročilom revizijski komisiji družbe z dne 20.4.2022 v skladu s členom 11 Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta.

Opravljanje nerevizzijskih storitev

Izjavljamo, da nismo opravljali nobenih prepovedanih nerevizzijskih storitev iz člena 5(1) Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta. Poleg obvezne revizije nismo za revidirano družbo opravljali nobenih drugih storitev, ki ne bi bile razkrite v letnem poročilu.

V imenu revizijske družbe Deloitte revizija d.o.o. je za opravljeno revizijo odgovoren Yuri Sidorovich.

DELOITTE REVIZIJA d.o.o.
Dunajska 165
1000 Ljubljana

Yuri Sidorovich
Pooblaščen revizor
Ljubljana, 20.4.2022

Deloitte.

DELOITTE REVIZIJA D.O.O.
Ljubljana, Slovenija 3